ADAM BAHDAJ

A FEKETE ESERNYŐ

DELFIN KÖNYVEK

Szerkeszti
RÓNASZEGI MIKLÓS

Előkészületben

FANTASZTIKUS ELBESZÉLÉSEK
A NYIKORGÓ IDEGEN

A. BELJAJEV
A REPÜLŐ EMBER

MÓRA FERENC KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 1971

ADAM BAHDAJ

A FEKETE ESERNYŐ

REGÉNY

MÓRA FERENC KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 1971

A mű eredeti címe
UWAGA! CZARNY PARASOL!
Nasza Ksiegarina, 1963

Fordította
CSERVENITS JOLÁN

MÉSZÁROS ANDRÁS
rajzaival

Második kiadás

ELSŐ RÉSZ

A PIROS NOTESZ

— Hová igyekszel, Kubus?
— Van még néhány elintézni való dolgom.
— Az ebéded a frizsiderben lesz.
— Köszönöm, anyukám.
— Vigyázz, oda ne égesd a rántott húst!
— Ne félj, anyukám.
— Mit akarsz csinálni ?
— De hiszen épp az előbb mondtam, hogy van még néhány elintéznivalóm.
— Jaj, kisfiam, csak nehogy panaszt halljak rád.
— Attól nem kell félned.
— Nono, Kowalski úr a minap panaszkodott, hogy megvádoltad őt a lábtörlő ellopásával . . .
— Tisztázódott a dolog.
— Bocsánatot kértél tőle?
— Természetesen.
— És ki lopta el azt a lábtörlőt?
— A Szeplős Bolek.
— Kíváncsi vagyok, hogy jöttél erre rá.
— Megvan a magam módszere — a kisfiú enyhén lebiggyesztette a száját, titokzatos képet vágott, és még egy lépéssel közelebb ment az ajtóhoz. Szeretett volna kereket oldani, mielőtt az édesanyja rájön, hogy a szemetesvödör még nincs kiürítve, és hogy még át kell menni a szemfelszedőhöz a harisnyákért.

Lopva az anyjára nézett. Egy alacsony széken, a tükör előtt ült és fésülködött. Az arca nyugodt volt, a te-

kintete szelíd. Kubusnak nagyon tetszett. Úgy érezte, a világ minden anyuja közül ő a legszebb.

Kubusék egy új lakótelepen laktak, Varsóban. Pawlikné a Lengyel Sajtóügynökségben volt szerkesztő, tehát különböző időpontokban járt dolgozni. Folyvást panaszkodott, hogy nem marad elég ideje a fia számára.

Az iskolaév idején Kubus napközibe járt, és az iskolában ebédelt. Most, amikor vége az iskolaévnek, és a kisfiú már ötödikes lett, teljesen önállóan gazdálkodott. Megtanulta, hogyan kell a jégszekrénybe tett, előre elkészített hússzeleteket kisütni, tudott kávét főzni, tojásrántottát meg omlettet sütni. Nagyszerű lekváros omlettet készített. Szóval nagyon önálló, roppant ügyes fiú volt.

Most, miközben édesanyját nézte, arra gondolt, hogy tulajdonképpen illene kivinnie a szemetet, és le kellene szaladnia Skarbinska nénihez megkérdezni, felszedte-e már a szemeket a harisnyán. Habozott. De nyomban ráeszmélt, hogy a szemét meg a harisnyák várhatnak estig. Neki fontosabb dolga van.

Már lenyomta a kilincset, amikor édesanyja egy erélyes kézmozdulattal visszatartotta őt.

— Várj csak — még egyszer végighúzta hajában a fésűt, aztán lassan elfordult a tükörtől. — Kissé nyugtalanít a viselkedésed, fiam . . . Az utóbbi időben olyan titokzatos vagy.

— Képzelődsz, anyukám.

— Igaz, hogy téged Detektív Kubusnak neveznek?

A kisfiú fülig vörösödött, szemét a szandálja pántjaira szegezte. Bizonytalanul motyogta:

— Hát igen . . . De mi rossz van ebben?

— Természetesen nincs ebben semmi rossz, csakhogy . . . nem tudnál valami más játékot kitalálni?

— De ez nem játék! — tiltakozott élénken Kubus.

— Túl fiatal vagy még, s kellemetlenségek érhetnek.

Hallottam, hogy Kaspruss néni a lakásában, a szekrényben fedezett fel téged

— Szamárság! — Kubus szinte felkiáltott. — Az nem is szekrény volt, csak egy láda az előszobában.

— És te mit kerestél benne?

— Az öreg Maciejt tartottam szemmel, aki a fazekakat javítja.

Édesanyja a kezét tördelte

— Istenkém, hát nincs más szórakozásod?

— De hiszen Kaspruss néni tyúkóljából elloptak egy tyúkot!

Édesanyja arcán egy futó mosoly jelent meg.

— Természetesen, te kinyomoztad a tettest.

— Nem. Az különleges eset volt. Kiderült, hogy a tyúkot a Betyár falta fel, a Fariaszewskiék kutyája.

Édesanyja elnevette magát.

— Jaj, Kubus, kisfiam, mikor jön meg már az eszed? Itt volna az ideje, hogy végre elutazhassunk.

A kihallgatás szerencsésen véget ért. Édesanya odament a szekrényhez, elővette a táskáját, különböző apróságokat dobált bele: zsebfésűt, púdertartót, pénztárcát, egy tiszta zsebkendőt, naptárt . . . Kubus közelebb lépett, gyorsan megcsókolta az édesanyját, és egyetlen ugrással az ajtónál termett.

— Szia, anyu! — nagyot taszított az ajtón, kiugrott a lépcsőházba. Megkönnyebbülten sóhajtott fel: — Na, ezt megúsztam!

Lenn kivett a zsebéből egy piros noteszt. Ez volt a legféltettebb kincse. Az első oldalon nagybetűkkel cirkalmazott felirat díszelgett;

A DETEKTÍV NAPLÓJA

A noteszben nyüzsögtek a titokzatos, csakis az ő számára érthető feljegyzések. Megnézte az utolsó teleírt oldalt. Szeme megakadt egy piros ceruzával aláhúzott

mondaton: *A lábtörlő ügy befejezve június huszonnegyedikén. Tettes: Szeplős Bolek.*

Arra gondolt, hogy becsapta az édesanyját. Az utóbbi napok minden bűnügyi rejtélyét megoldotta. Tulajdonképpen semmi dolga sem volt.

De nem búsult miatta. Tudta, minden nap hoz valami újat.

Gondolataiba merülve baktatott, amikor egy padon megpillantotta Janeket, akit a fiúk Lusta Janeknek hívtak. Kényelmesen elterpeszkedett a padon. Kerek, csillogó képét a nap felé fordította, szemét lehunyta, arcán az áldott semmittevés kifejezésével köpködött az útra.

— Szia! — köszöntötte őt Kubus.

Lustának épp hogy csak méltóztatott kinyitni a szemét.

— Szi' — vetette oda, a testhelyzetén mit sem változtatva.

— Mit csinálsz?

— Semmit.

— Hogyhogy semmit? Hiszen itt ülsz.

— Csak üldögélek és gondolkodom.

— Miről?

— Hát hogy milyen jó lenne kimenni a Visztula partjára.

— Es miért nem mész?

— Mert nincs kedvem.

— Akkor miért ábrándozol róla?

— Mert olyan kellemesen süt a nap, és olyan jó a folyóra gondolni.

Bolond — gondolta Kubus. Szerette Janeket, ezért ezt nem mondta ki hangosan. Egy idő múlva azonban megkérdezte:

— Meddig akarsz itt ülni?

— Mit tudom én.

— Akkor hát alaposan figyelj, hátha látsz errefelé valami gyanús alakot ődöngeni.

Lusta jobban kinyitotta a szemét.

— És milyen egy ilyen gyanús alak?

— Az olyan, aki úgy jár-kél, mintha minden rendben lenne, azalatt meg valami rosszban sántikál. Érted?

— Nem nagyon, de a te kedvedért figyelek.

— Hát akkor szia!

— Szi'! — ásított egyet Lusta, és gyönyörűséggel hunyta le ismét a szemét.

FIGYELEM, ELVESZETT EGY TACSKÓ!

A nap kellemesen melegített. A világ fényes volt, vidám. A csicsergő verebek felhője a szomorúfűzről átúszott a szomszédos nyárfára, a háztetők felett galambok köröztek.

Detektív Kubus határozott, egyenletes léptekkel haladt az új lakóházak mentén. Komoly volt, töprengő. Egy pillanatra eszébe jutott Lusta. „Hogy tud ez a srác fél napon át mozdulatlanul üldögélni egy padon? Egész biztosan jókora tyúkszemek nőttek a fenekén. Egyáltalán, hogyan lehetséges, hogy vannak ilyen Lusták?" Kubus született gondolkodó volt. Minden jelenséget kész volt a maga módján megmagyarázni, de Lusta lustaságára ez idáig semmiféle magyarázatot nem talált.

Egyszer csak megtorpant. Az önkiszolgáló élelmiszerüzlet előtt megpillantott egy gyerekcsoportot, a csoport közepén egy kövérkés, ősz hajú nénit, fekete ruhában, fehér szalmakalapban. Már messziről megismerte. Szrot néni volt, a doktor bácsi felesége, a III. bés Zys nagymamája. A borzas kis fejek gyűrűjében úgy szorongott, akár egy jókora szikla a világos színű kavicsok között. Izgatottan magyarázott valamit, és élénken hadonászott.

Kubus közeledett a gyülekezethez.

— Jaj, gyerekek — tördelte a kezét Szrot néni — , ha valamelyikőtök megtalálná az én kis Dugó kutyámat, hozza vissza nekem. Itt lakom a C épületben. Micsoda szerencsétlenség, micsoda szerencsétlenség! Szegény, kedves, drága kutyus!

Egy vörös hajú kislány, aki elsőnek vette észre a közeledő Kubust, lelkesen felkiáltott:

— Néni, kérem, itt van Kubus, a detektív! Ő lepleze te le, ki lopta el Zalasinszki néni lábtörlőjét! Ő egészen biztosan megtalálja a Dugót!

— Bocsánat, kérem, miről van szó? — szólalt meg Kubus méltósággal.

A doktorné kinyújtotta feléje a kezét.

— Kisfiam, aranyba foglalom a nevedet, ha megtalálod a Dugót, az én kedves tacskómat!

— Bocsánatot kérek, de nekem először is ismernem kell a körülményeket.

A gyereksereg tisztelettudóan félrehúzódott, és a detektívet az aggódó Szrot néni színe elé engedte, aki hévvel kezdte magyarázni:

— Kedveském, képzeld csak el, megyek az üzletbe, hát az a barátságtalan üzletvezető rám szól, hogy kutyát az üzletbe behozni tilos. Mit tehettem egyebet, Dugót odakötöztem a rácshoz. Elintéztem a bevásárlást, jövök kifelé, itt meg . . . micsoda szerencsétlenség! Eltűnt szegény Dugó . . .

— Ne tessék aggódni — vigasztalta őt az ifjú detektív. — Ha estig nem viszem vissza a néninek a Dugót, hát megeszem a kalapom.

A gyereksereg felmorajlott az ámulattól. A doktorné még szélesebbre tárta a két karját, mintha meg akarná Kubust ölelni.

— Egy pillanat — tartotta vissza őt Kubus. — Először is pontos adatokra van szükségem. — Gyakorlott mozdulattal előhúzta zsebéből a noteszt, kinyitotta, fel-

lapozott egy üres oldalt, és beleírta: „Dugó-ügy". Azután hivatalos hangon megkérdezte:

— Hány órakor történt az eset?

— Épp most, talán öt perccel ezelőtt.

Kübus az órájára pillantott.

— Tehát tíz negyvenkor — feljegyezte ezt, azután udvariasan megkérdezte: — Mennyi ideig tartózkodott a néni az üzletben?

— Ha én azt tudnám!

— Ez nagyon fontos.

— Mondjuk, tizenöt percig.

— Tizenöt perc — jegyezte fel gondosan a noteszbe.

— A kutya fajtája?

— Hosszú szőrű tacskó.

— Hány éves?

— Még egyéves sem volt szegényke.

— Színe?

— Füstösbarna.

— Különleges ismertetőjele?

— Nagyon szerette az édességet.

— Milyen volt a nyakörve?

— Bőrből készült, ezüst szegekkel kiverve.

— A póráza?

— Közönséges. Szintén bőrből.

— Köszönöm — egy csattantással becsukta jegyzetfüzetét. Vigasztalóan mosolygott a nénire. — Ne tessék búslakodni. Estére igyekszem visszahozni a Dugót. — Elegánsan összecsapta a bokáját, és udvariasan meghajolt. Nagyon titokzatos ábrázattal távozott a D épület irányába. A vörös hajú kislány a doktorné felé fordította szeplős arcát:

— Tetszik látni, megmondtam, hogy Detektív Kubus mindent elintéz.

Szrot néni felderült tekintettel nézett a fiú után.

— Adja az ég, hogy sikerüljön neki. Milyen kedves kisfiú!

A D épület mellett Kubus befordult egy oldalsó sétányra. Felnézett a második emeletre, ahol az egyik erkély szinte forrt a vörös muskátliktól. Az erkély rácsai között észrevett egy öreg, törött porolót. Ez volt a jel, hogy Hipcia otthon van.

Kubus megörült. Szerette volna mihamarabb megosztani szárnysegédjével a nem mindennapi hírt. Két ujját a szájába dugta, két rövidet füttyentett, majd egy elnyújtott hosszút.

Erre a jelre az erkélyen megjelent Hipcia apró, huncut arcocskája.

— Szia! — kiáltott le a kislány.

— Szia! — üdvözölte őt Kubus.

— Mi újság?

— Gyere le, megmondom.

— Nem mehetek, tanulok.

— Ilyenkor gürcölsz? Hiszen szünidő van!

— Angolt tanulok. Ma van az utolsó nyelvleckém Bauman néninél. Mi történt?

— Gyere le, megmondom.

— Várj! — kiáltott Hipcia Egyetlen mozdulattal behúzta az erkélyre a porolót, letette a virágládára, egy pillanatra eltűnt a lakásban. Nyomban ezután a lépcsőházban hangzottak fel sietős léptei, majd megjelent a kapuban. A kislány aprócska volt és eleven, mint a higany. A szűk nadrágban, a sötétkék, magas nyakú pulóverben messziről fiúnak tűnt.

— Na, mondd már! — kiáltotta a futástól lihegve.

— Új munka.

— Miféle?

— Érdekes — vetette oda közömbösen Kubus, és elmesélte találkozását Szrot nénivel, meg a Dugó eltűnését.

— Gondolod, hogy valaki elcsórta? — kérdezte Hipcia.

— Fogalmam sincs.

— Vagy egyszerűen megszökött.

— Utána kell nézni.

Hipcia megcsóválta a fejét.

— Érdekes munka, az igaz, de hogy találod meg ebben az óriási városban azt a kis tacskót? Hiszen itt Varsóban legalább pár ezer ilyen tacskó szaladgál!

— Hidegvér. Ha meg akarsz győződni a módszeremről, gyere velem. Lehet, hogy tanulsz belőle.

— És az angol?

Kubus gondterhelten vakargatta a füle tövét.

— Olyan fontos az?

— Naná. Anyu azt mondta, idegen nyelvek tudása nélkül a modern ember már nem boldogulhat.

— Ez igaz, de . . . — Kubus mélyen elgondolkozott. Egyszer csak a homlokára csapott: — Van egy remek ötletem! Fogd a könyved, és ameddig rám várakozol, tanulsz.

— Megpróbálom! — kiáltotta Hipcia vidáman, és rohanva rontott a kapu felé.

— Várj — állította meg őt Kubus.

— Mi van?

— Kérj anyukádtól két zlotyt.

— Minek neked az a két zloty?

— Krigli bácsinak, sörre.

— És ha anyu nem ad?

— Akkor nem találjuk meg Dugót.

— Ne haragudj, de mi köze Dugónak Krigli bácsihoz?

— Majd megtudod. Ez az a bizonyos módszer.

— Megpróbálom. — Hipcia intett a kezével, s legbájosabb mosolyát küldve Kubus felé, szökdécselve befutott a lépcsőházba.

— A pénz miatt nem kell aggódnod — szólt Kubus, amikor már a „Fehér Rózsa" étterem felé igyekeztek.

Az új lakóházakat, melyeknek ezüstös ablaktáblái és színes vakolatuk ragyogott a napfényben, már régen maguk mögött hagyták. Behatoltak a szűk, kövezetlen utcácskák labirintusába. Alacsony, roskatag kis házak, városszéli apró kertecskék mellett haladtak el, ahol illatozott a madármeggy, s az ablakokból dőlt a készülő ételek szaga. Fekete kátránypapírral fedett galambházak, kidőlt kerítések, szeméthalmok, hosszú fabarakkok mellett vezetett az útjuk. Egy más világban jártak.

Hipcia növekvő érdeklődéssel nézett a főnökére.

— Két zloty az semmiség — mondta vidáman. — Anyu adott fagyira pénzt.

— Amint elintézzük az ügyet, visszaadom neked. — Butaság, hiszen közös a kassza.

— Nem szeretem a hazugságot.

— Én sem, de a fagyi úgyis az enyém lett volna. — Még egy pillantást vetett Kubus töprengő arcára.

A fiú olyan rejtélyes arcot vágott, mintha egy holdutazáson törné a fejét. Hipcia nem bírta sokáig fecsegés nélkül. Nyomasztotta a hosszan tartó hallgatás. Ezért bátortalanul megkérdezte:

— Ide figyelj, ki ez a Krigli bácsi?

— Nem ismered Krigli bácsit? — kérdezte Kubus felháborodottan. — Ő itt, a környéken a legfontosabb ember.

— És mit csinál?

— Sörözik, és mindenről tud. ami a környéken történik.

— És mi a foglalkozása?

Kubus titokzatosan elmosolyodott.

— Ha ő mindent tud, akkor semmivel sem kell foglalkoznia.

— Ez érdekes —.mondta tűnődve Hipcia. — És ő tudja majd, hová lett Dugó?

— Nem. Ilyen apró-cseprő ügyekkel nem foglalkozik.

— Hát akkor miért megyünk hozzá?

— Ne aggódj. Minden rendben lesz.

Már ott is voltak a „Fehér Rózsa" kisvendéglő előtt. Az épület nem festett valami fényesen. Vörös téglás alapfalakon nyugvó, hámló vakolatú, földszintes, sárga ház volt, körülötte fészerek és fabarakkok. Két poros ablakával meredt a kövezet nélküli utcára. Az egyik ablak mögött egy tálon valami szürkés lében savanyodó hering és néhány üveg olcsó bor volt látható, a másik ablakban egy lottózásra buzdító plakát sárgult. A nyitott ajtón át kicsapott a szagok felhője: cigarettafüst, kesernyés sörszag meg a nem túl friss göngyölt hering illata.

Ez idő tájt a vendéglő még üres és csendes volt. A rádió hangszórójából ábrándos dallamú hegedűszó áradt.

Kubus megállt.

— Várj itt rám — szólt Hipciához. — Gyorsan végzek. Azalatt te magolhatod Bauman néninek az angol szavakat.

Hipcia elhúzta a száját.

— Ugyan . . . én is szeretném látni Krigli bácsit. Biztos, hogy itt van?

— Holtbiztos. Ha nincs itt, az azt jelenti, meghalt.

— Hát akkor veled megyek. Kíváncsi vagyok a módszeredre.

Kubus kelletlenül bólintott.

— Na, gyere, de megkérlek, ki ne nyisd a csőröd, mert mindent elronthatsz.

Beléptek az első terembe. A háttérben egy kifényesedett pult magasodott, rajta nikkel kávéfőzőgép. A sa-

rokban egy ittas csavargó szunyókált félig kiürített pohara mellett. A pult mögött, fehér kötényben a kávéfőzőnő állt. Kubus udvariasan köszönt.

— Jó napot kívánok. Itt találhatom Krigli bácsit?

— Ott van a kerthelyiségben — felelte kényszeredetten a kávéfőzőnő. Olyan arcot vágott, mint egy csalódott hercegkisasszony.

A kertre kellemes árnyék borult. A sárga asztalokkal, sánta lábú székekkel telezsúfolt kis térséget sűrű orgona- meg jázminbokrok vették körül. A sarokban, szinte már az árnyas bokrok ágai között, az asztal peremére támaszkodva szendergett Krigli bácsi.

Fura figura volt. Amikor Hipcia meglátta őt, majdnem kirobbant belőle a nevetés. De miután Kubus erélyesen oldalba bökte, mégiscsak észhez tért.

A bácsi olyan gömbölyű volt, akár egy biliárdgolyó. Az arca vörös, az orra hatalmas és bibircsókos, a szeme apró, nevetős, a koponyája meg kopasz, szinte fényesre csiszolt. Ezenfelül a dohánytól kissé sárgás színezetű, fantasztikus bajuszt viselt.

Nagyon különösen volt öltözve, kissé mint egy cirkuszi bohóc, kissé mint holmi öreg lord valami angol mesekönyvből.

Fekete zakója semmiképpen sem akart kisimulni kövérkés nyakán, s nem gombolódott össze kerek pocakján. A fekete zakó alól skótkockás flanelling kandikált ki. Krigli bácsi kurta lábszáram más szövetből készült nadrág lötyögött, mezítelen lábfején pedig fekete kalocsni fénylett. Láthatóan ennek a különös öltözéknek minden egyes darabja régmúlt időkből származott. A zakó vállán itt-ott már felfeslett a varrás, a nadrág pedig olyan elnyűtt volt, mintha az egerek rágcsálták volna meg.

Ennek ellenére a bácsi rendkívül előkelő arcot vágott. Amikor meglátta a gyerekeket, kinyitotta az egyik szemét, és barátságosan elmosolyodott.

— Nahát, kit látnak öreg szemeim? — szólt öblös, de már fényevesztett hangon.

— Jó napot, bácsi! Szép időnk van ma.

A bácsi nagyot ásított. Kinyitotta a másik szemét is.

— Csodaszép, csakhogy ezek az átkozott legyek nem hagynak békén.

— Remélem, ma a bácsit nem kínozza a reumája.

A bácsi nyújtózott egyet, hogy a feszes zakó varrásai csak úgy recsegtek.

— Hál' istennek, ma semmi bajom. — Hirtelen melegen elmosolyodott, és Kubus felé fordult: — Hát te, legényke, hogy vagy?

— Köszönöm, egészen jól.

— És hogy szolgál a kedves anyuka egészsége?

— Köszönöm, egészséges.

— És a kisöcséd?

— Köszönöm.

— És a nagymama?

— Hál' istennek, a nagymama is egészséges.

Hipcia egyre növekvő csodálkozással figyelte ezt a cikornyás udvariaskodást. Amikor Krigli bácsi elérkezett a nagymamához, meglökte Kubus könyökét:

— De hiszen neked nincs se nagymamád, se kisöcséd.

— Pszt! — intette le a fiú. — A bácsi szeret kérdezősködni. Nem árt az.

Hipcia rándított egyet a vállán. Alig bírta kivárni, mikor térnek végre rá Dugó ügyére. Úgy látszik, Kubus módszere sok türelmet igényel.

A bácsi eközben megigazította pettyes csokornyakkendőjét, köhécselt, kezével végigsimított kopasz feje búbján.

Azután hirtelen felpillantott és megkérdezte:

— Te meg mi ügyben keresel engem?

Kubus ártatlan képet vágott.

— Én? . . . Semmi, csak úgy . . . Épp erre jártunk, aztán arra gondoltam, de jó lenne a bácsival találkozni.

— Nono — nevetett az öregember —, az nagyon szép, hogy nem feledkezel meg rólam!

— Ugyan, soha! — tiltakozott Kubus élénken. — A bácsi talán ma még nem is ivott sört.

Krigli bácsi szemében vidám szikrák lobbantak.

— Eltaláltad, nem ittam!

— Milyet hozzak?

— Egy korsó világost, de habosat.

— Máris! — Kubus sarkon fordult, és eltűnt a büfébe vezető ajtóban.

— Aranyos fiú, aranyos fiú — suttogta a bácsi elismerően, és gyönyörűséggel nyalogatta kiszáradt szája szélét

A sör mellett laposan felélénkült. Kék szeme most csillogott az örömtől, kerek képén megelégedés ült. Lefújta a könnyű habot, szomjas száját gyönyörűséggel merítette a hűs, aranyló lébe. Azután jót húzott belőle, hogy a sör szinte bugyborgott a korsóban.

— Nem rossz, nem rossz, de hát azok a régi sörök . . . A bácsi félretolta a söröskorsót.

— Na, most pedig ki vele, mit akarsz — mondta, ravaszul összehunyorítva a szemét.

— Tulajdonképpen semmit . . .

— Jól ismerlek! — nevetett a bácsi. — Na, mondd már, mi dolgod velem?

Kubus nagyot nyelt.

— Meglehet, a bácsi tudja — fogott bele lassan *és* óvatosan —, ki foglalkozik itt a környéken kutyákkal.

— Azt mondod, kutyákkal? — kezét homlokához emelte, elgondolkozott.

— Igen — magyarázta a kis detektív. — Egy néninek elveszett a tacskója, és ez okból rettenetesen bánatos.

— Várj csak . . . várj csak . . . — A bácsi elmerülten dörzsölgette kopasz fejét. — Megvan! Valami azt súgja nekem, hogy Poéta Anatol. Ismered Anatolt?

— Nem.

— Majd megismered. Nagyon érdekes ember. És okos is, hűha! Na és hogy gyengéje a fajkutya, ez valószínűleg nem az ő bűne, hanem a kutyáké.

— És hol lakik?

— Nem messze innen. A Tó utca tizennégyben. Csak kérdezősködj Anatol után, akárki megmondja. — Azután lehalkította a hangját, úgy mondta: — De ne áruld el, hogy én mondtam meg, mert megharagudna rám. Különben is, nagyon óvatosan bánj vele, mert érzékeny művésziélek.

LÁTOGATÁS POÉTA ANATOLNÁL

— Tó utca tizennégy. Azt hiszem, ez lesz az — szólalt meg Hipcia.

A gyerekek megálltak a kis faház mellett. Nem sok ilyen kiérdemesült öreg ház látható már Varsóban. A drótkerítésen túl apró kert, melyben sárga gyűszűvirágok és hatalmas, bíborszínű pünkösdirózsák virítottak. Távolabb sűrű vadorgonabokrok és akácok árnyékolták be az ablakot, melyek egészen az ereszig nyúltak. Úgy látszott, mintha a tető a bokrok sűrűjéből nőne ki. A bokrok felett, az emeleten egy düledező karfájú kis erkély volt látható. A félig nyitott ajtón keresztül vidám kutyaugatás hallatszott ki.

— Egészen biztosan ez lesz az a ház — erősítette meg Kubus, s fejét hátravetve, felnézett a házra. — Mondtam neked, hogy Krigli bácsi mindent tud. És ha neki valami azt súgja . . . hát az holtbiztos.

— Kíváncsi vagyok, itt találjuk-e Dugót.

— Azt a bácsi nem tudhatta. Ő nem látnok, csak mindig nagyszerű értesülései vannak.

— Hát igen — tűnődött Hipcia. — De mit mondunk ennek a Poéta Anatolnak?

— Megmondta a bácsi, hogy óvatosan kell vele bánnunk, mert művészlélek.

— És miért nevezik Poéta Anatolnak?

— Hm, ha én azt tudnám!

— Talán verseket ír.

— Buta vagy, ha verseket írna, akkor nem kellene fajkutyákat lopkodnia. Mindenesetre okos fickó, és óvatosan kell vele bánnunk, mert még felidegesítjük.

Kubus még egyszer felpillantott az erkélyre, azután bizonytalanul mondta:

— Gyerünk.

Megkerülték a házat, egy kis udvarra jutottak, ahonnan lépcsők vezettek egyenest az emeletre. Lassan lépegettek a recsegő lépcsőfokokon, hallgatták saját szívük verését. Végre megálltak az ajtó előtt, melyre krétával a következő szöveg volt írva:

Anatol Groch
Állás nélküli tanácsnokhelyettes.
Embereket behozni tilos.

Az ajtó mögül ugatás, vonítás, nyüszögés hallatszott, mintha egy egész kutyakórus rendezne délelőtti hangversenyt.

Kubus bátortalanul kopogtatott. A lakásból egy fojtott hang hallatszott:

— Szabad!

Besurrantak a nyitott ajtón. Hirtelen egy sereg négylábú bundás rontott feléjük: egy fekete, vidám puli, egy flegmatikus és elegáns juhászkutya, egy remegő foxi, egy mókás bulldog és . . . és egy kedves, finom tacskó. A kis detektív fürge szemét a tacskóra szegezte. A kutyus barna volt, füstös, és minden arra mutatott, hogy ez bizony Szrot néni Dugó kutyája.

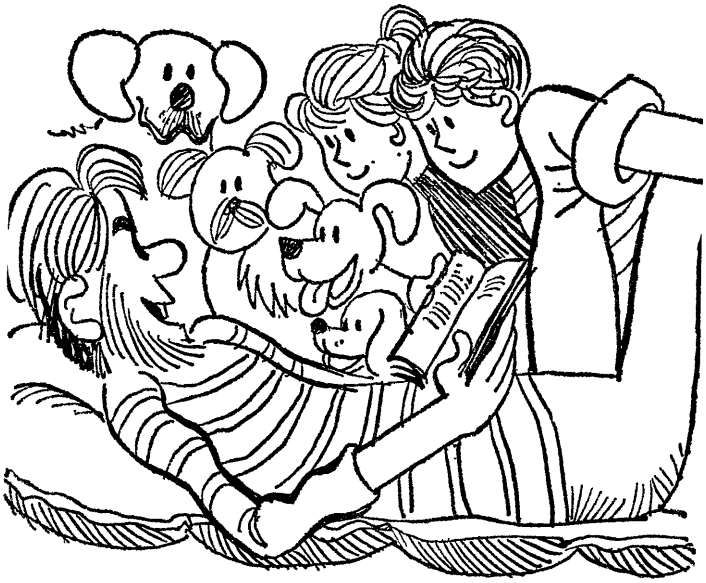

— Jó napot, uram! — szólalt meg elsőnek Hipcia, Köszönését annak az embernek szánta, aki a kis szobácska kuckójában, egy gumimatracon heverészett. Rendkívül hosszú és sovány fiatalember volt. Egyik kezét a feje alá csúsztatta, a másikban egy könyvet tartott. Ajkát mozgatva, hangtalanul olvasott, mintha észre sem vette volna a jövevényeket.

A gyerekek lába körül összesereglettek a kutyák. Hipcia megismételte, még hangosabban:

— Jó napot kívánok!

— Ne zavarjatok! — suttogta a sovány. Rájuk se hederítve olvasott tovább. Egy idő múlva mégiscsak félretette a könyvet. Ujjával megdörzsölte a szemét, és mintha csak önmagának mondaná, megszólalt: — Egy szó, mint száz, csodálatos volt! Meg kell tanulnom ezt a verset kívülről. — Hirtelen rárivallt a kutyákra: — Csend legyen!

A kutyák engedelmesen szétszéledtek a sarkokba. Nevető szemmel néztek a sovány férfira. Az egykedvűen nyúlt a cigarettája után, és nem nézve a gyerekekre, rágyújtott.

— Szeretitek a verseket? — kérdezte meg váratlanul.

— Nagyon . . . nagyon . . . felelte Hipcia.

— Akkor jól van. A vers a legcsodálatosabb dolog a világon. — A sovány ember rámosolygott a kislányra.

Hipcia felbátorodott.

— Kérem szépen, mi egy kényes ügyben jöttünk ide . . .

— Nos? — nézett rájuk várakozón a fiatalember.

— Mi . . . — zavarodott bele Hipcia — szerettük volna megtudni . . . — itt megakadt, nem tudott lélegzethez jutni.

— Ne félj, bökd ki kereken.

Ekkor Kubus vette át a szót.

— Tegyük fel — szólalt meg elgondolkozva —, hogy egy bizonyos néninél lakott egy tacskó, azután ma reggel bizonyos félreértés folytán . . .

A sovány türelmetlenül felhorkant.

— Miféle félreértés?

Kubus megakadt. Hipcia sietett a segítségére:

— Tegyük fel, hogy a kis tacskó eltévedt, és a házát keresgélve eljutott ide a Tó utcába . . .

— Tegyük fel — vette át a szót ismét Kubus — hogy éppen ide jött, a tizennégybe . . .

Poéta Anatol gyanakodva lesett.

— Mit akarsz ezzel mondani?

— Én . . . — vörösödött el a fiú —, én . . . tulajdonképpen semmit . . . csak hát a tulajdonosnő idegeskedik.

Poéta Anatol felült a gumimatracon. Olyan hosszú volt a lába, hogy amikor összekuporodott, egészen az álláig ért a térde. Mélyet szívott a cigarettából.

— Az újságban még nem volt hirdetve — mondta csendes, színtelen hangon.

— De kérem, a tacskó csak ma tíz óra negyvenkor veszett el — magyarázta Kubus.

— Az mellékes. Nincs hirdetve.

— De miért olyan fontos, hogy hirdetve legyen az újságban? — kérdezte Hipcia.

— Azért, hogy odaírják: „A becsületes megtalálót magas jutalomban részesítem." Ekkor a becsületes megtaláló elmegy a kedves tulajdonosnőhöz, visszavezeti a kedves elveszett állatot, és szépen bezsebeli a magas jutalmat. Azután elsétál a könyvüzletbe, és kiválasztja a legszebb verseskötetet . . .

A gyerekek elnémultak. Dugó megvan, de mivel az újságban nem jelent meg hirdetmény az eltűnésről, hát tulajdonképpen nincs meg. Ráadásul ezzel az Anatollal rendkívül szőrmentén kell bánni, mert neki művészlelke van, és könnyen felidegesedik . . . Mi itt a teendő?

— Kérem — nyögte ki Kubus —, nekem borzasztóan fontos, hogy az a szépséges Dugó még ma előkerüljön . . .

Poéta Anatol szélesen széttárta a karját.

— Hát, nekem is fontos, de mit tegyek, ha még nincs benne az újságban?

— Uraságod olyan kedves — szólt közbe Hipcia hízelegve —, és annyira szereti a verseket, és ezúttal biztos eltekint a hirdetéstől.

Poéta Anatol enyhültebben nézett rájuk.

— Mit lehetne tenni? — töprengett. — Egyszer csak a térdére csapott. — Tegyük fel, hogy nincs hirdetés, de ti idejöttök és kérdezősködtök, nem találtam-e egy szépséges kis tacskót . . .

— De hát így is történt! — kiáltott Hipcia.

— Tegyük fel, hogy elmentek Szrot nénihez, és bejelentitek hogy megvan a becsületes megtaláló . . .

— Ezt azonnal megtehetjük.

— Ez még nem minden.

— Jutalom is kell . . . — vágta rá Hipcia.

Poéta Anatol elnevette magát, kimutatta nikotintól sárga, rossz fogsorát.

— Okos kislány vagy. Éppen erről van szó. A tisztelt doktornénak eszébe kell hogy jusson, hogy az elveszett eb megfelelő jutalom hiányában nem térhet vissza otthonába.

— Az nem úgy van — szakította félbe Kubus felháborodottan. — Én megígértem, hogy visszaviszem Dugót. Szavamat adtam, hogy Dugó estére már Szrot néninél lesz. Nekem nem illik pénzt elfogadnom, mert én önkéntes detektív vagyok.

Anatol kiegyenesedett, és füttyentett a meglepetéstől.

— Hűha! Erről nem tudtam.

— Mindenki Detektív Kubusnak nevezi, a legutóbb leleplezte Szeplős Boleket, aki ellopta a lábtörlőt — erősítgette Hipcia nagy hévvel.

Poéta Anatol megfogta a fiú vállát.

— Ez azt jelenti, hogy nyomoztál utánam?

— Nem.

— És honnan tudtad, hogy Dugó itt van nálam?

— Valami azt súgta nekem . . .

— Tudom már — nevetett rekedten —, az a vén csavargó, a Krigli bácsi mondta meg neked.

— Nem! Nem! — tiltakoztak mintegy parancsszóra a gyerekek.

— Ne tagadjátok!

Kubus rimánkodva nézett Anatolra.

— Kérem szépen, ne mondja meg Krigli bácsinak, mert halálosan megsértődik.

— Ne félj — nyugtatta meg —, minden rendben lesz. Krigli bácsi nem fog rád neheztelni, Dugó pedig visszatér veletek Szrot nénihez . . .

— Nagyszerű! — kiáltotta Kubus.

— Óriási! — csapta össze a kezét Hipcia. — Maga igazán nagyon, de nagyon kedves.

Anatol titokzatosan mosolygott. Egy darabig vöröses szakállát simogatta Olyan arcot vágott, mintha valami meglepetést készítene a gyerekek számára. Végül nagy komolyan megszólalt:

— Ennek fejében bizonyos szívességet várok tőletek.

— Mindent megteszünk, amit csak akar! — rikkantotta örvendezve Kubus.

— Egy apróságról van szó. Van egy alak, aki a kerületünkben egy bizonyos öreg esernyőt keresgél . . .

— Egy esernyőt? — ámult el Hipcia.

— Igen, egy esernyőt. Azonnal megmagyarázok mindent — Letelepedett a gumimatracra, elővett egy régi újságot, és gyorsan rajzolni kezdett. — Ez a Sobieski utca, látjátok? Ez a Podhalanska . . . Itt másik két utca . . . értitek?

— Igen. Itt lakik Bauman néni, akihez angolórára járok — bökött Hipcia az ujjával az utcák négyszögére.

Anatol nagy fantáziával körülkerítette a felvázolt térképet.

— Itt ni, ezen a környéken kell az öreg, fekete esernyőnek rejtőznie.

— Öreg, fekete esernyő . . . — ismételte izgatottan Hipcia.

Kubus az ajkába harapott. Mint vérbeli detektívet, azonnal erősen érdekelni kezdte a fekete esernyő. Poéta Anatol az újság margóján firkálgatott.

— Egy öreg, fekete esernyő — ismételte meg. — Jól figyeljetek: egy angol gyártmányú férfiesernyő . . .

— Miből látszik, hogy angol gyártmány? — kérdezte Kubus.

— Ne zavarj. Azonnal látható, mert a nyelén egy kis felirat van: *Wellman and Son — Glasgow.* Ez a gyártó cég neve.

— Egy pillanat — szólt közbe Kubus —, fel kell jegyeznem: Wellman and Son — Glasgow. Igen. Glasgow egy nagy város Skóciában. — Elővette a jegyzetfüzetét, és gondosan feljegyezte az adatokat.

— Azonkívül — magyarázta Anatol — az esernyőnek ezüstfogantyúja van. akár egy sétapálcának, és azon egy monogram: EM.

— Éem — jegyezte fel Kubus.

— Ez minden, amit tudunk — fejezte be Poéta Anatol.

— Furcsa eset — vágott közbe Hipcia. — Miért olyan fontos annak az alaknak az az esernyő?

— Ne tégy fel együgyű kérdéseket — figyelmeztette a kislányt Kubus. — Ha keresgéli, biztosan fontos neki. Szüksége van rá.

Poéta Anatol megvakargatta a füle tövét.

— Ez egy cseppet sem együgyű kérdés. Én magam is azon töröm a fejem, mi a csudának keres ez az alak egy ilyen értéktelen holmit, mint ez az öreg esernyő. Emögött okvetlenül van valami.

— Természetesen, emögött valami titok lappang — tette hozzá komolyan Kubus.

— És az a legérdekesebb, hogy honnan tudja, hogy ez az esernyő éppen itt, ezen a környéken van?

— Fogalmam sincs, és nem is érdemes ezen gondolkozni. Az a fontos, hogy nem rossz üzlet, mert a fickó egész szép díjat tűzött ki, annak ellenére, hogy nem hirdeti az újságban. Ha segítetek nekem, megígérem, hogy az egész szünidő alatt lesz pénzetek fagylaltra. Nagy adagra!

— Ez csekélység — legyintett Hipcia —, Kubus az előbb már megmondta, hogy mi önkéntes detektívek vagyunk, mi önzetlenül dolgozunk. Az a fontos, hogy megkerüljön az esernyő, az pedig nem lesz olyan egyszerű.

— Mindenesetre próbáljátok meg. és ha kiszimatol-

tatok valamit, senkinek egy szót se, csak rohanjatok egyenest hozzám.

Anatol kényelmesen végigdőlt a gumimatracon, hosszú gólyalábát az ablakdeszkára rakta, újra kezébe vette a verseskötetet.

— Most pedig fogjátok Dugót, és tűnjetek el, mert nekem még meg kell tanulnom ezt a verset. Igazán mondom, csodálatos! — Ezt mondva, környezete számára megszűnt létezni.

Kubus megtalálta a pórázt. Odahívta a barna tacskót. Dugó vidám farkcsóválással a lábához sündörgött.

Egy pillanattal később mindhármójukat hangos ugatással búcsúztatta a többi „elveszett tárgy". Azután kiléptek a padlásszobából.

— Pfű — sóhajtott megkönnyebbülten Kubus, amikor már a lépcsőkön lépegettek —, de szerencsénk van! Dugó újsághirdetés nélkül tér vissza Szrot néni-hez. Most pedig új munka vár ránk: az esernyő.

AZ ELVARÁZSOLT ESERNYŐ

— Ide hallgass — szólt Kubus —, érzem, hogy ez az esernyő nagy dolog.

— Miből gondolod?

— Valami azt súgja nekem.

— Én pedig azt hiszem, csak valami beugratás.

— Ugyan, hát azt hiszed, Poéta Anatol csak ilyen egyszerűen visszaadta volna Dugót? Hogyha újsághirdetés nélkül visszaadta, az azt jelenti, nagyon fontos neki az az esernyő. És ha Anatolnak fontos az esernyő, hát amögött biztosan valami titok lappang.

Hipcia vállat vont.

— Nem értem., miféle titok lehetne egy közönséges esernyő, egy ócska kacat körül.

— Nem érted, mert nincs fantáziád!

— És nem hiszem — folytatta a kislány lebiggyesztett ajakkal —, hogy ebben a nagy városban valakinek is sikerül megtalálnia azt az ósdi esernyőt. Mintha tűt keresnél egy szénaboglyában! Az a kacat valószínűleg réges-régen a szemétdombon hever!

Kubus felmérgesedett.

— Egy ilyen titokzatos esernyő, amely után maga Poéta Anatol kutat, hogy is heverhetne a szemétdombon?

— Hát hol máshol lehet?

— Ott, ahol senki sem sejti. Az ilyen régi tárgyak szeretnek meglepetéseket okozni.

Megálltak Hipciáék háza előtt.

— Szia! — mondta a kislány. Azután tüstént eszébe jutott az angol nyelvkönyve. — Te jó ég! Hiszen még mindig nem tudom a szavakat!

Könyvét a hóna alá kapva, berohant a ház kapuján. Kubus tovább-ballagott.

A padon meglátta Lustát. Az, mintha odaszegezték volna, ugyanazon a helyen ült, mint két órával azelőtt. Fénylő arcát a nap forró sugaraival süttette. Elmerengett, mintha az Ezeregyéjszaka meséit hallgatná.

— Szia! — kiáltott rá Kubus. mikor a padhoz közeledett.

Lusta meg sem moccant, csak a bal szemét nyitotta ki. Köszöntésül morgott valamit az orra alatt.

— Nem unatkozol? — csipkelődött Kubus.

— Nem.

— És mit csináltál eddig?

— Gondolkoztam.

— Miről?

— Azon, amire te megkértél.

— Hogy figyeld a gyanús alakokat.

— És most eszembe jutott.
— Micsoda?
— Hogy járt errefelé egy gyanús alak.
— Miből gondolod, hogy gyanús volt?
— Mert kérdezősködött . . .
— Miről?
— Valami öreg esernyőről.

Kubus odaugrott Lustához, megragadta a vállát, és jó erősen megrázta

— És ezt miért csak most mondod?
— Hát mikor mondtam volna?
— Miféle alak volt az?
— Fogalmam sincs.

Kubus szinte remegett a méregtől.

— Ilyen fontos dolog, és neked fogalmad sincs . . .
— Tulajdonképpen volt valami fogalmam róla, de kirepült a fejemből . . . Ne kiabálj úgy, akkor talán még eszembe jut.
— Miféle esernyőről kérdezett?

Lusta szórakozottan dörgölte a homlokát.

— Várj csak . . . várj csak . . . Azt hiszem, valami öreg esernyőről . . .
— Talán angol gyártmány?
— Ja, igen!
— Ezüstfogantyús?
— Ezüstfogantyús! — kiáltotta győzedelmesen Lusta. — Látod, minden eszembe jut, ha nem kiabálsz.
— Talán még az is eszedbe jut, hogyan nézett ki az az alak?

Lusta hunyorgott súlyos szemhéjával, akkorát ásított, mint egy vízilóbébi, nyújtózott, és kitört belőle a nevetés.

— Olyan vicces bajuszkája volt!
— És még? — nógatta őt Kubus.
— Vicces kalapja volt . . . Fehér, fekete szalaggal.
— És még?

— Azt hiszem, az egész ember nagyon nevetséges volt.

— Hogyhogy?

— Hát mert olyan nevetségesen beszélt . . . Mindjárt megmutatom, hogyan . . . — lehalkította vihogását, összecsücsörítette a száját, majd az idegent utánozva azt mondta: — Szehbusz, kedves ifjú bahátom, nincs véletlenül tudomásod egy ezüstnyelű, öheg esehnyőhől? . . . Rém nevetséges volt. Úgy beszélt, mint akinek gombóc van a szájában.

Kubus elővette a piros noteszt. Feljegyezte:

Gyanús alak.
Nevetséges külső.
Bajusz.
Fehér kalap fekete szalaggal.
Raccsol.

Lusta figyelmesen nézte, mit csinál, Egy idő múltán megkérdezte:

— Mit irkálsz ott?

Kubus megveregette a vállát.

— Ezek hallatlanul fontos értesülések. Jegyezd meg: ha ismét találkozol vele, akkor tartóztasd fel . . .

— De miért? — képedt el Lusta.

— Okvetlenül tartóztasd fel. Esetleg biztasd, hogy én tudok valamit az esernyőről, azután hívj engem. Megteszed az én kedvemért?

— Hát a kedvedért megteszem.

— Rendes srác vagy, Lusta! Szia! Rohanok Szrot nénihez, hogy visszavigyem neki Dugót.

— Szia — morogta Lusta. — Máskor ne kiabálj úgy velem, mert mindent elfelejtek . . .

Ebéd után Hipcia angolórára ment Bauman nénihez. Kánikula volt A felforrósodott levegő remegett a háztetők s a megolvadt aszfaltburkolat felett Az emberek lustán, mintegy félálomban mozogtak A fagylaltosbódé előtt hosszú sorban álltak a gyerekek

Hipcia magában ismételgette az angol szavakat: „Toll — the pen, the pen — a toll, the table — asztal, the book — könyv könyv — the book." Hirtelen azt érezte, nogy valaki a vállára tette a kezét Gyorsan megfordult Csodálkozva pillantott meg maga mögött egy modern szabású, sárga tropikál öltönyt viselő, elegáns urat Megpillantotta fehér szalagos, fehér kalapját meg a vicces fekete bajuszkáját, mely mint két, kis odaragasztott pamacs díszelgett jókora orra alatt

Az ismeretlen negédesen elmosolyodott. Furcsa, kissé idegenes hangon megszólította

— Bocsáss meg kislány, ugye, te angolóháha mégy Bauman nénihez?

— Igen — felelte Hipcia meglepetten, és meggyorsította lépteit, de az ismeretlen megállította

— Ne ijedj meg, kislány Egy bizonyos diszkhét ügyben szehetnék veled beszélni Nem ülhetnénk be a cukhászdába egy fagylaltha?

Hipcia elnevette magát

— Nagyon szépen köszönöm a meghívást, de én nagyon sietek Négykor angolórám van

A szalmakalapos férfi furcsán elfintorodott. De nyomban szokatlanul udvariasan azt mondta:

— Nem lesz belőle thagédia, ha késel egy-két pehcet. Azalatt meg elbeszélgetnénk. Valami aphóséghól van szó, és hemélem, nem bánod meg . . .

— Amennyiben valami apróság — felelte Hipcia határozottan —, akkor mindjárt most is megmondhatja.

— Nem szehetem az ügyeimet az utcán intézni. De ha megengeded, elkíséhlek a sahokig

Hipcia vállat vont

— Tessék csak, engem nem zavar. — Ugyanakkor arra gondolt: „Mit is akarhat tőlem ez a furcsa alak?"

— Bocsánat, kedves kislány — szólt az ismeretlen, amikor elindultak —, hány szobája van Bauman néninek?

Hipciában erre a kérdésre rögtön gyanú ébredt, feltámadt a detektívösztön. és nyugtalanul pillantott a férfira: „Mi az ördög? — gondolta — Miért kérdezősködik, és mi köze ahhoz, hogy Bauman néni hány szobában lakik?" Ezért csípősen válaszolt.

— Engem ilyesmi egy cseppet sem érdekel

— Valóban, valóban — szólt az idegen, ki szeretett volna minél nyugodtabb színezetet adni a hangjának, de látszott, hogy rendkívül izgatott — Valóban — ismételgette, és lenyűgöző mosolyt küldött a kislány felé, mellyel bocsánatot szándékozott kérni — Ugye, ilyenkoh a vehandán tanulsz?

Hipciát bosszantotta ez az undorítóan édeskés hang. Ezért dacosan vágott vissza:

— Hát nem mindegy az, hol tartja Bauman néni az angolórákat?

— Valóban — mondta az ismeretlen, és lopva letörölte halántékáról a gyöngyöző verejtéket. — De egy bizonyos diszkhét ügyhői van szó. Ezzel kapcsolatban lenne egy kéhésem hozzád Semmiség. Nem tudnál egy kicsit köhülpillantani, köhülnézni Bauman néni lakásában? Lehet, hogy észheveszel valamit, egy kopott, öheg fekete esehnyőt . . .

— Esernyőt! — rebegte az elképedt Hipcia, és nyomban elsötétült szeme előtt a világ. Már csaknem megfeledkezett Anatol különös megbízatásáról, és most, így hirtelen, ennek a titokzatos alaknak közvetítésével az öreg esernyő, lám, hírt adott magáról. S az is

meglehet, épp ez az ember az, akit Poéta Anatol említett

Hipcia egy ideig teljesen bódult volt. Mielőtt ideje lett volna rendbe szedni a gondolatait, újra meghallotta a fehér kalapos ismeretlen hangját.

— Nincs ebben semmi különös. Miéht döbbentett ez meg téged ennyihe? Egy ilyen közönséges, fekete esehnyő éppúgy lehet Bauman néninél, mint báhki másnál. Meg is kéhdezheted alkalomadtán Bauman nénit, nincs-e bihtokában egy ilyen ezüstfogantyús, fekete esehnyő.

Hipcia szinte megdermedt a döbbenettől.

Ezüstfogantyús . . . — ismételte, hogy időt nyerjen, ugyanakkor az járt a fejében, jó lesz, ha kissé az orránál fogva vezeti ezt a piperkőcöt. Egy szempillantás alatt készen volt a terve. Találkozót kell megbeszélni vele, közben értesíteni Kubust a szokatlan fordulat-

ról. Meglehet, itt a szerencsés alkalom, amikor megoldódik a rejtélyes fekete esernyő titka. Ezért nagyon udvariasan mondta:

— Kérem, ha az olyan fontos, hát körülnézhetek Bauman néni lakásában, esetleg megkérdezem, nincs-e ilyen esernyője.

— Ehhől van szó! — lelkendezett az ismeretlen. —

— Látom, éhtelmes és megbízható kislány vagy.

— Ígérem, megteszek mindent, amit csak lehet.

— Hát te bűbájos vagy, és biztos lehetsz benne, meghálálom.

— Ez igazán csekélység — mondta a kislány tűnődve.

— Várjon meg az „Augusztinka" cukrászdában.

— Igazán hendkívül kedves vagy. Hánykoh váhjalak?

— Ötkor végzek. Remélem, fél hatra már az „Augusztinká"-ban lehetek.

— Hihetetlenül ahanyos vagy — áradozott az ismeretlen. — Hemélem, jó híheket hozol. Sok sikeht, kedves! Sok sikeht! — Szalmakalapját levéve meghajolt, és olyan elbűvölő mosolyt küldött a kislány felé, hogy az majd megpukkadt nevettében Elfordult, és megkönnyebbülten mutatott hosszú orrot.

„Tra-la-la-la! A tisztelt uraságnak fogalma sincs, kivel van dolga! Ha tudná, hogy épp Detektív Kubust szabadítom a nyakába! Akkor bizony nem lenne ilyen elégedett!" — Szóval a fekete esernyő ügye nagyon érdekesnek ígérkezett. — „Meglátjuk, mi sül ki belőle!" — gondolta vidáman Hipcia, és elszáguldott egy telefonfülke irányába.

— Halló, Kubus, te vagy az? — kiáltott bele a telefonkagylóba.

— Én. Mi történt? — hallotta a detektív komoly hangját.

— Óriási újságot mondok! — kezdte lelkesen. Az-

után apróra elmondta a különös ismeretlennel történt találkozás történetét.

— Hát ez nagy dolog — nyugtázta Kubus. — Képzeld el, ugyanez az alak Lustát is faggatta az esernyő felől. Ez valami nagyon gyanús fickó.

— Iszonyúan gyanús, és különben is, rém nevetséges. Egy kicsit Fernandelre hasonlít, arra a francia színészre, és úgy beszél, mint egy özönvíz előtti gramofon.

— Valami azt súgja nekem, hogy príma kis munkánk akadt. Ide hallgass, én most elrohanok Poéta Anatolhoz, mert meglehet, ez az ember ugyanaz, aki nála is járt.

— Jó. Ötkor pedig légy Bauman néni háza előtt, várj meg. Majd együtt megyünk el az „Augusztinká"-ba. Csuda jó hecc lesz . . .

— Hipcia! — szólt a telefonba Kubus. — El ne felejts körülnézni Bauman néninél, mert úgy érzem, az az esernyő ott van! Hiszen az egy angol esernyő, ő pedig angoltanárnő Hát te eközött nem látsz semmi összefüggést?

— Nem. De légy nyugodt, ezt elintézem. Szia! Ötkor!

AMIKOR A SZELLŐZŐABLAK KINYÍLIK

A ház, melyben Bauman néni lakott, egy elvadult kert mélyén állott. Öreg villa volt, még a cári időkből, fa-vázas alpesi stílusban épült, kis tornyocskával, temérdek különféle beugróval meg erkéllyel. Két terebélyes, évszázados hárs ölelte körül, mint dadák az erőtlen gyermeket. Az utca felől a bokrok áthatolhatatlan sűrűje takarta a villa homlokzatát. A tér felől, ahol néhány hasznavehetetlen autóroncs vesztegelt,

vénséges, omlatag kőfal határolta a telket. Az egész épületet, egészen a tetőig, befutotta a vadszőlő.

Hipcia valahányszor az öreg, rozsdás vaskapuhoz közeledett, úgy érezte, egy másik, egy nem mai világba hatol be, mely mintha azokból a mesékből cseppent volna ide, miket az édesanyja kiskorában olvasott neki. Amikor a réztábla mellett megnyomta a csengő gombját, úgy rémlett, a verandán a virágok között tüstént megjelenik egy tündér vagy egy elvarázsolt királyfi.

De a csengő hangjára ezúttal is csak Bauman néni, az angoltanárnő alacsony, szikár alakja jelent meg. Fekete, fakó kosztüm, félretaposott fekete cipő, fodros fehér blúz, a nyaka alá egy nagy kámea bross tűzve — és úgy, mint mindig: levendulaillat lengi körül. A ráncos, csontos arcon mindig ugyanaz a kifejezés, a szarukeretes nagy szemüveg mögül ugyanaz a pillantás és ugyanaz a köszöntés:

— Good morning, my dear Hipcia. How do you do?* A régimódi bútorokkal telezsúfolt szobában kávé, cigarettafüst és hervadó virágok illata keveredett. A kerek asztalon egy könyv feküdt, mellette egy tányérkán néhány teasütemény. Bauman néni kitartóan angolul kérdezgetett:

— Drága Hipcia, óhajtasz teasüteményt?

Hipcia sohasem óhajtott, de minden alkalommal így felelt:

— Köszönöm, szíves, örömest . . .

De ezúttal a figyelmét annyira lekötötték az esernyővel kapcsolatos gondolatok, hogy a tanárnő kérdésére elfelejtett válaszolni, mire Bauman néni olyan megütközve nézett Hipciára, mintha csuda tudja, miféle szörnyűség történt volna. Különben is, aznap az egész angolóra valahogy más volt. Hipcia úgy fészkelődött.

*Olv. Gud móning, máj dir... Hau du ju du? — Jó napot, drágám. Hogy vagy?

mintha tüzes zsarátnokon ülne Bauman néni minden pillanatban megkérdezte:

— Mi bajod, kedvesem? Miért vagy olyan szórakozott? Talán ez a kibírhatatlan hőség gyötör?

Ha Bauman néni tudna valamit erről a titokzatos esernyőről, ha sejtené, hogy ez az esernyő minden kétséget kizáróan csakis az ő lakásában rejtőzhet, valószínűleg nem tenne fel ilyen aggodalmas kérdéseket. De Bauman néni semmiről sem tudott, nem csoda hát, hogy egyre nagyobb nyugtalansággal figyelte a kis Hipciát.

A kislány szeme közben a szobában kalandozott, a falakon, a bútorokon végig, abban a reményben, hogy mindjárt megpillantja az öreg, fekete esernyőt. De hiába! Bauman néni szobájában példás rend uralkodik, mindennek megvan a maga helye.

Telt-múlt az idő. A régi óra egymás után ütötte el a negyedeket, közeledett az óra vége. Hipcia a legapróbb nyomot sem fedezte fel, ami a titokzatos esernyő létezéséről tanúskodna.

Egyszer csak olyasmi történt, amit a kis detektív nem sejthetett előre. Egy váratlan szélroham nagy csattanással becsapta a szellőzőablakot. Bauman néni felállt, szemrehányóan nézett az ablak felé, mintha neheztelne a szélre, amiért ilyen felesleges munkát okoz neki. Lassú léptekkel odament az öreg plüsskanapéhoz, a támlája mögé nyúlt és . . .

Hipcia nem hitt a szemének! Bauman néni egy ezüstfogantyús, régimódi, fekete esernyőt tartott a kezében.

A kislány felpattant, odafutott a tanárnőhöz.

— Ha meg tetszik engedni, én majd becsukom az ablakot.

— Ugyan, kicsi vagy te még ahhoz, nem éred el.

— Nem tesz semmit, felállok egy székre — ragadta meg erősen az esernyőt, s szinte kirántotta Bauman néni kezéből. Mielőtt az felocsúdhatott volna meglepe-

téséből, Hipcia odafutott az ablakhoz, lábujjhegyre állt, az esernyő végével kinyitotta a becsapódott szellőzőablakot.

— Na, tessék! — rikkantott elégedetten.

— Köszönöm. Azt hittem, fel sem éred.

Hipcia szinte remegett az izgatottságtól. Kezében tartotta a súlyos esernyőt, de nem volt mersze ránézni. Valami azt súgta neki, ez az a bizonyos, rejtélyes esernyő, amiről Poéta Anatol beszélt, amiről a szalmakalapos, különös ember kérdezősködött.

— Bocsánat — kérdezte bátortalanul —, honnét van a néninek ez az esernyője?

— Régi történet az — válaszolta Bauman néni. — Képzeld el, amikor Varsó felszabadulása után visszatértem ide a lakásba, itt találtam a könyvtárban. Fogalmam sincs róla, ki hagyhatta itt.

— Ó, ez roppant érdekes . . . — Hipcia csak most vette szemügyre az ezüstfogantyút. Masszív, kifényesedett, néhol patinás, és rajta egy monogram: EM.

— Miért csodálkozol annyira? — hallotta a feje felett Bauman néni hangját.

— Ó, semmi . . . — felelte szórakozottan. — Még sohasem láttam ilyen öreg esernyőt.

— Nincs rajta semmi különös. Manapság a férfiak már nem hordanak ilyen esernyőt. Ez egy régi, angol esernyő.

— Biztos benne a néni, hogy angol esernyő?

— A legteljesebb mértékben. Ide nézz! — A tanárnő rámutatott az ezüstnyél alsó részére. — Még a cégjelzés is rajta van: Wellman and Son — Glasgow. El tudod olvasni?

— Igen, tényleg . . . Wellman and Son — Glasgow. Megegyezik . . .

— Mi egyezik meg?

— Hát a felirat . . .

A nyelvtanárnő egy erélyes mozdulattal kivette

Hipcia kezéből az esernyőt és visszatette a kanapé mögé.

— Nagy hasznát veszem az ilyen esetekben, mint például a szellőzőablak becsukása — mondta fanyar mosollyal. — S különben is, be kell vallanom, nagyon hozzám nőtt ez az esernyő. Ez nevetséges dolog, de úgy érzem, a barátom. Ne csodálkozz, kislány, az idős embereknek különféle furcsaságaik vannak . . . Mindenesetre nagyon nehezemre esne megválni tőle De remélem, az az ósdi kacat túlél engem. — Leült az asztal mellé, tenyerével rácsapott az asztal lapjára. — Nos, kedvesem, most olvasd el újra ezt a fejezetet . . .

Hipcia úgy állt. mintha kővé dermedt volna. Tágra nyitott szemmel bámult a kanapé kopott támlájára, amely mögött az esernyő rejtőzött.

— Mi történt veled? — hallotta ismét a tanárnő hangját

— Ó semmi, semmi. Csak szerettem volna megkérdezni . . . Hogy ha valaki nagyon megkérné a nénit, hogy adja oda az esernyőt . . . odaadná neki?

— Nem értem, mi jutott eszedbe. Kinek kéne egy ilyen haszontalan holmi?

— Például nekem.

Bauman néni egy heves mozdulattal lekapta a szemüvegét.

— Nem értem, kislányom, mit akarsz ezzel mondani?

— Egyszerűen azt, hogy szeretném ezt az esernyőt.

— Ne tréfálj.

— Egészen komolyan mondom.

— Mit akarsz vele csinálni?

— Nem tudom, de nagyon megtetszett nekem.

— Hát megfosztanál engem egyetlen barátomtól?

— Nem, de — egy pillanatig elgondolkodott, azután hirtelen megkérdezte: — senki sem érdeklődött Bauman néninél az esernyő felől?

— Nem. És nem értem, miért teszel fel ilyen furcsa kérdéseket.

Hipcia az angolóra végéig sem tudta legyűrni izgatottságát. Egyszeriben úgy érezte, Bauman néni szobája különössé és titokzatossá válik, hogy az ajtón tüstént besurran valaki, odamegy a kanapéhoz, kihúzza mögüle a fekete esernyőt, és megmagyarázhatatlan módon eltűnik vele.

Amikor az óra ötöt ütött, Hipcia megkönnyebbülten sóhajtott fel. Sietve elbúcsúzott, és kirohant a szobából.

A kapu előtt, a járdán Kubus már várt rá.

BESZÉLGETÉS AZ „AUGUSZTINKÁ"-BAN

— Na, mi újság? — kérdezte Kubus, hangjában leplezetlen izgatottsággal.

Hipcia egyetlen szót sem tudott kinyögni. Csak amikor barátja megismételte a kérdést, suttogta el:

— Megvan.

— Az nem lehet!

— Szavamat adom . . . az öreg kanapé mögött . . .

— Miféle kanapé?

— Egy plüsskanapé.

Egy darabig némán álltak. Kubus tágra nyílt szemmel nézett Hipciára. Hitetlenkedve csóválta a fejét. Végül azt mondta:

— Azt hiszem, valami csoda történt.

— Mondom, hogy ugyanaz az esernyő! Ezüstfogantyús, rajta az angol cégjelzés meg az EM monogram.

— Hát ez nagyszerű! Úgy látszik, az a gyanús fickó tud valamit az esernyőről.

— De honnan?

— Azt már nem tudom.

— Voltál már Poéta Anatolnál?

— Voltam, de nincs otthon.

— Mit gondolsz, ez az alak, akiről Anatol beszélt?

— Lehet, de úgy érzem, nem. Akkor ugyan miért kutatna a saját szakállára is?

Kubus mélyen eltűnődött. Szórakozottan dörzsölgette az arcát.

— Most mit tegyünk? — kérdezte Hipcia.

— Természetesen, el kell menned az „Augusztinká'"-ba.

— Mondjam meg neki?

— Dehogyis! — Kubus szinte felkiáltott. — Ha Anatol erről még semmit sem tud, akkor egy ilyen gyanús alaknak nem árulhatjuk el.

— Igen, de akkor mit mondjak neki?

— Természetesen majd azt mondod neki, hogy Bauman néninél semmit sem láttál, ő sem tud semmit az esernyőről. Érted?

— Értem. De vajon elhiszi-e nekem?

— El kell hogy higgye. Mi pedig eközben szemügyre vesszük őt. Meg kell tudnunk, voltaképp kicsoda ez az ember.

Az „Augusztinka" előtt elbúcsúztak egymástól. Kubus átment az utca túlsó oldalára. Letelepedett egy kirakat kiugró peremére. Feszülten figyelte a környéket.

Hipcia belépett a cukrászdába. Szívében könnyű kis félelmet érzett, de nyomban összeszedte magát. Megállt a nagyterem küszöbén.

A terem tömve volt. Az asztalokat szorosan körülülték az egész napi kánikulától elcsigázott emberek. A tarka seregben, az ablak mellett Hipcia felfedezte az ismeretlen vicces bajuszát.

Az már messziről észrevette őt, szokott édeskés mosolyával üdvözölte, és egy kézmozdulattal magához hívta.

A kislány igyekezett továbbra is megőrizni nyugalmát és komolyságát, de a fekete bajuszka látványa nevetésre ingerelte. Fojtogatta a nevetés, a szájába harapott, szeretett volna szomorú dolgokra gondolni, azonban az sem segített. Az ismeretlen asztala felé közeledve, prüszkölt a nevetéstől, mint egy játékos cica.

— Látom, a kisasszonynak nagyszehű kedve van — üdvözölte őt az ismeretlen. — Valószínűleg jó híhekkel jön

Hipcia még egyet prüsszentett, azután hangosan, visszavonhatatlanul, kirobbant belőle a nevetés.

— Bocsánatot kérek — mondta ravaszul —, de ez az egész olyan nevetséges.

Az ismeretlen összevonta a szemöldökét.

— Mi nevetséges van ebben?

— Hát az egész.

Könnyedén megérintette Hipcia kezét.

— Csillapodj le, kislány. Szehetném tudni, van-e számomha valami éhdekes híhed? — kérdezte suttogó hangon.

— Igen.

— Na, mi van, nincs ott az az esehnyő?

— Nincs, és én azt hiszem, ilyen esernyő egyáltalán nem is létezik.

— Csendesebben, kislány! Ez egyáltalában nem olyan nevetséges. Voltál olyan szíves kéhdezősködni Baumannétól ez ihánt az aphóság ihánt?

— Kérdeztem, de Bauman néni semmiféle esernyőről nem tud.

— Csendesebben! — szisszent fel az ismeretlen, s az arca egy perc alatt a felismerhetetlenségig megváltozott. Most már nem volt nevetséges. Csodálkozást és csalódást tükröző arca szinte fenyegetővé vált.

— Ez éhdekes — mondta, mintegy csak magának. — Meg voltam hóla győződve, hogy Baumanné tud ehhől

valamit. — Egy idő múlva a kislányra nézett. — Köszönöm, gyehmekem, valóban nagyon kedves és szolgálatkész voltál. Kéhsz egy adag fagylaltot vagy egy szelet tohtát?

Hipcia tiltakozóan rázta meg a fejét.

— Köszönöm, nem. Hiszen ez igazán semmiség. — És azután nem tudni, miért, hirtelen megkérdezte: — Legyen szíves megmondani, miért keresi azt a régi esernyőt?

Az ismeretlen furcsán mosolygott.

— Ostobaság. Felesleges ezen a fejed töhnöd.

— De én nagyon kíváncsi vagyok — makacskodott Hipcia.

A férfi egy semmitmondó mosollyal szerelte őt le.

— Túl kicsi vagy az ilyesmihez. Ezt te nem éhtenéd meg.

Felállt, felvette a szomszéd széken heverő kalapot, és bár kimérten, de udvariasan, mintha ezzel le akarná magáról rázni, azt mondta:

— Hát akkoh még egyszeh nagyon, szépen köszönöm. Viszontlátásba, kedvesem. — Ezzel otthagyta őt, s megindult a székek között kifelé.

Hipcia úgy érezte, valami óriási baklövést követett el. Rosszul fogott bele a mondókájába. Mindez a miatt a visszatarthatatlan nevetés miatt.

Megint csendesen kuncogni kezdett. Rettenetesen kedve támadt ráölteni fürge nyelvecskéjét a fehér kalapos ismeretlenre, de körülnézve észrevette, hogy az emberek őket figyelik.

Az ismeretlen egy pillanatra megállt a küszöbön.

Elmélyedve tette fejébe a kalapját, körülpillantott, mintha azt akarná ellenőrizni, nem leselkedik-e utána valaki. Az utca csaknem üres volt. A túloldalon, a kirakatnak dőlve, a kis detektív figyelt. Az ismeretlen nem vette észre. Nem sejtette, hogy ő az a híres Detektív Kubus, aki már nem egy rejtélyt kinyomozott, és

számos bűnözőt leleplezett. A fehér kalapos lassan lelépkedett a lépcsőkön a járdára, azután nyugodt tempóban megindult az utcán.

A BŐRZAKÓS FÉRFI

Hipcia csalódottan nézett a távozó után. Határozottan elégedetlen volt magával. Egyetlen közelebbi részletet sem sikerült megtudnia, mely legalább egy kis fényt derítene a fekete esernyő talányára. Összeszorította a száját, és gondolatban azt mondta:

„Hipcia, te rettenetesen nagy mamlasz vagy."

Ekkor hirtelen mellette termett egy magas fiatalember. Az egész olyan gyorsan történt, hogy Hipcia azt sem vette észre, a cukrászdából lépett-e ki vagy a járdán jött. Meglepetten összerezzent. A fiatalember ellentmondást nem tűrő hangon kérdezte:

— Mit akart tőled?

Hipcia hevesen rándított a vállán. Megütközve nézett a fiatalemberre, mintha az égből pottyant volna le. Az arca sötét volt, napbarnított, a szeme fekete, szúrós pillantású, az egyik szeme alatt széles, egészen a szemöldökéig futó forradás. Kék farmernadrágot, fekete sportinget és bőrzakót viselt. Hipcia sportolónak nézte.

— No, mondd! — hallotta a követelőző, erőszakos hangot.

— Fogalmam sincs — nyögte ki.

— Mit kérdezett tőled?

Hipcia odanézett az utca túloldalára, de Kubusnak ott már csak hűlt helye volt. A fehér kalapos után lopózott. Valószínűleg nem vette észre a közeledő Sportolót — így nevezte magában a fiatalembert, aki most

olyan kitartóan mered rá. Kiáltani szeretett volna, de a Sportoló erősen megragadta a vállát.

— Nem egy fekete esernyőről kérdezett? — szólt most még szigorúbban.

Hipcia a gyors gondolatok sodrában alig tudott uralkodni megdöbbenésén. „Már megint ez az esernyő. Mi történt, hogy egyszerre csak mindenki efelől érdeklődik? Ez csakis valami elvarázsolt esernyő lehet." Míg ezt végiggondolta, a Sportoló megismételte a kérdést:

— Na, beszélj már! — nógatta. — Egy fekete esernyőről volt szó, mi?

Hipcia felocsúdott. Csak most jutott eszébe, hogy csípős nyelve bizony nem paráderа van. Összeszedte magát, és hangosan kiáltotta:

— És maga tulajdonképpen mit akar?

Sportoló hirtelen hangot változtatott. Szinte lágyan mondta:

— Ne félj. Nem akarok én semmi rosszat.

— Hm! — fortyant fel a kislány — én egy cseppet sem félek! És tűnjön el innen, mert azonnal idehívok valakit.

A fiatalember erre engesztelően mosolygott rá.

— Ne légy olyan goromba. Egyszerűen csak meg akartam kérdezni . . .

— Lárifári — nevetett Hipcia gúnyosan —, ismerem én az ilyeneket! Ha kíváncsi rá, hát kérdezze meg tőle magától! — villantott rá egy szemtelen, csibészes pillantást, és futva indult Kubus után.

Amikor utolérte, a fehér kalapos ismeretlen már befordult a sarkon.

Kubus jelt adott, hogy ne jöjjön, közelebb. Olyan halálosan komoly volt az arca, hogy Hipciát megint elfogta a nevethetnék. De nyomban észbe kapott. A perc túl komoly volt ahhoz, semhogy viccen törje a fejét.

Engedelmesen átment az utca túloldalára. Feszült fi-

gyelemmel leste, mi történik. De semmi különös nem történt. Fehér Kalap egyenletes tempóban haladt az épületek mellett, és nyomában Kubus, akár egy árnyék.

Hipcia egyszer csak felszisszent a meglepetéstől: Fehér Kalap megállt Bauman néni házának kapuja előtt. A kislány egy öreg juharfa törzse mögé rejtőzött. Lüktető szívvel várta a fejleményeket.

Kubus ezalatt elment az idegen mellett olyan közömbösen, mintha a fehér kalap tulajdonosa csak levegő lenne. Tíz-húsz lépést távolodott, azután észrevétlenül eltűnt az élősövény mögött.

Az ismeretlen határozatlanul ácsorgott egy darabig, mintha azon gondolkodna, mit tegyen. Sokáig bámult a vadszőlővel befuttatott házra. Csend volt. A néptelen utcát elöntötte a tetők mögé hanyatló nap lágy fénye, az úttestet keresztül-kasul szelték a növekvő árnyak.

Hipcia úgy érezte, azonnal valami döbbenetes történik. Arcát a rücskös fatörzshöz szorítva várakozott.

Az ismeretlen váratlanul belökte a kertkaput, és belépett a kertbe. Megindult az ösvényen, egy pillanattal később már el is tűnt a bokrok között, hogy nem sokkal azután fehér kalapja a verandán bukkanjon fel. Az ismeretlen megnyomta a csengőgombot . . . Újra csend lett. Hallhatóvá vált a szél által mozgatott levelek zizegése és a távoli villamosok csörömpölése.

A verandán megjelent Bauman néni sovány, ünnepélyes alakja. Hipcia az izgalomtól visszatartotta a lélegzetét. Attól tartott, az ismeretlen most Bauman nénire veti magát, betör a szobába, azután kirohan a titokzatos esernyővel . . . De azok ott ketten a verandán teljesen nyugodtan beszélgettek. Semmi érdekes eseményre nem volt kilátás.

Hipcia nagyon csalódott volt, különösen, amikor pár perc múltán az ismeretlen elegánsan meghajolt, és teljesen nyugodtan távozott.

„Mit akart Bauman nénitől?" — tűnődött Hipcia, de nem volt sok idő a töprengésre, mert nemsokára odafutott hozzá Kubus.

— Most pedig rohanj Bauman nénihez, és faggasd ki — suttogta. — Én megyek a fehér kalapos után.

Homlokához emelte a kezét, mintha szalutálna, és máris indult az idegen nyomába.

Nyugodtan lépkedett, mint ahogy az egy igazi detektívhez illik.

A ROSSZUL SIKERÜLT KÉRDEZŐSKÖDÉS

Hipcia egy aranyló virágokkal teli ágyás fölé hajolva találta Bauman nénit. Épp gyomlált.

Amikor kis tanítványát megpillantotta, felegyenesedett, orrán megigazította a szemüveget, azután nem titkolt csodálkozással kérdezte:

— Itt felejtettél valamit, kislány?

Hipcia túlzott udvariassággal hajolt meg.

— Nem, kérem, nem felejtettem itt semmit.

— Hát akkor mi történt?

— Ó, semmi . . . Csak azt szerettem volna megkérdezni, mit keresett itt az a fehér kalapos ember?

Bauman néni heves mozdulattal lekapta a szemüvegét, hunyorogva, korholóan nézett Hipciára.

— Kislányom, nem tudom, mi van veled, nem értelek. Ma nagyon furcsán viselkedsz. Feleslegesen beleütöd az orrod a felnőttek dolgába. Kénytelen leszek beszélni anyukáddal.

Hipcia ravaszkásan mosolygott.

— Jaj, bocsánatot kérek. Csak meg akartam tudni . . . Ugyanis az a férfi megszólított engem az utcán . . . Hát Bauman néni ezt nem találja gyanúsnak?

Bauman néni a szájához kapta a kezét, mintha kitörni készülő sikolyát akarná visszafojtani.

— Várj csak, várj . . . Ez valóban különös. Nem is értem, tulajdonképpen mit akart.

Hipcia ekkor már majdnem kibökte, hogy nyilván az öreg esernyőt akarta, de az utolsó pillanatban valami azt súgta neki, hogy ne árulja el a titkot. Visszhangként megismételte:

— Tulajdonképpen mit akart?

— Talán keres valakit? — kérdezte mintegy önmagától Bauman néni.

— Ez esetben miért érdekelte, hány szobája van a néninek. Nagyon fontoskodó alak.

— Igen, miért érdekelte ez?

— És honnan tudta a néni címét?

— Érdekes — csodálkozott egyre jobban Bauman néni. — Honnan tudta a címemet?

— És különben is — kezdte tárgyilagosan Hipcia —, ez biztos valami gyanús pasas . . .

— De kérlek! Micsoda szavakat használsz te?

— Hát . . . manapság így mondják.

— Én nagyon kedvesnek és jómodorúnak találtam.

— Ami azt illeti, valóban nagyon udvarias, de sohasem lehet tudni, mi van emögött. Kíváncsi vagyok, még mit kérdezett?

— Először azt kérdezte, kié ez a ház? Természetesen azt feleltem, az enyém, csak lakókat költöztettek belé. Kíváncsiskodott, nem találtam-e egyszer valamit a házban. Különc ember lehet . . . talán azt hiszi, a kertben valami kincset találtam elásva? — fejezte be gúnyosan.

Hipcia óvatosan félbeszakította:

— De hiszen azt tetszett mondani, volt itt egy öreg esernyő . . .

Bauman néni fanyarul elmosolyodott.

— Valóban, ezt elfelejtettem megmondani neki. De

ugyan kit érdekelne egy ilyen ócska kacat? Ugyan, hagyjuk az egészet. Ha megint erre jár, legalább már tudom, hogy mihez tartsam magam.

Az órájára nézett.

— Kedves Hipcia, már késő re jár, hát siess haza, mert anyukád aggódni fog. Verd ki ezeket a dolgokat a fejedből, és a jövőben ne avatkozz a felnőttek dolgába.

Ezt mondva, leguggolt az ágyás mellé, és nagy odaadással látott neki a sárga virágok sorai között éktelenkedő gyomok kitépegetésének.

A LEGÚJABB TÍPUSÚ CHRYSLER

Detektív Kubus szorgalmasan baktatott a fehér kalapos nyomában. Annyi türelmet, annyi kitartást, olyan hidegvért tanúsított, mint egy öreg, tapasztalt nyomozó. Fürge szeme nem szalasztotta el a legcsekélyebb részletet sem, pontosan dolgozó agya feljegyezte a legapróbb eseményt is.

Lám, az ismeretlen odaért az utcasarokra, egy pillanatra megállt.

Majd hirtelen befordult a mellékutcába, mely a kertek között Bauman néni házának hátsó traktusához vezetett.

Az ifjú detektív szívverése meggyorsult.

„Biztosan meg akarja kerülni a házat, hogy észrevétlenül, hátulról surranjon be Bauman néni lakásába" — gondolta, miközben az ismeretlen után settenkedett.

A fehér kalapos megállt az autóroncsokat és öreg barakkokat körülkerítő fal egyik szögleténél. Úgy látszott, nyomban keresztülugrik az omladozó falon, és

eltűnik odaát, de láthatóan meggondolta magát, sarkon fordult, és most egyenesen Kubus felé tartott.

Az idejekorán észrevette, letért az útról, elrejtőzött a kökénybokrok sűrűjében.

„Ki után szaglászik, mit keres errefelé? — töprengett, míg az ágak közül leste a csellengő fehér kalapost. — Ha Bauman néni háza körül kering, úgy nincsenek tisztességes szándékai. De akkor mi a szándéka? Meglehet, egyszerűen el akarja rabolni az esernyőt? Talán valami szörnyűbbre készül. Hiába, nincs mit tenni — tovább kell követni. A feltételezések itt semmire sem vezetnek. Majd meglátjuk, hová fejlődik az egész."

Sietve megindult az ismeretlen után. Az befordult egy kis utcácskába — és Kubus alig hitt a szemének —, megállt egy hatalmas luxuskocsi mellett. A fiú elképedt. Lelkes híve volt a gépesítésnek, nagyon érdekelték az autók. Így minden nehézség nélkül felismerte, hogy ez egy legújabb típusú Chrysler. Az autó nagy volt, széles, de ugyanakkor könnyed és jó formájú. A kökénybokrok sűrűjében állt, de már messziről csillogtak tükörfényes üveg- és nikkelfelületei. Külföldi rendszámtáblája volt.

Az ismeretlen beült a volán mellé. Nem sokkal azután halkan felbúgott a motor, az ezüstszínű kocsi lágyan ringatózva rugóin, csillogva-villogva tovagördült a kővé meredt kis detektív mellett. A szélvédő mögött, a mélyen a homlokba tolt kalap alatt felrémlett a bajuszos, sötét arc. A kocsi kis kék füstöt pöfögtetett ki, a levegő benzinszagú lett. Azután — mint egy csodás látomás — az autó eltűnt a kanyarban álló fák mögött.

Az ifjú detektívnek földbe gyökerezett a lába. Amikor a motor gyönyörű búgása már teljesen elenyészett, körös-körül mindent elborított a csend. Kubus összepréselte a száját. Magában azt gondolta:

„Ki lehet ez?"

Azután rájött, hogy elmulasztotta a legfontosabbat: feljegyezni az autó rendszámát.

TANÁCSKOZÁS

Már sötétedett, amikor Detektív Kubus elindult hazafelé. Töprengve lépegetett a modern háztömbök mentén.

Az elmúlt nap annyi meglepetést hozott neki, hogy szertekalandozó gondolatait alig bírta összpontosítani. Fájt a feje.

Nagy, bénító fáradtságot érzett.

Ahogy felfelé ment a lépcsőkön, már messziről észrevette Hipciát, aki a lakásuk előtt kuksolt.

— Szia! — köszöntötte őt vidáman a kislány. — Miért vágsz ilyen savanyú képet?

Kubus felélénkült.

— Hipcia — mondta megilletődötten —, azt hiszem, valami nagy ügy nyomára bukkantunk!

— Én is azt hiszem.

— Tudod, mije van neki?

— Kinek?

— Hát a fehér kalaposnak.

— Vicces bajusza.

— Ne tréfálj. Egy vadonatúj Chryslerje van!

— És mi az a „krájzler"?

— Hát persze, a lányok soha semmit sem tudnak. Az egy csodálatos „ami" kocsi.

— És ő is amerikai?

— Fogalmam sincs.

— De hiszen lengyelül beszél.

— Ettől függetlenül jöhetett Amerikából . . .

A kislány huncutul hunyorgott.

— Talán valami amerikai gengszter? Olvastam, Amerikában rengeteg gengszter van.

Kubus mélyen felsóhajtott.

— Hipcia, mondtam már, minden lehetséges. Még sohasem akadt ilyen nehéz munkám.

— Aggódsz?

— Nem. Csak azon bosszankodom, hogy nem jegyeztem fel az autó rendszámát.

— És minek neked az a rendszám?

Kubus gúnyosan végigmérte a kislányt.

— Az az érzésem, te semmit sem értesz. Ha felírtam volna az autó rendszámát, megtudhatnánk, ki az a fehér kalapos. Ha pedig ezt már tudjuk, azt is hamarosan kinyomozzuk, miért keresi az esernyőt.

— És te azt hiszed, egyedül csak ő keresi? — kérdezte a kislány kötekedve, azután rendre elmesélte kalandját a Sportolóval. — Azt hiszem, az az esernyő már nem sokáig marad Bauman néni birtokában — fejezte be rövid beszámolóját.

Kubus a gondolataiba merült.

— Ez igaz — szólt izgatottan —, ki kell találnunk valamit, hogy az esernyőt el ne tüntessék az orrunk előtt

— Bauman néni nagyon ragaszkodik az esernyőhöz — tette hozzá Hipcia. — Nagyon kétségbeesne, ha valaki elcsenné a kanapé mögül.

— Figyelmeztetni kell.

— Nem segít semmit. Ha azok megtudják, hogy az esernyő a kanapé mögött van, hát holtbiztosan elcsenik. Nagyon sajnálom szegény Bauman nénit.

— Így hát — szólalt meg Kubus — úgy kell intézni, hogy az esernyő ne legyen Bauman néninél. — Hirtelen teljes erejéből a lábszárára csapott: — már tudom! Van egy nagyszerű ötletem. Mi viseljük majd gondját az esernyőnek.

— Remek ötlet! — kiáltotta Hipcia. — De hogyan?

— Talán legjobb lesz, ha megmondjuk Bauman néninek, hogy az esernyő sokkal biztonságosabb helyen van nálam.

— Vagy például nálam.

— Vagy eldugjuk a pincében.

— Nagyszerű! — örvendezett a kislány. — Csakhogy . . . mi lesz, ha Bauman néni nem egyezik bele?

— Meg kell neki magyaráznunk, milyen borzasztó veszély fenyegeti.

— És ha nem hiszi el?

Kubus bizalmatlanul nézett Hipciára, és újra mély töprengésbe merült.

Végül azt mondta:

— Hát ezen még gondolkodnunk kell.

— Hát ezen komolyan gondolkodni kell . . . — ismételte tűnődve Hipcia.

KI LOPTA EL AZ ESERNYŐT?

Másnap reggel a kis detektívek elmentek Bauman nénihez. Figyelmeztetni akarták, miféle veszély fenyegeti egy ártatlan esernyő miatt.

Az idő enyhe volt. A háztetők felett szaporán siklottak tova a kis felhők, az út menti bokrokban vidáman csiviteltek a verebek, a galambok szürke fellegként keringtek a magas égen.

Kubus megállt a kertkapu előtt.

— Ha nem visszük magunkkal az esernyőt, úgy én vagyok a legnagyobb tökfilkó!

— Ne beszélj előre — figyelmeztette őt Hipcia.

— Légy nyugodt, én már alaposan végiggondoltam az egész dolgot. Hidd el, fél éjszaka nem aludtam miatta. Csak bátran kell nekifogni.

— És jól ráijeszteni a nénire — tette hozzá Hipcia.

— És általában szakszerűen kell csinálni. Kérlek, ne fecsegj túl sokat, mert mindent elronthatsz.

— Jaj de okos vagy! — fortyant fel Hipcia.

— Nem. De azt el kell ismerned, hogy nagyobb tapasztalatom van.

Ezután Kubus kinyitotta a kertkaput. Beléptek a kertbe. Amikor kiértek a bokrok közül, a verandán a virágok meg a terebélyes, nedvdús páfrányok között megpillantották a nyelvtanárnőt. Kis öntözőkannából locsolta a növényeket. A két gyerek láttán egy pillanatra mozdulatlanságba merevedett, mintha két szellemet látna közeledni. Azután elhadarta a maga szokásos „Good morning, my dear Hipcia" köszöntését, de rögtön hozzátette: — Megint eljöttél? Hiszen ma nincsen óránk.

Hipcia tiszteletteljesen meghajolt, majd az ifjú detektívre mutatva, komolyan így szólt:

— Elhoztam Kubust, az osztálytársamat, akit mindenki detektívnek nevez.

A nyelvtanárnő nagy zajjal letette az öntözőkannát a kövezetre. Megigazította az orráról lecsúszó szemüveget.

— Ha megint az esernyőről akarnál faggatni, jobb lesz, ha azonnal hazamész.

Kubus kedvesen összecsapta a bokáját, az arca továbbra is elszánt maradt.

— Mi csakis a néni javát akarjuk — mondta hivatalos szűkszavúsággal.

Bauman néni erélyesen megrázta a fejét.

— Nem értem, mit akartok, gyerekek.

— Azt szeretnénk, hogy semmi baj se történjen.

Az angoltanárnő ideges mozdulattal újból megigazította a szemüvegét.

— Beszélj érthetőbben, kisfiam.

— A nénire szörnyű veszély leselkedik — suttogta izgatottan az ifjú detektív.

Bauman néni az égnek emelte a kezét.

— Gyerekek, ti teljesen megbolondultatok! Ugyan miféle veszély fenyegetne egy ilyen idős asszonyt, mint én? — Hevesen Hipciához fordult: — Magyarázd meg nekem, mit jelentsen mindez?

Hipcia vállat vont. Könyörgő pillantást vetett Kubusra Az ifjú detektív erélyes mozdulattal előhúzta a piros noteszt

— Egy pillanat türelmet kérek — mondta kenetteljesen —, azonnal megmagyarázom a néninek.

Minden sietség nélkül lapozgatni kezdett a noteszben. Bauman néni elhallgatott. Ijedten nézett a fiúra. Az frissen kezdte sorolni:

— Szóval a néni megfigyelés alatt áll. Folyó hó 25-én egy fehér kalapos, raccsoló egyén több ízben kérdezősködött a néni felől. Tizennyolc óra tizenötkor körüljárta a házat, és belesett az ablakon . . .

— Mit jelentsen mindez? — vágott közbe Bauman néni.

Kubus figyelmeztetően krákogott.

— Ezek az én feljegyzéseim a nyomozásról.

— Fiacskám — szólt erre a tanárnő —, ha detektívesdit akarsz játszani, ne velem szórakozz!

Kubus ismét megköszörülte a torkát, mintha ezzel azt akarná mondani, hogy egyáltalán nincs kedve tréfálni, és Bauman néni orra alá tartotta a noteszt.

— Tessék, itt minden fel van jegyezve. Ez a fehér kalapos személy amerikai luxuskocsit használ, és nagyon veszedelmes alak.

— Könnyen meglehet, hogy egy gengszter — rukkolt elő Hipcia.

Kubus feddően nézett rá és letorkolta:

— Ez még nincs kellőleg bebizonyítva de a gyanúm alapos.

Bauman néniből erre már kitört a nevetés.

— Kedveseim, pompásan elszórakoztattatok. El kell ismernem, nagyszerű fantáziátok van. Az a kedves úr tegnap még egyszer felkeresett engem.

— Na bumm!

— Az este itt járt nálam, és bebizonyosodott, hogy egészen rendes ember. Azt mondja, itt töltötte a gyermekkorát, és most meglátogatja szülőhelyét . . .

— Hát akkor már bottal üthetjük az esernyő nyomát! — hebegte a kétségbeesett Kubus.

Bauman néni meghallotta ezt a mondatot, ezért hozzátette:

— És képzeljétek, egy szóval sem említette az esernyőt.

— Ó, milyen agyafúrt! — nyögte az ifjú detektív.

— Azt hiszem — mondta vidáman Bauman néni —, ti csak álmodtátok ezt az egész esernyőügyet. Végeredményben érthető, a gyerekeknek mindig élénk a fantáziájuk. Ha kíváncsiak vagytok az esernyőre, megmutatom nektek. Belátjátok, csak egy közönséges öreg kacat . . . Hát tessék — intett nekik, hogy lépjenek be a szobába. Ott benn félhomály uralkodott. A bokrok sűrűje eltakarta a fényt az ablak elől. Csak egyetlen bágyadt fénycsík szelte át a szobát, melyben örvénylettek a finom porszemcsék. A sugár épp a zöld plüsskanapéra esett, kiemelte a homályból, és megvilágította kopott huzatát.

Kubus és Hipcia megállt a küszöbön. A tanárnő odament a kanapéhoz, kissé előrehajolt, karjával a támla mögé nyúlt, és nyomban halkan felsikoltott:

— Istenem, nincs itt az esernyő!

Mély csend telepedett a szobára. Úgy rémlett nekik, mintha valaki keresztülsuhanna az árnyas szobán . . . De ez csak képzelődés volt. Bauman néni a kanapé támlájának dőlve állt, döbbenettel teli szeme a gyerekek arcán cirkált.

A csendet Kubus nyugodt hangja törte meg.

— Sejtettem, hogy így lesz.

— De hiszen ez lehetetlen! — tört ki panaszosan a tanárnő. Letérdelt a kis szőnyegre, és az öreg kanapé alá nézett. — Hát igazán nem értem! Tegnap még itt volt! — Felállt, határozott mozdulattal félrehúzta a bútort. Tanácstalanul tárta szét a karját. — Ez csakis valami varázslat folytán történhetett.

A gyerekek közelebb mentek. Kubus, aki nagyon alapos természet volt, bekúszott a kanapé alá. Nemsokára megszólalt:

— Nincsen varázslat . . . de ernyő sincs.

Bauman néni leroskadt a kanapéra, ruhaujjából elővett egy batiszt zsebkendőt, finom mozdulatokkal törölgetni kezdte a homlokát.

Kubus előmászott a kanapé alól. Arcán győzedelmes kis mosoly vibrált.

— Ne tessék aggódni — szólt. — Szavamat adom, megkerül az esernyő.

A tanárnő a halántékára szorította a kezét.

— Nem is erről van szó. De képtelen vagyok megérteni, mi történhetett. Egyszerűen meg vagyok döbbenve. Hiszen tegnap este még azzal nyitottam ki a szellőzőablakot.

Kubus sokat tudóan mosolygott.

— Mikor volt az?

— Hát épp annak az úrnak látogatása alatt. A szobában fülledt volt a levegő, felálltam, kinyitottam a szellőzőablakot. Pontosan emlékszem mindenre, mintha csak most történne.

— És azután mit tetszett csinálni az esernyővel?

— Hogyhogy mit csináltam? Visszatettem a helyére. Nálam mindennek megvan a maga helye. Az esernyő állandóan a kanapé mögött állt.

— És később a néni nem ment ki a szobából?

A nyelvtanárnő egy darabig gondolkozott.

— Igen. Kimentem a konyhába cukorért, mert azt az urat megkínáltam egy csésze kávéval.

— És később már nem tetszett a kanapé mögé nézni

— Nem.

— Senki más nem járt itt?

— Senki.

— Ez azt bizonyítja, csakis ő lophatta el az esernyőt — jelentette ki határozottan a detektív.

Bauman néni kesernyésen mosolygott.

— De, fiacskám, értsd meg, ez nem holmi gombostű, nem tűzhette a kabátja hajtókájába. Tökéletesen emlékszem, hogy amikor a kapuhoz kísértem, az ég világon semmi nem volt nála.

— Tessék elhinni, az efféle alakoknak sokféle trükkjük van

— Talán hipnotizált engem?

— Minden lehetséges.

Bauman néni mélyen eltűnődött Összefonta csontos ujjait, és felsóhajtott

— Ez különös eset Nagyon sajnálom az öreg esernyőt. — Hirtelen, mintha felocsúdott volna, élénken hozzátette: — Különös eset Az a legérdekesebb, miért is lopták el? Hiszen régi, hasznavehetetlen jószág volt.

SPORTOLÓ ÚJBÓL FELBUKKAN

A homályos, fülledt szobából kiléptek a fényben fürdő verandára. A kertet elöntötte a ragyogás, körben mindenütt virágillat, méhdöngicsélés . . . Az esernyő súlyos rejtélye egyszeriben nem is tűnt olyan titokzatosnak

— Úgy gondolod — kérdezte Hipcia —, hogy a fehér kalapos alak csórta el az esernyőt?

— Százkét százalék.
— És mit csinált vele?
— Ha én azt tudnám! De gondolom, nem nyelte le.
— Lehet, hogy a nadrágjába rejtette.
— Nem, Bauman néni észrevette volna, ha esetlenül lépked.
— Lehet, hogy kettétörte.
— Arra nem volt ideje.
Hipcia széttárta a karját
— Akkor mégis lenyelte, vagy valami varázslatot művelt.
— Nem hiszek a varázslatokban. Ez egy nagyon agyafúrt fickó, valami olyasmit csinált, amiről mi nem is álmodunk.
— Igen — mondta Hipcia tűnődve —, ez valóban fantasztikus alak, és úgy érzem, mi nem boldogulunk vele . . .
— Te mindig kételkedsz — fortyant fel Kubus. — Ha ő agyafúrt, mi majd még agyafúrtabbak leszünk.
Hipcia csodálattal nézett Kubusra. Egész alakjából sugárzott a magabiztos erő, az arca elszánt volt, mintha a világ meghódítására indulna. Kubus tetszett Hipciának, csak kicsit túl komolynak tartotta. De hát hiába, nincs mindenkiben akkora vidámság, mint Hipciában.
Már a kertajtónál jártak, amikor a kislány az utca túloldalán észrevette Sportolót. Nem tévedett. Ugyanaz a fiatalember volt, aki tegnap az .,Augusztinka" előtt belekötött. Most egy fa alatt állva cigarettázott, és figyelmesen vizsgálgatta Bauman néni házát. Amikor észrevette a detektíveket, hátrébb húzódott, elrejtőzött az árnyékban. Hipcia oldalba taszította Kubust:
— Vigyázat! Ott a Sportoló!
Kubus szintén észrevette.
— Nem baj. Talán megtudhatunk tőle valamit.

Amikor kiléptek az utcára, Sportoló váratlanul előlépett az árnyékból, átvágott az úttesten, és elállta az útjukat. Most is bőrzakóban volt, s ugyanazt a fekete inget viselte. Mozdulatai simák voltak, a járása ruganyos. Rokonszenves embernek látszott, de a tekintete nyugtalanul, szinte fenyegetően ugrált.

— Hogy vagytok? — fogadta őket tréfásan. — Mi újság a néninél?

— Hallani, hogy nő a fű — vágott vissza merészen Kubus.

Sportoló elnevette magát.

— Szép, hogy így látogatjátok az idős néniket.

Kubus epés mosollyal felelt:

— Az is szép, hogy maga reggel óta itt rostokol a háza előtt.

Sportoló megveregette Kubus vállát.

— Derék srác vagy! Hogy szolgál Bauman néni egészsége?

— Köszönöm, jól — válaszolta Kubus. Gondolta, jó lesz vigyázni, a fickó kezd gyanús kérdéseket feltenni.

A fiatalember kitartóan mosolygott.

— Egyedül volt otthon? — kérdezte.

— Egyedül.

— Akkor rendben. — Megfordult, és máris indult, amikor Kubus kihívóan feléje kiáltotta:

— Csak ez érdekli magát?

— Egyelőre csak ez.

— És az az alak, aki után tegnap mászkált?

Az ismeretlen sokatmondóan kacsintott:

— Meg aki után te mászkáltál, öcskös, mi?

Kubus vállat vont

— Elmondhatom magának, hogy tegnap itt járt Bauman néninél. Sőt, két ízben is. — Kihívóan felvetette a fejét — Talán szeretne megtudni valami érdekeset arról az esernyőről?

Sportoló villámgyorsan megragadta az inge ujjánál fogva, és magához húzta.

— Ide hallgass — suttogta fojtott hangon —, mit mondott nektek az öregasszony?

Kubus szemtelenül vigyorgott.

— Azt mondta róla, hogy nagyon rendes ember.

— És még?

— Hogy eljött a szülőházáját megnézni

— Ne lógass. Bökd ki, mit mondott az esernyőről.

— Semmit sem mondott Csak úgy hülyéskedtem.

A fiatalember hirtelen eltaszította.

— Hazudsz, te csibész! — a szeme fenyegetően fénylett — És ne lábatlankodjatok errefelé, mert megkergetlek benneteket! Na, lódulás! Mire vártok még?

Kubus méltóságteljesen vonult el.

— Jól felhúztuk — szólt Hipciához, azután hozzátette:

— Rajta kell tartanunk a szemünket. És különben is alaposan meg kell hánynunk-vetnünk, mit tegyünk, hogy megtaláljuk a fehér kalapos pasast, és megtudjuk, mit csinált az esernyővel.

A VÁRATLAN TALÁLKOZÁS

A sarkon megálltak. Kubus elővette a piros noteszt Hosszasan lapozgatott benne. Végül azt mondta:

— Én most elmegyek a „Fehér Rózsá"-ba, Krigli bácsihoz. Talán van valami híre, talán valami megsúgta neki . . .

— És én? — kérdezte Hipcia.

— Te rohanj Poéta Anatolhoz. Mindenről értesíteni kell. De arra kérlek: óvatosan, hiszen tudod, milyen érzékeny művészlélek.

Hipcia savanyú képet vágott.

— Jaj, én félek! Lehet, nagyon ideges lesz, ha megtudja, hogy az esernyő meglett, de máris eltűnt.

Huncutul nevetett, sötét szemét összehunyorította.

— Oda se neki! Csak nem esz meg! Szia!

— Szia! — búcsúzott tőle Kubus.

Nagy léptekkel indult a „Fehér Rózsa" kisvendéglő felé. Az egész úton törte a fejét, mert hát volt min töprengenie.

Miféle titok lappanghat itt? Van egy öreg esernyő. Van egypár ember, aki azt az esernyőt keresi. Aztán itt ez a fehér kalapos alak, aki elcsórta Bauman néni kanapéja mögül. És végül: egy hatalmas kérdőjel. Mi rejtőzik emögött? Mindez szokatlanul bonyolult. Mert például Poéta Anatol ugyan honnan tudhatott az esernyő létezéséről? Az a bőrzakós Sportoló miért leskelődik a fehér kalapos után? Mi módon vitte ki az az ember az

esernyőt a szobából, ha csak előzőleg le nem nyelte? Bizony, nem könnyű a detektív dolga, nem könnyű az efféle titkokat kibogozni.

„Az a legfontosabb — gondolta, míg a »Fehér Rózsá»-hoz közelgett —, hogy megtaláljuk a fehér kalapos fickót. És ez bizony nem egyszerű. Most, hogy már nála van az esernyő, valószínűleg nem mutatkozik többé ebben a városnegyedben. De hát hol keressük?"

Kubus ekkor megtorpant, mint akinek a földbe gyökerezett a lába. Sokáig dörzsölte a szemét, azt hitte, álmodik vagy varázslat történt. De ez nem volt varázslat. A „Fehér Rózsa" vendéglő előtt, a járda mellett egy csodálatos szürke Chrysler állt. Messzire világítottak piros jelzőlámpái meg a hátsó lökhárító fémje.

Kubus akaratlan örömkiáltásban tört ki:

— Megvan!

Óvatosan közeledett az autóhoz. A luxuskocsinak most ki volt nyitva a teteje. A volán előtti műszertáblán csillogott a sokféle óra, gomb, kapcsoló. A kisfiú megbabonázottan bámulta a sok csillogó csodát. De hamar leküzdötte a csodálatát.

Óvatosan körülnézett. Az első ülésen észrevette a jól ismert fehér kalapot, mellette egy térkép hevert, hátul egy kockás takaró . . .

A takaró láttán a kis detektív agyában merész ötlet született. Belopózni az autóba . . . betakarni magát a kockás takaróval, és . . . Már maga a puszta gondolat, hogy ezen a csodás kocsin fog utazni, remegéssel töltötte el

Ugyanakkor meg kellett győződnie róla. merre van a kocsi tulajdonosa.

Kubus nyugodtan ellépkedett a vendéglő előtt, betért a bokrok közé, megkerülte az épületet. A másik oldalon egy fészer állott, ennek egyik oldala a vendéglő kerítéséhez simult. Odalapult a fészer falához, óvatosan kidugta a fejét. Maga előtt látta az ez idő tájt néptelen

kertet, a néhány viaszosvászonnal takart asztalt, a fal mellett heverésző macskát, egy férfi széles vállát.

Az első pillanatban nem ismerte meg. De amikor észrevette a fekete bajuszkát, már biztos volt benne, ez ő, a fehér kalap tulajdonosa, a titokzatos esernyő tolvaja.

„Mit keres itt? Mit kereshet itt? — töprengett. — Ez roppant különös és nyugtalanító."

Az ismeretlen nagyon izgatott és ideges volt. Sűrűn tekingetett az ajtó felé, mintha várna valakit. Ujjaival folyton dobolt az asztal lapján, nyugtalan szeme a kertet fürkészte.

„Valakit vár — állapította meg az ifjú detektív — Kivel kell itt találkoznia?" Kubusnak mindez homályosnak és érthetetlennek tűnt.

Ekkor az idegen felállt, és harsány hangon a bárpult felé kiáltott:

— Fizetek, kéhem!

Az ajtóban megjelent az örökké álmos pincérnő. Fehér köténye megvillant a bokrok között.

— Három ötven — mondta álmatagon.

Az ismeretlen hangosan megkérdezte:

— Mikoh találhatnám, kéhem, itt azt az embeht?

A pincérnő hangosan ásított.

— Krigli bácsit? Már itt kellene lennie.

Kubus megremegett az izgatottságtól Az ismeretlen tehát Krigli bácsit várta! Újabb szenzáció! Vajon mit akarhat tőle? Nem maradt sok ideje a töprengésre, mert az ismeretlen már menni készült. Kubusban felötlött a merész terv.

— Most vagy soha! — suttogta maga elé

Visszahúzódott a fészer mögé, futásnak eredt az autó

felé Előregörnyedve, kétrét hajolva, megkerülte a kocsit.

Villámgyorsan körülnézett. Az utca üresen, álmosan tátongott Senkit sem látott.

A kis detektív egyetlen ügyes ugrással benn termett

a kocsiban. Lekuporodott a hátsó ülés alá, óvatosan magára huzigálta a takarót, és meglapult a kocsi alján. Türelmesen várakozott.

Ugyanebben a pillanatban meghallotta a vendéglő ajtajának nyikorgását és az ismerős hangot:

— Kéhem, mondja meg neki, hogy estéhe visszajövök

— Legyen nyugodt — kiáltott ki bentről a pincérnő —, átadom az üzenetet!

— Köszönöm szépen — fejezte be a beszélgetést az idegen, miközben lassan közeledett az autóhoz. Kubusnak libabőrös lett a háta. Határozottan hallotta a közeledő lépteket, sőt, már a hangos lélegzést is. Egyszer csak érezte, valaki föléje hajol, a takaróért nyúl . . .

„Isten veled, szép kaland!" — futott át az agyán, míg várakozóan összekuporodott.

De a vastag gyapjútakaró rácsúszott a vállára, bolyhos terhével Kubus hátára nehezedett.

Hatalmas megkönnyebülés! Az ismeretlen visszahúzta a kezét. Nem vette észre a betolakodót.

„Hát persze — gondolta Kubus —, ha az embernek tele a feje a fekete esernyővel, akkor még egy elefántot sem venne észre az autójában."

Egy pillanattal később már becsapódott az autó ajtaja, a motor rezgésétől könnyedén megremegett a kocsi, és lágyan elindult.

Kubus megkönnyebbülten lélegzett fel. Fejét kidugta a takaró alól, mélyet szippantott a levegőből, és eltűnődött:

„Kíváncsi vagyok, ugyan hová visz engem?"

Sokáig mentek. Néhányszor megálltak. Kubus rájött, autó ilyenkor utcakeresztezéshez ért. Az ismeretlenbe vezető út megborzongatta a fiút. Azon tanakodott, ugyan hová viszi a fehér kalapos ismeretlen. Az eshetőségek nem voltak túl biztatóak. Ha például messze, a városon túl mennek, hogy tér majd vissza? És ha valami gengsztertanyára viszi? Brrr . . . erre még gondolni sem jó, bár a szokatlan körülmények között zajló utazás ebben a remek kocsiban igazán kellemes. Hát jöjjön, aminek jönnie kell. A detektívnek mindenre fel kell készülnie, a legkellemetlenebb meglepetésekre is. Hiszen ez a szakmája . . .

Egyszerre csak a kocsi lágyan fékezett. Megálltak.

Kubus sietve betakarózott a pléddel. Egy pillanattal később idegen hangot hallott.

Valaki közeledett az autóhoz, azután hanyagul, vagányosan ezeket mondta:

— Főnök, úgy éljek, sehol semmi. Végigjártam mindegyik hivatalt, de ilyen esernyőjük nincs.

A fehér kalapos élesen felelt vissza.

— Akkoh, kéhem, kutasson tovább.

— Lehet, kérem, de marhaság az egész.

— Kéhem, ne beszéljen így. Azéht fizetem, hogy kehesse, megéhtette?

— Meglesz — vetette oda a másik elmenőben.

Az autó ismét elindult. Most már gyorsan, megállás nélkül robogott. Nemsokára lassított, bekanyarodott, és végleg megállt. Az autó csattanó ajtaja, a távolodó léptek zaja jelezte, hogy a tulajdonos kiszállt az autóból.

Kubus még várt egy darabig. Azután kikecmergett a takaró alól, óvatosan kidugta a fejét . . .

. . . és akkor elsötétült szeme előtt a világ. Feje felett

megpillantotta a fehér kalapot. A kalap alól fürkészően nézett rá egy sötét szempár.

Menekülni szeretett volna, de az ismeretlen egy nyugodt mozdulattal visszatartotta.

— Ne félj, kisfiam. Nagyszehű viccet csináltál.

— Én . . . én csak szerettem volna egy kicsit autókázni . . .

— Éhtem, éhtem! — nevetett az ismeretlen. — Máh ott, annál a hémes vendéglőnél észhevettelek, de meglepetést akahtam szehezni neked.

Kubus egészen elképedt. Mi ez? Mi történt? Ennek az alaknak meghibbant az agya. Ahelyett, hogy haragudna, még tréfálgat.

— Bocsánatot kérek — nyögte ki, mert fogalma sem volt, miként viselkedjen ebben a helyzetben.

— Nem baj, nem baj, hiszen van nekem humohéhzékem. Gyehe, fiatalembeh, meghívlak egy csésze csokoládéha . . .

„Ez valami fortély . . . — villant át Kubus agyán. — Biztos csapdát készít nekem."

Mit tehetett volna ebben a helyzetben az ifjú detektív? Nem illett visszautasítani a meghívást. Ráadásul most alkalma nyílik megismerni a titokzatos embert. Így hát kiugrott az autóból, s hogy feledtesse az első rossz benyomást, ámuldozva mondta:

— De klassz kocsija van!

Az ismeretlen megveregette a vállát.

— Nagyon öhülök, hogy kellemesen kocsikáztál.

Kubus csak most nézett körül, hol is vannak. Egy magas, több emeletes épület előtt állt. Ablaksorai az égig kúsztak, s úgy ragyogtak, mint a tükör, fölfelé egyre kisebbedtek, a legfelső sorban már egészen pirinyók . . . Az épület előtt néhány szép Mercedes, Opel-Rekord, Volkswagen és két hatalmas Ford állott. A forgóajtó egy homályba vesző előcsarnokba vezetett. A bejárat felett neonbetűs felirat: *Grand Hotel.*

A környezet olyan fényűző volt, hogy Kubus teljesen elkábult. Szinte magánkívül volt. Nagy nehézséggel iparkodott a hosszú léptekkel siető ismeretlen után, lökdöste az embereket, meg-megbotlott a lépcsőfokokban.

Keresztülvágtak az emberekkel teli előcsarnokon. Beléptek a liftbe. A fiú nem mert a fehér kalaposra nézni. Az lesütött szempillái alól figyelmesen nézte őt.

Végre megállt a lift. Egy darabig a hosszú folyosón mentek, egy sor ragyogó, fehér ajtó között. Egy szót sem szóltak egymáshoz. Azután megálltak egy ajtó előtt. Az ajtón arany szám: 213. Detektív Kubus jól az agyába véste ezt a számot, de amint belépett a szobába, minden elillant a fejéből. Átható ürességet érzett.

Az idegen csak ekkor szólalt meg. Hangja élesen és kellemetlenül csengett:

— Látod, fiam, alaposan elnadhágolhattalak volna . . . Kubus hátrahőkölt.

— Ne félj — tartotta vissza amaz —, ez csak figyelmeztetés a jövőhe vonatkozóan. Ezéht a kellemes autókázáséht majd teszel egy szívességet, jó?

— Nagyon szívesen, csak tessék parancsolni — suttogta a fiú.

— Na, látod, milyen gyohsan megegyeztünk. Most pedig iszunk egy csésze finom csokoládét.

E szavak után kikészített két csészét, az asztalon álló termoszból szépen teletöltötte őket.

Közben figyelmesen vizsgálgatta a fiút. Kubus olyan izgatott volt, hogy az első korty a torkára szaladt, fulladozott, köhögött, s legnagyobb döbbenetére kilöttyintette a csokoládét a hófehér abroszra. Kétségbe volt esve, de az idegen sietve vigasztalni kezdte.

— Ugyan, semmiség, oda se neki . . .

Számára minden semmiség, ugyanakkor az ifjú detektív szörnyű kínokat áll ki. Érezte, ez a képmutató, veszedelmes bűnöző úgy játszik vele, mint macska a ha-

láira ítélt egérrel. Tudta, minden pillanatban bekövetkezhet valami szörnyűség.

Az ismeretlen lassú mozdulattal félretolta a csészéket, és Júdás-mosollyal azt kérdezte:

— Ízlett?

— Nagyon — nyögte ki Kubus.

— Akkoh öhülök — Ezek után felállt, odament a szekrényhez, és . . . Kubusnak aznap már harmadszor sötétült el szeme előtt a világ Mert az ismeretlen belenyúlt a szekrénybe, és előhúzott onnan egy ezüstfogantyús fekete esernyőt! Teljesen közömbösen tartotta, mintha az egy mindennapi, közönséges esernyő vagy sétabot volna. Közben a fiúra mosolygott, és azt mondta:

— Csupán egy semmiséghől van szó. Ezt az esehnyőt elviszed egy bizonyos öheg hölgynek. Éhted?

— Igen . . . — dadogta Kubus.

— Tudsz diszkhét lenni?

— Igen . . .

— Tehát elmész az Okhezna utcába, az ott van, nem messze attól a hémes vendéglőtől. Tudod, mehhe van az az utca?

— Igen.

— Nagyszehű. Elmész a 23-as számú házba, Bauman nénihez . . .

Hát ez már több volt a soknál. Kubus nem tudott uralkodni magán, akaratlanul felkiáltott:

— Bauman nénihez?

— Miéht, mi különös van ebben?

— Semmi.

— Talán ismehed?

— Nem.

— Annál jobb. Tehát — folytatta megnyugodva — elmész Bauman nénihez, elviszed neki ezt az esehnyőt, és megkéhdezed, az övé-e. Ha ehhe azt mondja, hogy ez az ő esehnyője, akkoh otthagyod, és azt mondod, az utcán találtad.

— És ha azt mondja, hogy nem az övé?

— Meg vagyok győződve, sőt holtbiztos vagyok benne, hogy ez az ő esehnyője. Ezzel nem lesz semmi gondod. Most pedig ismételd el, mit kell tenned.

Kubust elkábította a váratlan fordulat, hosszabb ideig nem tudott szóhoz jutni, csak bámult réveteg szemmel az esernyőre, semmiképp nem tudta összeszedni — a gondolatait. Úgy rémlett, nyugtalan álmot él át, vagy hogy hipnotizálták. De mégsem. Minden valóságos volt: padlópasztától illatozó szállodai szoba, csokoládéval lefröcskölt abrosz, a fehér kalapos ismeretlen fekete bajuszkája, a hangja, mely olyan tompán csengett, mintha vastag függöny mögül hallaná.

— Mi töhtént veled? Nem tudod megismételni? Kubus minden erejét összeszedte, s bátortalanul belekezdett:

— El kell mennem az Okrezna utca 23-ba, Bauman nénihez, elviszem neki az esernyőt, és megkérdezem, vajon az ő esernyője ez . . . Ha ő azt mondja, hogy az övé, azt kell mondanom, hogy az utcán találtam.

— Nagyszehű! Bhavó! — kiáltotta az ismeretlen. — Látom, helyén van az eszed. De figyelmeztetlek, ha báhkinek megmondod, honnan van az esehnyő, hát . . . — és ekkor egy sokatmondó mozdulattal kezét végighúzta a torka előtt.

Kubus elsápadt. Ekkor már teljesen biztos volt benne, hogy igazi gengszterrel áll szemben, és gondolatban keserűen fájlalta azt a pillanatot, amikor felfedezte magában a detektívhajlamot, és különösen azt a pillanatot bánta, amikor tudomására jutott a fekete esernyő létezése. Ugyanakkor az esernyő látványa úgy megbabonázta, hogy pillanattal később már meg is feledkezett az ismeretlen fenyegetéséről. A férfi, kissé dülledt szemével egyre a fiút nézte.

— Éhtetted, mit mondtam?

— Igen, értettem.

— Hemélem, nem kell hogy bántsalak, és jó bahátok mahadunk. — Kezét a fiú vállára tette. — Ne félj. Csak ahhól van szó, hogy egy mukkot se szólj senkinek. Az az éhzésem, ez nem is olyan nehéz. Egy ilyen dehék kisfiút ugyan mit éhdekel egy ilyen közönséges esehnyő . . . — Az asztalfiókból elővett egy tábla csokoládét. — Ezt pedig fogd, hogy ne tahts hálátlannak.

— Nem — tiltakozott Kubus —, én nagyon köszönöm, de én . . .

— Ne zavahtasd magad, ez igazán semmiség. Most pedig gyehünk, elviszlek az autómmal, hogy ne kelljen villamossal menned. — S valahogyan nagyon furcsán elmosolyodott. — Na, mi van? Miéht nézel úgy hám? Hiszen tudom, hogy nagyon szehetsz autózni.

KÉREM, ŐRIZZE MEG A NYUGALMÁT!

Hipcia kopogtatott az ajtón.

Először a kutyasereg fülsiketítő ugatását, majd egy harsány kiáltást hallott:

— Bújj be!

Félénken kinyitotta az ajtót. A játékos négylábúak gomolyagán túl észrevette Poéta Anatolt. Úgy, mint múltkor, most is a gumimatracon heverészett. A térdén kis tükröt tartott, egy hatalmas ollóval rőt szakállát kurtította, miközben fennhangon szavalt egy verset. A látvány egyszerre volt meghökkentő és komikus. Hipcia érezte, tüstént kitör belőle a nevetés.

Anatol még csak feléje se nézett. Lelkesen szavalt, s amikor befejezett egy strófát, csattogott az ollóval, csak úgy repkedtek az ingére a vöröses szőrcsomók. Hipcia halkan felvihogott.

— Mi az? — kérdezte váratlanul Anatol.

— Bocsánatot kérek . . . — kezdte bátortalanul.

— Ne zavarj! — ripakodott rá, és újra belemerült a versbe. Amikor befejezte, félretette az ollót, s a költeménytől mámoros tekintetét Hipciára emelte.

— Mi ügyben keresel? — kérdezte mély, dörgő hangon.

Hipcia tudta, hogy Poéta Anatóllal rendkívül finoman kell bánni, mert érzékeny művészlélek. Tehát igen szerényen kezdett bele.

— Jaj de szép vers!

— Nagyon örvendek, hogy tetszett neked.

— Csodálatos! — kapott a szón a kislány. — Egyébként úgy látom, ma általában nagyszerű hangulatban van.

— Általában is meg egyébként is, bizony jó kedvem van.

— Nagyszerű. Bizonyos híreket hoztam. De kérem, kapaszkodjon meg jó erősen abban a gumimatracban, és ne idegeskedjen. Meg tudja őrizni a nyugalmát?

Anatol letette a tükröt, ujjaival átfésülte a szakállát. Térdét felhúzta az álláig. Úgy nézett ki, mint egy félbenyaklott bugylibicska.

— Tulajdonképpen mit akarsz? Gyorsan ki vele, mert tényleg nagyszerű hangulatban vagyok.

Hipcia hangosan nyelt egyet.

— Tegyük fel, hogy megkerült az öreg esernyő . . .

Anatol olyan hevesen ugrott fel, mintha a csontjai helyében rugók lennének. És amikor felállt, a feje szinte a mennyezetét érintette.

— Hol az az esernyő? — kiáltotta izgatottan.

— Azt mondtam: tegyük fel, hogy megkerült . . .

Anatol megragadta a vállát, és enyhén megrázta.

— Na és, ha feltesszük, hogy megkerült?

— Akkor maga nagyon ideges lenne?

— Buta vagy! Örülni fogok.

— Hát tegyük fel, hogy megkerült, és azután tegyük fel, hogy valaki ellopta . . .

Poéta Anatol az égre tárta két karját.

— Várj! Várj, csak lassan . . . igyekszem megnyugodni. — Leült a gumimatracra, lábát feltette az ablakpárkányra, kényelmesen elnyúlt, és tenyerével eltakarta a szemét.

— Nos, most beszélj — mondta lemondóan.

Hipcia a lehető legkíméletesebben elmesélte a fekete esernyő történetét, egészen a mai délelőttig, amikor Bauman néni felfedezte, hogy az esernyő eltűnt a kanapé mögül, és Detektív Kubus bebizonyította, miszerint ezt a meglepetést a fehér kalapos alak szerezte.

— Kíváncsi vagyok — fejezte be a mondókáját Hipcia —, mit mond erre a maga üzletfele, aki az esernyő megtalálójának nagy jutalmat ígért. Különben is úgy veszem észre, az egész ügy sokkal titokzatosabb, mint sejtettem.

Poéta Anatol fájdalmasan felsóhajtott.

— Igen . . . azt hiszem, ez a legtitokzatosabb ügy, amiről valaha is hallottam.

— Nagyon ideges lett?

— Kicsit.

— És nagyon kétségbeesett?

Poéta Anatol elmosolyodott.

— Kislány, ha valaki a világ legszebb verseit szavalgatja, az egy öreg esernyő miatt nem képes búslakodni. De be kell vallanom, ebben a szegényes tárgyban van valami hasonlóan szép, mint a versekben.

— Miért? — kérdezte Hipcia ámuldozva.

— Mert már mindnyájan ezzel az esernyővel kezdünk foglalkozni.

— Igen, Kubus is mondta, hogy tegnap nem tudott elaludni.

— Na tessék! Én az előbb meg úgy éreztem magam, mint akit kupán vágtak.

— Én meg folyton arra gondolok, miért is keresik mind ezt az esernyőt, és azon töröm a fejem, az az undok alak hogyan tudta kicsempészni Bauman néni szobájából?

— Na lám! Bauman néni sajnálja, hogy elveszített egy közönséges, öreg esernyőt. Hát tulajdonképpen ebben rejlik az esernyő titkának szépsége.

Hipcia elérzékenyülve nézett Anatolra

— Jaj de szépen mondta ezt!

— Ugyan — nevetett Anatol —, és közülünk senki sem tudja, mi rejlik az esernyőben, és mindenki szeretné megtudni. De megnyugtatlak, megkerül az esernyő.

— Honnan tudja?

— Így mondta az ügyfelem.

— És ő honnan tudja?

— Ő egészen biztosan tudja, mert az esernyő a titoknak csak egyik felét képezi. És hogy a titok megoldódjon, az esernyő mellé szükség van egy verseskötetre is, a világ egyik legnagyobb költőjének verseskötetére. Ez a kis könyvecske az én ügyfelem birtokában van.

Hipcia összecsapta a kezét.

— Hát ez szörnyen izgalmas! Nem tudná megmondani, mi van abban a könyvben?

— De hiszen mondtam már: csodálatos versek!

— És a versek megoldhatják a titkot?

— Nem vagyok benne biztos, de meglehet . . .

— És kicsoda a maga ügyfele?

— Túl sokat akarsz tudni. Tulajdonképpen megígértem neki, nem árulom el kilétét, míg meg nem oldódik a fekete esernyő rejtélye.

Az autó egy mellékutcában állt meg. Az ismeretlen ugyanott parkírozta kocsiját, ahol Kubus első ízben megpillantotta.

— Kisfiam — mondta —, én itt megváhlak. Te pedig menj Bauman nénihez, azután gyehe ide vissza. Nagyon kíváncsi vagyok, mit szól a néni. Ne férj, semmiség az egész.

Kubus elvette kezéből az esernyőt. Szó nélkül kiugrott az autóból. Egész úton ezen a nagyon különös eseten tűnődött. Azon törte a fejét, miért küldi vissza az ismeretlen az ellopott esernyőt.

Ránézett az ezüstfogantyúra. Minden rendben volt. Ott a belevésett monogram is: EM. A cégjelzés ugyancsak: *Wellman and Son — Glasgow.*

Ha egyezik a monogram, akkor minden rendben van. Eszébe jutott azonban a beszélgetés, amit mai első útja alkalmával hallott. A fehér kalapos kifejezetten azt kérte attól a másiktól, hogy az holmi hivatalokban valamiféle esernyőt keressen.

Kubus nem értette az egészet. A tényeket nem tudta felfogható, logikus értelemmel telíteni.

Közeledett Bauman néni házához. Óvatosan körülnézett, nem látja-e valamerre a bőrzakós fiatalembert. Még csak ő hiányozna! De az utcában néhány számháborúzó fiú kivételével senki sem volt. Összeszorult szívvel lépett be a kertbe. Nemsokára már a verandánál volt. Becsöngetett.

Egy idő múlva az ajtóban megjelent Bauman néni. Amikor meglátta az esernyőt, melyet Kubus úgy tartott maga előtt, mint egy marsallbotot, tompán felsikoltott:

— Jesszusom, hogy került hozzád?

Kubus kellemetlenül érezte magát, nem szeretett hazudni, és nem szeretett olyasmivel dicsekedni, ami nem

az ő érdeme. Ezért teljesen közömbösen, szinte egy kis bánattal a hangjában, azt mondta:

— Az utcán találtam.

— Hol, kisfiam?

— Amott, a barakkok mögött.

Bauman néni féltőn vette kezébe az esernyőt, és magához szorította.

— Pedig én már a rendőrségen is bejelentettem!

— A rendőrségen? — suttogta Kubus elgondolkodva, és rögtön eszébe jutott: lám, a fehér kalapos csak azért küldi vissza az esernyőt, mert fél a rendőrség leleplezésétől.

— Igen — sóhajtott fel az angol-nyelvtanárnő, és sietve hozzátette: — Azt hittem, a legokosabb értesítenem a rendőrséget, mert sosem tudni, mi rejtőzhet egy ilyen rejtélyes ügy hátterében.

— No igen — helyeselt gépiesen Kubus.

— És most mit tegyek?

— Értesíteni kell a rendőrséget, hogy megkerült az esernyő.

— Azt mondják majd, hogy mindenféle ostobaságokkal zaklatom őket.

Amikor ezt mondta, bizalmatlan pillantást vetett az esernyőre. Forgatni kezdte jobbra-balra, végül nagy lendülettel kinyitotta . . . Az esernyőből valóságos porfelhő örvénylett elő a fényben.

— Nem — suttogta Bauman néni —, ez nem az az esernyő.

Kubus meghökkent.

— Biztos benne a néni?

— A legteljesebb mértékben . . . Hihetetlen! Olyan, mintha ugyanaz lenne . . . itt a monogram . . . a cég neve . . . de rögtön megismertem, hogy nem az . . . A fogantyú gyengébb és érdekesebb, és itt ni — mutatott az esernyő selymére — az enyémen kis lyuk volt. És ez

az egész valahogy újabb — nézett bizalmatlanul Kubusra. — Áruld már el, mit titkolsz!

Kubus elsápadt, azután rögtön élénk pír Öntötte el az arcát. Nagy nehezen kinyögte:

— Miért titkolnék valamit a néni elől? Megígértem, hogy keresni fogom. Megtaláltam, idehoztam. Ez minden. Lehet, hogy a néni csak úgy hiszi, hogy ez nem az igazi esernyő.

— Kisfiam — szólt sértődötten Bauman néni —, én talán már csak tudom, hogyan nézett ki az esernyőm! Hiszen mondom: az enyémbe két lyukat rágtak az egerek. Hol vannak a lyukak? — dugta Kubus orra alá az esernyőt.

— Hát . . . ezen nincs . . . — nyögte.

A tanárnő nagy csattanással összecsukta az esernyőt.

— Nesze! Vidd — és a kezébe nyomta az esernyő ezüstfogantyúját.

Kubus közel volt ahhoz, hogy elsírja magát.

— Hát tehetek én róla, hogy ezen nincsenek lyukak? Inkább örülhetne neki a néni, hogy hibátlan!

— Nem értesz engem, kisfiam. Ez nem ugyanaz. Én azt a másikat nagyon megszerettem. Az az enyém volt — ez pedig idegen.

Kubus vállat vont.

— Az igazat megvallva, nem értem, de addig is, míg megkerül a másik, megtarthatná ezt a néni . . . Jó lesz vele kinyitni a szellőzőablakot — dadogta sírós hangon.

Bauman néni most már szívélyesebben nézett rá.

— Ha ez ennyire fontos neked, akkor megtartom.

— A néni nem is sejti, mennyire fontos nekem . . .

— Jól van no, de mit csináljak vele?

— Bedugja a néni a kanapé mögé, és ott fog állni.

A tanárnő keservesen felsóhajtott.

— Hát legyen. Bár ez nem az én esernyőm — mondta makacsul.

Kubus megkönnyebbülve mosolygott.

— Ne tessék aggódni. Remélem, megtalálom a másikat is, a valódit.

A tanárnő fenyegetőleg rázta ökölbe szorított kezét,

— Na, csak találkozzam egyszer azzal a piperkőc tolvajjal, hát letépem a fekete bajuszkáját, annyi szent!

A detektív nevetett magában, mert arra gondolt, hogy a tettes nincs is olyan messze.

Nagyszerű látvány lehet, amikor Bauman néni letépi azt a zsiványos bajuszát. De mit lehet tudni? Bauman néni nem is sejti, milyen veszedelmes alak . . .

— Köszönöm — mondta Kubus, és összecsapta a bokáját.

— Én köszönöm neked, kisfiam, hogy gondoltál rám. Ne haragudj, hogy olyan ideges lettem. Magam is azon töröm a fejem, miért foglalkoztat ennyire a dolog, hiszen tulajdonképpen egy semmiségről van szó.

MICSODA RAVASZSÁG!

Amikor Kubus kilépett Bauman néni házából, igencsak kedve lett volna meglógni. Hadd idegeskedjen az a kiállhatatlan gengszter! Gondoljon, amit akar. Úgyis hamarosan elkapja a. rendőrség, hiszen Bauman néni biztosan nem mulasztotta el közölni a rendőrökkel gyanúját, miszerint ő lopta el az esernyőt.

De a józan eszű kis detektív gyorsan belátta, hogy ez nagyon veszélyes lenne. Sohasem lehet tudni, mi mindenre nem képes egy ilyen alak. Hátha kedve kerekedik valóra váltani szörnyű fenyegetését. Ilyesvalakinek meg se kottyan egy detektívet eltenni láb alól, annyi az csak, mintha felhörpintene egy csésze csokoládét.

Aljas módszer! Meghív egy csésze csokoládéra, tréfálkozik, megjátsza a kedves nagybácsit, aztán meg fe-

nyegetődzik. Megállj, te kígyó! Detektív Kubus majd alaposan ellátja a bajodat! Ezt még megemlegeted! Ha ilyen ravasz vagy, Kubus majd még nálad is ravaszabb lesz! Majd meglátjuk, mire megyünk.

„Meglátjuk, mit nyersz vele" — gondolta magában, míg közeledett a sikátor felé, ahol Fehér Kalap várt rá. Kubus tüstént jobb kedvre derült, s hogy bátorságot öntsön magába, fütyülni kezdte kedvenc dalocskáját: . . . Ciao, ciao, bambino!" míg szemével végigpásztázta az égboltot. A háztetők felett vattacsomókhoz hasonló bárányfelhők függtek, és felettük, akár egy krétavonal — lokhajtásos gép nyoma. A repülőgép már eltűnt a bokrok teteje mögött, csak a tompa zúgásról lehetett tudni, hogy tovább hasítja a kristálytiszta levegőt.

— Látod, minden milyen simán ment — fogadta őt Fehér Kalap. A kormánykerék mellett kényelmesen hátradőlve egy aranyszopókás cigarettát szívott

Kubus csibészesen vigyorgott.

— Mintha megolajozták volna . . .

— Hemélem, Bauman néni meg volt elégedve?

— El volt ragadtatva — mondta gúnyosan Kubus.

— Nem kíváncsiskodott, hol találtad?

— Természetesen megkérdezte. Én meg lódítottam, ahogy megparancsolta.

— Hát ez nagyszehű. De mégis, kíváncsi vagyok, mit mondott?

Kubus cinkosan összehunyorította a szemét.

— Sok mindenfélét mondott.

— De kéhlek, hát akkoh mondd! — sürgette Fehér Kalap.

— Azt mondta, hogy tegnap volt valami vendége, és az csórta el az esernyőt. Meg hogy az valami gyanús pofa volt, és hogy . . . ha ő még egyszer találkozik vele, akkor letépi a bajuszát . . .

Az ismeretlen fanyarul mosolygott

— Ez igazán mulatságos.

— Meg hogy — folytatta Kubus pokoli gonoszsággal — az az alak őt becsapta . . .

Az ismeretlen erre olyan arcot vágott, mintha egy citromszelet csúszott volna le a torkán.

— Hát ez elképesztő — mondta fintorogva.

— És hogy ilyen alakot a rendőrség köteles lecsukni, azt mondta — fejezte be Kubus nagy lendülettel.

— Ó — képedt el Fehér Kalap —, mondott valamit a hendőhséghől?

— Nem, ezenkívül semmit sem mondott . . . És biztosíthatom, el volt ragadtatva, hogy megkerült az esernyő.

Az ismeretlen gondterhelten töprengett. Ideges ujjai a volánon cirkáltak. Egyszer csak megszólalt:

— Mit gondolsz, nem jelentette ő ezt a hendőhségen?

— Ugyan, dehogy! — tiltakozott Kubus mohón. — Sőt azt mondta, hogy ilyen jelentéktelen dolgokkal nem is érdemes foglalkozni.

Fehér Kalap arca felderült.

— Valóban, ez olyan semmiség . . . És elhitte, hogy találtad az esehnyőt?

— Holtbiztosan. Nagyon hálálkodott nekem.

Az ismeretlen boldogan sóhajtott fel.

— El kell ismehni, ezt az ügyet hemekül elintézted. Nagyon tetszel nekem. Azt hiszem, még hasznodat vehetem. És ha okos fiú leszel, akkoh többször is elviszlek majd az autómon. — Figyelmesen ránézett Kubusra, és megkérdezte: — Hol laksz?

„Mit akarhat még tőlem?" — tanakodott Kubus. Egy darabig azon törte a fejét, biztonságos dolog-e egy ilyen alaknak megadnia a lakáscímét. Vonakodott. Amaz megérezte ingadozását.

— Hemélem, most máh nem félsz tőlem?

— Sohasem féltem. Itt lakom nem messze, az új lakótelepen.

— És ha egyszeh szehetnélek elvinni autózni, hol kehesselek?

— Legjobb, ha telefonál.

— Ó, pehsze — mondta —, nagyon okos vagy. — Elővette a noteszét, és beleírta a megadott telefonszámot. — Ha időm engedi, akkoh majd telefonálok — mondta barátságosan. Azután egyik ujját figyelmeztető mozdulattal a szájához emelte: — Csakhogy: pszt! Senkinek egy mukkot se! — Homlokáról hátrább tolta a kalapját, búcsút intett, és begyújtotta a motort. A szürke Chrysler kigördült a sikátorból, és hamarosan elnyelte az utca.

Kubus még hosszú ideig ott ácsorgott, bámulta az útszéli bokrokra felhőként leszálló szürkés port.

„Mit akarhat tőlem? — gondolta. — Miért küldte vissza Bauman néninek azt a hamis esernyőt? Hová rejtette az eredetit? . . . "

Egyik kérdés a másik után tolakodott makacsul, de nehéz volt rájuk feleletet találni.

Kubus haragosan pattintott az ujjával, és azt suttogta maga elé:

— Milyen ravasz! Na de én mindennek utánajárok! Kutya legyek, ha nem oldom meg a rejtélyt!

A KUTYA, AMELYIK ISMERI AZ EGYSZEREGYET

Kubus és Hipcia a telefonfülke mögé bújtak. Feszülten figyelték, Poéta Anatol hogy tűnik el a Grand Hotel nikkeltől csillogó forgóajtajában. A langaléta Anatol feszesen, mereven járt, egész figurájában volt valami szokatlan ünnepélyesség. A nemzetközi szállodában tett látogatás alkalmából felvette sötétkék szövetből készült ünnepi öltönyét.

Az igaz, hogy az ujja alig ért tovább a könyökénél,

a nadrágszára pedig csak a lábikrája felénél verdesett, de ebben az öltözékben is fel lehetett ismerni a sikket és a hanyag eleganciát.

Mellette egy francia bulldog kocogott, Kajtek, a padlásszoba legszebb kutyalakója.

Amikor már bent voltak az előcsarnokban, Poéta Anatol odalépett a portáshoz. Egy világfi arckifejezésével kérdezte:

— Kérem, a 213-as szoba lakója fenn van a szobájában?

A portás végignézett a kulcsrekeszeken.

— Fenn van — felelte, és ugyanabban a pillanatban tekintete Kajtek nyálas pofájára esett. — Elnézést kérek — vetette oda szárazon —, de kutyát a szállodába behozni tilos.

Anatol hanyagul mosolygott.

— Tudja kérem, miféle kutyához van szerencséje?

— Mellékes. Ez az előírás.

— De uram! — háborodott fel Poéta Anatol — ez egy rendkívüli francia bulldog, amelyik a brüsszeli nemzetközi kiállításon aranyérmet nyert! A szálloda tisztelt igazgatósága megtiszteltetésnek vehetné, hogy egy ilyen kutya méltóztatott átlépni a küszöbüket.

— Valóban szép kutya — mondta most már enyhültebben a portás —, de ne haragudjon, mégsem tehetek kivételt.

Anatol felháborodottan fortyogott.

— Fogalma sincs, miféle kutya ez! Ez ismeri az egyszeregyet.

A portás arcán leplezetlen csodálkozás és megrökönyödés tükröződött.

— Az lehetetlen.

— De bizony, úgy van — erősködött Anatol. — Adjon neki tíz ürücsontot . . . akkor majd meglátja.

— De miért épp ürücsontot? — csodálkozott a portás.

— Mert rajong az ürühúsért.

— Sajnos, ürücsontunk nincs!

Poéta Anatol gőgös fintorral, hűvösen biccentett.

Kajteket maga után húzva, megindult a lépcsők felé. Az első akadályt tehát már legyőzte. A továbbiak a szerencsétől meg az ügyes rendezéstől függtek.

A második emeleten egy pillanatra megálltak. Anatol megsimogatta négylábú barátját. Kedvesen azt súgta neki:

— Kajtek, drága kutyus, jól szerepelj, különben felsülünk.

A kutya vidáman vinnyogott, megcsóválta kurta farkát, mintha értette volna gondozója biztatását.

Méltóságteljesen, büszkén lépegetett végig a hosszú folyosón. Megálltaik a 213-as ajtó előtt. Anatol bekopogott. Valaki gyorsan odament az ajtóhoz, és kinyitotta.

Az ajtóban ott állt Fehér Kalap. Anatol meg a kutya láttán leesett az álla.

— Mi ügyben kehesnek? — kérdezte elképedve. Anatol udvariasan meghajolt.

— Örvendek, uram — mondta nyájasan, és mielőtt az ismeretlen észbe kaphatott volna, kutyástul benyomult a szobába. Amikor már bévül került az ajtón, így szólt a kővé meredt házigazdához: — Elhoztam a kutyust, amit meg akart vásárolni.

Az ismeretlen kimeresztette a szemét.

— Én? — dadogta. — Én akahtam kutyát venni? Ez valami nevetséges félheéhtés!

— Ha nem akarta megvenni — mondta határozottan Anatol —, akkor nemsokára kedve támad megvenni, erről meg vagyok győződve.

Amaz megremegett az elképedéstől.

— De uham, egyáltalában hogy kehül ide? Ki küldte? Eszem ágában sem volt kutyát venni!

— Egy kis türelmet kérek — szakította félbe Poéta Anatol. — Még jól szemügyre sem vette, máris visszautasítja? Hiszen fogalma sincs, micsoda intelligens kutya ez!

A házigazda kétségbeesésében az égre emelte a karját.

— Ismétlem, ez csakis valami ostoba félheéhtés lehet!

— Egy pillanat — vágott a szavába Anatol. Leplezetlen szomorúsággal fordult a kutyához: — Látod, Kajtek, megint átejtettek bennünket.

A bulldog, akár egy cirkuszkutya, két lábra állt. Erre a látványra a házigazda zsebkendőjével megtörölte izzadó homlokát. Panaszosan nyögte:

— Hát ez máh minden képzeletet meghalad. Ki ejtette át magát?

— Azt mondták nekem, hogy maga kutyát akar venni.

— Én? Ki mondta ezt?

Anatol fejével intett a kutyának:

— Kajtek, na ki mondta nekünk?

A bulldog dühösen csaholt.

— Hallotta? — kérdezte a költészet ismerője és szerelmese.

A házigazda nyögött egyet, és erőtlenül a fotelbe hanyatlott.

— Ne csináljon belőlem bolondot! Vigye innen ezt a kutyát, és menjen innen az öhdögbe!

Poéta Anatol éppen valami okosat készült válaszolni, de ebben megzavarta a telefon, amelyik úgy csengett, mint egy vészcsengő. A házigazda felemelte a kagylót. Legnagyobb elképedésére egy csacsogó kislányhangot hallott:

— Nagyon fontos hírem van, annak a bizonyos fekete esernyőnek ügyében, amelyet annyira keres.

A házigazda egy pillanatra megdermedt. Amikor felocsúdott első meglepetéséből, belekiáltott a telefonba:

— Kivel beszélek?

Hipcia, aki e pillanatban a Grand Hotel előtti telefonfülkében állt Kubussal, igyekezett visszafojtani a neve-

tését. Iparkodott komolyan és okosan beszélni. Megfontoltan válogatta a szavakat.

— Én vagyok, Hipcia. Emlékszik még rám? Megállított az utcán, azután az „Augusztinká"-ban találkoztunk,

— Ó, igen, igen . . . Honnan tudod a telefonszámomat?

— Bauman nénitől tudtam meg.

— Az lehetetlen!

Hipcia csendesen kuncogott.

— Szeretne valami érdekeset megtudni az esernyőről?

— Nem! — csattant fel Fehér Kalap. — Azaz mégiscsak, váhj.

— Tehát szeretné megtudni . . .

— Hol vagy most?

— Itt lenn, az előcsarnokban.

— Mindjáht lemegyek! — letette a kagylót, és Anatolra rá se nézve, odafutott az ajtóhoz. Csak ekkor torpant meg. Nyugtalan szemmel nézett végig hívatlan vendégein, mintha azon tűnődne, mit kezdjen velük. Heves mozdulattal felkapta a kezét, azután megint leeresztette.

— Szétmegy a fejem! Kéhem, váhjanak meg, mindjáht visszajövök.

— Ne zavartassa magát — motyogta álnokul Poéta Anatol, és amikor a házigazda elhagyta a szobát, suttogva hozzátette: — Épp erre vártam! Sikerült a hadicsel. Munkára!

Gyorsan odament a szekrényhez. Kutatni kezdett. Talált néhány vadonatúj öltönyt, egy esőkabátot, pulóvereket, ingeket, fehérneműt, de az esernyő nem volt sehol. A bőröndben sem találta, amely az ablak alatt nyitva állt, a függöny mögött sem, a szekrény mögött sem . . .

Ezalatt Fehér Kalap bombaként vágódott be az előcsarnokba. A sarokban, az újságospavilon mellett megpillantott egy apró kislányt.

— Mihől van hát szó?

Hipcia összehunyorította nevetős szemét, fejét mókásan oldalt hajtotta, és szinte nyugodtan mondta:

— Kérem, ne idegeskedjen!

— Nincs szándékomban idegeskedni, de meg vagyok hökönyödve. Honnan tudhatta meg Bauman néni a címemet, és egyáltalán . . . — fejezte be egy türelmetlen mozdulattal.

— Fogalmam sincs.

— Nagyon szép tőled, hogy nem feledkeztél meg hólam — mondta most már nyugodtabban. — Ne hahagudj, kissé ideges vagyok, meht felkehesett valami fuha figuha, és csökönyösködik, hogy vegyek tőle egy kutyát. Ostoba — szólt, miközben elővette a zsebkendőjét, gyors mozdulatokkal letörölte homlokáról a verejtékcseppeket. — Tehát miféle híheid vannak számomha?

Hipcia suttogóra fogta a hangját:

— Kérem, ma ott voltam Bauman néninél, és találja ki, mit láttam?

— Mondd máh gyohsabban — nyugtalankodott az ismeretlen.

Hipcia pislogott néhányat hosszú szempillájával, azután nagyot nyelt.

— Láttam az ezüstfogantyús fekete eser . . .

— Semmiség — vágott a szavába türelmetlenül.

— Azt hittem, örülni fog . . .

— Valóban, valóban, hendkívül kellemes híh. Hálásan köszönöm.

— Nagyon sajnálom — szólt Hipcia —, hogy nem is örül neki.

— Ugyan, ez valóban semmiség, jelentéktelen dolog — mondta nyájasan —, az esehnyő máh nem éhdekel engem. Most pedig, kislány, siess haza. Szehvusz! — Mosolyt erőltetett az arcára, aztán gyorsan megfordult, és futva ment a lifthez. Ugyanis eszébe jutott, hogy szobájában ott van a fura vendég.

Poéta Anatol végigkutatott minden sarkot. De sehol nem bukkant a legkisebb nyomra sem. Már mindenről lemondott, amikor eszébe jutott, hogy hiszen ilyen tárgyat az ágyban is el lehet rejteni. Ezért hát diszkréten munkához látott. Először nagyjában végigtapogatta az egész ágyneműt, azután bekukkantott a párna meg a takaró alá, végül felemelte a matracot . . .

Ebben a pillanatban kinyílt az ajtó, a küszöbön megjelent a házigazda. Az ágyában kotorászó Anatol láttán bőszülten kiabálni kezdett:

— Mit képzel? Mit kehesgél? Ez máh aztán bothány!! Azonnal hívom a hendőhséget!

Poéta Anatol a világ legnyugalmasabb mozdulatával visszaeresztette a matracot, és lesimította az ágyterítőt.

— Ne haragudjon — mondta öblös hangon —, de úgy vettem észre, hogy ott valami mozog . . .

Fehér Kalap felháborodottan meresztette a szemét.

— Kikéhem magamnak az ilyen théfákat! Senki sem volt itt, itt semmi sem mozoghatott!

— Hát épp ezért — folytatta Anatol rendületlen nyugalommal —, hallatlanul elcsodálkoztam, amikor valami mocorogni kezdett az ágyban.

Fehér Kalap mérgesen ráförmedt:

— Maga vagy bolond, vagy belőlem akah bolondot csinálni. Ha azonnal nem hagyja el a szobát, telefonálok a hendőhséghe!

Elképzelhetjük, mekkora volt az álmélkodásuk, amikor épp e szavak közben kinyílt az ajtó, a küszöbön pedig megjelent egy rendőri egyenruha. A legügyesebb varázsló sem jeleníthette volna meg ügyesebben a rend őrét. Mindkét férfi mozdulatlanná vált, eltátották a szájukat, és ostoba mosollyal bámultak egymásra, mintha azt kérdeznék, szellem ez vagy látomás? Persze, a fiatal

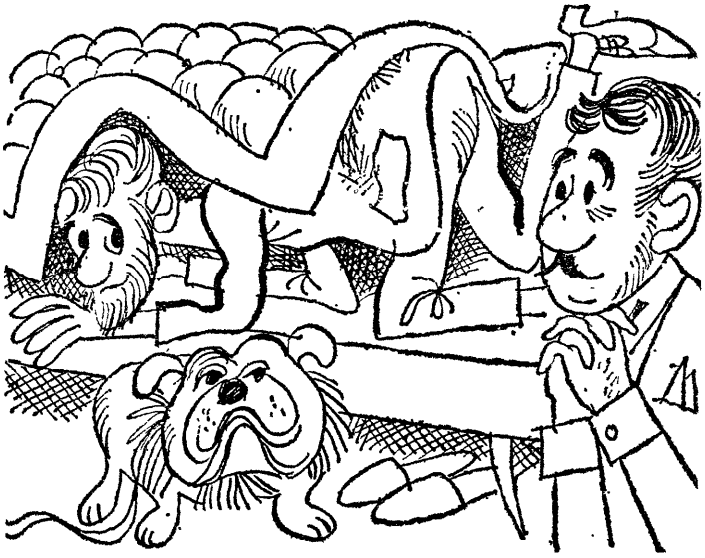

rendőr őrmester is hasonló elképedéssel nézett hol a két férfira, hol a szép bulldogra. Kajteknek nem tetszett a helyzet túlságosan. Elégedetlenségét vicsorítással és morgással fejezte ki. A rendőr udvariasan tisztelgett.

— Bocsánat, itt lakik Henry Povalsky, ipszilonnal a végén?

— Én vagyok az — felelte halkan Fehér Kalap. Poéta Anatol diszkréten hátrálni kezdett, és húzta

maga után a dühösen morgó Kajteket. — Ha azonnal el nem hallgatsz, kitekerem a nyakad! — súgta oda a kutyának. Anatol szerette volna elkerülni, hogy a rendőr felfigyeljen rá, különösképp, hogy olyan kutyával volt, melyet három nappal ezelőtt a parkban egy nagyon elegáns hölgy pórázáról vágott le.

A rendőr belépett a szobába. — Megbízatásom van — fordult Henry Povalskyhoz ,— ki kell derítenem egy ügyet. Kerületünk egyik lakója, Baumanné azt állítja,

hogy ön tegnap este nála járt, és . . . hogy úgy mondjam . . . tévedésből elvitt egy öreg esernyőt.

— Itt valami félheéhtés lesz kéhem — tiltakozott élénken Povalsky. Arcát hirtelen szívélyes mosoly öntötte el, de egész testében rángatózott, mintha gumiból lenne.

— Remélem — jegyezte meg az őrmester —, sikerül tisztáznunk ezt az apró félreértést. Baumanné azt állítja, hogy ön a ház körül mászkált, szóba elegyedett a tanítványával, két ízben is járt a lakásán, végül tegnap este . . .

— Elnézést kéhek — szakította félbe Henry Povalsky —, azt hiszem, itt valaki máshól lesz szó. Én semmiféle Baumannét nem ismehek.

A rendőr összevonta a szemöldökét. Fürkészően nézte Povalskyt.

— Ez érdekes — mondta egy árnyalatnyi gúnnyal —, a Baumanné által megadott személyleírás tökéletesen megegyezik.

— Nem éhtem az egészet. Soha életében nem látott engem, és egyébként is csodálkozom, mit jelentsen ez az egész.

A rendőr összecsapta a két kezét:

— Na és a bajusz, uram, az semmi?

Povalsky akaratlanul is nevetséges kis bajuszához nyúlt.

— Miéht, egyedül csak nekem van bajuszom? — adta az ártatlant.

A rendőr közelebb lépett Povalskyhoz. Kihívóan nézett a szemébe:

— Hát akkor, kérem, mondja meg, mit csinált tegnap tizennyolc és tizenkilenc óra között?

— Én? — dadogta Povalsky. Látszott rajta, hogy ebben a percben már elvesztette magabiztosságát, és kissé meghökkenve kutat agyában valami elhihető magyarázat után.

De azt távolról sem sejtette, hogy ebből a kellemetlen helyzetből épp Anatol menti meg.

Poéta Anatol, a kiváló kutyaszakértő és a költészet rajongója öblös hangon közbeszólt:

— Hiszen tegnap nálam járt a kutyavásár ügyében!

Povalskynak elakadt a lélegzete. Az arca váratlanul felderült, beszéde folyékonnyá és könnyeddé vált.

— Ó, valóban most jut csak eszembe. Ennél az úhnál voltam, a kutya miatt.

A rendőr még erősebben ráncolta a szemöldökét. Bizalmatlan tekintetét most Poéta Anatolra emelte.

— És ha szabad kérdeznem, maga kicsoda?

Poéta Anatol végigsimította vöröses szakállát.

— A kutyák élettanával foglalkozom — mondta szemrebbenés nélkül.

— Mivel?

— Szóval faj kutyákat adok el. Ezzel az úrral itt ni, éppen egy kis üzletet akartunk nyélbe ütni.

— Imádom a kutyákat! — tette hozzá hévvel Povalsky — Szehetném megvenni ezt a gyönyöhű bulldogot. És tegnap este épp ennél az úhnál voltam, hogy tájékozódjam . . . milyen fajtát válasszak.

Ekkor a rendőrnek esett le az álla. Nem sejtette, hogy az ügy ilyen fordulatot vesz. Nyugtalan tekintete ide-oda ugrált Povalsky és Poéta Anatol között.

— Ebben az esetben — mondta most már enyhültebb hangnemben — magyarázza meg, kérem, miként tűnt el az az esernyő?

Povalsky színpadias mozdulattal tárta szét a karját.

— Dhága uham, valóban nagyon csodálkozom, hogy ilyen kéhdéseket tesz fel nekem. Én mint tuhista jöttem ide, és fogalmam sincs az efféle félheéhtésekhől.

A rendőr zavarba jött, és már aggódni kezdett.

— Ez valami nagyon különös ügy — motyogta az orra alatt.

— Hihetetlen — toldotta meg nagy hévvel Povalsky.

Poéta Anatol elégedetten kaparászta rőt szakállát.

— Az a hölgy — jegyezte meg — valahol elvesztette azt az esernyőt, vagy pedig úgy eltette, hogy most azt hiszi, hogy elveszett. Azt ajánlanám, győződjön meg róla személyesen.

— Valóban — a rendőr kényszeredetten elmosolyodott. — Az illető egy idősebb, különc hölgy . . . Tehát elnézést kérek — fordult Povalskyhoz. — Majd alaposabban kivizsgálom az ügyet.

— Semmiség — mondta leereszkedően Povalsky. — Az embehek gyakhan tévednek. Ne fáhassza magát vele.

A rendőr megkönnyebülten sóhajtott.

— Hát ez valóban olyan semmiség . . . egy ilyen öreg esernyő . . . — Tisztelgett és kiment a szobából.

Detektív Kubus láthatóan egyre nyugtalanabb lett. Ránézett az órájára, és azt mondta Hipciának:

— Már egy órája, hogy bement. Mi történt, hogy Anatol még nem jött vissza? Nekem ez nem tetszik.

Hipcia csendesen megismételte:

— Ez nekem sem tetszik. Gyerünk haza!

Még mindig a telefonfülke mellett álltak. Feszülten figyelték a szálloda bejáratát. Már esteledett. Felizzott a bejárat feletti nagy neonfelirat. A szálloda előtt élénk forgalom volt. Az emberek sürögtek-forogtak, mint a méhek a méhkaptár körül. Percenként érkeztek a szálloda elé az elegáns autók. A portás, dúsan aranyozott kék köpenyben, nyitogatta a Fordok, Mercedesek és Buickok ajtaját, segített kiszállni az utasoknak.

Nemrégen egy piros autóbusz gördült a feljáróra. Félszáz fáradt utas és megszámlálhatatlan mennyiségű bőrönd meg utazótáska hagyta el a belsejét.

Meleg volt, a levegő fülledt. Az ifjú detektívek szeme előtt már örvények kavarogtak a szüntelen forgalomtól.

— Talán elkapták? — suttogta aggodalmasan Hipcia.

— Poéta Amatolt? — tiltakozott Kubus. — Egy ilyen specialistát nehéz elkapni. Azt hiszem, valami más történt.

— Minden lehetséges — sóhajtott Hipcia. — Talán még mindig azt az esernyőt keresgéli . . . Mindenesetre én már rém fáradt vagyok, és nincs szándékomban tovább itt ácsorogni.

— Belőled sohasem lesz jó detektív. Ha munka van, hát várni kell — mondta Kubus mély meggyőződéssel, holott ő is majd leesett a lábáról a fáradtságtól.

Hipcia még hangosabban sóhajtott.

— Jaj, már kezd unalmassá válni! Mi csak állunk itt, és könnyen meglehet, hogy Anatol meg verseket szaval.

— A terv tökéletes volt. Te meg folyton nyavalyogsz,

— Nem szabad?

— Ha detektív akarsz lenni, akkor nem.

— Fütyülök az egészre! — robbant ki Hipcia.

Talán össze is különböztek volna, ha ekkor Kubus észre nem veszi a szálloda kapujában Kajtekot.

— Jön — suttogta elfúló hangon, és azonnal megint minden örvényleni kezdett a szeme előtt, mert Kajtek mögött felbukkant Poéta Anatol hórihorgas alakja, és Anatol mögött a fehér kalap meg a fekete bajuszka.

— Szedd a lábad! — kiáltott fel Kubus. — Semmi kedvem ezzel a gengszterrel találkozni.

Hipciának ezt bizony nem kellett kétszer mondani, úgy nekilendült, mintha a szél hajtaná. Neki sem volt kedve magyarázkodni a veszedelmes bűnöző előtt. Ész nélkül rohantak. Csak néhány utcával odébb, a trolimegállónál álltak meg.

— Mit jelentsen ez? — kérdezte Kubus, amikor kifújta magát és lecsillapodott.

— Hát ez nagyon furcsa dolog — szögezte le Hipcia,

— Poéta Anatol ezzel a Fehér Kalappal. Erre nem számítottam! Becsapott minket!

— Ez még nem bizonyosodott be.

— Hát akkor miért vele együtt jött ki?

— Lehet, hogy nem tehetett másként.

— De hiszen megbeszéltük, hogy várunk rá!

— Az ilyen helyzetekben sohasem lehet előre tudni, mi történik — vigasztalta a kislányt Kubus. De az arca nagyon gondterhelt volt.

Jött a troli, sietve felszálltak rá.

MINDENKI KUTAT, LUSTA PEDIG RÁTALÁL

Az új lakótelep melletti réten fiúk futballoztak. Épp a kaput ostromolták, a tucatnyi kölyök nagy gőzzel tusakodott, amikor Kubus és Hipoia megjelentek a járdán.

Nagyon fáradtak és csalódottak voltak. Amikor elindultak a Grand Hotelhez, azt remélték, az esernyővel térnek vissza. Ugyanakkor nagy keserűséggel tapasztalhatták, hogy Poéta Anatol nyilván átejtette őket, és összeszövetkezett Fehér Kalappal. Az egész napi megfeszített nyomozás, a veszéllyel való kacérkodás, a nagy kalandokkal és erőpróbákkal teli nap — mindhiába volt. A troliban egész úton egy árva szót sem szóltak. Sőt, olyan ferde pillantásokkal méregették egymást mintha a másik lenne a bűnös . . .

Amint a kapu felé közeledtek, ahol a legtöbb kibic ácsorgott, Kubus észrevette Lusta Janeket. A fiú a fűben hevert. Fejét a kezére támasztva, unott arccal nézte a játszótéren folyó küzdelmet.

— Szia! — köszönt rá Kubus. — Miért nem focizol?

Lusta jókorát ásított.

— Teleettem magam cseresznyével, aztán most gondolkozom . . .

— És min gondolkozol? — kérdezte Hipcia.

— Hát csak úgy . . . hogy talán fájni fog a hasam . . .

Hipcia vidáman elnevette magát.

— Akkor minek ettél annyi cseresznyét?

— Csak úgy . . .

Kubus vállat vont.

— Telhetetlen vagy, ez az igazság!

Lusta elhúzta a száját, ásított, és a másik oldalára fordult.

— Én pedig azt hiszem, te vagy telhetetlen.

— Hát csak gondolkozz tovább — szólt Kubus, és kezét a homlokához emelve indulni akart.

Lusta egy kényelmes, lassú kézmozdulattal megállította.

— Hol voltál?

— Mit akarsz ezzel?

— Mondani szeretnék valamit.

— Süsd meg!

— No jó.

Kubus ekkor már figyelmesebben nézett rá.

— Miről van szó?

— Az esőcsatornáról — motyogta Lusta.

— Az esőcsatornáról? Miért, mi van azzal?

— Abban van a fekete esernyő.

— A fekete esernyő! — kiáltották egyszerre, és Lusta nyomban az elképzelhető legfontosabb személlyé vált. Lázban égő szemmel ugrottak oda hozzá. Nógatni kezdték.

— Miféle fekete esernyő? Beszélj! Hol találtad meg?

Lusta titokzatosan mosolygott.

— Csendesebben, mert rögtön elfelejtem. De hiszen épp te beszéltél nekem arról a fekete esernyőről, meg hogy általában figyeljek . . .

— Igen. És aztán?

— Semmi Csak az, hogy tegnap elmentem cseresznyézni.

— Hová?

— Bauman néni kertjébe.

— És? És?

Lusta hangja egy szemernyit sem változott.

— És rettenetesen teleettem magam, éppúgy, mint ma. Gyerekek, én mondom nektek, olyan az a cseresznye, mint a méz!

— Mit érdekel engem a cseresznye! Az esernyőről beszélj! — heveskedett Kubus.

— Na és amikor így teleettem magam, leheveredtem a bokrok közt, ott a házfal tövében . . .

— Lusta, én agyoncsaplak! — csattant fel Kubus.

— És nem tudom, hogy történhetett, de egyszer csak lepottyant egy esernyő.

— Honnan?

— Azt hiszem, az ablakból.

— Értem már! — ugrott egyet Hipcia, és összecsapta a két tenyerét. — Végre, most már mindent értek! Fehér Kalap kidobta az ablakon az esernyőt!

— Valóban! — csodálkozott Kubus. — És mi eddig sehogy sem értettük, miképp vihette ki a szobából.

— Ez aztán a hecc! — kiáltotta Hipcia. — Lusta, te vagy a legklasszabb srác a világon!

Kubus megveregette Lusta vállát.

— Rendes srác vagy! De hol az az esernyő?

— Hogyhogy? Hiszen megmondtam már, hogy az esőcsatornában!

— Hát akkor rohanjunk oda!

— Várd ki, míg vége a meccsnek — nyögte Lusta.

Kubus megragadta az egyik karját, Hipcia a másikat,

és magukkal ráncigálták. Először ellenkezett, azután mégis nekilendült. Futásnak eredtek.

Végre ott álltak a törött esőcsatornánál. Lusta belenyúlt.

— Megvan! megvan! — kiáltották szinte kórusban Ezúttal semmiféle kellemetlen meglepetés nem érte

őket. A rozsdás esőcsatornából Lusta előhúzta az ezüstnyelű öreg esernyőt.

Mindnyájan megbűvölten nézték a szerény, ósdi tárgyat.

Kubus elvette Lusta kezéből, és lassan, áhítatosan kinyitotta. Csikorgott az esernyő öreg váza, zizegett az öreg selyem, felkavargott belőle a por, és lassacskán kibomlott a nagy fekete gomba.

— Rendben van. Ez a valódi — jelentette ki ünnepélyesen Kubus. — Nézzétek, itt a két egérrágta lyuk. Egészen biztosan ez az.

— Miért, van egy másik is? — kérdezte Hipcia érdeklődéssel.

— Van — felelte Kubus —, csakhogy erről egy szót sem szabad szólnom.

Hosszasan nézegették az esernyőt, jobbra-balra forgatták. Nézegették alulról a vázat, fogdosták az ezüstfogantyút, és semmiképpen nem tudták megérteni, miért olyan rendkívüli ez a közönséges esernyő.

— Na és mi hasznotok ebből? — kérdezte Lusta. Hipcia magasra emelte az esernyőt.

— Az is meglehet, hogy repkedni fogunk vele — nevetett vidáman.

— Menj már . . . — fanyalgott Lusta. — Kutya fülét se ér az egész.

Kubus lebiggyesztette a száját.

— Mondj, amit akarsz, de ez valóban fantasztikus esernyő.

Kubus édesanyja még nem volt otthon. Aznap épp délutáni ügyeletes volt a szerkesztőségben. Azt mondta Kubusnak, hogy csak este tíz óra után jön haza.

Amikor a jeles detektívek Lusta társaságában beléptek a lakásba, már nyugodtan beszélgethettek a fekete esernyőről, amelyik jószerével az égből pottyant elébük. Azt szinte felesleges bizonygatni, mennyire megmámorosodtak valamennyien a szokatlan eseménytől. Végül már Lusta is elhitte, hogy valami rendkívül fontosat fedezett fel. A közönséges Lustából a nap hőse lett.

Kubus lámpát gyújtott. Ott állt a szoba közepén, kezében az öreg esernyő. Olyan lázasan szorongatta azt az ezüstfogantyút, mintha az lenne a legértékesebb trófea, a legdrágább kincs.

— És most mit csinálunk vele? — kérdezte Hipcia.

Kubus szemrehányóan nézett rá.

— Végre megvan ez a nagyszerű ernyő, te meg azt kérdezed, mit csináljunk vele.

— De hát . . . valamit csak kell vele csinálni.

— Először ki kell deríteni, mitől olyan rendkívüli ez az esernyő — jelentette ki komolyan Kubus.

Lusta megint titokzatosan mosolygott.

— Lehet, hogy ez az ezüstfogantyú aranyból van?

— De hát hogyan lehetne egy ezüstfogantyú aranyból? — vihogott Hipcia.

— Minden lehetséges. Az aranyat be lehet ezüstözni.

— Ó, micsoda aranyköpés! — kiáltott fel Hipcia.

Rángatni kezdték az esernyőt.

— Mutasd, mutasd! — kiabált Hipcia.

— Én is akarom látni! — élénkült fel Lusta.

Kubus erősen markolta a fogantyút, de Lusta egyszer csak nagyobb lendülettel kapott utána — valami hal-

kan reccsent, és az elképedt Kubus azt érezte, hogy a fogantyú kezd lecsavarodni . . .

— Hát ez fantasztikus! — rikkantott. Kirántotta Lusta kezéből az esernyőt, közelebb lépett a lámpához, és lassan forgatni kezdte a fogantyút. Az már nem állt ellen. A gyerekek visszatartott lélegzettel lesték, amint az esernyő fogantyúja mind sebesebben és sebesebben forog Kubus markában. Egy pillanat múlva valami rendkívülinek kellett bekövetkeznie

Még egy fordulat, még egy sóhaj az elképedt detektív ajkáról — és a fogantyú már le is vált az esernyőről. Kubus a fény felé emelte. Olyan lázban volt, mintha abból a fogantyúból kiugorni készülne valami. De semmi ilyesmi nem történt.

— Azt hiszem, minden esernyő ilyen, mindnek le lehet csavarni a nyelét . . . — mondta Lusta.

Kubus tűnődve forgatta az ezüstfogantyút. Nem volt abban semmi rendkívüli. A fiú elgondolkodott arca most csalódást tükrözött.

— Mutasd! — sürgette Hipcia. Ki akarta kapni Kubus kezéből a fogantyút, de Kubus még egyszer figyelmesen megvizsgálta. Azon a helyen, ahol a csavarmenetes nyílás volt, észrevett valamit, ami felkeltette a kíváncsiságát: egy megsárgult, összetekert papír. Ki akarta kotorni az ujjával, de a nyílás túl szűknek bizonyult. Ezért zsebéből elővette a bicskáját, kinyitotta, és a keskenyebb késsel nekilátott kipiszkálni a papírost.

Így mindjárt ügyesebben ment. Amikor kibukkant a papír egy csücske, megfogta az ujjával, erősen megrántotta, és ekkor egy szorosra tekert pergamentekercs csúszott ki az esernyő fogantyújából.

— Mi lehet ez? — kérdezte töprengve.

— Mi lehet ez? — ismételte visszhangként Hipcia.

— Egy darab öreg papiros — bökte ki Lusta.

Kubus az asztalhoz lépett. Óvatosan széttekerte a papírt. Csend volt, az öreg pergamen zizegése betöltötte

az egész szobát. Kibomlott a tekercs, lassan holmi egyenes vonalak tűntek elő . . . számok, jelek . . .

— Ez egy alaprajz . . . — suttogta Hipcia.

Amikor Kubus már teljesen széttekerte a papírt, meggyőződhetett róla, hogy Hipciának igaza van. Hiszen édesapja építész volt, a kislány nap nap után látott hasonló rajzokat, terveket. Nem csoda tehát, ha azonnal kitalálta, mit rejt a titokzatos pergamentekercs.

A megsárgult pergamenen egy lakás alaprajza volt látható.

A két fiú nem túlságosan ismerte ki magát a fekete tussal rajzolt vonalakon. Hipcia nagy szakértelemmel fogott magyarázatba.

— Itt, ahol ezek a vastag vonalak vannak, ez a lépcsőház. Itt az ajtó. Ezek az ablakok. Itt a konyha, itt a fürdőszoba . . . Mondtam, hogy egy alaprajz . . . — kiáltott fel győzedelmesen.

Kubus vállat vont.

— Azt látom, hogy valami alaprajz, de miféle? Minek az alaprajza?

— Egy lakásé.

— Na jó, de melyiké?

— Azt már nem tudom. Honnan tudjam? — sóhajtott a kislány.

— Nincs rajta semmiféle felirat.

Lusta álmosan krákogott.

— Én mondom, ez valami tolvajtanya tervrajza.

Ez a kijelentés mélyen elgondolkoztatta a detektíveket.

— Igen . . . tűnődött Kubus. — Valami azt súgja nekem . . .

— Nekem is! — erősítette meg Hipcia.

— De miért nincs itt semmiféle cím?

Lusta keresztülhajolt Kubus vállán.

— Hát nem kapiskáljátok, pajtikák? — bökött ujjával egy piros tussal rajzolt kis keresztre. — Ez a rejtély

nyitja. Mert miért piros a kereszt, ha minden más fekete?

— Valóban — helyeselt Kubus.

— És a kereszt a fürdőszobában van — vágott közbe Hipoia. — Ez érdekes, nemde?

— De miért épp a fürdőszobában? — tépelődött Kubus.

— Azért, mert nem a konyhában! — elméskedett Lusta

— És mellette valami számok . . . — mutatott oda a kislány.

Semmi kétség, a számok összefüggnek a kereszttel. Két egymást derékszögben keresztező fekete nyíl között két szám volt látható: 1,25 és 0,70.

— Mit jelenthet ez? — Kubus kíváncsiságát rettenetesen felkeltette ez a kis kereszt. Izzadt tenyerével végigtörölte homlokát, mintha ezzel akarná agyát még erősebb gondolkodásra ösztökélni.

— Ezek bizony valami titkos számok — sóhajtott Hipcia.

Lusta újból megvizsgálta a rajzot.

— Az is lehet, hogy titkosírás. A számok bizonyos szavakat helyettesítenek . . . talán valami titkosírással írt cím . . .

— De hol a titkosírás kulcsa?

— Valahol annak is meg kell lennie.

— Tudom már! — Hipcia szinte felkiáltott. — A kulcs a csodaszép versekkel teli kis kötetben van!

Kubus megragadta Hipcia karját.

— Zseniális kislány vagy! — kiáltotta. Megpörgette maga körül, eltáncoltak egy győzelmi táncot.

Lusta tágra meresztett szemmel bámult rájuk, nem értette, miért örülnek annyira.

— Azt hiszem, ti mindketten megbolondultatok — nyögte.

— Nem, nem! Dehogy! — kiáltotta Hipcia. — Felfedtük a nagy titkot!

— Ne igyál előre a medve bőrére! — figyelmeztette a kislányt Kubus. — A szép versekkel teli kis kötet Poéta Anatol ügyfelénél van. És nekünk sejtelmünk sincs, kicsoda az.

— Anatol most már biztosan megmondja nekünk. Kubus kétkedően ingatta a fejét.

— A jelenlegi Poéta Anatol meg a régi Poéta Anatol már nem ugyanaz a Poéta Anatol — jelentette ki Kubus filozofikusan. — Ha ő a Grand Hotelból Fehér Kalappal együtt lépett ki, akkor nem tudhatjuk, emögött mi lappang.

— Miről beszéltek itt összevissza? — álmélkodott Lusta

— Az elvarázsolt esernyő titkáról — jelentette ki Hipcia — Érted?

— Semmit sem értek az egészből, de ha gondolkozni kezdenék rajta, talán eszembe jut valami . . . Tudom már! Holnap elmegyünk Poéta Anatolhoz, és megtudjuk, hogy áll a dolog! És ha meggyőződünk a dolgok állásáról, akkor mindent tudni fogunk . . . Lehet, hogy Anatol egyszerűen csak ki akarja játszani ezt a gengsztert

— Hát ez is lehetséges — helyeselt Hipcia. — Most mindenesetre e pillanatban nem mondhatjuk meg neki, mit találtunk az esernyőben.

— Egy mukkot se róla! — Kubus a szájához illesztette az ujját — De te se szólj róla senkinek! — fordult Lustához.

Az titokzatosan mosolygott.

— Abban biztos lehetsz. De végeredményben . . . ez engem nem is érdekel . . . Aludni van kedvem! — ásított nagyot és hosszút. — Na, szevasztok! — vetette oda búcsúzóul, és elcsoszogott.

Kubus egy darabig még a távozó után bámult.

— Ki hitte volna, hogy épp ő tesz ilyen hatalmas felfedezést . . . Én mondom, Hipcia, ebből a fiúból még lesz valaki!

— Detektív?

— Lehetséges. Talán detektív. Nagyszerűen tudja, hová heveredjen le, és mikor menjen cseresznyézni.

Hipcia szórakozottan nézegette a rejtélyes rajzot.

— Mit nem adnék érte, ha tudnám, mit jelent ez a piros kereszt.

— Meg ez a két száim — tette hozzá Kubus. — De ne aggódj. Nálunk az esernyő, egészen biztosan megtudjuk, mit jelent mindez.

Nekiállt, és gondosan összetekerte a pergament.

— Mit csinálsz? — csodálkozott Hipcia.

— Ezt a rajzot visszatesszük a helyére.

— Miért?

— Hogy ugyanúgy legyen, mint azelőtt volt.

— Nem értem.

— Mert te néha olyan borzasztóan buta tudsz lenni. Tegyük fel, az esernyőt megmutatjuk Poéta Anatolnak . . . Kíváncsi vagyok, rájön-e, hol a titok nyitja.

— Nagyban töri majd a fejét, míg felfedezi, hogy az esernyő fogantyúja lecsavarható. Ez nagyon mulatságos lehet.

Kubus a gondosan összetekert pergament beletette az üreges esernyőfogantyúba, azt jó erősen becsavarta, azután felemelte az esernyőt, mint egy kardot.

— Na tessék, ki hitte volna, hogy ez az ócska kacat a világ legcsodálatosabb esernyője?

Pawlikné jóval később érkezett haza, mint megígérte. Amikor belépett a szobába, a lámpa még égett, de Kubus már jóízűen horkolt a díványon.

Elérzékenyülve nézett fia kipirult arcára, összekuszált szőke hajára, a takaró alól kibúvó fülére, erre a finom művű kis kagylóra, mely, ó, borzalom, a kagylókhoz hasonlóan piszkos és homokos volt. Elmosolyodott, gondolatban máris megbocsátotta a higiénia eme elhanyagolását. Mert Kubus egyébként nagyon rendes és ügyes kisfiú volt, egyedül elkészítette a vacsoráját, megágyazott magának, most pedig a napi fáradalmak után úgy alszik, mint egy kis angyal.

Föléje hajolt, meg akarta csókolni maszatos arcát, de ekkor riadtan hátrahőkölt.

Hát ez meg mi?

A takaró alól egy esernyő kandikált ki. Pawlikné óvatosan félrehajtotta a takarót, és akkor kitört belőle a nevetés.

Az ő szeretett angyalkája mindkét karjával egy öreg, poros esernyőt szorított magához erősen.

Megesett már az is, hogy Kubus békával aludt, vagy az udvaron talált macskával, de esernyővel . . . Ilyen még nem fordult elő.

A gondos édesanya vigyázva kihúzta Kubus öleléséből az esernyőt, és óvatosan megvizsgálta.

„Honnan tett szert erre az öreg kacatra? Miért ölelgeti olyan szeretettel? Mit akar vele tenni?" — tanakodott Pawlikné, míg az esernyőt nézegette. Azután eszébe jutott, hogy' Kubus egyszer valami olyasmit mondott, hogy az öreg esernyők drótjaiból lehet a legnagyszerűbb íjakat készíteni Megsimogatta kisfia fejét, megcsókolta az arcát, és az esernyőt, mint egy őrszemet, az ágy mellé állította.

Kubus reggel, alighogy kinyitotta a szemét, észrevette, hogy az esernyő eltűnt a takaró alól.

— Hol van az esernyőm? — kiáltotta rémülten.

Kiáltására a fürdőszobaajtóban megjelent az édesanyja. Selyempongyolában volt, a feje körültekerve egy törülközővel. Kubus, aki az éjjel sok mindent összeálmodott, hirtelenében azt hitte, hívására egy indiai maharadzsa jött elő.

Édesanyja elnézően mosolygott.

— Kubus, az ég szerelmére! Ki látott már ilyet! Egy koszos esernyővel aludni!

— Hol az esernyő? — nyögte idegen hangon.

— Megvan, megvan, nem történt semmi baja.

Kubus álmos szemmel körülvizslatott a szobában.

Végre az ágy fejénél megpillantotta az ezüst esernyőfogantyút. Görcsösen megragadta, felemelte az esernyőt, és megkönnyebbülten sóhajtott fel.

— Mi van veled, kisfiam? — kérdezte édesanya aggodalmasan. — Honnan szerezted ezt az özönvíz előtti esernyőt?

Kubus bizalmatlanul nézett rá, Gondolatban azt firtatta, érdemes-e megmondani az igazat. Talán mégsem. Anyu nem fogja megérteni az esernyő titokzatos történetét. Még majd kineveti, s ami a legrosszabb, megparancsolja, hogy Kubus azonnal vigye vissza az esernyőt, esetleg értesíti a rendőrséget. Ezért kitérően válaszolta:

— Ez csak egy ósdi esernyő. Lusta Janek találta.

— Rendben van, de miért aludtál vele?

Kubus vállat vont.

— Miért, nem szabad?

— Nem értelek, kisfiam. Hogy lehet esernyővel aludni? A viselkedésed egyre furcsábbá válik. Valld be, megint detektívesdit játszol!

„»Detektívesdit játszol!« — gondolta Kubus sértődötten. — Hát igen! A legtitokzatosabb ügyben nyomozok,

anyu meg ilyeneket mond: »detektívesdit játszol«."
Durcás arcot vágott, és hideg tekintetet vetett édesanyja felé.

— Ugyan . . . — motyogta.

— És mit csináltál tegnap este?

— Hipciánál voltam.

— És az esernyő?

Kubus összevonta a szemöldökét. Nagyon nem volt ínyére ez a faggatózás.

— De hiszen mondtam már, hogy Lusta találta.

— Hol?

Hol lehet egy esernyőt találni? Kubus hosszabb ideig törte a fejét, mit mondjon. Végül már mérges lett. De kell valamiféle feleletet adnia, hogy anyu végre nyugton hagyja.

— Hát a villamoson. Egyszerűen a villamoson — felelte nem túl udvariasan.

— Ha a villamoson találta, akkor el kell vinni a talált tárgyak hivatalába. Különben is, nagyon furcsállom, hogy Lusta elvitte az esernyőt a villamosból.

Kubusnak már melege lett az izgalomtól.

— Anyu, te nem ismered Lustát. Neki ilyesmi eszébe se jut.

— Akkor neked kötelességed azt megmondani.

— De amikor nekem ez az esernyő nagyon megtetszett. Ezüst a fogantyúja, meg különben is, oltári ez az esernyő.

— Drágám, én tökéletesen értem, hogy ez az esernyő oltári — tréfálkozott az édesanyja —, de hiszen ennek van gazdája, akinek talán még jobban tetszik, mint neked

Kubus hangosan felsóhajtott. Sokallta már ezt a folytonos kérdezősködést.

— Rendben van, anyukám, majd elvisszuk a talált tárgyak hivatalába.

— És tudod, hol van?

— Nem, de majd megtalálom a címét a telefonkönyvben.

Édesanya közelebb lépett, meg akarta simogatni kisfia arcát, de Kubus gyorsan hátraugrott.

— Kisfiam — szólt édesanya kedvesen —, mi van veled?

Makacsul hallgatott.

— Kisfiaim, ha ennyire fontos neked az az esernyő, akkor talán . . . — Azt akarta mondani: „talán sikerül elintézni, hogy megtarthasd." De Kubus félbeszakította:

— Ne félj, anyu, én magam viszem vissza.

— Rendben van. Ne haragudj rám. Most pedig kelj fel, mert már kész a reggeli.

Kubus nyújtózott, mint egy cica, ásított, mint egy kis víziló, és váratlanul, nem tudni, miért, eszébe jutott Fehér Kalap beszélgetése azzal az ismeretlen emberrel, akit ő nem láthatott. Ez tegnap volt, amikor a pompás Chrysleren elrejtőzve potyázott. Fehér Kalap azt követelte, hogy az ismeretlen valamiféle hivatalokban keresse az elveszett esernyőt. Talán épp a talált tárgyak hivatala lenne az?

Amíg ezen gondolkozott, kiugrott az ágyból. Fogta az esernyőt, és a szekrény melletti sarokba állította. Azután élvezettel szippantotta be a friss kávé illatát . . .

— Kész a reggeli! — kiáltotta édesanya.

Reggeli közben Kubus nagyon kínosan érezte magát, amiért így becsapta az édesanyját. Meg kellett volna mondani az igazat. Vagy egyszerűen hallgatni. Most kedve lett volna azt mondani: „Anyukám, az nem is úgy volt azzal az esernyővel. Lusta találta, ez igaz, de nem a villamoson . . . És különben is az egy különleges esernyő . . . "

De semmit sem szólt, amitől még kellemetlenebbül érezte magát, szinte szégyenkezett. Arra gondolt, semmi sem lesz, ha este vagy másnap mondja el. Most nem volt kedve rossz hangulatot teremteni. Amikor anyu ki-

töltötte a kávét a bögrékbe, dúdolt. A hangja tiszta volt, kellemes. Kubus nagyon szerette, ha énekelt.
Anya leült az asztal mellé.

— Olyan képet vágsz, mintha rossz fát tettél volna a tűzre — mondta tréfálkozva.

— Ugyan . . . dehogyis . . . — motyogta. Nagy hévvel vetette magát a ropogós zsemlére.

— Elfelejtettem neked megmondani, hogy egy hét múlva elutazunk nyaralni. Már megvan a beutalónk a tengerpartra. Képzeld csak el, milyen nagyszerű lesz, tenger meg napfény, és mi ketten együtt.

Kubus egy jókora darabot nyelt a zsemléből.

— Már egy hét múlva? — kérdezte csalódottan. Ugyanakkor arra gondolt, sikerül-e egy hét leforgása alatt kibogoznia a fekete esernyő titkát.

— Nem is örülsz?

— Természetesen örülök, de . . .

— De micsoda?

— Semmi. Azt hittem később utazunk el.

— Az az érzésem, te ma bal lábbal keltél fel. Semmi sem tetszik neked, és mindez azért, mert kivettem az ágyadból azt a koszos esernyőt.

Kubus egy szót se válaszolt. Igazán elege volt már az esernyőt érintő kérdésekből. Szeretett volna mihamarabb eltűnni otthonról, és Hipciával együtt felkeresni Poéta Anatolt.

Gyorsan bekebelezte a reggelijét, és amikor már kész volt, megkérdezte:

— Elmehetek Hipciához?

Édesanyja szemrehányóan nézett rá.

— Azt hittem, velem maradsz még egy kicsit.

— Ne haragudj, de ezt már tegnap megbeszéltem.

Édesanyja legyintett.

— Hát akkor menj. Ma csak ötkor jövök haza. Az ebéd a frizsiderben lesz, a tízóraid pedig a kenyérkosárban, a szalvéta alatt. El ne felejtsd meginni a tejet.

Kubus az egész litániát eleresztette a füle mellett. És amikor már kívül volt az ajtón, csak arra gondolt, hogy minél hamarabb Anatolnál lehessen.

ANATOL LESBEN ÁLL

Poéta Anatol reggel óta Bauman néni háza körül keringett. Ha valaki messziről szemlélné őt, valószínűleg azt hinné, Anatolt megbűvölte az öreg villa romantikus hangulata és festői környezete. Mert úgy viselkedett, mint egy szerelmes ifjú. Ábrándos tekintete a kert zugaiban, a tornyocska felett úszó felhőkön bolyongott, fülelte a rigó reggeli hangversenyét, mélyen beszívta a veranda előtt aranyló gyűszűvirágok illatát.

Ugyanakkor két kis mélyen ülő szeme, mint két reflektor fürkészett a bokrok között Figyelmét semmi sem kerülhette ki.

Gondolataiba merülve járta körbe a házat, majd hátulról, a kertek felől közelítette meg, elhaladt a tér mellett, ahol az autóroncsok állottak, elhaladt a fészerek mellett, azután megállt a villa kőfala tövében.

Itt kellemes hűvösség volt. A labdarózsabokrok árnyas sűrűjében zengett a madarak éneke. Illatozott a mentafű meg a kamilla. Anatol művészlelke tele volt elragadtatással, lelkesedéssel.

Emelkedett hangulat ide vagy oda, felmászott a nem túl magas, vénségtől omladozó kerítésre. A cseresznyefák eltakarták szeme elől a kilátást.

Letépett néhány szem gyümölcsöt. Kesernyések voltak Egy darabig a kertet vizsgálgatta. Körös-körül csend volt. A ház alapfalának kiugró peremén fekete macska sütkérezett, az eresz alatt fecskék cikáztak,
A kerítéssel szemben bezárt ablak volt látható.

Anatol kényelmesen elhelyezkedett a fal tetején. A lábát lelógatta, ujjaival összeborzolta rőt szakállkáját, és a csendtől megmámorosodva, a zakója zsebéből elővett egy új verseskötetet. Mert meg volt győződve róla, hogy ebben a reménytelen helyzetben, amikor elveszett a világ legkülönösebb esernyője, méltóságteljesen kell viselkedni, mert csakis a bizakodó türelem hozhat valamelyes eredményt.

Nem kellett sokáig várnia. Alig jutott az első vers végére, a háta mögött száraz gally recsegését hallotta. Higgadtan hátrafordult.

A fal tövében megpillantott egy farmernadrágos, bőrzakós fiatalembert.

,,Ez az, akiről Hipcia beszélt" — gondolta, és továbbra is megőrizte nyugalmát és higgadtságát, mintha csak egy macskát, vagy kutyát látna közeledni.

— Jó napot! — .Köszöntött rá a fiatalember.

— Tiszteletem — vetette oda Anatol kelletlenül.

— Szeretnék beszélni magával.

— Ennél mi sem könnyebb.

— Láttam, amikor tegnap kiszállt Povalsky autójából.

Poéta Anatol most már figyelmesebben megnézte. "Ejha! Hova akar ez kilyukadni?" — gondolta Azután hangosan, de hallatlan nyugalommal azt felelte:

— Igen, ez stimmelne is.

A bőrzakós fiatalember biztatóan elmosolyodott. Zsebéből elővett egy csomag cigarettát, odakínálta Anatolnak.

— Én ám ismerem magát — mondta, szemét nem véve le Anatolról. — Maga kutyusokkal foglalkozik

Anatol kivett egy cigarettát. Lassú mozdulattal dugta az ajka közé.

— Így is van. Kutyaélettannal foglalkozom.

A fiatalember ravaszkásan mosolygott.

— Ejnye, Anatol, meg sem ismersz? Én vagyok Fre-

dek. Amikor kis srác voltam, én szállítottam neked megvételre a fajkutyákat.

— Valami rémlik . . . — tűnődött Anatol. — Ott laktál nem messze a „Fehér Rózsa" vendéglőtől. Aztán meg lecsuktak.

— Öt évet ültem.

— Az nem sok — dörmögte az orra alatt Anatol. — Én többet sóztam volna rád.

— Akkor még taknyos voltam.

— És valószínűleg most sem nőtt be a fejed lágya. A fiatalember fanyarul mosolygott.

— Nyugalom! Igenis, megokosodtam. — Közelebb jött egy lépéssel. — Jól vigyázz arra az amerikai pasasra, könnyen átejthet téged. Mit akar tőled?

Anatol egykedvűen vállat vont.

— Megtetszett neki az egyik kutyám.

— Nekem akarsz ilyet beadni?

Anatol elővett egy hatalmas réz öngyújtót. Tüzet adott Fredeknek.

— Te meg mit keresel errefelé? Úgy tekeregsz itt, mintha szimatolnál valami után.

— Jó bulit sejtek. — Mélyet szívott a cigarettájából, azután kibocsátott egy hosszú füstcsíkot. — Én tudom mit akar tőled. A fekete esernyőt keresi. Engem is megkért, segítsek.

— Hát akkor miért nyomozol utána?

Fredek elnevette magát.

— Nem tetszik nekem ez az alak . . . szeretném én magam megtalálni azt az öreg kacatot. Mondom neked. jó bulit sejtek. Ha okos vagy, akkor velem szövetkezel.

Anatol végigsimította a szakállát. Elmosolyodott, és arra gondolt: „Mi ez? Mindenki velem akar szövetkezni?" — Azután kitérően felelte: — Az esernyők nem az én szakmám. Én csak kutyákkal foglalkozom. Ha ő arra kért, hogy segíts neki, hát sok szerencsét!

— Köszönöm — mondta Fredek gúnyosan. — Ha nem

akarsz, hát nem. Én nem fogok neked könyörögni. De azt hiszem, megbánod. — Kezét búcsúzóra emelte, megfordult, és lassú, himbálódzó léptekkel elment.

Anatol utánabámult.

— Ó, a gazember! — sziszegte a foga közül. — Egy ilyen zöldfülű akar Poéta Anatóllal szövetkezni!

MI LAPPANG ITT?

A két ügyes kis detektív nem találta otthon Anatolt. Amikor bekopogtak az emeleten, csak a kutyakórus felelt. A gondozójuk nem volt otthon.

Csalódottan jöttek le. Üldözte őket a balszerencse. Eljöttek, hogy megmondják, miben mesterkedik Fehér Kalap, ugyanakkor csak a padlásszoba lakóinak ugatását hallhatják. Sokáig törték a fejüket, mi történhetett, hogy Anatol ilyen korán elment otthonról.

Talán épp Fehér Kalappal van találkozója, hogy elárulja kis szövetségeseit.

— Nem fogunk estig itt rostokolni — jegyezte meg mélabúsan Hipcia.

— Persze. Ennek semmi értelme — helyeselte Kubus. — Ha becsapott minket, akkor hiába. Hát most keressen ő minket. — Felállt, leporolta a nadrágját, és határozottan kijelentette: — Gyerünk mihozzánk. Még egyszer megvizsgáljuk azt a rajzot. Talán kieszelünk valamit.

A kertek között mentek hazafelé, majd Bauman néni háza mellett elkanyarodtak az autótemető felé. Amikor maguk mögött hagyták az öreg fészert, távolabb, a kerítés tetején az ágak között észrevettek két tuskóként meredező térdet. Ilyen csontos térde csakis Poéta Anatolnak lehet.

Nem tévedtek. A bokrok zöldje között nyomban felvillant vörös szakálla, és felette egy könyv fehér lapjai. A verseskötet olyannyira lekötötte Anatol figyelmét, hogy teljesen elfelejtette, hol van, és miért is van ott. Kényelmesen végignyúlt a fal tetején, felhúzta térdét, és a madárcsicsergés közben elmerült a költészet ezüstös ködében.

Egyszer csak megreccsent egy faág. Valaki felsóhajtott, valaki megbotlott, és halkan felsziszegett. Anatol kíváncsian fordult hátra, és ekkor észrevette jó ismerőseit.

— Hogy vagytok, srácok? — köszöntötte őket vidáman.

A detektívek nem feleltek. Komoran néztek vissza. Arcukon sértődöttség.

— Miért nem vártatok meg tegnap a Grand Hotel előtt?

Kubus sokatmondóan megköszörülte a torkát.

— Hát épp ez az . . .

— Micsoda?

— Hát azt szerettem volna megkérdezni, kivel lépett ki a szálloda kapuján húsz óra húszkor? — tette fel a kis detektív a szakszerű kérdést.

— Én? — képedt el Anatol. Azután gyorsan hozátette: — Azzal az alakkal jöttem ki.

— Hát ez az! — nevette el magát keserűen Hipcia.

— Magának az esernyővel kellett volna kijönnie.

— Sajnos, semmit sem találtam.

— Csak épp összeszűrte a levet azzal a gengszterrel

— vetette oda Kubus vádlóan.

— És elárulta a szövetségeseit — tette hozzá szemrehányóan Hipcia.

Anatol összecsukta a könyvet, azután felült a fal tetején.

— A csuda vigye el, de hát mit akartok tőlem?

Kubus epésen felnevetett.

— Kíváncsi vagyok, mennyit kapott attól az embertől.

Poéta Anatol lecsusszant a falról, megállt a fiú előtt, mint egy óriás a törpével szemben, és elkapta a gallérját.

— Izgága vagy, te kölyök, de azt ajánlom, ne üsd bele az orrod a mások dolgába.

— Ez árulás! — sikította Hipcia. — Én láttam meg először Bauman néninél az esernyőt!

— Csendesebben — csitítgatta őt Anatol. — Rendben van. Tegyük fel, te vetted észre először az esernyőt. De az most hol van, gyöngyöm?

Hipcia Kubusra pislantott, azután mindkettejükből kirobbant a nevetés. Anatol egyre nagyobb elképedéssel nézett rájuk. Sehogy sem tetszett neki a gyerekek viselkedése. Túlságosan hetykék voltak, és túl biztosak a dolgukban. Megragadta Kubus vállát, és egyetlen mozdulattal maga elé penderítette.

— Tudtok valamit az esernyőről? — kérdezte élesen. Egy darabig csend volt. A két detektív nevetősen összszenézett. Végül Kubus szép lassan azt mondta:

— Tegyük fel, hogy az esernyő megkerült . . .

— Az lehetetlen — vágott közbe Anatol. — Ha megkerült volna, akkor lenne valahol.

— Tegyük fel, hogy így van . . .

— És ha megkerült, hát kinél van?

— Tegyük fel, hogy nálam — mondta Kubus egy kis elégedettséggel és büszkeséggel.

Anatol előrenyújtotta hosszú, szőrös kezét. Bizonytalan mozdulattal megsimogatta Kubus fejét.

— Aranyba foglalom a neveteket, ha ez valóban így van.

Hipcia ugrott egyet, akár egy ruganyos labda.

— Akkor máris nekiláthat aranyozni.

Azután egymás szájából kapkodva a szót, mesélni kezdték Anatolnak, miként került a titokzatos esernyő

Kubus szobájába. Amikor befejezték, Poéta Anatol beletúrt a szakállába, és elégedetten mondta:

— Nagyszerű gyerekek vagytok. De most már egy percet se várjunk tovább. Gyerünk, nézzük meg!

A VÉGZETES FÉLREÉRTÉS

Mulatságosan festett az új lakóházak felé hatalmas léptekkel igyekvő kis csoport. Elöl loholt a rőt szakállú Anatol, mögötte szinte futva, hogy utolérjék, ott szaporázott Kubus és Hipcia. A járókelők egyre-másra megálltak, és azon törték a fejüket, mi is történhetett. Ők pedig rohantak, mint a versenyzők, majd elakadt a lélegzetük.

Azután végre ott álltak a kapu előtt.

— Bejöhet velünk — mondta Kubus. — Anyukám most nincs otthon.

Dobogó szívvel kapaszkodtak fel a második emeletre. Lihegve álltak meg a lakás ajtaja előtt. Kubus, míg kinyitotta a zárat, arra gondolt, vajon Poéta Anatol sejti-e, miben rejlik a fekete esernyő titka. Remegett a keze, amikor a kulcsot megfordította a zárban.

Végre az előszobában voltak. Itt félhomály volt, csak a nyitott ajtón keresztül hullott egy fénypászma Anatol hatalmas cipőjére. Kubus lassan kinyitotta a szobaajtót.

Odafutott a szekrényhez, bekukkantott a sötét sarokba, és nyomban rózsaszín karikák kezdtek táncolni a szeme előtt.

A szekrény mögül eltűnt az esernyő.

— Mi történt? — hallotta a háta mögül Hipcia hangját.

Nem felelt. Csupán egy kétségbeesett mozdulattal

felemelte a kezét. Hipcia ijedten nézett rá. Látta, valami szörnyű történt.

— Hova tetted? — nyögte.

Ide. Ebbe a sarokba.

— És nincs ott?

— Hát nem látod, hogy nincs itt?

Megjelent Anatol is. Fekete pulóverében úgy nézett ki, mint egy vészjós árny.

— Nincs meg az esernyő? — kérdezte hitetlenkedve.

— Talán anyukád valami más helyre tette — mondta Hipcia.

Lázasan keresgélni kezdtek. Minden sarokba benéztek. De az esernyő sehol sem volt. Kubus a szoba közepén állt. Sápadt volt és nagyon gondterhelt. Tanácstalanul csüggött alá a két karja, fejét lehorgasztotta. Nem mert a többiek szemébe nézni.

Hipcia korholóan szipogott:

— Látod, megmondtam, ne tedd vissza azt a rajzot!

— Miféle rajzot? — kíváncsiskodott Poéta Anatol.

— Azt, ami az esernyő ezüstfogantyújába volt rejtve! — felelte bánatosan a kislány.

Anatol kétségbeesetten kapott bele a szakállába, égnek emelte a két kezét, mintha az eget hívná segítségül.

— Szép kis história! Hiszen épp ez az alaprajz az, amit mindenki keres! — elhallgatott, mintha jelezni akarná, hogy túl sokat árult el. Leeresztette a karját, és azt suttogta: — Ezt aztán jól megcsináltátok!

Kubus felsóhajtott.

— Azt hiszem, ez valami elvarázsolt esernyő.

— De hát mi történhetett vele? Hiszen el nem olvadhatott! — rebegte Hipcia.

— Fejemet rá, hogy elolvadt — motyogta tűnődve Anatol. — Nem aggasztalak benneteket, de minden jel arra mutat, hogy ezt az esernyőt valaki, finoman mondva, eltüntette.

— Az lehetetlen! — tiltakozott Kubus. — A lakás be volt zárva, csakis anyunak meg nekem van hozzá kulcsom.

Anatol szakértő szemmel végigmérte az ajtó zárját. Yale rendszerű automatikus zár volt az ajtón, és egy nehéz retesz.

— Szakember számára egy ilyen zár kismiska — jelentette ki. — Két perc, és kész.

— Két perc, és kész — sóhajtotta Hipcia.

Poéta Anatol legyintett.

— Azt ajánlom, ne foglalkozzatok tovább az üggyel. Tiszta szerencse, hogy az a kis verseskötet a világ legszebb verseivel még megvan. Az esernyő tolvaja kénytelen lesz a könyv tulajdonosánál jelentkezni. Az egész eset kezd egyre érdekesebbé válni . . .

— Kérem, mondja meg, mi van abban a könyvben? — könyörgött a kis Hipcia.

— Az ám, ha én azt tudnám — felelte kitérően Anatol. — Csodaszép versek vannak benne, azonkívül a fekete esernyő titkának kulcsa. Semmi többet nem tudok. Nektek pedig azt ajánlom, ne foglalkoztasson benneteket ez a dolog túlságosan. Túl komoly dolgok ezek. Vakáció van, csodás idő, menjetek játszani. — Egyszerre csak lehalkította a hangját, szemét összehunyorítva, nevetve mondta: — De ha véletlenül mégis hallanátok valamit az esernyőről, azonnal értesítsetek, mert én magam továbbra is rettenetesen kíváncsi vagyok!

Ezt mondva búcsút intett, és lassan kiment a szobából. Az ajtóban még egy pillantást vetett a zárra. Megcsóválta a fejét.

— Elsőrendű szakember lehetett. Észre sem lehet venni, hogy felfeszítette a zárat — mondta mintegy magának.

Egy pillanattal később nehéz léptei már a lépcsőházban döngtek.

A két detektív csendben állt Aggódva néztek egy-

másra. Amikor elcsendesedtek Anatol léptei, Kubus megszólalt:

— Mit akart ő ezzel mondani?

— Mivel?

— Azzal, hogy azt mondta: „azt ajánlom, ne foglalkozzatok ezzel az üggyel", meg hogy: „ez számotokra túl komoly . . . "

Hipcia vállat vont.

— Mit tudom én!

— Különben is. Anatol már nem tetszik. Mondom neked, Hipcia, ő is nagyon gyanús.

— Ugyan, dehogy . . . — fintorodott el a kislány.

— Te mindenkire gyanakszol. Neked mindenki gyanús. Anatol szereti a verseket, és művészlelke van. Kész.

— Nem, emögött van valami. Hidd el, emögött egész biztos van valami. De majd megmutatom neked, hogy én mindent kiderítek! Szavamat adom, hogy ezt a rejtélyt kibogozom!

Hipcia ravaszul mosolygott.

— Rendben van. De most mihez kezdesz?

Kubus öklével az asztalra csapott.

— Felkutatom az esernyő tolvaját.

— Hű, ez nem lesz könnyű. Mégis mit gondolsz, ki tehette? Talán Fehér Kalap?

— Meglehet.

— Talán a bőrzakós Sportoló?

— Minden lehetséges. Az a legrosszabb, hogy nincsen semmiféle nyom. Rettenetesen kemény dió lesz.

— Kubus arca komoly volt. Elgondolkodott. A mindig nevetésre kész Hipciának azonban nevethetnékje támadt. Kubus odament a telefonhoz. Gyorsan tárcsázni kezdett.

— Mit csinálsz? — kérdezte Hipcia csodálkozva. — Talán a rendőrségre telefonálsz?

— Mi jut eszedbe! — fortyant fel. — Meg kell tud-

nom, mikor történt a dolog. — Azután beleszólt a telefonkagylóba: — Te vagy az, anyukám?
Messziről hallotta az édesanyja hangját.

— Nagyon kedves tőled, kisfiam, hogy telefonálsz. Mit csinálsz?

Detektív Kubus nyelt egy nagyot, megköszörülte a torkát, azután hivatalos hangon megkérdezte:

— Szeretném megtudni, hány órakor mentél el otthonról. Percnyi pontossággal.

— Miért, mi történt? Miért vagy olyan izgatott?
Kubus türelmetlenül toppantott.

— Komoly dologról van szó, ezért van szükségem pontos adatokra.

— Talán utánam nyomozol? — kérdezte csipkelődve Pawlikné.

— Kérlek, anyukám, felelj a kérdésemre, mert valóban nincs időm.

— Ó — anya hangja kissé megremegett —, majd elfelejtettem neked megmondani, hogy már nem kell elmenned az esernyő miatt . . .

— Micsoda? — kiáltott Kubus, és úgy érezte, nyomban összerogy.

— Megtaláltam annak a hivatalnak a számát, és elvittem én magam az esernyőt. Itt van nem messze a szerkesztőségtől, és nem akartam, hogy neked ezért külön be kelljen villamosoznod a városba.

Kubus kétségbeesetten jajdult fel.

— Jaj, anyukám, tudod-e, mit tettél?

A telefonban egy darabig csak az áram zúgott. Azután ismét megszólalt édesanya hangja.

— Azt hittem, örülni fogsz. Hiszen azt mondtad, elviszitek az esernyőt.

— Anyukám! — kiáltotta. — Ez rettenetes! Végem van, teljesen felsültem!

— De . . . — dadogta édesanya — nem értem az egészet . . . hiszen abban állapodtunk meg, hogy . . .

— Fütyülök az egészre! Hol van most az esernyő ?

— A talált tárgyak hivatalában, a Bracka utcában, a Nagyáruház mellett.

Kubus letette a telefonkagylót. Hangos sóhajjal huppant le egy székre. Hipcia, aki tanúja volt a beszélgetésnek, kitartóan mosolygott.

— Ne aggódj. Hiszen megtaláltad a tolvajt.

Kubus öklével a homlokára csapott:

— Én tökfilkó, ó, én tökfilkó! Miért is füllentettem anyunak! — Hirtelen felpattant, megragadta Hipcia karját. — Nincs min töprengeni. Rohanjunk a Bracka utcába. Talán még ott találjuk.

HA BALSZERENCSE, HÁT BALSZERENCSE

Berontottak a félhomályos, hosszú tereimbe. A magas falak mentén polcok tornyosultak. A polcokon gondosan szétosztályozott holmik: táskák, retikülök, utazótáskák, kalapok, gyerekjátékok, esőkabátok, különféle ruhadarabok . . . mindenféle, amit a szórakozott emberek elhagytak a villamosokon, autóbuszokon. A levegőben naftalinszag terjengett, meg valami más szag, ami öreg, elfeledett tárgyakra emlékeztetett.

A hivatal üres volt és sötét. A gyerekek láttán a pult mögül felemelkedett egy idősebb ember, kék munkaköpenyben. Sovány volt, az arca sápadt és kissé rémült, mintha ő is az elveszett tárgyak közé tartozna. Szomorúan nézett vastag szemüvege mögül.

— Bocsánatot kérünk — kezdte Kubus bizonytalanul, — Először is tisztázni szeretnék egy dolgot . . .

— Itt semmit sem kell tisztázni — vetette oda nem túl barátságosan a hivatalnok. — Itt csak átvesszük meg kiadjuk a talált tárgyakat. Mit kerestek?

— Hát épp ez az — vágott közbe halkan Hipcia. — Szeretnénk megtalálni egy tárgyat, mely egyáltalán nem veszett el.

A kék köpenyes türelmetlenül pattintott az ujjával.

— Ugyan, hagyjatok már békén!

— Majd mindent megmagyarázok — mondta Kubus. — Mert valami félreértés történt.

A kék köpenyes ember tenyerével a pultra csapott.

— Félreértést nem lehet elveszíteni! Ne vicceljetek, ez egy komoly intézmény.

— Bocsánatot kérünk — szólt közbe Hipcia. — De nekünk előbb valóban el kellene mondanunk valamit.

A kék köpenyes levette szemüvegét.

— Tessék. Figyelek — mondta türelmetlenül.

Kubus hangosan nyelt egyet.

— Mindez amiatt van, mert tegnap nem mondtam igazat anyukámnak. Azt mondtam neki, hogy az esernyőt a villamosban találtam, de az nem volt igaz . . .

— És az ő mamája elhozta az esernyőt ebbe a hivatalba — tette hozzá Hipcia.

— Én azt az esernyőt egyáltalán nem a villamosban találtam.

— És a mamája teljesen feleslegesen elhozta ide . . .

A férfi megint rácsapott a pultra.

— Mondjátok meg végre, miről van szó, mert én ebből egy szót sem értek.

Kubus izgatottan pislogott.

— Egy ezüstfogantyús fekete esernyőről van szó.

A kék köpenyes újra feltette a szemüvegét. Furcsán és gyanakodva nézett a gyerekekre.

— Egy ezüstfogantyús, fekete esernyő . . . Hát ez érdekes. Mondd meg, kisfiam, miféle esernyő az, hogy itt az ajtót szinte be se csukják az érdeklődők? Mindenki csak ezt az ezüstfogantyús fekete esernyőt keresi!

— Mert ez egy rendkívüli esernyő! — kiáltotta Hipcia.

Kubus a könyökével oldalba taszította.

— Csendben légy! — Azután hangosan azt mondta: — Egy teljesen hétköznapi esernyő. Ráadásul lyukas is.

A kék köpenyes hitetlenkedve csóválta a fejét.

— Érdekes . . . öreg, lyukas, és az ajtó szinte be sem csukódik, annyian . . .

Kubusnak nem volt kedve arról diskurálni, vajon az ajtó becsukódik-e vagy sem. Minél hamarabb szerette volna viszontlátni az esernyőt. Ezért hűvös, fegyelmezett hangon azt mondta:

— Bocsánatot kérek, ez a mi esernyőnk, és szeretném elvinni.

A kék köpenyes elhúzta a száját, és széttárta a karját.

— Sajnos . . . másvalaki már elvitte.

Kubus előtt megfordult a világ. Úgy rémlett, mintha a kék köpeny, a polcok az elveszett tárgyakkal, a sötét mennyezet, minden, minden örvénylő táncra perdülne, úgy érezte, egy pillanat múlva mindez ráömlik.

De hamarosan legyűrte haragját, összepréselt fogán keresztül szűrte a szavakat.

— Bocsánatot kérek, de hogyan adhatta ki másnak a mi esernyőnket? Hiszen ez borzasztó!

— Ne izgulj, kisfiú — nyugtatta meg a kék köpenyes ember. — Valami fiatal hölgy volt itt érte.

— Egy nő! — képedt el Hipcia.

— Igen, egy fiatal nő. Részletesen leírta a talált tárgyat, megadta a nevét, címét, tehát az előírások értelmében ki kellett szolgáltatnom neki az esernyőt.

— De hiszen az a mi esernyőnk volt! Most mi lesz? A kék köpenyes ideges mozdulattal dörzsölgette az arcát.

— Ez az esernyő nekem már nagyon gyanús! Emögött valószínűleg lappang valami, mert nemegyszer jártak itt, és kérdezősködtek felőle, mielőtt egyáltalán elveszett volna. Ez nekem sehogy sem tetszik . . .

Kubus sejtette, ki kereste az esernyőt. Mert eszébe

jutott Fehér Kalap meg a másik ismeretlen beszélgetése. Igen, Fehér Kalap sürgette az általa fizetett embert, hogy keresse az esernyőt minden hivatalban . . . Csakis a talált tárgyak hivatalára gondolhatott . . . Valószínűleg azt remélte, így sikerül megkaparintania az esernyőt. Kubusnak erre a gondolatra melege lett. Micsoda szörnyű balszerencse! Ráadásul saját oktondiságának köszönheti, hogy az értéktelen esernyő a rejtélyes tervrajzzal a talált tárgyak hivatalába került. Erőtlenül nyögte ki:

— Na, meg vagyunk fürödve!

Olyan kétségbeesés lett rajta úrrá, hogy képes lett volna sírva fakadni, ha nincs ott Hipcia, aki megfogta a kezét.

— Ne bánkódj. Megvan még a verseskötet. Nincs még minden veszve.

— Nincs még minden veszve — ismételte gépiesen, s ugyanabban a pillanatban megszállta az igazi detektívszellem. Erélyes mozdulattal nyúlt a zsebébe, elővette a piros noteszt. Az íróasztalra tette. Megköszörülte a torkát, és megkérdezte:

— Kérem, meg tudná adná annak a nevét és címét, aki elvitte az esernyőt?

A kék köpenyes ember idegesen dörzsölgette az állát.

— És mit érsz vele? Ebben az esetben legokosabb a rendőrséget értesíteni.

— Ez igaz — mondta határozottan Kubus. — De azért a címre még szükségem lehet.

A kék köpenyes keresgélt a vastag, fekete könyvben.

— Na tessék — mutatott egy majdnem üres oldalra. — Itt a nyugtázás. Azt a hölgyet Karolina Majkowskának hívják, és a Czerniakowska utca 168-ban lakik.

Kubus gondosan feljegyezte a nevet meg a címet.

— Köszönöm, uram. Ennyi elég is. — Hangjában egy árnyalatnyi büszkeség csengett. — Remélem, sikerül visszaszereznünk az esernyőt.

A kék köpenyes hitetlenül rázta a fejét.

— Hát . . . érdekes eset, annyi szent. Egy öreg esernyő, és ekkora felfordulás . . .

Amikor kiléptek a talált tárgyak hivatalából, felszálltak egy trolibuszra. Elmentek a megadott címre. Sokáig keresgélték a házszámot, de nem találták. Bebizonyosodott, hogy ilyen szám ebben az utcában nincs.

Fáradtan, elkeseredetten álltak megint a trolimegállónál.

— Nesze semmi, fogd meg jól! — mondta Kubus bánatosan. — Megint átejtettek minket.

— Ilyen az élet — vetette oda Hipcia. — Van öt zlotym. Gyere, menjünk el fagylaltozni.

— Hát azt hiszed, nekem kedvem van most fagylaltozni? Hiszen most már minden elveszett!

MÁSODIK RÉSZ

LÉGY A TEJFÖLBEN

Két nap telt el a balszerencsés szerda óta. Az idő megváltozott. Északról súlyos felhők vándoroltak a város fölé, és két napon keresztül szünet nélkül zuhogott az eső, mintha az égbolt is az ifjú detektívek kudarcát siratná. Az utcák és az udvarok, a játszóterek meg a rét elnéptelenedtek. Elhalt a gyerekek vidám kiabálása. Az eső szomorú dallamot dobolt az ablaküvegeken. A fénytelen napokba befészkelte magát az unalom.

Detektív Kubust úgy elkeserítették a sikertelenségek, hogy elhatározta, többé nem nyomoz a bűnözők után. Nagy bánatának csúcspontján majdnem elégette az értéktelenné vált piros noteszt is, ily módon akarta megpecsételni szándéka véglegességét. Mégis meggondolta magát. Detektív-feljegyzéseit eldugta egy fiókba, a tavalyi iskolafüzetek közé. Még szunnyadt benne némi kis remény, hogy egyszer olyan hírneves lesz, mint Sherlock Holmes, minden idők legnagyobb nyomozója.

Érdeklődése ez idő tájt inkább a sport felé fordult. Hipciával nagy autóversenyt rendeztek az asztal körül. Ez a játék nagyon szórakoztató volt két óráig. Azután ráuntak Hiába, más ez, mint Fehér Kalap után nyomozni vagy a Poéta Anatolnál tett látogatás . . .

És a fekete esernyő?

* Sherlock Holmes (olv. serlok holmsz) — költött személy, Conan Doyle (olv. kanen dojl) angol író híres detektívtörténeteinek főhőse

Ó, ki tudná megmondani, merre van a fekete esernyő. Ábrándjaik elvarázsolt tárgya. Időnként nyugtalanítóan felbukkan az emlékezetükben, vagy bele szövődik éjjel az álmukba. Továbbra is rejtélyes és elérhetetlen marad.

Ekkor még senki sem sejthette, hogy a titkot egy egyszerű, tejfölbe fulladt légy pattantja ki.

A dolog a következőképp történt:

Hipcia mamája elment a fodrászhoz. Hipcia tulajdonképpen sohasem tudta megérteni, miért kell fodrászhoz járni, ott fél napokat elvesztegetni, de mivelhogy minden nő vállalja ezt a tortúrát, hát ebben szemmel láthatóan mégis van valami.

Szóval, Hipcia anyukája elment a fodrászhoz. Lucjan úrhoz (Lucjan női fodrászat — Modern frizurák — Hideghullám — Festés — Manikűr), Hipciát pedig megbízta, az önkiszolgáló élelmiszerboltban vegyen egy kis üveg tejfölt. A kislány nem sejtette, hogy a tejfölben egy öngyilkos legyet talál. A legyet csak hazatérte után vette észre, amikor kedve támadt megkóstolni a tejfölt. Letépte az üveg ezüstpapír tetejét, és már-már belemerítette a nyelvét, amikor észrevette az úszkáló legyet. Megrázkódott az undortól, és felháborodottan rohant vissza az üzletbe.

Az elárusítónő azonban nem akarta tudomásul venni a jogos reklamációt. Sőt, azzal gyanúsította Hipciát, hogy ő eresztette a tejfölbe a legyet. Ez már sok volt. Hipcia gondolkodás nélkül elrohant a fodrászszalonba.

Édesanyja épp a tükör előtt ült. Mellette Lucjan mester, egy betyáros bajuszú fiatal férfi. A nagy művész arckifejezésével rendezgette édesanya szép gesztenyeszín haját.

— Drága kislányom — mondta megdöbbenten szemlélve az úszkáló legyet —, nem érdemes ilyen apróságokon vitatkozni. Hiszen senkinek sem tudod bebizonyítani, hogy az a légy . . .

—Ez botrány! — vágott közbe felháborodottan Hipcia. — Az a kiszolgáló azzal gyanúsít engem, hogy én fojtottam bele a legyet! De hiszen igazságnak kell lennie! — mondta meggyőzően.

Mire édesanyja felsóhajtott, és azt mondta:

—Hát jó. Várj meg, majd elmegyünk együtt, és megmagyarázzuk a dolgot.

A fodrászüzletben fojtott volt a levegő. A felforrósodott burákból könnyed zúgás hallatszott, szappan és körömlakk émelyítő illata terjengett a levegőben.

Hipcia a nyitott ablak mellé telepedett. Vele szemben a manikűrösnő egy élénkvörös hajú fiatal nő körmeit lakkozta pirosra. Az közben hangosan fecsegett. Frizuráján látható volt, nemrég került ki Lucjan mester keze alól, mert úgy csillogott, akár egy rézsisak. Az arca durva vonású volt, a szempilláját olyan vastagra mázolta fekete tussal, hogy azt hihetné az ember, nyomban fekete könnyeket hullat. Nevetgélt, és ide-oda forgatta a szemét.

—Ó, Stasia kisasszony — csicseregte a manikűrösnőnek —, én mondom magának, kész cirkusz! Egy öreg esernyő. Ráadásul teljesen lyukas!

Hipcia összerezzent, mintha elektromos áram futott volna keresztül rajta.

Hihetetlen, hogy épp Lucjan mester szalonjában beszéljenek az elvarázsolt esernyőről! Feszülten hallgatózott és figyelt mégis, nehogy a beszélgetésből egyetlen szót is elmulasszon.

A manikűrösnő egy kis ecsettel kenegette a vörös hajú körmét.

— Lyukas? — nevetett mesterkélten. — Igen, ez valóban roppant mulatságos. De mire jó egy lyukas esernyő!

A nő vihogni kezdett.

— Tudja, milyen bogarasak a férfiak. Fredek azt mondta, hogy ez egy történelmi esernyő.

— Milyen? — csodálkozott a manikűrösnő.

— Műemlék . . . De én ezt nem hiszem el. Különben is, mi közöm hozzá. Fő, hogy Fredek majd kiugrott a bőréből örömében. Higgye el, egészen odavolt . . .

— És aztán mit csináltak vele?

— Mit tudom én! Engem ugyan nem érdekel! Hallottam, hogy vannak mindenféle csodabogarak, akik például ilyen öreg esernyőket gyűjtenek. Szavamra mondom, rengeteget nevettem.

A manikűrösnő befejezte a lakkozást. A vörös hajú nő felállt az asztalka mellől. Egy darabig a kezét nézegette, azután elbúcsúzott a manikűrösnőtől. Elindult a ruhatár felé.

Hipcia úgy érezte, mintha az előbb álmodott volna, s mint akit ebből az álomból hirtelen felriasztottak. Fülében még ott csengtek a párbeszéd foszlányai — "Egy öreg esernyő. Ráadásul teljesen lyukas . . . "

Hiszen ez az ő titokzatos esernyőjük! Mire kellett az esernyő? A vörös hajú nő valószínűleg nem tudja, mi rejlik az ezüstfogantyú belsejében. Ha tudná, nem nevetgélne ilyen fesztelenül, ostobán. „Fredek azt mondta, ez egy történelmi esernyő . . . " De mi mást is mondhatott volna? Nem avathatott bele a dolgába egy ilyen hebehurgya nőt, aki nagy hangon beszél az esernyőről egy vendégekkel teli fodrászszalonban. Különben is, kicsoda ez a Fredek? És a nő? Talán épp ő az, aki a talált tárgyak hivatalából elvitte az esernyőt. Nem, ez szinte képtelenség, és ugyanakkor elképesztően logikus.

Hipcia a szeme sarkából látta, hogy a vörös hajú nő a vállára veti az esőkabátját

„Követnem kell" — futott át az agyán, mert ekkor meggátolhatatlanul felébredt benne a detektívösztön. Felugrott a székről, odafutott édesanyjához.

— Anyukám, beláttam, igazad van, felesleges azzal a tejfölbe fulladt léggyel annyit vacakolni . . .

Édesanyja alig tudta leplezni csodálkozását.

— De Hipcia, ha már annyi ideig vártál . . . Azonnal készen leszek

— Meggondoltam — vetette oda a kislány sietősen, és könnyed léptekkel kifutott a ruhatárba.

A vörös hajú nő zöld esőkabátja megvillant a bepárásodott kirakatüvegen túl. Hipcia a fejére borította az esőkabátja kapucniját, s mint egy puskagolyó, kiröpült a fodrászszalonból.

Égő arcán érezte a hűvös esőcseppeket. Végignézett az utcán. Észrevette a zöld esernyőt meg a zöld esőkabátot. A vörös hajú lassan ment, óvatosan kerülgette a tócsákat Nevetségesen rakosgatta a lábát, úgy, mintha forró vaslemezeken járkálna. Az „Augusztinka" cukrászda előtt egyszer csak megállt. Összecsukta az esernyőjét, és gyorsan eltűnt a cukrászda ajtajában.

Hipcia átszámolta az aprópénzt, ami a tejfölvásárlásból megmaradt Több mint két zloty volt.

„Ez elég lesz egy tejszínes roládra" — gondolta megkönnyebbüléssel. Belépett ő is a cukrászdába. A küszöbön megállva körülnézett. A helyiség tömve volt, minden hely foglalt. A sarokban először a vörös hajú zöld kabátját vette észre, azután mellette egy bőrből készült zakót.

— Sportoló . . . — suttogta öntudatlanul, és a váratlan felfedezés nyomán a fodrászszalonbeli beszélgetés tüstént teljesen világossá vált. „Sportoló" — ismételte magában. Az a fiatalember, aki olyan kitartóan nyomozott Fehér Kalap után, és folyvást Bauman néni háza körül ténfergett. A felbecsülhetetlen értékű esernyő biztosan ennek a veszedelmes alaknak a kezébe került.

Hipcia azonban nem sokáig töprengett ezen. Vele született kíváncsisága meg a detektívösztön tettre sarkallta. Ebben a pillanatban a bőrzakó közelében szabaddá vált egy asztal. Hipcia az asztalokat kerülgetve, óvatosan megindult arrafelé.

Útközben a szolgálati asztalról elvett egy képes film-

újságot. Eltakarta vele az arcát, akár egy spanyolfallal. Úgy tett, mint aki belefeledkezett olvasmányaiba, és letelepedett a megfigyelés alatt álló párocska mellé. Szemét egy filmsztár mosolygó arcára szegezve, azon igyekezett, hogy mindent halljon, amit a szomszéd asztalnál beszélnek.

A termet megtöltötte a beszélgetések moraja meg a ventillátorok egyhangú zümmögése Nehéz volt akár egy szót is elcsípni. Különben is a szomszéd asztalnál nagyon halkan beszélgettek Hipcia elégedetlen volt Olyan közel húzódott, amennyire csak lehetett, de ennek ellenére sem hallott mást, mint a morajt és a zümmögést.

Egyszerre csak elhallgattak a ventillátorok, a beszélgetők hangja kivehetőbbé vált. Hipcia kidugta a fejét az újság mögül. Szeme sarkából megpillantotta a Sportoló arcát, a szemöldökét keresztülszelő mély forradást. A fiatalember kérdése most már érthetően, tisztán csengett:

— Elintézted azt az ügyet?

A vörös hajú bólintott. Lassú mozdulattal a retiküljébe nyúlt

„Nem, az esernyőt a táskából nem varázsolhatja elő . . . " — gondolta a kislány

Ekkor a vörös hajú kimanikűrözött körmei között megzizzent egy pergamentekercs. Hipcia alig tudott uralkodni heves meghökkenésén. Halkan felsóhajtott. „Ez biztosan az alaprajz! Honnan kaparintotta meg a vörös hajú?" Nem volt idő a gondolkodásra. A vörös hajú átnyújtotta Sportolónak a pergamentekercset. Az rá se nézve a papírra, zsebébe süllyesztette.

— Rendben van. Mennyit fizettél?

— Kétszázat.

— Rendben van. — Felállt, gyorsan elköszönt

— Megyek Kövérhez. Nyolcra nálad vagyok.

A vörös hajú csak bólintott. Sportoló megindult a ki-

járat felé. Hipcia egy ideig figyelte, azután keresztülfurakodott az asztalkák között. Visszatette helyére az újságot, és észrevétlenül a bőrzakó nyomába szegődött.

IDEGENEKNEK TILOS A BEMENET!

„Vajon hová megy ezzel a rajzzal?" töprengett Hipcia, míg Sportoló nyomában lépkedett.

Apró eső szemerkélt. Az egész utcát belengte az apró vízgyöngyök fátyola. A csatornákból csepegett az esőlé. A tócsák elmosódottan tükrözték a házakat és az út menti fákat. Az utca szinte néptelen volt. Csak néhány színes esernyő vonult tova a házak mentén, mintha hatalmas gombák úsznának.

Sportoló erőteljes, hosszú léptekkel haladt. Fejét behúzta feltűrt gallérja mögé. Úgy elmerült gondolataiba, hogy semmire sem figyelt. Nagyon sietett.

A sarkon Hipcia megállt. Nem akarta, hogy Sportoló észrevegye. Egy darabig várt. Azután a pocsolyákon keresztülugrálva, átfutott az úttesten, az utca másik oldalára. Közeledtek Bauman néni háza felé. A fiatalember azonban ügyet sem vetett a házra. Úgy ment el mellette, mint a többi, közönséges ház mellett. Az élősövény mellett bekanyarodott egy kis fasorba, mely a kerítések között az autótemetőhöz vezetett.

A kereküktől, motorjuktól megfosztott ósdi autók, mint hatalmas vas csontvázak áztak az esőben. Csak úgy áradt belőlük a szomorúság. Sportoló elment a roncstelep mellett, átugrott az omladozó kőfalon, és máris ott volt a fabarakkok között. Hipcia egy pillanatra szem elől tévesztette, de nyomban újból megpillantotta. A begyomosodott ösvényen ment, a vakolatlan falú, már messziről vöröslő alacsony épületek felé. Keresztülment egy

kitárt vaskapun, mely felett egy nagy tábla díszelgett: „A Varsói *Juharja* Asztalosipari Szövetkezet Gépműhelye".

Hipcia errefelé még sohasem járt. Az épületek elrendezéséből arra következtetett, hogy a szövetkezet területére nem innen, hanem egy másik utcából nyílik a főbejárat. Miért választotta Sportoló a hosszabb utat? Ez még gyanúsabbnak tűnt.

Eközben a fiatalember elhaladt a nyitott fészer alatt száradó deszkahalmok mellett, és belépett az egyik épületbe. Hipcia elhatározta, hogy tovább figyeli. Közeledett a vaskapuhoz. Ekkor a deszkalerakat mögül előlépett egy overallos férfi.

— Mit keresel itt? — förmedt rá Hipciára.

A kislánynak azonban jól fel volt vágva a nyelvecskéje. Vidáman felelte:

— Miért kiabál úgy a bácsi? Keresem az átjárást a másik utcára.

Az overallos ember nagy zajjal becsukta a vaskaput.

— Itt nincs semmiféle átjárás. Nem látod, hogy idegeneknek belépni tilos? — mutatott a kapun függő táblára.

— Bocsánat — mondta Hipcia gúnyosan —, de nem tudtam, hogy maguk itt kozmikus rakétákat gyártanak.

— Szedd a lábad, mert megjárod! — kiáltott a férfi.

„Nincs más kiút. Meg kell hátrálni" — gondolta Hipcia. A barátságtalan ember keresztülhúzta a tervét. Hipciát égette a kíváncsiság, hogy ugyan kivel találkozott Sportoló? Mit szándékozik tenni a titokzatos rajzzal? Ki az a „Kövér", akiről a cukrászdában beszélt? Csak az vigasztalta, hogy legalább egy dolgot sikeresen kinyomozott: azt, hogy hová ment Sportoló. Most pedig szemmel kell tartania ezeket az épületeket, és az egészről mihamarabb értesíteni Kubust.

— Hát ez fantasztikus! —kiáltott Kubus, amikor Hipcia elbeszélte neki legújabb felfedezéseit.

Már esteledett. Az eső elállt, csak a csatornákban csörgedezett halkan a víz. A gyereksereg kitódult az utcára

A szomorúfűz alatti homokozóban az ötéves apróságok rohangáltak, a szőnyegporoló rúdján pedig egy ügyes akrobata tornázott. Két lábát keresztbe vetve felfuggeszkedett a rúdra, fejjel lefelé lógott, és teli torokból üvöltözött:

— Ejtőernyős vagyok! TU—104-es vagyok!

— Fogd be a szád! — kiáltott rá Detektív Kubus. — Nem látod, hogy a nagyok beszélgetnek?

Az akrobata azonban ügyet sem vetett a figyelmeztetésre.

— Én vagyok Gagarin! — visította olyan fülsértően, hogy a detektívek beismerve vereségüket, kénytelenek voltak átvonulni egy másik ház udvarára.

— Hát ez fantasztikus — ismételte újból Kubus. — Azt hiszem, olyasmit fedeztünk fel, amiről Poéta Anatol még csak nem is álmodik.

— Én fedeztem fel — figyelmeztette őt Hipcia.

— Mindegy. Hiszen együtt dolgozunk. Látom, igazi detektív válik belőled Most pedig utána kell nézni, mit csinálnak abban a szövetkezetben

— De miféle tervrajz lehet az?

— Biztos vagy benne, hogy ugyanaz a rajz?

— Nem láttam pontosan, de a pergamen ugyanolyan volt, mint amaz.

— Hát akkor ezt már érteim. Csak egyet nem értek: honnan tett szert a rajzra a vörös hajú nő? Az esernyőről csak annyit tudott, hogy lyukas. És egyáltalán, kicsoda az a vörös hajú?

— Egész egyszerűen: az a nő, aki a talált tárgyak hivatalából elvitte az esernyőt!

— Ezt is értem. De kicsoda, mit csinál?

— A menyasszony szerepében díszeleg — állapította meg Hipcia szakértelemmel. — Sportolótól pénzt kap, ő pedig mindenféle dolgokat hoz neki, azután táncolni mennek valami bárba. Mint a regényekben, amiket anyukám olvas. Szevasz! — intett búcsút Kubusnak. — Rohannom kell haza, mert az anyukám már régen hazaért a fodrásztól. Holnap reggel pedig hívj fel! Nagyon kíváncsi vagyok, mi sül ki a dologból.

Apró, gyors léptekkel távolodott, azután futásnak eredt. A gesztenyefasorban megvillant kockás nadrágja. Kubus mosolyogva nézett utána. Arra gondolt, Hipcia a világ legkedvesebb kislánya . . . és hogy nagyszerű detektív válik majd belőle.

A KÜLÖNÖS PIANÍNÓ

Már besötétedett, kigyúltak az első lámpák. Az élelmiszerüzlet felett neon sziszegett, és kékes fényt vetett az eső által tisztára mosott járdára. Kubus azonban nem hazafelé indult.

Valami arra ösztökélte, hogy elmenjen felfedező útra a „Juharfa" szövetkezetbe.

Útközben még egyszer alaposain mérlegelte az egész ügyet. Amennyiben valóban az a vörös hajú szépség vitte el az esernyőt a talált tárgyak hivatalából, az azt jelenti, hogy a papírtekercs, amit az „Augusztinká"-ban Sportolónak átadott, az a bizonyos, titokzatos tervrajz volt. Most ennek a bőrzakós fiatalembernek kezében van a fekete esernyő titkának megoldásához szük-

séges kulcs. Tehát figyelni kell minden lépését, ki ne csússzon a kezük közül.

Töprengve közeledett a vaskapu felé. Körös-körül sötétség. Könnyű köd takarta az épületeket, az egész terület úgy festett, mint egy titokzatos tófenék. Csak egyetlen ablakban, épp a kapuval szemközt égett a villany.

A piszkos függönyön keresztül kiszűrődött a fény a forgáccsal teledobált udvarra, a fénysáv egészen a deszkahalomig ért.

A kapu be volt zárva.

Kubus megindult a drótkerítés mentén. Abban reménykedett, talál valahol valami bejáratot. Nem tévedett. Azon a helyen, ahol a drótkerítés a kőfallal találkozott, a kerítésen egy kisebb lyukat fedezett fel. Gondolkodás nélkül hasra feküdt, és átmászott a túloldalra. A deszkahalmok közé rejtőzve közeledett a megvilágított ablak felé. Hirtelen motorzúgást hallott. Még jobban elrejtőzött. Fülelni kezdett.

Az épületek felől gépkocsi közeledett. Lassan, himbálózva haladt az egyenetlen, hepehupás úton. Reflektorainak két fénysávja keresztülhasította a sötétséget, majd sietve végigsiklott a kapun meg a kapuoszlopokon. Azután megszólalt az autó dudája. Erre a jelre valaki kifutott az épületből. Odament a kapuhoz, és bajlódva kinyitotta az egyik szárnyát.

Csinos kis furgon gördült be lassan az udvarra. Az egyik barakk mögött álló nagyobb épület előtt fékezett le.

Ekkor a nyitott ajtóban megjelent egy másik alak is. Az autó reflektorfénye ferdén súrolta. Kubus összerezzent az örömtől. Megismerte Sportoló bőrzakóját. A szíve hevesebben kezdett verni, valami szorongatta a torkát.

— Megvagy! — suttogta hangtalanul.

Sportoló odasietett a furgonhoz. A motor leállt, a ref-

lektorok kialudtak. Minden sűrű sötétségbe veszett. És akkor a majdnem teljes csöndben megszólalt valaki:

— Elhoztad, Karol?

Aztán felhangzott a felelet.

— Minden rendben, főnök.

— Elfért?

— Valahogy belefért.

— Senki sem vett észre?

— Ugyan! Úgy felraktuk ezt a vacakot, hogy csak!

Valamelyikük gyufát gyújtott. Nemsokára három cigarettaparázs világított a sötétségben. Megcsikordult a nehéz ajtó, azután az épület belsejében kigyúlt egy gyenge fényű lámpa.

Kubus óvatosan körülnézett. Jobbról, a fal mellett hatalmas, vadonatúj ládák álltak, közöttük halvány fénnyel világított egy kis rácsos ablak. Kubus okvetlenül látni akarta, mit hoztak ezek az emberek a furgonnal. Elhatározta, odalopakodik a rácsos ablak alá.

Ez nem is volt olyan egyszerű feladat. Minden percben felfedezhetik és elkaphatják Erre a gondolatra ugyancsak melege lett. De mint tudjuk, nem tartozott a gyávák közé. „Ha mersz, hát nyersz!" — gondolta magában, és lassan lopózni kezdett a barakk fala mentén. Elért az épület sarkához. Megállt. Előtte egy körülbelül tízméteres puszta térség.

Ezen pár ugrással keresztül kell jutni.

Ekkor a három ember nekilátott, hogy a hevederekkel leemeljék a furgonról a nagy ládát, hasonlót azokhoz, amilyenek az épület mellett sorakoztak. Kubus meglapult, várta, míg a ládát lepakolják. Olyan rettenetesen sokáig tartott ez, hogy az ifjú detektívnek úgy rémlett, megállt az idő.

Végre ládástul eltűntek az épületben. Kubus néhány szökkenéssel keresztülfutott az üres térségen. Már ott is volt a fal tövében. Senki nem figyelt rá. Most a ládák fedezékében közeledett az ablak felé. Az ablak

magasan volt, csak kinyújtott karral érte el. Felkapaszkodott a legközelebbi ládára, végiglapult rajta, mint egy palacsinta, és belesett az ablakon.

Az ablak rácsain keresztül egy terjedelmes, félhomályos csarnokba látott, néhány gép állott benne, egyébként tele volt feldolgozásra váró, előkészített deszkákkal.

A három ember épp betolta a ládát az egyik fal mellé. Tisztán látta őket. Sportoló a bőrzakóban háttal állt. Mellette egy kövér, izmos férfi, kockás ingben. Mögöttük egy nagyon fiatal, micisapkát és olajos overallt viselő szőke fiú. Kubus sejtette, ez a sofőr, aki ideszállította a ládát.

A láda roppant súlyos lehetett, mert mindhárman nagyon elcsigázottak voltak. Lihegtek, arcuk fénylett az izzadságtól. Végre ott állt a láda a fal tövében. A kövér ember hozott egy feszítőt meg egy kalapácsot. Néhány jól irányzott ütéssel felfeszítette a láda oldalát.

Kubus visszatartotta a lélegzetét. Bár hűvös volt, érezte, hogy a homlokát kiveri a verejték, és az inge odatapad a hátához. Várt, úgy érezte, azonnal valami rendkívüli történik. Olyasmi, amit élete végéig nem felejt el.

A kövér megragadta a ládafedelet. Csikorogtak a kifeszített szögek, a fedél döngve levágódott a betonpadlóra. Kubus szinte felsóhajtott a csalódástól. Mert ekkor megpillantott — egy teljesen közönséges pianínót. Ugyanolyat, amilyen náluk odahaza a lakásukban is áll. Talán ez egy kicsit újabb, fényesebb volt.

De a csalódás és kétség pillanatai hamar szertefoszlottak. Mert lám, a kövér meg a szőke kihúzták a pianínót a ládából. Megfordították, és ekkor olyasmi történt, amire a detektív nem is számított: a pianíno belsejéből kigurult egy spárgával gondosan összekötözött göngyöleg. A kis szőke még két hasonló göngyöleget emelt ki a pianíno belsejéből.

„Mi lehet ez?" — kérdezte magában Kubus. Az egész jelenet olyan rejtélyesnek és különösnek tűnt, hogy reszketett az izgatottságtól, és alig tudta összpontosítani a gondolatait. Vajon a pianínóból kiszedett titokzatos csomagoknak van-e valami közük a fekete esernyőhöz vagy a fogantyúban talált tervrajzhoz? És mit rejtenek ezek a hatalmas kartonpapír tekercsek?

A kövér ezalatt megragadta a három tekercset, és bevitte azokat a csarnokba. Eltűnt a farakások között. Nemsokára zárcsikorgás hallatszott, meg valami nyíló ajtó zaja Kubus arra következtetett, hogy a kövér a tekercseket a csarnokból nyíló másik helyiségben rejti el.

A sofőr meg a Sportoló a pianínót visszatolták a ládába. Visszaszegezték a láda oldalát. Akkorra a kövér is visszatért. Segített nekik visszavinni a ládát és feltenni a furgonra. Siettek. Hamarosan felbúgott a motor, az autó kifordult az udvarról. Kigördült a kapun. Csak ekkor gyulladtak ki reflektorai, melyek, mint két izzó penge, fúródtak a sötétségbe.

Sportoló elbúcsúzott a kövértől. Azután lassú léptekkel távozott. Sötét volt. Kubus azt hitte, feloszlott a sötétségben. Kedve lett volna utána menni, de nem hagyhatta el rejtekhelyét, annál is inkább, mert a kövér épp akkor zárta be a csarnokot. Egy darabig még ott maradt a kapunál. Amikor végre visszatért az épületbe, az ifjú detektív óvatosan kisurrant a ládák közül. Még egy pillantást vetett a nehéz vasajtóra.

Sokat adott volna azért, ha most áthatolhatna a vastag falon, és megvizsgálhatná, mit rejtenek a kartontekercsek. De hát hiába! Még egy zseniális detektív lehetőségei is korlátozottak. Fel kel fegyverkeznie türelmességgel, és megvárni, mit hoz a holnap.

ÚJ TERVEK

Másnap reggel Kubus a homokozónál, a szomorúfűz alatt találkozott Hipciával.

A délelőtt vidám volt, napfényes. A felázott föld kékesen párolgott a napon. A gyep nedvesen csillogott, friss fűszagot árasztott. Az orgonabokrokban örvendezve fütyörészett egy rigó, a verebek fékeveszetten bolondoztak a fűzfa ágai között.

A kellemes hangulat a detektíveket is elragadta. Az új nap nagyszerűnek ígérkezett.

— Annyi dolgunk lesz, hogy egy új segédet kell majd fogadnunk — mondta Kubus, megnyomva a „fogadnunk" szót. Mintha ezzel akarná jelezni, hogy detektívirodát szándékozik alapítani.

Hipcia vidáman vetette oda:

— Nem is kell messzire mennünk! Itt van Lusta!

— Éppen őrá gondoltam. Csak kíváncsi voltam, mit szólsz hozzá?

— Nagyszerű! Hiszen ő találta meg az esernyőt.

— Igen. Lusta jó segédünk lesz. Nagyszerűen kifigyel mindent, és mindig tudja, hol lustálkodjék. Nagyon meg leszünk vele elégedve, meglásd. Már készen is van a tervem. Mivel Sportoló minket ismer, és tudja, hogy Fehér Kalap után nyomozunk, hát mi nem kerülhetünk a szeme elé. A „Juharfá"-ba majd Lustát küldjük el. Talán ő majd kiszimatol valamit a tekercsek ügyében.

Lustát a B épület udvarán találták meg. Egy padon elnyúlva, fejét karjára fektetve heverészett, napfénytől hunyorgó szemmel figyelt egy magasan a felhők között keringő vitorlás repülőt, mely innen, lentről úgy festett, mint az égen zajtalanul sikló apró szúnyog

— Szevasz! — köszöntek rá a detektívek.

— Szi' ! — motyogta, szemét le sem véve a vitorlázórepülőről.

— Ide hallgass, Janek, volna valami munkánk a számodra — mondta Kubus.

Lusta savanyúan elhúzta a száját.

— Kösz, semmi kedvem . . .

— De hiszen azt mondtad, szeretsz nyomozni . . .

— Az már más. Az nem munka, hanem élvezet. Imádok nyomozni.

Kubus apróra elmondta az egész esetet, Lusta egyszer csak félbeszakította:

— Ne mondj egyszerre sokat, mert elfelejtem. Tulajdonképpen miről is van szó?

— Azokról a göngyölegekről. Amit ott azok tegnap elrejtettek a „Juharfá"-ban.

— Majd kilesem.

— Ki kell szimatolnod, mi van bennük.

Lusta felállt, ásított, megdörzsölte a szemét.

— Meglesz. De csakis a te kedvedért.

Kubus erősen megszorította a kezét.

— Derék srác vagy!

Lusta legyintett.

— Hülyeség. Szereted a ringlót?

— Szeretem. Na és?

— Akkor vegyél nekem fél kilót, mert meglehet, amíg lesben állok, kedvem szottyan enni.

— Rendben van, kapsz akár egy kilót.

— És ne számíts rám túlságosan, mert hát a megfigyelésekkel sosem lehet tudni . . .

UTAZÁS A LÁDÁBAN

„Tulajdonképpen mit is kellett volna nekem megfigyelnem?" — morfondírozott magában Lusta, amikor megállt a „Juharfa" asztalosszövetkezet kapuja előtt.

A kapu tárva-nyitva állt. Épp egy hatalmas pótkocsis vontató érkezett, teli deszkákkal. A vontató prüszkölt, mint egy dühös kandúr. Lusta elbámészkodott, teljesen megfeledkezett a fontos feladatról, melyet Kubus számára kijelölt.

„Tulajdonképpen mit is kell megfigyelnem?" — ismételgette magában, s mint egy holdkóros, bement a szövetkezet udvarára. Senki sem tartóztatta fel. A gondolkozás egyre nagyobb erőfeszítésébe került, különösen, mivel a nap kellemesen sütött, és a levegő tiszta volt és kábító.

Gyönyörűséggel ásított, zsebéből előszedett egy zamatos ringlót. Nagy étvággyal merítette belé a fogát, a gyümölcs leve az álláig csurgott. Kétségbeesetten gondolta: „Olyan szép a világ, nekem meg mindig figyelnem kell valamit. Erre a számlára eszem a finom ringlót, de magam sem tudom, mit kell érte tennem. Legutóbb Kubus mindig az esernyőről beszélt. Talán az esernyőt kell kinyomoznom?"

Megállt a műhelycsarnok nagy ajtaja előtt. Benn jajgattak a fűrészek, dübörögtek a gyalugépek Félmeztelen munkások hajladoztak a félhomályban.

„Tulajdonképpen mit is kell megfigyelnem?" — ismételte már harmadszor.

Tekintete ekkor a műhelycsarnok fala mentén sorakozó hatalmas ládákra esett. Valami derengeni kezdett homályosan az agyában Kubus holmi ládákról beszélt, meg pianínóról . . . meg valamiről, ami abban a pianínóban volt . . . Tehát a ládák! A ládára figyelni legjobban magában a ládában lehet. Kiválasztott tehát egy rendkívül kényelmesnek látszó, gyapottal bélelt ládát

Ásított, s ugyanakkor úrrá lett rajta az erőtlenség. A szeme lassacskán lecsukódott.

„Érdemes lenne egy kicsit szundítani" — villant eszébe a csábító gondolat, melyet semmi kedve nem volt elhessegetni. Kényelmesen elhelyezkedett a láda fene-

kén, még egyszer felpillantott a felhőkre, és úgy elszenderedett, akár egy csecsemő.

Csak akkor ébredt fel, amikor a feje felett hangos kopogást hallott, mintha valaki szöget verne a falba. De olyan kellemesen álmodozott, hogy a szemét ki sem nyitotta.

Azt gondolta: — „hát csak kalapálják azokat a szögeket, oda, ahová nekik tetszik. Én bizony szundizom még egy kicsit. Talán álmodom valami csuda kellemeset, nincs jobb dolog, mint egy kellemes álom . . . "

Az álom mintha csak hívásra jött volna. Lusta úgy érezte, lebeg a levegőben, mintha repülőgépen ülne. Örvénylett a világ, a kellemes ringatás, meg valami halk zúgás kellemesen elaltatta.

Egyszer csak valami szörnyűt rándult, mintha karambol történt volna, valami csattant, megrázkódott, és akkor Lusta tökéletesen kijózanodott.

„Hol vagyok? — gondolta nagy erőfeszítéssel. Körülnézett. Koromsötét volt, és valami rejtélyesen zizegett. — Ez szalma — állapította meg felsóhajtva. — De hol a láda? Hiszen volt egy láda meg napfény meg égbolt, az égbolt tele felhőkkel . . . Talán benne vagyok a ládában? — kinyújtotta a kezét, végighúzta a deszkákon. — Olyan, mintha benne lennék a ládában, mintha egy láda közepén csücsülnék. Ez alatt talán valami izgalmas történt."

Ekkor hirtelen erős csuklás fogta el, ugyanabban a pillanatban a láda mögül meghallott egy hangot:

— Te!

— Mi van? — hallatszott egy másik hang.

— Csuklasz? Igyál vizet.

— Szavamra nem én csuklottam.

— Hát kicsoda?

Ekkor felbúgott a motor, a láda megingott. Lusta megértette és érezte, egy leszögezett ládában utazik valami ismeretlen cél felé, valami ismeretlen járművön.

Most már nyugodtan csuklott, a motorbúgás meg a kerekek zörgése minden más zajt elnyelt.

„Érdekes — gondolta nem sokkal azután, bár nem sok kedve volt gondolkozni —, vajon hová megyünk? És milyen minőségben vagyok én ebben a ládában?" — A további fejtörés már olyan nehezére esett, hogy egyszerűen abbahagyta a töprengést.

Végre-valahára megálltak.

„Mi lesz velem? — kérdezte önmagától. — Na de emiatt hadd fájjon az ő fejük! Mindenesetre az utazás igazán rendikívüli volt. Régóta ábrándozom már egy kis autózásról!"

A szállítmányt kísérő emberek most azzal bajlódtak, hogy valami roppant nehezet leemeljenek az autóról Lusta hallotta hangos szitkaikat és nyögésüket.

Ekkor ismét rájött a csuklás.

— Megint! — hallotta az ismerős hangot. — Hallottad?

— Hallottam hát.

— Talán hasbeszélő vagy?

— Szavamra mondom, nem én voltam.

Lusta igyekezett visszatartani a csuklását, de ez már meghaladta az erejét.

— Mintha a ládából jönne a hang — hallotta az első hangot.

— Megőrültél? Az áru nem csuklik!

— Itt pusztuljak el, ha nem a ládából jön! — kiáltotta az első hang, most már titkolhatatlan rémülettel.

— Hát akkor győződj meg róla.

— Kövér megtiltotta, hogy kinyissuk.

— Majd visszaszegezzük.

— Hát akkor gyerünk!

Lusta érezte, hogy a ládával együtt felemelkedik, az autóról leemelik a földre. „Meg vagyok mentve — gondolta. — Áruként utaztam. De miféle áru helyett?"

A láda lezökkent a földre, Lusta úgy huppant benne,

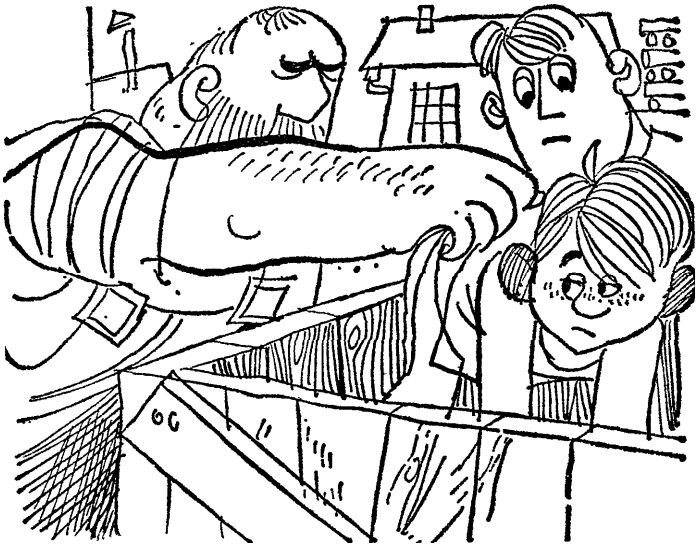

mint egy gumilabda Fejét beleverte a deszkákba, a szeme előtt szikrák táncoltak.

Valaki felfeszítette a láda tetejét, leemelték, és akkor rémülten felkiáltottak:

— Jesszusom! Ez valami élőlény!

— Ne tessék megijedni, csak én vagyok . . . — szólt Lusta.

A feje felett megpillantott egy verejtékező arcot, meg egy rémülettől tágra meresztett szempárt.

— És mit csinálsz itt? — kiáltott rá a férfi.

Lusta nyugodtan feltápászkodott. Tenyerével a sajgó feje búbját simogatta.

— Ne tessék úgy kiabálni, mert elfelejtem.

Ekkor az az ember megragadta őt a gallérjánál fogva, és akár egy nyulat, kiemelte a ládából.

— Hogy kerültél ide? — förmedt rá.

Lusta sírósan legörbítette a száját.

— Hát épp ezt akartam én is megkérdezni.

Dermedten bámultak rá. Egyszer csak mindketten hangos hahotára fakadtak. Úgy látszott, rögtön megfulladnak, és kiugrik a szemük, annyira nevettek. Lusta pedig nyugodtan állt, és kissé csodálkozó szemmel nézett körül.

Egy föld alatti garázsban voltak. A nyitott ajtón keresztül behatolt a nappali fény, ráhullott a szürke betonpadlóra meg a csupasz falakra. A sarokban egy benzineshordó, hátul pedig, a gyalulatlan deszkákból összeácsolt polcokon, papírba göngyölt tekercsek.

Lustának villámként hasított agyába Kubus megbízatása: „Ki kell szimatolnod, mi van azokban a tekercsekben." Kedve lett volna közelebb menni, letépni a papírburkot, és meggyőződni, mi rejlik bennük. De a két férfi jelenlétében ezt nem tehette.

Egyikük, egy kis szőke fiatalember, a keze fejével törölgette arcáról a könnyet.

— Hogy mi micsoda árut hoztunk! — mondta, és újból kitört belőle a nevetés.

A másik, a kockás inget viselő, termetes, drabális alak kezével belehasított a levegőbe.

— Antek, te mondtad, hogy rakjuk fel ezt a ládát.

— De ember — prüszkölt a szőke —, ez állt legszélről. Csakhogy bele kellett volna nézni.

A kockás inges óriás fejével a fiú felé bökött.

— És most mi legyen vele?

A szőke vállat vont.

— Csinálj, amit akarsz, de Kövérnek egy szót se szólj, mert alaposan lehord.

— Világos — suttogta amaz. — El kell ereszteni a fiút, és visszafordulni azért, ami ottmaradt. — A homlokára csapott. — Ezt a heccet! Ha ezt Kövér megtudja, hát végünk! — Hirtelen a fiúhoz fordult és rámordult:

— Szedd a lábad, ahogy bírod, mert agyoncsaplak.

Lusta álmosan pislogott.

— De kérem szépen, hol vagyok most?

— Ne kérdezz semmit, hanem szedd a lábad!

— De hát ha idehoztak, hát akkor vigyenek is visszsza!

— Igaza van a gyereknek — nevetett a kis szőke. — Csak nem fog gyalog hazamenni.

A kockás inges a zsebéből elővett egy ötzlotyst:

— Nesze, itt van autóbuszra. És a szemem elé ne kerülj még egyszer!

Lusta feldobta a pénzt a levegőbe, elkapta. Szeme sarkából még egy pillantást vetett a titokzatos raktár felé. A sorba rakott tekercsek ott feküdtek a polcokon a fal mentén.

— Na jó — mondta Lusta —, elmegyek.

HIPCIA SZENZÁCIÓS HÍREKET HOZ

Délután Kubus és Hipcia az „Augusztinka" előtt találkoztak

— Szavamra, Hipcia, ez bomba dolog! — szólt Kubus.

— Nyomában vagyunk a nagy ügynek. Csak a rejtélyt kell megoldani.

— A pianínót meg a tekercseket? — kérdezte Hipcia csipkelődve.

— Hát épp ez az, amit nem értek. Az is meglehet, hogy ez egy egész nagy rablóbanda.

— Meglehet, nemzetközi . . .

— Igen Minden lehetséges. Egy darabig elmélyülten dörzsölgette az arcát. — Az a fő, hogy ne veszítsük el a fejünket. Biztos vagyok benne, hogy Lusta kiszimatolt valamit, és akkor nekünk be kell kerítenünk a környéket, nehogy meglépjenek A városból egy út vezet ki, a Czerniakowska utca. Én megállok a sarkon, te pedig ott

cirkálsz, és amikor jön a Chrysler, akkor el kell csípnünk.

— El kell csípnünk! — ismételte tűzzel Hipcia.

Öt óra körül Kubus már megelégelte az utcasarkon való ácsorgást.

A jövő-menő autók figyelésétől már szédült, kínzó fejfájás gyötörte.

Minden pillanatban azt várta, hogy a kanyar mögül felbukkanjon a csodálatos luxuskocsi, ehelyett azonban csupa megszokott Warszawa, Wartburg, Syrenka meg Skoda vonult el előtte. Csalódottan telepedett le a fal kiszögellő peremére, és tovább figyelt. De a csodálatos Chrysler csak nem mutatkozott. Kubus teljesen elkedvetlenedett.

Már-már haza akart menni, amikor a nyárfasorban megpillantotta a feléje rohanó Hipciát.

— Megvannak! — kiáltotta már messziről. — Jaj, te még nem is tudod: új szenzáció! Tudod-e, ki vezette az autót?

— Poéta Anatol?

— Ugyan! Sportoló!

— Ez hihetetlen!

— Mondom, hogy Sportoló! Az „Augusztinka" előtt láttam őket. Anatol egyáltalán nem volt ott. Krigli bácsi pedig teljesen ki van tatarozva.

— Micsoda? — képedt el Kubus.

— Hidd el, meg sem ismernéd. Nagyszerűen fest, fehér kalapja van, olyan, mint annak a gengszternek. Vadonatúj öltönye, világos színű tropikálból . . .

— Honnan tudod, hogy tropikál?

— Légy nyugodt, jól ismerem a szöveteket. Szóval, gyönyörű újdonatúj öltönye van, most kerülhetett ki a szabóműhelyből. Az orrán hatalmas szemüveg, a szájában szivar . . . És még valami . . . a vállán egy kis fényképezőgép lóg . . . Én mondom neked, kiköpött amerikai. Mintha csak egy filmből lépett volna elő.

— Mintha egy filmből . . . — ismételte gépiesen Kubus.

— És Sportoló is olyan, mintha egy filmből lépne elő. Micsoda hecc! Kiszállnak az „Augusztinka" előtt. Elsőnek Sportoló száll ki, odaugrik, kinyitja Krigli bácsinak az ajtót. Krigli bácsi kiszáll, és pénzt nyom a markába . . . Akárcsak a moziban!

Kubus a lábszárára csapott.

— Most már mindent értek! Ez Fehér Kalap nemzetközi tolvajbandája!

— És képzeld el, Poéta Anatol nem volt ott.

— Nem akarják nagyon mutogatni, mert túl hosszú, és elrontaná az összhatást — jelentette ki a detektív.

— Fehér Kalap karon fogta Krigli bácsit — mint egy filmen — sóhajtotta Hipcia. — Szavamra, majd megpukkadtam a nevetéstől.

Kubus figyelmeztetően krákogott.

— Senki sem vett észre?

— Nem.

— Akkor jó. És most hol vannak?

— Az „Augusztinká"-ban kávéznak meg szivaroznak.

Kubus megragadta Hipcia karját.

— Hát akkor uzsgyi! Mire várunk?

AKÁRCSAK A MOZIBAN

Még oda sem értek az „Augusztinká"-hoz, amikor a keskeny utcában elsuhant mellettük a szürke Chrysler. Kubus dermedten torpant meg. Mert a volán mellett megpillantotta a bőrzakót, a hátsó ülésen pedig Krigli bácsit. Krigli bácsi valóban úgy nézett ki, mint aki generáljavításból tér meg, az arca olyan méltóságteljes volt, mint egy angol lordé.

A kocsi elsuhant a két detektív mellett, könnyű porfelhőbe burkolta őket, és kékes gázfelhőt hagyott maga után.Aztán befordult a nyárfasorba.

A detektívek utána vetették magukat.

— Merrefelé mehetnek? — kérdezte erősen lihegve Hipcia.

— Mindjárt megtudjuk.

— Fehér Kalap miért nincs velük?

— Emögött kell lennie valaminek.

A Chrysler körülbelül száz métert tett meg, azután hirtelen lefékezett egy kertkapu előtt, melyen túl egy, a gyerekek számára jól ismert villa állt. Régi ház volt, még a háború előtt épült, nemrégen tatarozták.

— Pilarskiékhoz mennek — súgta Hipcia. — Az osztálytársnőm, Barbara lakik abban a házban.

— Meg a bátyja, Staszek, a „Madzag", az iskolai focicsapat kapusa — tette hozzá Kubus.

— Legalább nyolcan vannak testvérek.

— Úgy van. Nyolcan vannak. Voltam egyszer Madzagnál. Gombfociztunk.

Elrejtőztek a fák törzse mögé. Növekvő kíváncsisággal lestek, mi lesz tovább.

A kapu előtt máris ott csoportosult az egész gyerekhad, a tipegő kétévestől egészen a tízéves nagyfiúig. Kíváncsian és álmélkodva bámulták a gyönyörű autót meg a váratlan vendégeket. Elsőnek Sportoló ugrott ki a kocsiból. Kinyitotta a hátsó ajtót. Krigli bácsi nehézkesen kászálódott elő az ülésről.

A bácsi harsány kiáltással üdvözölte a gyerekeket:

— Hogy vagytok, drága porontyok?

Sportoló ezalatt a csomagtartóból előszedett egy hatalmas útitáskát, majd lassú léptekkel megindult Krigli bácsi nyomába. A bácsi útközben a Pilarski gyerekek szöszi buksiját simogatta, mosolyokat meg cukorkát osztogatott. A gyereksereg szoros gyűrűbe fogta; elismerően és elégedetten zsibongtak. Az egész menet megin-

dúlt a villa tágra nyitott kapuja felé. Nemsokára el is tűntek a sötét folyosón.

— Mint a moziban! — vihogott Hipcia.

Kubus gondolataiba merülve állt.

— Ha én ebből valamit is értenék . . . Krigli bácsi az áldott nagybácsi szerepében, Sportoló mint sofőr, meg ez az egész nagy szédítés. De kit szédítenek ezek?

— Ez iszonyúan nevetséges és izgalmas! — Hipcia a kezét dörzsölte megelégedésében. — Tudod mit? Elmegyek Barbarához, mintha mit sem tudnék. Csak Krigli bácsi fel ne ismerjen.

— Nem hiszem, hogy felismerne. Csak egyszer látott téged, és különben is, annyi ott a gyerek, hogy egy darabbal több vagy kevesebb már igazán nem számít.

— És Sportoló?

— Ő csak sofőr. Egyébként a barátnődet csak szabad meglátogatnod! Máris rohanj, és jól figyeld meg, mit csinálnak ott! Sok szerencsét! — Könnyedén megtaszította Hipciát, mintha ezzel akarna bátorságot önteni belé. — Szia!

KRIGLI BÁCSI AZ OROSZLÁNVADÁSZATRÓL MESÉL

Pilarskiék kis szobájában olyan zűrzavar uralkodott, hogy senki sem vette észre az új jövevény érkezését. Hipcia megállt az ajtó mellett.

Egy darabig nézelődött, míg végre megértette, tulajdonképpen mi történik itt.

Az ablak mellett, a sarokban Sportoló a nagy útitáskából játékokat szed elő. Szétosztogatja a gyerekek között, akik leírhatatlan ricsajjal kapkodják ki azokat egymás kezéből.

— Nyugalom, nyugalom! — intette őket Sportoló. —

Mindenki kap belőle . . . Ne ráncigáljátok egymástól, mert mindenkinek jut . . .

A másik sarokban, a cserépkályha mellett, egy öreg karosszékben ült Krigli bácsi. Vörös, duzzadt arcát a kalapjával legyezgette.

Kedélyes barátsággal fordult Pilarski nénihez, egy sovány és beteges asszonyhoz, aki e pillanatban rettenetes gondban volt.

— Mint tudja, kedves asszonyom, az én kedves, megboldogult Emil bátyám, Isten nyugosztalja, a háború idején elpusztult. Micsoda nagyszerű ember volt!

— Sajnos, nem ismertem — mondta Pilarskiné. — Mi csak a háború után költöztünk ebbe a házba.

— Ebbe a házba . . . — bólogatott fájdalmasan a bácsi.

— Ez az ő villája volt. Mindig azt írta nekem a leveleiben: Ha eljössz egyszer Lengyelországba, ne mulaszd el megnézni a villámat. — Szélesen széttárta a két karját.

— Drága asszonyom, annyi idegen földön töltött év után végre leborulhatok szülőhazám földjére! Utazgattam, költöttem a pénzt . . . és most ennek a háznak láttán, ahol a bátyám élt, szemembe szöknek a meghatottság könnyei . . . A legbensőbb érzéseimet nem titkolhatom . . .

Pilarskiné együttérzően bólogatott. Úgy érezte, mintha ő lenne a hibás abban, hogy a vendég már nem találta itt a bátyját.

— Hallottam, hogy nagyon rendes ember volt — rebegte bátortalanul.

— Aranyember volt! — kiáltotta Krigli bácsi. — Tehát asszonyom, bocsássa meg, hogy bátorkodtam ennyi gondot okozni, majd igyekezni fogok valami módon meghálálni . . .

A háziasszony sápadtan mosolygott.

— Nem is tudom, hogy köszönjem meg . . . Ennyi játék . . .

A bácsi legyintett.

— Ez igazán csekélység. Örülök, hogy a prücsköknek örömet szerezhettem.

Ekkor az egyik legaranyosabb prücsök, a hétéves Tomek odarohant Krigli bácsihoz, felmászott a térdére, és huncut mosollyal megkérdezte:

— Igaz, hogy a bácsi egyenest Amerikából jött?

Krigli bácsi magához ölelte, mint egy madárfiókát.

— Bizony, egyenest onnan — mondta szemrebbenés nélkül

— És az igaz, hogy Amerikában sok gengszter meg cowboy van?

— Igaz — nevette el magát a bácsi.

— És a bácsi cowboy vagy gengszter?

— De Tomek! — szólt rá korholón a kisfiúra Pilarskiné — Miket beszélsz itt összevissza?

— Ugyan, nem tesz semmit — csitítgatta őt Krigli bácsi. — Asszonyom, rajongok az ilyen kölykökért. Kimondottan rajongok értük! — simogatta meg Tomek borzas fejét.

— Te mit szeretnél, kisfiaim, mi legyek inkább: cowboy vagy gengszter?

— Musztáng! — kiáltotta Tomek — mert akkor megnyergelhetném a bácsit!

A kis szoba csak úgy harsogott a kirobbanó nevetéstől. A gyerekek körülvették a bőkezű amerikai vendéget. Záporoztak a kérdések

— Hol lakik a Miki egér? Vajon a Donald kacsának vannak-e kiskacsái? Milyen a legmagasabb felhőkarcoló? . . . — vágtak egymás szavába a gyerekek. Olyan hangzavar támadt, hogy már semmit sem lehetett megérteni.

Krigli bácsi tapsolt néhányat. Megpödörte ősz bajuszát, és harsányan kiáltotta:

— Drága gyerekek! Csak sorjában, mert nekem már minden összezavarodik a fejemben!

Ekkor a kis Kasia vékony hangján azt csipogta:

— És Amerikában vannak oroszlánok?

Krigli bácsi kissé hunyorgott kerek szemével, de hamarosan feltalálta magát, és azt felelte:

— Hűha, de még milyenek!

— És a bácsi már vadászott oroszlánokra?

— Hűha, de még mennyire!

— Mesélje el a bácsi! — kiabálták a gyerekek kórusban.

Krigli bácsi előhúzott a zsebéből egy hatalmas kockás zsebkendőt. Megtörölte verejtékező homlokát. Oroszlánt tulajdonképpen csak az állatkertben meg a cirkuszban látott, de hát hogy tagadhatná meg a kíváncsi gyerekektől a mesét? Megköszörülte a torkát, és belekezdett:

— Nahát, kérem, először is, az oroszlánvadászathoz szükség van oroszlánokra, prérire, vadászokra meg egy láda sörre

— És mire kell a sör? — kérdezte meg a fontoskodó Tomek.

— Ne zavarj! — utasította őt rendre Krigli bácsi. — A jó sörre mindig szükség van. Tehát — folytatta tűzzel —, ha már van oroszlán, préri meg vadászok meg egy láda elsőrangú sör, hát el is indulhatunk vadászni. Egyszer Nebraska államban egész oroszlánnyájak jelentek meg, hát szavamra mondom, annyi volt ott az oroszlán, mint Varsóban a macska . . . Ekkor táviratot kaptam a kormányzótól, a következő szöveggel: „Kedves uram, puskájával együtt utazzék ide, veszélyben az államunk." Ekkor elláttam magam néhány láda sörrel . . .

— És a puskáját meg elfelejtette — szakította félbe Tomek.

— Ne zavarogj! — szisszentek fel a gyerekek.

Krigli bácsi szemrehányóan nézett Tomekre. Megpödörte a bajuszát, köhintett.

— Igen, és képzeljétek el, a puskámról megfeledkeztem, de a serifftől kölcsönkaptam egy Coltot. Na és kérem, sietek abba az államba, Nebraskába. Már messziről

hallani lehetett az oroszlánok üvöltését. Szavamra mondom, vérfagyasztó volt! De mi oda se neki, felpattantunk egy helikopterre, és a helikopterről piff-puff, az oroszlánok meg úgy felbukfenceztek, mint a nyulak!

— Hát ez nagyszerű! — kiáltotta a hatéves Gosia. — Helikopterről vadászni! Mennyit lőtt le a bácsi?

— Hej, ha én azt tudnám! — legyintett a beszélő — Sohasem voltam kicsinyes, meg sem számoltam

Tomek bizalmatlanul vágott közbe:

— De hiszen az oroszlánok elfutnak a helikopter elő

— Dehogy! — nevetett Krigli bácsi. — Az egy speciális helikopter volt, oroszlánvadászatra való, hangtalan.

Tomek eltátotta a száját.

— Vagy úgy . . . Na jó. Csak arra vagyok kíváncsi, mire kellett a sör?

— Nos hát! — rikkantott Krigli bácsi. — Ide hallgass, te legényke! Ugyan mit innál a nagyszerű borban pácolt oroszlánsonka után? Hát persze hogy sört! Szavamra, az aztán a csemege!

A gyerekek elnémultak. Krigli bácsi meséje roppant nagy hatással volt rájuk.

Krigli bácsi derűs tekintettel nézett végig az őt figyelő arcocskákon, homlokáról letörölte az izzadságot, és befejezésül azt mondta:

— Most pedig, drága gyerekek, elviszlek benneteket egy kicsit autókázni a városba. A legújabb típusú amerikai autómodellen, egy Chrysleren, mely meghódította az egész világot. Útközben kiszállunk fagylaltozni, holnap pedig . . . Holnap nagy meglepetés vár rátok!

— Mi lesz holnap? — csivitelt a gyereksereg. — Tessék megmondani! Olyan rettenetesen kíváncsiak vagyunk?

— Holnap . . . vasárnap van! Mindnyájan elmegyünk ki a városból a szabadba! Viszünk sátrat, felállítjuk a folyóparton, és indiánosdit játszunk.

— És a bácsi musztáng lesz! — kiáltott közbe Tomek.

— De Tomek! — rivallt rá Pilarskiné. — Hogy viselkedsz? Bocsánatot kérek — fordult Krigli bácsihoz. — Ön olyan jó hozzánk . . . Nem is tudom, hogy köszönjem meg.

— Imádom a gyerekeket! — szakította félbe a hálálkodást Krigli bácsi. — És boldog vagyok, hogy azt a levegőt szívhatom, amit szép emlékű drága Emil bátyám is szívott — Lovagiasan kezet csókolt Pilarskinénak — Engedje meg, kérem, hogy holnapra az ön számára is tartogathassak egy kis meglepetést. Na de erről: pszt! Szeretném, hogy ez valóban meglepetés legyen. Még a férjének se szóljon róla!

— Sajnos, a férjem elutazott, nincs Varsóban — magyarázta Pilarskiné. — A férjem hídépítő szakmunkás. Most éppen Plock környékén dolgozik.

— Jaj, milyen kár — mondta szomorúan Krigli bácsi. — Gondoltam, megiszunk vele egy láda első osztályú sört . . . — Felállt, nyújtózott, majd a gyerekekhez fordult:

— Most pedig, lurkók, gyülekező, indulunk!

ÉS A BÁCSI KICSODA?

„Hát ez fantasztikus" — gondolta Lusta, mikor belenyúlt a zacskóba az utolsó szem ringlóért. Óvatosan beletörölte a papírba, majd elégedetten mélyesztette fogát a nedvdús gyümölcsbe.

Ebéd óta ott hevert a fűben, a „Juharfa" szövetkezet gépműhelyének kerítése tövében, és figyelt. Szombat volt.

A munkások dolguk végeztével már mind hazamentek. A főműhely be volt zárva. Tulajdonképp semmi sem történt. Lusta azonban kitartóan lesben állt. Már

kezdte ebben örömét lelni Érezte, végre fontossá válhat.

Egy darabig két hatalmas patkányt figyelt, melyek a csendtől felbátorodva a vörös téglabarakk mögötti szemétdombon kotorásztak. Azután egy rigóra vadászó macska kötötte le a figyelmét. Mindez álmosító volt. Fülében zúgott a csönd. A szeme már majd leragadt

Ekkor az ifjú nyomozó gyanús hangokat hallott a háta mögül. Kelletlenül megfordult, és látta, hogy valaki közeledik feléje.

Alacsony, sovány férfi volt. szürke, elnyűtt öltönyben. Arcvonásai élesek, jókora előreugró orrán szarukeretes szemüveg. A kerek szemüveg felett hatalmas kopasz homlok

— Jó napot, fiatalember! — üdvözölte barátságosan Lustát.

— Jó napot! — dünnyögte az orra alatt Lusta.

A szemüveges ismeretlen leült melléje. Látszott rajta, szeretne barátságos beszélgetésbe elegyedni. Könyökére támaszkodott, egy darabig a zsebkendőjével törölgette a szemüvegét.

— Kíváncsi vagyok — kezdett bele óvatosan —, mire leselkedsz itt?

— Csak úgy megszokásból — felelte Lusta, oda se nézve. — És a bácsi?

— Én sajnos, kötelességből.

— Hát az nagyon nehéz lehet.

Az ismeretlen feltette a szemüvegét. A sokdioptriás szemüvegen keresztül a szeme hatalmasnak tetszett.

— Szerettem volna valamit megkérdezni tőled — kezdte vontatottan, és a fiú felé hajolt. — Nem láttál errefelé egy vörös hajú, fiatal nőt?

— Nagyon vörös haja volt?

— Igen.

— Sajnálom, de nem láttam.

— És egy bőrzakót viselő fiatalembert?

— Sportolót?
— Miféle sportolót? — csodálkozott a szemüveges.
— Úgy hívják Forradás van a szeme felett.
A szemüveges felélénkült.
— Igen, igen, egy sebhely van a szemöldökén.
Lusta kiköpte a ringlómagot, melyet ez idáig a szájában tartva szopogatott.
— Sajnálom, de nem láttam
— És ismered?
— Nem. Csak Detektív Kubus mondta, hogy így néz ki . . .
— Mit tudsz róla?
Lusta megmozdult. Lassan felhúzta a lábát, és az oldalára fordult.
„Miért kérdezősködik ez a szemüveges? Mit keres ez itt?" — gondolta, és az ismeretlen nyomban nagyon gyanúsnak tetszett, összevonta a szemöldökét, és nem túl barátságosan felelt vissza:
— Semmit sem tudok Mert elfelejtettem.
Az ismeretlen erősen megragadta a vállát.
— Talán tudsz valamit a fekete esernyőről? — kérdezte suttogva.
Lusta lassan odább húzódott.
— Az esernyő Bauman néninél van.
Az ismeretlen még erősebben szorította a vállát:
— Talán te jártál a talált tárgyak hivatalában?
— Tévedés — vetette oda Lusta. Hangjából érezni lehetett, mennyire kimerítette ez a különös párbeszéd, és most minden egyes szó kimondása nagy erőfeszítést igényel. Kényelmesen végignyúlt a füvön, felnézett az égboltra, mely tele volt fekete fecske-felhőkkel, és felsóhajtott, mintha ezzel akarta volna kinyilvánítani, mennyire fáradt.
Az ismeretlen látva, hogy a fiú megmakacsolta magát, hangot változtatott. Tréfásan mondta:
— Úgy veszem észre, detektívesdit játszol.

Lusta nyújtózott, majd ásított, akár egy víziló.

— Azt hiszem, nem.

— Miért?

— Mert ha detektív lennék, akkor a bácsit azonnal letartóztatnám.

A szemüvegesből kirobbant a nevetés.

— És mit szólnál ahhoz, ha én is detektív volnék? Valódi detektív!

Lusta bizalmatlanul nézett rá.

— Ugyan . . . — morogta. — Nem úgy tetszik kinézni. Pipája sincs.

A szemüvegest csak úgy rázta a fékezhetetlen jókedv. Felállt. Zsebéből elővett egy kurta szárú kis pipát, és azt a foga közé dugta.

— És most? — kérdezte a pipát szopogatva.

— Most sem. Nem eléggé titokzatos.

— Jól megnevettettél — mondta a szemüveges. Leporolta a nadrágját, és hozzátette: — Viszontlátásra, pajtás! Talán egyszer még találkozunk. És ha véletlenül megpillantanád azt a vörös hajú nőt vagy a bőrzakós fiatalembert, akkor értesítsd a rendőrőrsöt.

Búcsút intett, és lassú léptekkel távozott a fészerek és a barakkok irányába.

— Viszlát — mondta halkan maga elé Lusta. Egy darabig tűnődött. „Ha ez valódi detektív, talán mégsem kellett volna vele ilyen hányavetin beszélni? De az ördög tudja, kicsoda valóban. Nem érdemes ezen rágódni. Okosabb dolog valami kellemesebbre gondolni. Például, hogy milyen nagyszerű lenne, ha ezen a nyárfán, amelyik itt a főműhely mellett áll, hatalmas, nedvdús ringlók teremnének . . . "

Másnap reggel kilenc órakor mind a három kis detektív már a leshelyén állt, azzal a villával szemközt, ahol Pilarskiék laktak.

Vasárnap volt Ebben az órában az utcán háborítatlan csend uralkodott A napfény lágyan szűrődött keresztül a sűrű növényzet meg a fák között. Az egész utcát telehintette világos foltjaival A kertben egy cinegecsapat kergetőzött, és távolabb, a villa mögötti kertekben, vidáman fütyörésztek a rigók. A villa álmosan bújt meg az árnyékban A sötét ablaktáblák titokzatosan meredtek a kertre meg az utcára

Kubus sietve adta ki utolsó utasításait:

— Én az utcán állok, a nyárfák mögött. Te — mutatott Hipciára — egyelőre itt maradsz mellettem Végeredményben minden a helyzet alakulásától függ. És te pedig — mutatott Lustára — körüljárod a házat, belopózol a legközelebbi gyümölcsösbe, és onnan hátulról tartod szemmel a villát.

Lusta nagyot ásított

— Rendben van. Imádok lesben állni. De hoztatok ringlót?

— Ne hülyéskedj. Nagy feladat áll előttünk, és neked meg a ringlón jár az eszed.

— Igen — ásított még hangosabban és feltűnőbben. — Mert akkor tud a legjobban figyelni az ember, ha van egy kis ringló.

Kubus csak hallgatással felelt erre a figyelmeztetésre. Kihúzta magát, és azt mondta:

— Oszolni az őrhelyekre!

Természetesen csak Lusta „oszolt", hiszen Hipcia, az utasításhoz híven a főnök mellett maradt. Lusta búcsúzóul még vagy kettőt ásított, aztán azt mondta elmenőben:

— Ha volna ringló, egészen más lenne.

Nem tudták, mire céloz ezzel, de nem sok idejük maradt a gondolkozásra. Elrejtőztek az árokban, a vén nyárfa mögött, ahol sűrű kökénybokrok nőttek. A búvóhely nagyszerűen volt álcázva, és nagyon kényelmesnek bizonyult. Innen szinte az egész utcát, a villát és a kertet látni lehetett.

Nem kellett túl sokáig várniuk. Néhány perc múlva könnyű zúgást hallottak: a vén nyárfák között megjelent a fémtől, üvegtől csillogó Chrysler A villa előtt fékezett, megállt. Elsőnek — a már ismert ceremónia szerint — Sportoló ugrott ki. Ma elegáns, világos öltönyt és sötét napszemüveget hordott. Nagy tisztelettel nyújtotta a karját Krigli bácsinak. Az meg olyan előkelően szállt ki az autóból, mint aki egész életében mást sem csinál, csak a világ legelegánsabb luxuskocsijain furikázik.

Krigli bácsi úgy viselkedett, mint egy angol lord vagy milliomos.

Az autó hátsó ülésén valami nagyméretű fehér tárgy volt látható, amit a gyerekek ekkora távolságból már nem tudtak felismerni. Innen messziről úgy nézett ki, mint egy frizsider, vagy egy nagy, fehérre lakkozott láda.

— Mi lehet az? — türelmetlenkedett Hipcia.

Kubus a szájához emelte az ujját, és csendet parancsolt. Arca olyan elgondolkodó volt, hogy Hipciának megint nevethetnéke támadt. Prüszkölt a nevetéstől, mint egy kiscica, de nyomban elfojtotta a vidámság hirtelen kitörését. Mert ekkor észrevette, hogy az utca túlsó végén Poéta Anatol közeleg. Könyökével könnyedén megbökte Kubust.

— Oda nézz!

Kubus eltátotta a száját. Mert a látvány valóban nagyon meghökkentő volt, Poéta Anatol új külsőben jelent meg. Öreg, foltozott munkaruha volt rajta, a fején

micisapka. A kezében egy szerszámos ládát szorongatott görcsösen.

Nahát! A két detektív erre ugyancsak nem számított. Poéta Anatol ilyen uniformisban még nem szerepelt.

— Kezdődik! — súgta Kubus.

Poéta Anatol ebben az öltözékben úgy festett, mint egy madárijesztő. Hosszú lába mint két karó lógott ki a túl rövid nadrágszárból. A keze, mint két szőrös gereblye. Anatol megállt a villa előtt. Ott állt az élősövény mellett, szerszámos ládáját letette a földre, zsebéből előhúzott egy verseskötetet. Az arca átszellemült volt, tele boldogsággal. Ajkát gyorsan mozgatva, szabadon maradt karjával olyan mozdulatokat végzett, mintha egy nem látható lepkét akarna elkapni, vagy valakinek meg akarná simogatni a fejét.

A látvány megható volt. A titkos manőver kellős közepén, annak egyik főszereplője fennhangon verseket olvas!

— Ez fantasztikus! — suttogta elragadtatással Kubus. Hipcia tenyerét a szájára tapasztotta, mert fuldoklott a nevetéstől.

— Ez borzasztóan nevetséges!

Kubus fenyegető pillantást küldött feléje.

— Mondtam már, hogy nyughass! Mindjárt meglátod, mi lesz tovább.

Ebben a pillanatban a kertben felbukkant Sportoló. Megállt a kapuban, figyelmesen körülnézett. Amikor észrevette Anatolt, halkan füttyentett. Anatol felkapta a fejét. Jelt adott a kezével, felemelte a szerszámos ládát, és lassú léptekkel közeledett a villa kapujához. Egy pillanattal később mindketten eltűntek a ház sarka mögött

— Ez fan-tasz-ti-kus! — suttogta Kubus. — Úgy érzem, kezdem már érteni a dolgot.

Hipciát rázta a nevetés.

— Én semmit, de semmit nem értek az egészből.

— Csillapodj, mert hazaküldelek.

A fenyegetés eredménnyel járt. Hipcia egy időre lecsendesedett. Detektív Kubus odasúgta:

— Láttad a szerszámos ládát? Ezek javítani fognak valamit. Természetesen, csakis az álcázás miatt.

Ekkor a villa kapuján kizúdult egy csomó gyerek, nyomukban Poéta Anatol és Sportoló. Az egész menet az autó felé indult. Anatol kinyitotta a kocsi ajtaját, azután Sportoló segítségével kihúzták onnan a lakkozott ládát.

— Egy gáztűzhely! — közölte a tényt Hipcia — Nekünk is ilyen van otthon.

A szép, vadonatúj gáztűzhely Anatol vállán bevándorolt a villába. A gyerekek ott maradtak az autó mellett. A kis Tomek megnyomta a dudát. A sokszínű tülkölés riadóként zengett a csendes utcában. A ház kapujában feltűnt Krigli bácsi fehér tropikál öltönye és kölcsönkapott fehér kalapja. Krigli bácsi előhúzta tokjából a fényképezőgépet.

Az amerikai turista mindent lekattintott, ami csak a fényképezőgépe elé került; a kertet, a villát, a gyerekeket, a fákat, Pilarskinét, egy valahonnan épp akkor odatévedt kutyát. Végül, amikor már elfogyott a film, harsány hangon felikiáltott.

— Most pedig indulás! Szálljunk be az autóba! — Régimódi udvariassággal nyújtotta karját Pilarskinénak, és szinte táncos léptekkel vezette a Chryslerhez. Pilarskiné sugárzott az örömtől

A gyerekeket nem kellett sürgetni. Rávetették magukat az autóra, mint a sáskák Nehéz volt elképzelni, hogyan fér majd bele az egész család, de a Chrysler jó befogadóképességűnek bizonyult Az első ülésen, Sportoló mellett Tomek foglalt helyet és még két kisebb testvére A második sorban, a lehajtható üléseken a kislányok ültek, hátul pedig Pilarskiné meg Krigli bácsi a térdükön tartották a népes család két legifjabb tagját.

Tomek megint megnyomta a dudát. A gyerekek fel-

üvöltöttek, mint egy csapatnyi sziú indián. A bácsi megpödörte a bajuszát, Pilarski néni elsápadt a meghatottságtól, Sportoló pedig faarccal beindította a motort. Az autó úgy úszott végig a verőfényes fasoron, akár a gondola a velencei lagúnán.

A lakásban nem maradt más, mint Poéta Anatol a gáztűzhellyel. Miért épp Anatol? Ezt a két detektív egyelőre még nem tudta megfejteni.

A FÉLBESZAKÍTOTT HANGVERSENY

Közeledett a dél. A nyugalmas fasor felélénkült. Jöttekmentek az ünneplőbe öltözött emberek, öreg anyókák igyekeztek imakönyvüket szorongatva a templomba. Fülsértő lármával robogtak végig az úton a motorkerékpárok. Megjelentek a gyerekkocsit toló mamák, céltalanul lézengtek a kamaszok.

De senki sem sejtette, hogy abban a csendes villában valami olyasmi történik, ami bizony nagy fejtörést okoz a két kis detektívnek. Titokzatos manőver van készülőben.

Egy nyitott ablakból zongorahangok szűrődtek ki. Egyik futam a másik után, a láthatatlan zongorista egyre nagyobb tűzzel vetette magát hangszerére. De ezekbe a harmonikus hangokba nemsokára valami más zaj is belevegyült. Először úgy rémlett, a szomszéd kertben a harkály kopácsol, vagy valahol egy háziasszony húst puhít . . . A két kiváló detektív nyomban felismerte, hogy valaki benn, Pilarskiék lakásában falat tör.

— Dolgoznak — súgta Kubus. — Megmondtam előre, hogy így lesz.

— Csak nem teszik tönkre az egész házat — szólt Hipcia.

— Mindenre képesek. Arra is képesek, hogy ezt a vityillót a levegőbe repítsék.

— Felrobbantják? — döbbent rneg a kislány.

— Hát ez nekik kismiska. Olvastam, Chicagóban felrobbantottak egy bankot.

— Bizony, meglehet . . . — egy darabig elgondolkozott. — Mit gondolsz, nem kellene értesítenünk a rendőrséget?

Kubus megrökönyödve nézett a kislányra.

— Elment az eszed? Csak egy hajszál választ el minket a leleplezéstől, te meg . . . ugyan! . . . — legyintett — mindig így van ez veled . . .

— Csak azért, mert sajnálom Pilarskiékat. Olyan rendes emberek.

— Remélem, nem robbantják fel a házat — nyugtatta meg a kislányt Kubus.

A faltörés zaja egyre erősödött. Most már tisztán hallható volt, hogy valaki elszántan vési a falat. Ugyanakkor a zongorázás abbamaradt, és az ablakban megjelent egy ősz hajú, pirospozsgás idősebb hölgy feje. Piros virágos selyempongyolában volt, a haja tele csavarokkal. Dühösen nézett széjjel. Egy darabig fülelt, azután felháborodottan kiabálta:

— Még vasárnap sem hagyják békén az embert! Hát nem hallják, hogy éppen gyakorolok a zongorán!

A kérdés Pilarskiék lefüggönyözött ablaka felé volt irányítva.

Nem sokkal ezután valaki óvatosan félrehúzta a függönyt. Az ablak mögött felvillant Poéta Anatol vörös szakálla. A fajkutyák és költemények rajongója lihegett, arca tele téglaporral. Meglapult az ablak mögött, s egy filozófus bölcs arckifejezésével szemlélte a napfényben fürdő kertet.

A haj csavaros hölgy nem hátrált. Még hangosabban kiabálta:

— Úgy tesznek, mintha nem hallanák! Elegem van a

lármából egész héten keresztül! Ha nem hagyják abba, hívom a rendőrséget!

Anatol nyugodt mozdulattal kinyitotta az ablakot, Lassan kidugta téglaportól vöröslő arcát.

— Tiszteletem, nagyságos asszonyom — mondta a vele született udvariassággal.

A vörös szakáll láttán a hölgy fojtottan felsikoltott:

— Jaj, azt hittem, a Pilarskiné!

— Kérem, nyugodtan zongorázzon tovább, minket azzal egyáltalán nem zavar — vetette oda lenyűgöző mosollyal.

A hölgy remegett a dühtől.

— De engem zavarnak maguk! Micsoda disznóság, vasárnap így dörömbölni!

— Bocsánatért esedezem, de épp egy gáztűzhelyt szerelünk fel. és meg kell vizsgálnunk a vezetékeket — jelentette ki határozott hangon, de udvariasan, zavartalan nyugalommal.

— Vasárnap! — fortyant fel a zongorázó nő. — Hát nem tudnák azt hétköznap megcsinálni?

Anatol rejtélyesen mosolygott.

— Ez kizárólag az ön érdekében történik, asszonyom, mert a vezetékben valami hiba van. Ezt el kell távolítanunk, különben könnyen meglehet, hogy az egész ház a levegőbe repül!

— Jaj! — sikoltott a hölgy. — Ezt nem tudtam, ne haragudjon!

— Nem történt semmi — vágott közbe Anatol. — Imádom a zongoramuzsikát. Ha nem volna itt ez az átkozott munka, szívesen meghallgatnék valamit Chopintől vagy Beethoventől.

Ezzel aztán végképp megpuhította a hölgyet, aki biztatóan mosolygott Anatol felé, és azt mondta:

— Kérem, ha befejezte a munkáját, jöjjön át hozzám, majd játszom magának valamit. Látom, ért a zenéhez.

— Rajongok a zenéért meg a költészetért — ismételte

Anatol. — De sajnos, ma nem érek rá. Látja, kérem, mennyi a dolgom!

Ezt mondva, s legbájosabb mosolyát küldve a hölgy felé, búcsúzóul biccentett, azután becsapta az ablakot, s eltűnt a függöny mögött. Kis idő múlva még erősebben zengett a kopácsolás, úgy rémlett, a ház mindjárt darabokra hull.

— Varázsló! — sóhajtotta elismerően Kubus. — Hallottad, hogy miket hordott össze? Hát ez elsőrangú hanta volt.

— Csodálatos varázsló! — ismételte Hipcia. — Úgy tesznek, mintha a gázvezetéket javítanák, közben meg valamit keresgélnek a falban. Remélem, nem lesz belőle semmi katasztrófa.

— Ugyan! — háborodott fel az ifjú detektív. — Hiszen ezek kiváló szakemberek! Itt minden vág. Kész terve van, felkészült minden eshetőségre. Csillagos ötös!

A MÉZÉDES MÁLNA

A rádióból felhangzott a déli szünetjel. Kubus már megunta az egy helyben való ücsörgést.

— Ide figyelj — szólt Hipciához —, én most elmegyek, megnézem, mi újság Lustánál. Résen kell lenni, mert bármelyik pillanatban befejezhetik a munkát, és megléphetnek. Nem szabad engedni, hogy kicsússzanak a kezünk közül. Ha észreveszel valami gyanúsat, füttyents.

— De amikor én nem tudok fütyülni — szólt Hipcia.

— Akkor énekelj. Például a „Marina, Mariná"-t.

— Rendben van. Csak siess vissza, mert nélküled elunom magam.

Kubus átsurrant a kökénybokrok között, messziről

megkerülte a házat, talált egy lyukat a kerítésen, és nem sokkal azután már a kertek között járt. Az ágyások között emberek dolgoztak. Gyomláltak, kapáltak, metszették és permetezték a gyümölcsfákat. A lugasok előtt gyerekek játszadoztak. Nyugalmas, ünnepnapi hangulat volt.

A villával szomszédos kert azonban néptelen volt. Teljesen elhagyatott. Kubus figyelmesen körülnézett. ,,Az ördögbe — gondolta —, hová tűnhetett ez a Lusta?"

Lustának se híre, se hamva. Csak később vette észre őt a kerítés melletti málnabokrok között, amint épp tömte magába az illatos gyümölcsöt.

— Te meg mit művelsz? — kiáltott rá fojtott hangon. Lusta lefegyverzően mosolygott, s szinte feleletképp

egy teljes marék érett málnát gyömöszölt a szájába. Egészen fülig maszatos volt. A szeme vidáman nevetett,

— Málnázok — felelte nagyokat nyelve.

— De hiszen őrködni vagy itt.

Lusta elhúzta a száját.

— Hát tehetek én róla, hogy itt olyan nagyszerű málna van? Kóstold csak meg! Színtiszta méz.

Kubus megragadta a vállánál fogva.

— A pokolba az ilyen munkával! Szerencséd, hogy kedvellek, különben alaposan ellátnám a bajodat!

— Miért? — kérdezte Lusta ártatlan képpel.

Kubus türelmetlenül csettintett.

— Öregem, te semmit sem értesz. Ma van a legfontosabb nap, te pedig málnával tömöd magad. — Ekkor elhallgatott, mert hirtelen nyugtalanító csend állott be. A kopácsolás, kalapálás ott benn a villában abbamaradt. Helyette összevissza ordibálás hangzott fel. A két fiú odament a kerítéshez. Növekvő izgatottsággal figyeltek.

A villa hátsó kapuja kitárult, lobogó pongyolájában kirontott a zongorázó nő Odafutott egy homályos üvegű ablakhoz, és dörömbölni kezdett rajta az öklével

— Széttúrják az egész házat! — kiabálta hisztérikus

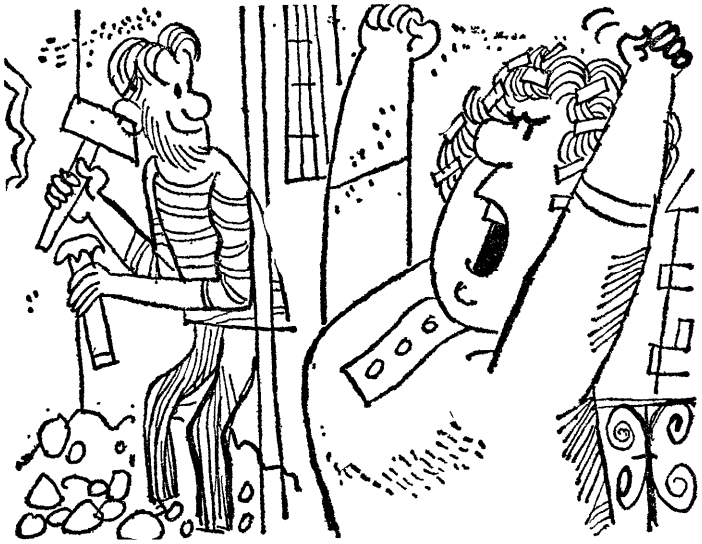

hangon. — Ki fizeti meg nekem a konyhában összetört csempét?

Hirtelen kinyílt egy ablak, az ablakban pedig megjelent Anatol feje. Úgy nézett ki, mint egy rézbőrű varázsló. Az arca szinte elveszett a téglapor vastag rétege alatt. Csak zöldes szeme pislogott ki különös nyugalommal, szinte kedvesen ebből a vörös maszkból.

— Kérem, ne mérgelődjék annyira! — nyugtatta az asszonyságot. — Semmi különös nem történt.

— Semmi különös! — fortyogott a zongorista nő. — Lyukat ütött a konyhám falán! Tönkretette a csempét! Ez már vandalizmus!

— Ez nem vandalizmus — felelte változatlan nyugalommal Anatol, — csak bizonyos hiba a gázvezetékben Azt a lyukat majd bevakoljuk.

— És a csempe? — tördelte a kezét a károsult. — A legjobb békebeli zománccsempe volt!

— A csempéket is a helyükre tesszük. De asszonyom

ön, aki olyan nagy művésznő, miért törődik ilyen semmiséggel?

A becsavart hajú hölgy nem tudott uralkodni felháborodásán. Az ég felé tárt karral kiáltotta:

— Teljesen átlyukasztotta!

— Nem tesz semmit — csitítgatta őt Anatol. — A fal teljesen keresztüllyukadt, ez igaz, de a gázcső rendben van. Most már eljátszhatna valami szépet, mert a munkát befejeztük, és csend lesz. Csak semmi idegeskedés — tette hozzá negédes mosollyal, amivel pontot is tett a beszélgetésre.

Az asszonyság egy darabig sápítozott, de már harag nélkül. Azután visszatért a lakásába.

Meghallgatta Poéta Anatol tanácsát, nemsokára gyöngyöző zongorahangok szálltak a kerten át. Anatol becsukta az ablakot. Csend lett.

— Befejezték a munkát — suttogta maga elé Kubus elképedve.

— Na látod — bökte oldalba őt Lusta —, te meg úgy kiabáltál velem.

Kubus révedező, elgondolkodott szemmel nézett Lustára.

— Te Lusta — szólt, megnyomva a szót, most már nem vehetjük le róluk a szemünket. Már megkaparintották . . .

— Mit kaparintottak meg?

— Azt, amit kerestek. Úgy figyelj, ahogy csak bírsz. Én visszatérek az őrhelyeimre. De könyörgök, ne edd magad agyon málnával, mert mindent elronthatsz!

Detektív Kubus még ki se ért az utcára, máris meghallotta Hipcia vékony hangocskáját. A bokrokban megbúvó kislány a „Marina, Mariná"-t énekelte.

„Valami történt!" — villant át az agyán, és sietve elrejtőzött a bokrok közé. A járdán észrevette Fehér Kalapot. Gyorsított, öles léptekkel loholt, mintha menekülne valaki elől. Nagyon sápadt és ideges volt. Elrohant Kubus mellett

Kubus kétségbeesett jeleket küldött Hipcia felé, hogy jöjjön közelebb. A kislány kidugta fejét az ágak közül. Azután nagy szökkenésekkel átfutott az úttesten.

— Utána kell rohannod, és egy lépésre se 'téveszd szem elől! — súgta tompított hangon Kubus.

— Parancsára! — mondta Hipcia gúnyolódva. Már indult is volna Fehér Kalap után, de Kubus visszatartotta.

— Ide figyelj, már befejezték a munkát. Meglehet, hogy az a gengszter kicsempészett valamit a villából.

— Értem.

— Rendkívül fontos feladatot kaptál.

— Értem.

— Én az őrhelyen maradok.

— Jó.

— Sok szerencsét! — megveregette Hipcia vállát. — És vigyázz, át ne ejtsen téged!

— Nyugodt lehetsz — vetette oda a kislány vidáman. Nemsokkal azután már az árnyékos járdán lopódzott. Messze maga előtt látta Fehér Kalap foltos munkaruháját és kopottas sapkáját.

Kubus körülnézett, nem figyeli-e valaki, egy darabig még várt, azután visszatért a bokrok mögötti őrhelyére. Megint maga előtt látta a villát és a kertet. A ház jobb szárnyából, a nyitott ablakon át most egy öreg ke-

ringő felszabadult, áradó dallama szállt. A bal szárnyban nyugtalanító csend uralkodott.

„Mi lehet ez? — töprengett lázasan. Anatol miért maradt a lakásban? Talán nem találták meg, amit kerestek? Talán Anatol be akarja falazni a lyukat a konyhában?" — A helyzetet nagyon bonyolultnak találta. — „Fehér Kalap miért volt olyan ideges?"

Ezt talán még a legtapasztaltabb detektív sem tudná megmondani. Nem maradt más hátra, mint nyugodtan tovább várakozni, és figyelni a villát.

Elmúlt egy negyedóra vagy talán egy fél. Semmi változás nem történt. A zongorázó nő kitartóan zongorázott. Pilarskiék lakásában halálos csend honolt.

Egyszer csak a nap tüzétől álmos kert felélénkült. Kubus összerezzent. Észrevette a ház sarka mögül leselkedő Anatolt. Már megmosakodott, letisztálkodott. Levetette az overallt, s most kordbársony nadrágban és kockás ingben feszített. Egy csíkos nyugágyat húzott maga után. Kijött a ház elé. Olyan nyugodtan, minden iránt olyan közömbösen, mintha az imént csak krumplit pucolt vagy keresztrejtvényt fejtett volna.

„Ó, de ravasz fickó! — gondolta elismerően Kubus. — Megjátssza a vasárnapi vendéget."

A detektív nem tévedett. Anatol egy árnyas helyen, az ezüstfenyő mellett felállította a nyugágyat, levetette a cipőjét, azután kényelmesen elhelyezkedett. Zsebéből előszedett egy könyvecskét.

„A szemtelen — nyugtalankodott Kubus. — Itt komoly dolgok mennek végbe, ő meg verseket olvas!"

Kubus nem tudta eldönteni, Anatol játszik-e, vagy valóban elkapta az ihlet.

Ekkor a fasorban feltűnt Hipcia. Kubus megértette, hogy valami rendkívül fontos dolog történt.

A kislány bebújt a bokrok közé. Nem sokkal azután már a főnöke mellett volt.

— Meglógott? — kérdezte Kubus kétségbeesetten.

— Nem. De olyan, mintha meglógott volna.

— Mondd sorjában.

Hipcia kissé kifújta magát, azután mesélni kezdett.

— Először is, telefonált egy telefonfülkéből . . .

— Kinek?

— Fogalmam sincs. Ne szakíts félbe . . . Telefonált, és beszélt valakivel, de elég röviden . . . Azután elment az „Augusztinká"-ba.

— Kivel találkozott ott? — türelmetlenkedett Kubus.

— Senkivel. Megivott két kupica pálinkát és két kávét.

— Ez azt jelenti, ideges volt.

— Szörnyen ideges volt, szinte remegett a keze. Azután megint telefonált.

— Ugyanarra a helyre?

— Hát azt honnan tudjam? Mondtam már, hogy telefonfülkéből beszélt. Nem volt lehallgatókészülékem. Nagyon röviden beszélt . . . Aztán újra visszatért az „Augusztinká"-ba. Megivott megint két kupicával meg két szódavizet jéggel . . .

— Ez meg mit jelentsen?

— Ez azt jelenti, hogy még idegesebb lett. Mert egy üveg narancslevet fel is döntött . . . Azután még egyszer telefonált . . .

Kubus a kezét dörzsölte.

— Kinek telefonálhatott?

Hipcia széttárta a karját.

— Nem mehettem közelebb a telefonfülkéhez, mert akkor észrevett volna. Azután megállított egy taxit, és elhajtott.

— Hová?

Hipcia türelmetlenül horkant fel.

— Ne tegyél fel ilyen buta kérdéseket! Honnan tudhatnám, hová ment? Ha láthatatlanná tudnék válni, vele együtt beülhettem volna a taxiba. Na de így? — Hipcia

csendesen kuncogott. — Szavamra mondom, rém mulatságos !

Kubus mélyen elgondolkozott, olyan erősen dörzsölte az arcát, hogy a bőre szinte csikorgott.

— Valami azt súgja nekem, hogy itt valami nincs rendben . . . Mert vagy megtalálták, amit kerestek, vagy nem találták meg. És Fehér Kalap vagy azért ideges, mert megtalálták, vagy azért, mert nem találták meg. De a csudába is, Poéta Anatol miért nem idegeskedik, hanem verseket olvas?

— Mert ő másfajta ember. Művészlelke van.

— Hát igen . . . — mélázott el Kubus. — Valami azt súgja nekem, hogy megint csak egy helyben topogunk, semmit sem tudunk. Még várnunk kell.

— Ó, jaj! — sóhajtotta Hipcia. — Nekem már elegem van ebből a folytonos várakozásból! Megyek ebédelni, azután visszajövök, és felváltalak téged.

— Jó — nyugtázta a fiú. — A detektív is ember, annak is kell ennie. Siess vissza, mert már szédülök az éhségtől.

És amikor Hipcia elment, törni kezdte a fejét: — ,,Érdekes, kinek telefonálhatott az a gengszter?"

A BÁCSI VISSZAÉRKEZÉSE

Már este hét óra volt. amikor a villa elé ismét odagördült a csodálatos autó. Érdemes volt megnézni a Pilarski családot meg Krigli bácsit, hogyan tértek meg az egész napos kirándulásból. Az autó tele volt aggatva zöld lombbal, mezei virágokkal. Pilarski néni karjában egy nagy bokréta madármeggy, a két legkisebb csemete Krigli bácsi vállán csücsülve üvölt teli torokból: „Gyí, lovacska! Megyünk a Vadnyugatra!" — A társaságnak

csuda jó kedve volt, a gyerekek magukon kívül voltak az örömtől. Pilarski néni is sugárzott a boldogságtól. Minden jel arra mutatott, hogy a kirándulás nagyszerűen sikerült.

A társaság kiszóródott az autóból.

— Kíváncsi vagyok, mit szólnak a falon támadt lyukhoz? — tette fel a kérdést Kubus, jórészt csak önmagának

— Ne aggódj — nyugtatta meg Hipcia. — Anatol holtbiztos kieszel valamit.

A közeledő autó láttán Poéta Anatol minden sietség nélkül felemelkedett a nyugágyról. Lassú léptekkel megindult a jövevények elé.

Krigli bácsi már messziről így kiáltott feléje:

— Na, mester, mi van a gáztűzhellyel?

Anatol meghajolt, végigsimította rőt szakállát.

— Rendben van, főnök úr! Lehet főzni, teljes gázzal! Csakhogy . . . — itt megakadt egy kicsit, de azután rögtön folytatta a tőle megszokott lendületességgel: — . . . volt némi nehézségem az átvezetőcsővel, és ezért lyukat kellett vésnem a falba, hogy hozzáférhessek.

— Ostobaság! — szakította félbe Krigli bácsi. — Nem számít az, annyi az, mint egy lyuk a sajtban. Holnap küldök egy kőművest, és minden oké lesz.

Pilarskiné egy kissé gondterhelt volt, mintha Anatol balsikereinek ő lenne az oka.

— Mennyi gond . . . mennyi gondot okozunk . . . — ismételgette a kezét tördelve.

— Ostobaság! — ismételte a bácsi. — Nem érdemes ilyen apróságokkal vesződni. Fő, hogy a táborozás nagyszerűen sikerült. Úgy érzem, mintha tíz évet fiatalodtam volna. — Ezek után a szavak után odafordult Anatolhoz: — Maga, mester, ugyancsak sokat dolgozhatott. Mennyi jár magának?

Anatol egykedvű mozdulattal nyújtotta előre a mancsát.

— Úgy, ahogy megállapodtunk. Kettő darab százas. Olcsóbban nem megy.

Krigli bácsi egy milliomos hanyag kézmozdulatával adta át a kívánt összeget, azután ráadásul odavetett egy ötvenzlotys papírpénzt is.

— Ezt pedig sörre! Igyon az egészségünkre. Hiába, a legjobb odahaza! A saját hazájában, a saját honfitársai között érzi magát legjobban az ember!

A két kis detektív közelebb lopózott a kerítéshez. Alaposan hegyezték a fülüket. Vadásztak minden egyes szóra.

— Hű, de szédítenek ezek! — súgta oda Kubus. Hipcia örömében a kezét dörzsölte.

— Hát tiszta színház.

— Úgy érzem, megtalálták, amit kerestek.

— Én meg azt hiszem, hogy nem. Túl sokat köntörfalaznak.

— Nem mindennapi köntörfalazás — csettintett elismerően a kis detektív. — Csak az a bökkenő: megtalálták-e, vagy sem? Nem lehetett túl nagy tárgy. Fehér Kalap akár a zsebében is kivihette. Tücsköt-bogarat összehordanak. Igazad van, túl sok itt a köntörfalazás. Ezek itt szédítik az embereket, mi pedig még mindig nem tudunk semmit.

NEM KÖNNYŰ DETEKTÍVNEK LENNI

Az egész napi figyeléstől fáradtan, a szokatlan élményektől és a még mindig megfejtetlen talánytól kimerülten — a három gyerek elindult hazafelé.

— A mai nap nyugalmasan végződött — szögezte le Kubus. — Egy — egy. Döntetlen. Mi nem tudjuk, ők

hol rejtették el azt a bizonyos dolgot, ők pedig nem sejtik, hogy mi nyomozunk utánuk.

— Ez nekem egy cseppet sem tetszik — sóhajtott nagyot Hipcia. Olyan fáradt volt, hogy már tréfálkozni sem tudott.

— De a málna elsőrendű volt — cuppogott elragadtatással Lusta. Csak egyedül ő volt friss, csak ő volt teljes erőben. Az egész délelőttöt átaludta a málnásban.

Közeledtek az új lakótelep felé. A nap már lebukóban volt az öreg negyed háztetői felett. Ibolyaszín felhő kúszott fel az égboltra. Már csak a legfelső emeletek ablakai izzottak a napnyugta bíborvörös visszfényétől. A réten, a házak előtt a fiúk még rendületlenül rúgták a labdát.

A szomorúfűz alatt, a homokozóban a kisebbek hancúroztak. A felnőttek lejöttek a ház elé levegőzni. Tele volt minden pad. A hangulat álmos volt, mint rendszerint vasárnap este.

A homokozónál elbúcsúztak egymástól.

Útközben Kubusnak egyre a mai nap titokzatos eseményein járt az esze. Nem tudta megérteni, mi történt, hogy minden olyan simán lezajlott, Poéta Anatol szépen csendben hazament, Fehér Kalap többé már nem tért vissza a villába, Sportoló elfuvarozta Krigli bácsit, ismeretlen irányba. A helyszínen nem maradt más, mint a rejtélyes lyuk. Mi volt benne? Ki fogja befalazni? Kinek telefonált Fehér Kalap olyan kitartóan? Ezekre a kérdésekre az ifjú detektív sehogy sem talált magyarázatot. Ezért nagyon elégedetlen volt, s keserűen állapította meg, hogy bizony a detektív munkája nem a legkönnyebb.

Amikor belépett a lakásba, édesanyja a kezét tördelte:

— Jaj, kisfiam, hogy nézel ki?

Kubus valóban szánalmasan festett! A ruhája össze volt kenve agyaggal, a térde lehorzsolva, a haja, mint

egy madárijesztőé, az arca még mindig kegyetlenül maszatos.

— Megtörténik — mondta kitérően.

— Mindennap ez a nóta! — jajdult fel Pawlikné. — Már igazán nem tudom, mit tegyek! Kubus, mi van veled mostanában?

Ez a kérdés felelet nélkül maradt. Kubus duzzogva állt édesanyja előtt, és nem mert a szemébe nézni. Elege volt már a fekete esernyő miatti bonyodalmakból. Most meg anyu részéről vár rá egy alapos fejmosás. Ó, jaj, nagyon nehéz detektívnek lenni.

— Mondd, mit művelsz te mostanában? — kérdezte ismét. — Ki az, aki téged állandóan telefonon keres?

— Engem? — képedt el Kubus. — Hirtelen felélénkült. Villámként hasított át az agyán egy bátortalan gondolat.

— Ezt képtelen vagyok megérteni — folytatta édesanya korholóan. — Valami gyanús alak állandóan keres téged telefonon, azt kérdezgeti, mikor leszel otthon. Teljesen kétségbe vagyok esve. Mit akar az az ember tőled?

— Talán egy olyan, aki raccsol? — kérdezte Kubus izgatottan.

— Igen.

— És nagyon udvariaskodó . . . .

— Igen . . . — sóhajtott édesanya. — Mondd, honnan ismersz te ilyen embereket, és egyáltalán, kicsoda az az alak?

Kubus köhintett.

— Ez a Fehér Kalap, de te ezt úgysem érted.

Édesanya odahajolt hozzá, átfogta a vállát:

— Kisfiam, én valóban nagyon aggódom miattad. Te valamit titkolsz előlem. Ki az a Fehér Kalap?

— A Fehér Kalap . . . — mondta vontatottan, mivel szerette volna a választ elodázni —, magam sem tudom, kicsoda — mondta őszintén.

— És mit akar tőled?

— Épp ez az . . . ha én azt tudnám!

— Akkor miért telefonálgat félóránként?

Kubus a vállát vonogatta.

— Valószínűleg szeretne megtudni valamit.

— Megtiltom, hogy beszélj vele. Már megmondtam neki, hagyjon téged békén.

— Anyukám — jajdult fel Kubus —, megint úgy lesz. mint az esernyővel, csak bajt keversz nekem . . .

— Akkor miért nem mondod el a teljes igazságot?

Kubus könyörgő szemmel nézett rá.

— Anyukám, ez az egész olyan különös, hogy még nekem is kavarog a fejemben. Majd a tengerparton, nyaralás közben elmesélem neked, amikor már minden tisztázódik.

— Nem, kisfiam — édesanya hangja határozottan csengett. — Megtiltom, hogy ismeretlen emberekkel mászkálj. Elég volt ebből. Nézz végig magadon, hogy nézel ki! Egy hét alatt teljesen lefogytál, álmodban kiabálsz, egész nap nem vagy itthon. Elég volt ebből! — ismételte haragosan. — Holnaptól már nem megyek be a szerkesztőségbe, szerdán pedig utazunk! Holnap velem maradsz, nem mész sehová, erről több szó ne is essen. Most pedig indulás a fürdőszobába, mert úgy nézel ki, mint egy kéményseprő.

„Minden elveszett" — gondolta Kubus kétségbeesetten.

Még szeretett volna mondani valamit, de édesanyja félbeszakította.

— Erről hallani sem akarok! Meg vagyok győződve, hogy a tengerparton kimegy a fejedből az egész bolondság, a végén még magad is nevetni fogsz rajta.

Kubus csak jajdult egyet. E pillanatban közel volt ahhoz, hogy elbőgje magát, de minden erejét összeszedte: egy hírneves detektívnek igazán nem illik bömbölnie.

Reggel édesanya Kübust leküldte a boltba zsemléért.

— Sehol se ácsorogj — figyelmeztette —, hanem azonnal gyere haza! Reggelizés után elmegyünk vásárolni.

Kubus egy szót sem felelt. Komor volt és morcos. Úgy érezte, hogy az egész világ összeesküdött ellene. A remény, hogy felfedezheti a fekete esernyő titkát, egy perc alatt semmivé foszlott. Szinte megdermedt a döbbenettől, ha elképzelte, hogy az ügy megy a maga útján tovább, őnélküle. Hiszen már olyan közel volt ennek a nagy bűnügyi rejtélynek megoldásához! Ha Fehér Kalap ennyiszer telefonált hozzájuk, hát azt nem ok nélkül tette. Talán ő maga akarta feltárni a titkot. Talán Kubus segítségét akarta kérni . . .

Igen, ez lett volna a legnagyobb győzelem. A rejtélyes chicagói gengszter Kubushoz fordul segítségért . . .

Lefutott a lépcsőkön. Úgy elmerült a gondolataiba, hogy észre sem vette Hipciát, aki a homokozó mellett várakozott.

— Szervusz! — kiáltott rá a kislány.

Amikor Kubus észrevette őt, még jobban lehorgasztotta a fejét.

— Hipcia, szavamra mondom, teljes csőd

— Nálad is? — szakadt ki Hipciából nagy együttérzéssel.

— Nálad is? — képedt el Kubus.

— Nálunk csőd a négyzeten. Anyu megtiltotta, hogy neked telefonáljak. Azt mondta, elege van az egészből, meg hogy lefogytam, meg hogy álmomban kiabálok . . . És most már egyáltalán nem szabad lemennem az utcára.

— Hát igen, akárcsak nekem . . . — szólt megkönnyebbüléssel Kubus.

— Mintha csak összebeszéltek volna — folytatta Hipcia tűzzel. Azt mondta, hogy valaki többször keresett engem telefonon. Valami idősebb alak.

— Fehér Kalap!

— Honnan tudod?

— Abból következtetek, mivel nekem is többször telefonált. De úgy látszik, a telefonálás abbamaradt.

— Fantasztikus. Vajon mit akarhat tőlünk?

— Fantasztikus! — ismételte Kubus. — Biztos nem boldogulnak, és most azt akarják, hogy mi segítsünk nekik.

— Nagyszerű! — tapsolt Hipcia. Pajkos arca azonban gyorsan megkomolyodott. — De most mi lesz?

— Ugyan, mi lenne. Nekünk befellegzett — legyintett lemondóan Kubus a bevásárlószatyorral. — Megyek zsemlét venni.

— Én is, menjünk együtt.

Megindultak az élelmiszerüzlet felé. Útközben keservesen panaszkodtak a sorsukra. Valóban, a szülők sohasem képesek megérteni az igazi detektíveket. A detektívek, lám, bevásárlószatyorral a kezükben zsemlét venni mennek, ahelyett, hogy végleg megoldanák a fekete esernyő titkát. Nincs igazság ezen a földön!

Kubus egyszerre csak megtorpant, mintha a földbe gyökerezett volna a lába.

— Vigyázz! — súgta fojtott hangon.

A „B" épület előtti padon Poéta Anatol és Fehér Kalap ült. Fehér Kalap cigarettázott, és óvatosan nézegetett jobbra-balra. Anatol hátravetette a fejét, és elragadtatással figyelte a tetők felett köröző galambokat Amikor megpillantották a két detektívet, felpattantak, mintha ültükben tűvel bökték volna meg őket.

— No véghe! — kiáltotta örvendezve Fehér Kalap. — Mi van veletek? Tegnap óta mást se csinálok, csak telefonálok és telefonálok, mégsem tudlak benneteket elkapni!

Poéta Anatol kihúzta hórihorgas alakját. Szinte barátságosan mosolygott.

— Szevasztok, gazemberek! Egy kis megbeszélnivalónk van veletek! — A detektívek némán álltak. Bizalmatlanul néztek a két férfira. Teljesen hihetetlennek tartották, hogy a két veszedelmes bandita csak ilyen egyszerűen várjon rájuk.

— Semmiség az egész — mondta lágyan Fehér Kalap

— csak egy egészen aphó magyaházathól lenne szó . . . Anatol közelebb lépett Kubushoz.

— Mondd, jól megnéztétek ti azt a rajzot, ami az esernyő fogantyújában volt?

Kubus összevonta a szemöldökét.

— Tulajdonképpen miről van szó?

— Semmiség az egész — vágott közbe mézesmázosan Fehér Kalap. Elővette a levéltárcáját, a levéltárcájából pedig egy összehajtogatott pergamenpapírt. — Kéhlek szépen, emlékezz vissza, ez volt az az alaphajz?

A detektívek a zizegő pergamen fölé hajoltak. Tulajdonképpen minden egyezett. Ugyanaz a papír, ugyanazok a fekete vonalak, ugyanazok a számok és jelek . . .

— Igen — jelentette ki Kubus megfontoltan.

— Nem! — kiáltotta Hipcia.

— Igen vagy nem? — kérdezte élesen Poéta Anatol.

— Nem — ismételte határozottan a kislány. — Én tisztán emlékszem, hogy ez a vörös kereszt itt volt, a fürdőben, és nem a konyhában!

— Valóban — erősítette meg Kubus.

— Látja — fordult Anatol Fehér Kalaphoz —, mondtam, hogy az a gazember becsapott minket! Őmiatta volt az egész cirkusz. A fürdőszoba helyett a konyhában ütöttem lyukat a falba. Hát ezt nem ússza meg szárazon!

— összeszorította az öklét, és dühösen hadonászni kezdett vele Fehér Kalap orra előtt.

Az szinte hátrahőkölt.

— Na de kéhem, uham, óvatosabban!

— E miatt a himpellér miatt kárba veszett az egész munka!

— Kéhem, uham, nagyon megkéhem, csillapodjék . . . Az idegeskedéssel nem sokha megyünk.

De Anatol nem juhászodott meg.

— Az összes fogát kiverem! Úgy kidekorálom azt a hamis képét, hogy a saját édes nagymamája sem ismer rá! Lóvá tett minket, és maga még dédelgetni akarja!

Szinte ijesztő volt a felmérgesedett Anatolra nézni. Kubus úgy megdöbbent, hogy meg sem mukkant. Szeretett volna belőlük még ezt-azt kihúzni, de most pisszenni sem volt mersze.

— Köszönöm — fordult Fehér Kalap Kubushoz. — Megmentettek egy csomó találgatástól.

Anatol dühösen belekapott vörös szakállkájába.

— Gyerünk! Nincs mire várni. Miszlikbe aprítom — karon fogta Povalskyt, s mielőtt az tiltakozhatott volna, magával vonszolta.

Nemsokára eltűntek a nagy lakóház sarka mögött. A két detektív elképedve nézett egymásra. Elsőnek Hipcia tért magához.

— Nesze neked! Kit akar ő miszlikbe aprítani?

— Te még most sem érted?

— Nem.

— Sportolót. Ő verte át őket ilyen szépen.

— De hát miért vették be a bandába?

— Biztos volt vele valami céljuk. Mindenesetre nem szeretnék annak a finom kis alaknak a bőrében lenni.

Hipcia csendesen kuncogott.

— Miszlikbe aprítja . . . Rém mulatságos! De mit követett el?

— Egyszerűen hamis tervrajzot adott nekik. A kislánynak felcsillant a szeme.

— Most már értem! A vörös hajú elvitte az esernyőt a talált tárgyak hivatalából. Kivették belőle a valódi alaprajzot. Azután csináltattak egy másikat, egy hami-

sat, és azt dugták a fogantyúba. El kell ismerni, nagyszerűen kieszelték.

Kubus a lábszárára csapott.

— Az az egy biztos: amit kerestek, még mindig a villában van, méghozzá a fürdőszobában! Még mindig van esélyünk, hogy megoldhatjuk a fekete esernyő rejtélyét.

Hipcia gúnyosan mosolygott.

— Igen. és mi lesz a zsemlékkel? Mit mondunk otthon? Az én anyukám nem ismer tréfát. Már tegnap is kaptam . . . csak úgy enyhén . . .

Kubus eleresztette a füle mellett ezt a szomorú vallomást. Arra még gondolni sem akart, hogy egy rendes detektív a szüleitől verést kapjon. Ezért kitérően azt mondta:

— Valami azt súgja nekem, nyomon vagyunk . . .

— Talán azt akartad mondani, hogy házi őrizetben vagyunk . . .

— Sajnos, valahogy így van . . . — Egyszer csak csettintett az ujjával. — De hiszen itt van még Lusta! Most majd reá hárul az egész munka.

— Az ám! — kiáltott vidáman Hipcia. — Lustáról majdnem megfeledkeztünk! Vajon boldogul-e egyedül?

— Ha nem, hát nem . . . Ez az utolsó szalmaszál.

AZ UTOLSÓ SZALMASZÁL

Eközben az utolsó szalmaszál — Lusta személyében — nyugodtan ásítozott az élelmiszerüzlet melletti padon. Gyönyörűséges meleg idő volt, arcán, kezén, lábszárán érezte a nap lágy, melengető sugarait. A nyitott ablakokon keresztül egy álmos dal szállt a rádióból. Lusta elmerengett.

Hogy miről ábrándozott? Talán maga sem tudta, de hát őt a semmiről való ábrándozás is boldog hangulatba ringatta.

Lehunyta a szemét, pufók képét a nap felé fordította, kényelmesen végignyúlt a padon, és úgy érezte, mintha élne is, meg nem is.

A bódító lustálkodásból Kubus ujjongó kiáltása verte fel:

— Szevasz!

— Szia! — vetette oda, a szemét ki se nyitva. — Mi újság?

— Házi őrizetben vagyunk — közölte Hipcia.

— Csak te maradtál egyedül a vártán — tette hozzá szokatlanul komoly hangon Kubus.

— Én a padon vagyok, nem a vártán — ásított Lusta.

— Te vagy az utolsó szalmaszál — csicseregte Hipcia. Lusta kinyitotta a szemét.

— Nem — motyogta ,— semmi kedvem szalmaszálnak lenni. Én inkább nyomozok.

— Kubus megragadta a vállánál fogva, és arra kényszerítette, hogy ülő helyzetbe kerüljön.

Hát épp erről van szó! Nekünk nem szabad kimozdulnunk a lakásból. Fogságban vagyunk. — Ezek után nagyon tömören ismertette a hamisított tervrajz miatt beállott helyzetet.

Végül azt mondta:

— Nyomon kell követned Poéta Anatolt meg Fehér Kalapot, különben mindennek befellegzett!

Lusta a keze fejével megdörzsölte a szemét.

— Egy pillanat: ki kit aprít miszlikké?

— Poéta Anatol Sportolót. De ez mellékes. Az a legfontosabb, hogy a villából ki ne vigyék azt az izét. Érted?

— Érteni — nevetett Lusta. — Na de ez a miszlik, ez nagyon érdekes dolog . . . Ezt okvetlenül látni szeretném.

Kubus kihúzta magát, vigyázzba állt.

— Számítunk rád, Lusta! Remélem, becsülettel teljesíted a kötelességedet.

Lusta elnyújtot'tan ásított, és megvakarta a füle tövét.

— Számíthatsz rám, de nem tudom, mi lesz az egészből, mert ma még nem ettem ringlót.

Hipcia fuldoklóit a nevetéstől.

— Szavamat adom, ha érdekes híreket hozol, kapsz egy egész kilóval!

— A tízzlotysból?

— A legdrágábból.

— Rendben van, mert én az olcsóbb fajtát nem szeretem.

AZ IFJÚ DETEKTÍV SZENVEDÉSEI

Ez a nap Kubus életének talán legkeservesebb napja volt.

Reggeli után édesanyjával együtt elment a Nagyáruházba. Kubus sohasem kedvelte a vásárlásokat, de ezen a napon azután egész életére végképp megutálta. Egy elítélt arckifejezésével ment végig a pultok között, mindenre igent mondott, és tulajdonképpen semmi sem tetszett neki, semminek sem örült.

Gondolatai az áruházból elszöktek utolsó kalandjai színterére, képzeletben hol a „Juharfa" szövetkezet kapujában rostokolt, hol Fehér Kalap után nyomozott, hogy pillanattal később már a titokzatos villa előtti kökénybokrok között legyen. Olyan szórakozott volt, hogy a ruhapróbálásnál a nadrágot a fején keresztül akarta felhúzni, mintha az valami kiskabát lenne.

— Kubus, mi van veled? — kérdezte édesanyja nyugtalanul. — Mi bajod van?

„Mi van veled?!" — ismételgette magában dacosan. —

Jó kérdés! Amikor Poéta Anatol miszlikbe aprítja Sportolót, neki nadrágot kell próbálnia. Amott Krigli bácsi megjátssza a jóságos amerikai nagybácsit, neki meg itt zoknik között kell válogatnia. Fehér Kalap talán épp e pillanatban húzza elő a fürdőszobából azt az izét. amiről még senki nem tud semmit, az anyu pedig rászól, hogy fújjon fel egy gumibékát, azután kedves mosollyal kérdi: — Ugye, milyen szép béka? Jó lesz majd úszni vele! Vigye az ördög ezt a békát!

A fényképésznél természetesen az elutazás előtt új fényképet kell csináltatniuk az igazolványba. Kubus attól tartott, Lusta mindent elfuserál. Telezabálta magát málnával vagy más efféle disznósággal, mialatt a banditák ripityára szedik a villát, és kereket oldanak Akkor aztán bottal lehet ütni a lábuk nyomát!

A fodrásznál (mert természetesen, az elutazás előtt fodrászhoz is okvetlen el kell menni) majdnem elájult, mert eszébe jutott, hogy Fehér Kalapnak egy legújabb típusú Chryslerje van, és ez a kocsi óránkénti százötvennel megy, így a banditák néhány óra leforgása alatt a határon túl lehetnek! Ő pedig élete végéig nem bocsátja meg magának, hogy itt ül a fodrásznál, ahogy a mama kedvencéhez illik, ahelyett, hogy megfejtené a fekete esernyő titkát.

Végre hazaérkeztek.

Amikor berontott a szobába, tüstént telefonált Hipciának.

— Van valami híred? — kérdezte lázasan.

— Nincs — felelte Hipcia szomorúan — Meghalok az unalomtól. Terítőt hímzek a nagynénim névnapjára

Szép kis dolog! Egy detektívjelölt ilyesmivel bíbelődik!

— Lusta nem jelentkezett?

— Nem.

— Még csak nem is telefonált?

— Se híre. se hamva. Biztosan elaludt valahol egy bokor tövében.

Szemtelen! Ahelyett, hogy reménnyel töltené el Kubust, még nagyobb kétségek közé taszítja! Mert az igazat megvallva: mit várhat Lustától az ember? Vagy teleeszi magát málnával, vagy a bokrok alatt szunyókál.

— Hipcia, ide hallgass — szólt türelmét vesztve a telefonkagylóba —, ha lesz valami hír, azonnal telefonálj. Én otthon ülök.

Hipcia vihogni kezdett.

— Nem tudom, sikerül-e majd, mert anyu megtiltotta, hogy telefonáljak neked. Tudod, mit mondott? Azt mondta, hogy te egy csendes huligán vagy!

Hát ez már igazán sok. Kubus letette a telefonkagylót. Ő, a tolvajok, bűnözők, banditák üldözője — huligán! Ez kimondottan sértés! Na, majd megmutatja mindenkinek, kicsoda ő! Csak kerüljenek a keze közé azok a gengszterek! Majd ha megoldotta a fekete esernyő rejtélyét . . .

Milyen könnyű ezt kimondani. De Kubusra még nehéz órák várnak. Ebéd után édesanyának eszébe jutott, hogy elutazás előtt nem árt elmenni a fogorvoshoz, s megvizsgáltatni a fogait. Ez már mindennek a teteje. Anyunak épp akkor jut ilyesmi az eszébe, amikor már az egész banda talán a zsákmányon osztozik!

Kubust a fogorvos puszta említésére is kirázta a hideg, s úgy érezte, mintha valaki egy hajszálvékony fúróval az agyában matatna. Tiltakozott, ellenkezett, délután mégiscsak el kellett mennie a rendelőbe. Kiderült, minden foga egészséges. Ez az öröm bizony nagyon gyatra kárpótlás volt azért, hogy az egész napját elvesztegette.

Úgy kétségbe volt esve, s annyira lemondott már mindenről, hogy most végleg elhatározta, szakít a detektívmesterséggel, a piros noteszt pedig eltüzeli. Azt a piros noteszt, mely magában rejti a fekete esernyő titkának megfejtéséhez szükséges kulcsot.

...Hadd mérgelődjön majd anyu!" — gondolta tele bűbánattal. „Mert azt hiszi, én csak egy akárki, csaik egy taknyos vagyok . . . Hadd tudja meg, hogy egy nagy detektív, Sherlodk Holmes utódjának karrierjét húzta át . . . . "

A rendelőből hazafelé jövet a fűzfa alatti padon megpillantotta Lustát. A szíve hevesebben kezdett verni. Feléledtek már eltemetett reményei. Mert a legifjabb detektívnek úgy sugárzott a képe, mintha csak az imént kebelezett volna be két kiló legkiválóbb minőségű ringlót

— Szia! — kiáltotta szokatlan bőbeszédűséggel. Kubus néhány hatalmas szökkenéssel máris mellette termett.

— Mondd, mit láttál? — kiáltotta, szinte egész testében reszketve az izgatottságtól.

Lusta elfintorodott.

— Annyiszor mondtam már neked, hogy ne kiabálj, mert minden kirepül a fejemből.

— Mi történt?

Lusta egykedvűen félreköpött,

— Szó sem volt semmiféle miszlikről

— Hanem?

— Anatol elszámította magát.

— Hogyhogy elszámította magát?

— Én azt hiszem. Anatolt vágják miszlikbe.

— Kicsoda?

— Amazok.

— Kik azok az amazok?

Lusta még egyet köpött, elfintorodott, mintha a foga fájna.

— Jaj, Kubus. az angyalát, ne olyan gyorsan, mert mindent összekeverek.

Kubus felsóhajtott.

Jó nagyot szeretett volna kiáltani, de az utolsó pillanatban mégis féken tartotta magát.

— Na jó . . . — szűrte a foga közül. — Mondd sorjában, mert én az egészből egy kukkot sem értek.

Lusta hangosan szipákolt és belekezdett:

— Barátom, sokkal komolyabb a dolog! Két hulla . . .

— Kicsoda? — kiáltott fel Kubus. Megragadta Lusta vállát, és úgy megrázta, mint egy szitát.

Lusta felháborodott mozdulattal tolta el magától.

— Várj, míg mindent elmondok. — Zsebéből elővett egy apró piros almát, beletörölte a nadrágjába, és beleharapott.

— Príma. Két darabot kaptam egy zlotyért. Itt nem messze, a gyümölcsösstandnál — mondta.

Kubus felnyögött, és reménytelenül telepedett le a lépcsőkre.

— Ne kínozz, hiszen úgyis alig élek már . . .

— Hát az úgy volt — fogott bele hirtelen Lusta —, hogy én a „Juharfa" szövetkezet mellett álltam lesben. Poéta Anatol azzal a másikkal, azzal a bajuszossal odamentek, bementek abba a vörös barakkba, és képzeld el, öregem, többé már ki sem jöttek!

— Nem jöttek ki? — képedt el Kubus.

— Nem jöttek, mert kivitték őket.

— Kivitték? Ki vitte ki őket? Hogyan?

— Szabályosan. Egy ládában.

— Honnan tudod?

— Van ebben némi tapasztalatom. Különben is, hi, hi, hi, Anatolnak kiállt a lába! Láttam. Megismertem a fekete cipőjét.

— Ládában vitték? — Kubus alig tudott uralkodni az izgatottságán — És aztán?

— Aztán felpakoltak egy teherautóra, és elhajtottak.

— Hová?

Lusta ujjaival belefésűit rövidre nyírt hajába.

— Azt hiszem, oda, ahová engem is elvittek . . . amit egyszer elmeséltem.

— Fantasztikus! És az hol van?

— Mi?

— Az a garázs, amiről meséltél. Ahol azokat a göngyölegeket őrzik.

— Ja igen — mosolyodott el Lusta. — Ne is haragudj, de ezt valóban elfelejtettem.

— Várj, talán én feljegyeztem a noteszembe. — Kubus lázasan lapozgatott a noteszben. — Megvan! — kiáltott boldogan. — Ez szombaton történt . . . Elaludtál a ládában . . . Azután később egy leszögezett ládában ébredtél fel . . . Azután kaptál öt zlotyt autóbuszra . . . Azután visszajöttél . . . — Kubus hirtelen félbeszakította az olvasást, és egy sóhajjal hozzátette: — Azután elfelejtetted, melyik autóbusszal jöttél vissza onnan. Még most sem jutott az eszedbe?

— Kedves Kubus — mondta óvatosan Lusta —, ne haragudj, de igazán nem jut az eszembe . . .

LUSTÁNAK NEM JUT AZ ESZÉBE

Gyors, apró lépések hangzottak fel a lépcsőkön. Valaki futva jött felfelé.

Kubus áthajolt a korláton. Az első lépcsőfordulóban megpillantotta Hipcia fekete üstökét és piros kockás szoknyáját. Egy pillanattal később a kislány már ott állt mellettük.

— Mi történt? — kérdezték mind a ketten egyszerre. Hipcia az arcára csapta a két kezét.

— Rettenetes zűr! — mondta izgatottan. — Nálam volt a rendőrség! Sportolóról kérdezősködtek.

— De hogy találtak el hozzád?

— Először Bauman néninél voltak, az esernyő miatt. És Bauman néni megadta nekik az én címemet. Még jó,

hogy anyu nem volt otthon, különben megint megkaptam volna a magamét.

— Egy pillanat — nyögte ki Lusta —, nem volt köztük egy olyan elálló fülű, szemüveges alak?

— De igen. Ezt honnan tudod?

Lusta titokzatosan mosolygott.

— Stimmel. Az már szombat óta figyeli Sportolót. Egy igazi detektív. Úgy mutatkozott be, hogy nyomozótiszt.

— Mit mondtál neki?

— Én nem tudtam, mit mondjak, ezért azt mondtam, hogy semmit sem tudok.

— De hogy mondhattad azt, hogy semmit sem tudsz, amikor igenis, tudsz!

Hipcia szokása szerint kissé gúnyosan, kicsit csibészesen elmosolyodott.

— Hiszen mi ez idáig tulajdonképpen semmit sem tudunk.

Ekkor Lusta hirtelen a fejéhez kapott.

— Ne veszekedjetek, gyerekek! Most meg kell mentenünk Anatolt meg azt a másikat!

— Miért? Mi történt? — kíváncsiskodott Hipcia.

Kubus röviden elmesélte neki a legutóbbi eseményeket, amelyekről Lusta hírt hozott

— Az a bökkenő — fejezte be beszámolóját Kubus aggodalmasan —, hogy Lusta képtelen visszaemlékezni, miféle autóbusszal tért onnan vissza.

Lusta elmerülten dörzsölgette a homlokát.

— Azonnal . . . azonnal és mi a véleményetek, ha most megennék egy nagy adag tejszínhabos fagyit, akkor eszembe jutna?

A helyzet olyan válságos volt, hogy nem találtak más kiutat.

— Na, nem bánom! — szólt Kubus. — Rohanás az „Augusztinká"-ba!

— Rohanás az „Augusztinká"-ba! — ismételte Hipcia.

Elkísérték Lustát a cukrászdába, megrendeltek részére egy óriási adag fagylaltot tejszínnel, eléje tették, és az izgalomtól reszketve várták, míg felhabzsolja.

És Lusta felhabzsolta mind egy cseppig. Élvezettel nyalta meg a szája szélét, aztán inge ujjával szárazra törölte a száját, és sugárzóan nézett rájuk.

— Elsőrendű volt. De ne haragudjatok, közben hiába törtem a fejem, sehogy sem jutott eszembe.

Kubus a fejéhez kapott.

— Akkor most mit csinálunk?

Lusta cuppogott a szájával.

— Talán, ha bekapnék egy szeletke diótortát, meglehet, akkor eszembe jut . . .

— Ez a Lusta tönkretesz bennünket — sóhajtott Hipcia.

— Az efféle pillanatokban nem garasoskodhat az ember — szögezte le Kubus, és megrendelt egy szelet diótortát.

Feszült figyelemmel lestek Lustát, aki lassan, egyik falatkát a másik után, szisztematikusan tüntette el az egész nagy tortaszeletet. Gondolatban segítségül hívtak minden égi és földi erőt, hogy Lusta eredményesen törje a fejét. A tortaszelet közben teljesen eltűnt a tányérról, Lusta végignyalta a száját, csemcsegett, és azt mondta:

— Fantasztikus, amióta élek, ilyen jót nem ettem! De ne is haragudjatok . . .

— Még most sem jutott eszedbe? — kiáltott rá már nyugtalanul Kubus

— Nem.

— Akkor talán egyél meg még valami olcsóbb süteményt, mert tortára már nincs pénzem.

— Nem. Már émelyeg a gyomrom — vetette oda. — Ne haragudjatok, de ma valahogy nem vág az agyam.

— Miután ezt elmondta, felállt, nagyot nyújtózott, s egyik kezével véletlenül lelökte a már üres süteményestányérkát, ami pörögve lehullott a földre.

Bumm! A földön szerteszóródtak a porcelánszilánkok!

Lusta összerezzent, kihúzta magát, és nyomban kivágta:

— Száznyolcas! A fordulóig kell utazni vele, azután a földeken keresztül egy darabig gyalogolni, és ott van az öreg garázs.

A NAGYNÉNI NÁTHÁS

Az autóbusz megérkezett a fordulóhoz, a végállomásra. Az állomást nemrégen létesítették. Egy esővédő tető az utasoknak, két pad, körös-körül csupa zöldségeskert. Távolabb szántók meg néhány szegényes épület.

Közeledett az este. A szél beleakaszkodott a vézna topolyákba, zúgatta az elektromos vezeték drótját A néhány utas szerteszét szóródott. A kis detektívek határozott léptekkel indultak Lusta nyomába. Először a krumpliföldeken meg a káposztaültetvényeken keresztül vitt az útjuk. Egy idő után rátértek a mezei útra. Sűrű galagonya- és kökénybokrok között haladtak. Egy öreg, korhadt fűzfa mellett Lusta egyszer csak megállt.

— Ott van ni — mutatta az irányt kinyújtott karral. Egy facsoport közepén alacsony, vakolatlan téglaépület állt. Még nem volt teljesen készen. A tető nélküli falak siralmasan festettek a buja zöld növényzet között. Egyedül a betonból épült magas alapfal állt szilárdan. Messziről egy szürke csíknak látszott. Közepén vasalt ajtó nyílott.

— Biztos vagy benne, hogy ez az? — kérdezte Kubus suttogva.

— Százkét százalék — felelte Lusta. — Ide hoztak engem mint árut. Itt láttam a tekercseket.

A kis detektívek megilletődve néztek a furcsa épületre.

— Hol van a garázs?

— A vasajtó mögött.
— Mekkora? Nagy?
— Belefért az egész furgon.

Kubus izgalmában az arcát kaparászta. Hipcia idegesen rágcsált egy fűszálat. Még Lustának is olyan élénk volt a tekintete, mintha erősen törné valamin a fejét. Hallgattak. Hallották egymás felgyorsult lélegzetét.

— És ha nincsenek ott? — súgta Hipcia.

Kubus előbbre lépett. Egy darabig a vörös falra meredt. Azután azt mondta:

— Meg kell róla győződnöm. Megyek. Várjatok itt rám. Ha valami zűr van, akkor füttyentek. — Intett nekik, és óvatosan előrelopódzott a bokrok mellett. Nem messze a különös épülettől megállt.

Fürgén megvizsgálta a terepet. Szemben vele a garázsba nyíló vasajtó. Jobbra, a félbehagyott fal mellett, egy kis nyitott fészer, amely alatt régi épületből származó bontási anyagot, deszkákat, gerendákat tároltak. Balra egészen az épület faláig nyomultak a sűrű bokrok meg a dudva.

Az ifjú detektív úgy határozott, ezt az utat választja. A bokrok fedezékében odasettenkedett az épülethez. Ott megint megállt.

Csend volt, olyan csend, hogy meghallotta a lágy szélben megrezdülő levelek zizegését és saját szívének szapora dobogását is. Lassacskán kúszni kezdett a fal mellett. Egyszerre csak egy kisméretű, ráccsal ellátott ablakra bukkant, melyet egy repedezett fumérlemez fedett.

„Talán itt" — gondolta. Lassan félretolta a lemezt. Megdermedt: mert amit ott látott, úgy meghökkentette, hogy alig mert a szemének hinni.

Az alacsony helyiségben — olyan volt, mintha az alagsorba pillantana le — két leplezetlenül csodálkozó és egyben örvendező arcot pillantott meg: Poéta Anatolét és Fehér Kalapét. Úgy bámultak rá, mint valami mars-

béli jövevényre. Egy-egy teli zsákon ücsörögtek nagy kényelmesen. Kettejük közölt egy kis asztal. A kezükben kártya.

Poéta Anatol parancsoló mozdulattal a szájához emelte az ujját. Teljes csendet intett, azután egy beszédes fejmozdulattal az alagsorban, hátul látható ajtó felé bökött.

Kubusnak nem volt szüksége magyarázatra. Egy szempillantás alatt megértette, hogy valaki az ajtó mögött vigyázza őket. Egy szót sem szólt, csak ügyetlen kézmozdulatokkal faggatni kezelte Anatolt, mit tegyen. Az ujjával végigfutott a kezében tartott kártyákon, mintha írna.

Kubus megértette: valami írószerszámra van szüksége, meg papírra. Elővette a piros noteszt, beletette a golyóstollat, és a rácson keresztül odanyújtotta Anatolnak. Az egy kacsintással meg egy hálás mosollyal nyugtázta ezt. Villámgyorsan kikapta a noteszt Kubus kezéből. Egy darabig fülelt, és a titokzatos ajtó felé lesett. Aztán sebesen írni kezdett. Amikor befejezte, visszaadta a noteszt.

Ebben a pillanatban Kubus meghallotta, helyesebben megérezte, hogy az épület sarka mögül valaki közeledik feléje. Egyetlen gyors, ügyes mozdulattal visszahelyezte az ablakra a lemezt. Elugrott onnan, s akkor nyomban meg is hallotta a szigorú hangot:

— Mit tekeregsz erre, te kölyök?

A sarok mögül egy magas, vállas férfi lépett elő. Flanellinget viselt, széles, durva arcán több napos, őszes borosta. Italtól réveteg szemmel, gyanakodva fürkészte a fiút.

Kubusnak megroggyant a térde. A pillanatnyi rémület teljesen megbénította. Hallgatott.

— Mi az, megnémultál? — ripakodott rá a gyanús külsejű alak.

— Én? . . . — nyögte ki Kubus nagy nehezen. Nem tudta, mit mondjon. Egy darabig hallgatott, azután hirte-

len eszébe ötlött a magyarázat. — Én — ismételte már szinte nyugodtan —, indiánosdit játszom a barátaimmal.

A férfi bizalmatlanul vetette rá szúrós szürke szemét.

Lassan felemelte eres kezét, mintha le akarna sújtani.

— Itt nem szabad játszani! Azonnal takarodj innen, mert letöröm a derekad!

Kubusnak ezt ugyan nem kellett kétszer mondani Úgy eliszkolt a bokrok közé, mint a nyúl. Ügyet sem vetve a tüskés kökényágakra, sietve törtetett az út felé.

„Sikerült — gondolta megkönnyebbülve, amikor a fűzfa alatt megpillantotta Lustát és Hipciát. — Ez a majomember észre sem vette, amikor visszacsúsztattam a furnérlemezt. Nem látta, hogy szót értettem Anatóllal."

Amikor a fűzfa alá ért, még mindig olyan izgatott volt, hogy csak annyit kiáltott oda:

— Szedjétek a lábatokat!

Erre mindhárman őrült tempóban futásnak eredtek. Ahogy a lábuk bírta, megállás nélkül futottak a autóbuszmegállóig. Csak ott, a végállomáson torpantak meg

— Élnek? — kérdezte elsőnek Lusta.

— Élnek — felelte Kubus.

— A ládában?

— Nem. Képzeljétek: kártyáznak.

— Ugyan, ne viccelj.

— Szavamra mondom, hogy zsugáztak. Jó dolguk van . . .

— Akkor miért rohantál úgy?

— Mert egy majomszerű ember, aki őrzi őket, elkergetett. Fogságban vannak.

— Nem értem, fogságban vannak, és mégis kártyáznak? — csodálkozott Hipcia.

— Ezt én sem értem, de mindenesetre semmi bajuk Mindjárt meglátjuk, mit írt Anatol. — Zsebéből elővette a piros noteszt. Egy darabig keresgélte azt a helyet, ahová Anatol belefirkált. — Na, megvan! — mutatta a nagy betűkkel teleírt lapot.

A betűk nagyok voltak, az írás széthúzott, de könnyen olvasható. Kubus kisilabizálta a szavakat, egymás után: *Siess Krigli bácsihoz. Mondd meg neki, hol vagyunk, és ügyeljen a fürdőszobára. Tartsa szemmel Fredeket. A nagynéni náthás.*

Kubus még egyszer figyelmesen átolvasta az ákombákomot.

— Minden világos — mondta határozottan. — Meg kell keresnünk Krigli bácsit, megmondani neki, hol vannak Anatolék, és hogy mi a helyzet. Figyelmeztetni kell Fredekre . . .

— És ki ez a Fredek? — kérdezte Hipcia.

— Sportoló. Hát ez világos. Csak azt az egyet nem értem, mi az, hogy: „a nagynéni náthás"'?

— Vagy talán a hasa fáj? — robbant ki a nevetés Hipciából. Lusta is vele nevetett.

— Vagy talán a foga fáj?

— Ez egy cseppet sem nevetséges! — háborodott fel Kubus. — Érzem, ez egy roppant fontos jelszó.

— De kinek kell megmondanunk?

— Bizonyára Krigli bácsinak.

— De hol keressük?

Kubus sajnálkozva ingatta a fejét.

— Ugyan hol máshol találhatnánk Krigli bácsit, mint Pilarskiéknál. Sejtelme sincs cimborái sorsáról. Tovább játssza a gazdag amerikai nagybácsi szerepét, oroszlánvadászatokról mesél . . . Mintha mi sem történt volna . . .

ROMOKBAN A FÜRDŐSZOBA

Már lehullt az alkony, mire visszatértek a városba. Az utcák kékes esti ködben úsztak. Az ablakokban kigyúltak az első lámpafények. A piros trolik halk zúgással

suhantak az úton, a söröskioszkok mellett férfiak csoportosultak. A hőség alábbhagyott. A Visztula felől fújó hűvös szél madármeggyillatot hozott. A háztetők felett függő újhold karcsú szarvacskája olyan volt, mintha valaki aranypapírból vágta volna ki, hogy odaragassza a hűlő égboltra.

A derék kis detektíveknek nem volt ráérő idejük a varsói este szépségeiben gyönyörködni. Ahogy csak a lábuk bírta, loholtak a villa felé. Már messziről megütötte fülüket a dallamos zongoramuzsika. Ez azt jelenti, az idős hölgy megint gyakorol.

Elrejtőztek az út menti bokrok sűrűjében. A kert sötétjében ott a villa, szemben velük. Némán, növekvő feszültséggel vizsgálgatták kivilágított ablakait. A ház jobb szárnyán a nyitott, de elfüggönyözött ablakból változatlanul áradt a zongoramuzsika váltakozó ritmusa. A villa bal szárnyából némileg más hangok hallatszottak. Nyolc lármás lurkó koncertezett, búcsúztatva az elmúlt napot. A kitárt abakon keresztül látható volt a fényárban úszó szoba, mely csak úgy forrt a különböző nagyságrendű csibészektől. Pilarskiné, mint egy fáradt angyal járt-kelt a szobában. Ágyazott. A feje felett párnák repkedtek, s mindezt a legpokolibb lárma, rikoltozás kísérte.

— Krigli bácsit sehol sem látom — súgta oda társainak Kubus.

— Biztos elment sörözni — jegyezte meg Hipcia. Lusta nagyot ásított.

— Rettenetesen fáradt vagyok. Igazán kellene már egy kicsit szundiznom.

Kubus megbökte a könyökével Hipciát.

— Menj be Barbarához, és nézd meg, hogy áll a dolog.

— De én nem merek.

— Ugyan, mitől félsz. Odamész, mintha semmi különös nem történne. És közben jól figyelj, mi történik.

Hipcia búcsút intett. Apró alakja átsuhant az úttesten, mint egy árnyék, egy pillanattal később már el is tűnt a kertkapu mögött.

A fiúk egyedül maradtak.

Te — suttogta Lusta —, úgy látom, az a szemüveges titkos is itt figyel. — Odamutatott a járdára, a villa elé. Valaki meglapult az élősövény mellett. Figyelmesen vizsgálgatta a villát.

— Megismerted?

— Természetesen. A szemüvegéről. Szavamra mondom, ő az! Ezek már kiszimatoltak valamit. Rajta van a szemük ezen a Sportolón.

— Az nem jó . . . — szisszent fel Kubus.

— Miért?

— Mert minket akadályoznak.

Lusta ásított egy nagyot.

— Szavamra mondom, mindjárt elalszom.

Kubus alaposan oldalba taszította.

— Tartsd magad ébren, mert jaj neked! — Hirtelen abbahagyta a dorgálást, mert észrevette, hogy a szemüveges detektív átment az utca másik oldalára. Odament egy emberhez, aki úgy látszott, mintha vasárnapi sétája közben pihenne egy kicsit a villa közelében álló padon. Néhány szót váltottak.

— Bekerítették az egész villát — mondta izgatottan Kubus.

A titkosrendőr visszatért előbbi őrhelyére, az élősövény mellé. Elrejtőzött az árnyékban, úgy beleolvadt, hogy csak egy mozdulatlan sötét folttá vált. A kertben nemsokára ismét feltűnt Hipcia apró alakja, futott, ahogy csak a lába bírta, de még oda sem ért a kertkapuhoz, amikor a nyomozó szigorú hangja megállította:

— Állj!

A kislány hevesen megtorpant. A detektív máris mellette termett. Határozott hangon kérdezte:

— Hol voltál?

— A barátnőmnél — felelte Hipcia gondolkodás nélkül. Aztán csodálkozva hozzátette: — Ja, a bácsi az? Megismerem. Volt nálunk . . .

— Csendesebben — szakította félbe. — Láttál ott munkásokat?

— Igen. Kőművesek dolgoztak ott.

— Mit csinálnak?

— Rendbe hozzák a fürdőszobát — mondta határozottan.

— Köszönöm — szólt a nyomozótiszt, — de most aztán már ne téblábolj errefelé.

Hipcia vállat vont. Sarkon fordult, és lassú léptekkel megindult a kertek felé. Amikor már az árnyas részhez ért, hirtelen elkanyarodott, megfordult, és eltűnt a sűrű növényzetben.

Nemsokára a fiúk megpillantották, amint óvatosan lopakodik feléjük. Kubus eléje ment. A kislány huncut mosollyal fogadta.

— Krigli bácsi nincs náluk. Egész nap ott volt, de már elment. — Mindezt olyan halkan mondta, hogy Kubus alig értette a szavát.

— És Sportoló?

— Ő természetesen ott van . . . két kőművessel. Generáljavítást csinálnak.

— Milyen javítást?

— A lyukat már befalazták. Most nekiláttak a fürdőszobának. Azt mondják, valami baj van a vezetékkel . . .

— Micsoda vagányok! — sziszegte a foga közül Kubus

— Mondom, az egész fürdőszoba romokban van.

— Láttad?

— Nem. Senkit sem engednek be oda. Kivitték a kádat az előszobába, és szétszedték a fürdőszobakályhát

— Úgy látszik, ez idáig semmit sem találtak.

— Rettenetesen dühösek. Barbara azt mondta, még

holnap is eljönnek dolgozni. És hogy valami csodát csinálnak a fürdőből.

Kubus végighúzta a tenyerét az arcán.

— Szép kis tészta! Lehet, hogy őket is átejtette valaki?

— Meglehet . . . Képzeld el, kipróbáltam . . .

— Mit próbáltál ki?

— Hát azt a jelszót. Sportoló elcsípett az előszobában, és azt mondta, ha továbbra ott tekergek, hát megnyúz. Nem tudtam, mit mondjak neki, erre azt mondtam, a nagynéni rettenetesen náthás.

— Na és?

— Hűha! Ha azt láttad volna! Micsoda ostoba képet vágott! Elsápadt, rögtön lecsendesedett, és azután sietve összepakolta a cuccát . . . Én mondom, rettenetesen begyulladt. Ez valami rettenetesen fontos jelszó lehet . . .

Kubus egyre az arcát dörzsölte.

— Jó kis kavarodás! Itt a rendőrség, amott romokban a fürdőszoba, Krigli bácsinak meg hűlt helye . . . — Azután hirtelen kihúzta magát, és azt mondta: — Hipcia, el kell száguldanod a „Fehér Rózsá"-ba. Megmutatod Krigli bácsinak Anatol ákombákomját. Mi ketten itt maradunk, várjuk, mivé fejlődik a dolog.

MIFÉLE KISBABA VAN A GYEREKKOCSIBAN?

Lusta keresztülmászott a kerítésen levő lyukon, megállt az ösvényen, és körülnézett. A kertekre teljes sötétség borult. Csak az utcáról szűrődött ide néhány erőtlen fénysugár. Mélységes csend volt, talpa alatt szinte jajgatott a kavics.

A kert mélyében, az öreg téglagyár romos falai kö-

zött kuvik huhogott. A fák koronája felett denevér keringett.

Lusta megremegett, de már olyan fáradt volt. hogy még félelmet sem érzett. Hangosakat ásítva caplatott a villa hátsó traktusa felé vezető ösvényen

Útközben gondolatban Kubust szidta.

. . Én legszívesebben már aludni mennék, de ő a fejébe vette, hogy figyelni kell! Nekem ebből elegem van! Lekuporodok a bokor tövébe, és szundítok egyet. És ha náthás leszek, az az ő lelkén szárad." Hangosat ásított, s már-már indult a málnabokrok közé, amikor valami gyanús zajra lett figyelmes. Körülnézett.

Az ösvény túlsó végén egy árnyat vett észre. Valaki, egy gyerekkocsit tolva maga előtt, óvatosan közeledett Lustában felébredt a kíváncsiság. Ebben az órában ez igazán szokatlan jelenség volt. Éber gyanakvással figyelt.

Elrejtőzött a málnásban, és várt.

Egy fiatal nő közeledett, és épp őelőtte megállt. Furcsán viselkedett. A gyerekkocsit az úton hagyta, ő maga pedig odament a kertkapuhoz, mely a villa hátsó frontjához vezetett. A fürdőszoba keskeny ablakára meredve mozdulatlanul állt.

A homályos üveg mögött, akár egy varázsgömbben, két férfi árnya mozgott. Egyszer csak a fény kialudt, valaki kinyitotta az ablakot, és háromszor felvillantotta a zseblámpája fényét.

Erre a jelre a nő visszament a gyerekkocsihoz, majd azzal együtt megindult a kertkapu felé. Nemsokára ott volt az ablak alatt. Az ablakból egy férfi mélyen kihajolt, és szó nélkül átadott a nőnek valami nehéz tárgyat. Az nagy nehezen belerakta a gyerekkocsiba. Egy pillanattal később már ismét az ösvényen tolta a kocsit. A jelenet olyan villámgyorsan játszódott le, mintha egy gyorsított film peregne.

Ekkor a kerteken túl, az utca felől sípszó hallatszott.

A nő megtorpant, megdermesztette a leplezetlen rémület.

Ágrecsegés, futó léptek dobaja hangzott fel a sötétben. Valaki fojtott hangon kiáltotta:

— Állj!

A nő egy hirtelen lökéssel a legsűrűbb bokrok közé taszította a gyerekkocsit, ő maga pedig futásnak eredt. Világos ruhája, mint egy sáv suhant végig a sötét fasorban, míg végül elnyelte az éjszaka.

— Állj! — kiáltotta valaki a régi téglagyár felől. Még egy hosszú, éles sípszó, azután váratlanul minden elcsendesedett.

Lusta megdörzsölte álmos szemét.

„Mi történik itt? — gondolta magában, bár a gondolkodás nagyon nehezére esett. — Itt valami roppant érdekes dolog történt. De micsoda?"

Nem volt kedve ezen sokáig töprengeni. Legfőképp az az egresbokrok közé lökött széles, ikreknek készült gyerekkocsi érdekelte.

„Szegény kisbaba — tréfálkozott magában —, biztos mindjárt felébred, és bömbölni kezd." Keresztültört a bokrokon. Bekukkantott a gyerekkocsiba. Olyan sötét volt, hogy még a formáját is alig látta. Belenyúlt. Először egy puha pokrócot érzett, ezt félrehúzva a keze egy kemény tárgyba ütközött.

— Szép kis csecsemő! — kuncogott halkan, — Durmol a pokróc alatt, mintha minden a legnagyobb rendben menne, anyukája közben már hetedhét országon túl jár.

A kemény, szögletes tárgy egy zsákba volt bugyolálva. Lusta megpróbálta kiemelni, de a nehéz tárgy úgy feküdt a kocsi mélyén, mint egy ólomdarab. Erre megragadta a kocsi tolóját, és kivonszolta a bokrok közül.

Azon törte a fejét, mit tegyen vele. „Meg kell mutatni Kubusnak" — jutott eszébe. Megindult a kocsival a kerítésen levő nyílás felé. A kocsi simán gördült a leta-

posott ösvényen. A lyuk mellett Lusta összetalálkozott Kubussal. A kis detektívek főnöke csendben lopózott a bokrok között. Amikor észrevette a gyerekkocsit toló Lustát, a földbe gyökerezett a lába a meglepetéstől.

— Honnan van ez? — kérdezte remegő hangon suttogva.

— Csitt, mert felébred a kisbaba — viccelődött Lusta. Kubus nagyon ostoba képett vágott.

— Igazi gyerek?

— Igazi, méghozzá zsákban.

Kubus belenézett a kocsiba. Lassan félrehúzta a pokrócot, azután meglepetten felszisszent.

— Mit tologatsz itt, öregem?

Lusta rejtélyesen mosolygott,

— Mi különös van ebben? A pasasok az ablakon keresztül leadták a nőnek. A nő beletette a kocsiba, azután valaki megijesztette, így hát a bokrok között hagy-

ta a kocsit, én pedig . . . — bágyadt mozdulattal a kocsira mutatott.

Kubus sokáig nem tudott magához térni a meglepetéstől.

— Te, Lusta! — suttogta — hiszen ez fantasztikus! Egyszerűen óriási! Nagyszerű dolgot műveltél.

— Ugyan már . . . — morogta Lusta. — Gyerünk haza, mert állva elalszom.

S hogy megerősítse szavait, egymás után háromszor ásított, olyan hangosan, hogy szinte visszhangzott.

Kubus csak most kapott észbe. Megragadta a kocsi tolóját, és rászólt Lustára:

— Szedjük a lábunk, mert elkapnak minket is! — És amikor a járdára értek, izgatottan hozzátette: — fogalmad sincs, mi történik itt! Sportolót meg azt a két kőművest már lefülelték, a villában házkutatás van. Rohanjunk, különben még minket is bűntársaknak hisznek és . . .

— Attól ne félj! — szakította félbe Lusta nyugodtan.

Kubus nem felelt. Még erősebben tolta a kocsit, gyors iramban mentek az új lakótelep felé. Az utca felett még most is ott függött a hold szarvacskája. Lehunyorgott a fiúkra, mintha csak azt mondaná:

— Ne siessetek, a fekete esernyő titka még nincs kiderítve.

ENNIVALÓ A NYULAKNAK

Már közel jártak Bauman néni házához. Az utcára teljes homály borult. A fák koronájába rejtőzött utcai lámpák csak gyenge fényt vetettek az úttestre meg a járdákra. Az utca teljesen néptelen és csendes volt. Kubus odapillantott a házra. A verandán egy gyenge körte világított. A bágyadt fényben jól látszottak a pálmák és

páfrányok szárnyas levelei. A ház borongásán és titokzatosan állt.

„Itt kezdődött az egész — villant át Kubus agyán. — Ha Bauman néni sejtené, mit okozott az ő kiszolgált fekete esernyője! . . . " Ekkor büszkeség és öröm töltötte el. Neki és kis barátainak sikerült az, ami másnak nem. A piros noteszben holnaptól fogva ez áll: „a fekete esernyő ügye el van intézve."

Hirtelen úgy vette észre, mintha a fák árnyékában valami megmozdult volna. Összerezzent. Meg akart állni, de ugyanakkor észrevette a rendőregyenruhát.

— Gyerünk tovább, mintha semmi se történt volna — súgta oda gyorsan Lustának. Az olyan álmos volt, hogy ezt a figyelmeztetést meg se hallotta. Ásított és tovább baktatott.

Kubus úgy érezte, megáll a szívverése, s a hirtelen ijedtség megbénítja. Amikor elment a rendőr mellett, ráismert. Az ő körzeti rendőrük volt. A rend őre kilépett az árnyékból. Gyanakvó szemmel mérte végig a fiúkat meg a gyerekkocsit.

Úgy lépkedtek el mellette, mintha a lelkük a talpukba szállt volna. Már azt hitték, simán átestek a dolgon, amikor váratlanul egy hangot hallottak a hátuk mögül:

— Hé, fiúk!

Megálltak.

A rendőr lassú léptekkel közeledett feléjük. Ólomnehéz tenyerét Kubus vállára helyezte.

— Mi a neved?

— Kubus Pawlik — nyögte ki. Úgy érezte, lába alatt megnyílik a föld.

— Szép dolog, mondhatom! — hallotta a rendőr higgadt hangját. — Te éjnek idején csavarogsz, anyukád meg már telefonált a rendőrségre, hogy elvesztél.

— Egyáltalán nem vesztem el. Épp most megyek hazafelé.

A rendőr őrmester kutató szeme megpihent a gyerekkocsin.

— És ezt a gyerekkocsit honnan, szereztétek?

A kérdés hosszabb ideig felelet nélkül maradt. Kubus agyában százával rajzottak a hazugságok, de egyik se volt alkalmas a helyzethez. A legokosabbnak vélte hallgatni.

A rendőr belenézett a gyerekkocsiba. Egyetlen erélyes mozdulattal leemelte a pokrócot. Elképedésében kimeresztette a szemét.

— Mit hurcoltok itt?

Ezúttal Lusta bizonyult fürgébbnek. Rávigyorodott a rendőrre, nagyot nyelt és megszólalt:

— Ó, semmit . . . csak egy kis nyúleledelt . . .

Az őrmester megtapogatta a kocsiban fekvő zsákot. Jóságos arca elkomorult.

— Szóval nyúleledelt . . . — ismételte töprengve. — Azután hirtelen odafordult a két fiúhoz: — Itt valami nincs rendben, kedveseim! Ti valamit szeretnétek eltitkolni. Rádobta a takarót a zsákra, gúnyosan elmosolyodott és hozzátette: — Semmi baj. Majd megvizsgáljuk a rendőrparancsnokságon.

NEM IS OLYAN FEKETE AZ ÖRDÖG

Így hát a két derék detektív a rendőrségen kötött ki. Az ügyeleti rendőrszoba nem volt nagy. Fehérre meszelt falak, a fal mentén padok. Hátul egy korlát, amögött van az ügyeletes rendőr íróasztala. A levegőben rétegesen lebeg a cigarettafüst.

— Főhadnagy elvtárs, megkerült az elveszett kisfiú — mondta az őrmester, mikor az ügyeleteshez vezette

őket. — Telefonálni kell az édesanyjának, hagy ne aggódjon tovább.

A tiszt feltárcsázta a számot, közben kíváncsian vizsgálgatta a gyerekkocsit, melyet az őrmester betolt a szobába.

Kubus csak nagy erővel tudta visszatartani zokogását. Hát nem elég, hogy olyan keserves véget ért a feketeesernyő-ügy most ráadásul az édeanyjától egy alapos fejmosás vár rá. A balszerencse az balszerencse. Könynyek gyűltek a szemébe, a torkában érezte keserű ízűket, de nem sírt. Nem illik a rendőrök jelenlétében elkenődni.

Lusta teljesen közömbös volt. Csak ásítozott. Attól lehetett tartani, rögtön elalszik.

A telefonbeszélgetés nagyon rövid ideig tartott. A tiszt csak bejelentette, hogy az elveszett gyerek megkerült, méghozzá hihetetlenül gyorsan, és megnyugtatta Pawliknét, hogy teljes épségben találtak rá.

Amikor letette a kagylót, kérdően nézett az őrmesterre.

— És ez a gyerekkocsi?

— Éppen ez az, főhadnagy elvtárs — vette át a szót az őrmester —, ezt a két jómadarat ezzel a kocsival együtt csíptem el. A kocsiban valami gyanús tárgy van.

A tiszt kihajolt a korlát mögül.

— Mutassa!

A rendőr erőlködve emelte ki a kocsiból a zsákot. Amikor az asztalra tette, csak úgy döngött alatta.

A tiszt sietősen nekilátott kibogozni a spárgát, melylyel a csomag össze volt kötözve.

Nagy csend támadt. Kubus réveteg szemmel kísérte a tiszt minden mozdulatát. Teljesen megfeledkezett róla, hol is van. „Mi lehet ez?"' — ismételgette magában. A tiszt végre kibontotta a zsineget, egy kicsit elbajlódott a csomóval, végül bosszúsan elővette a zsebkését, és egyet-

len metszéssel szétvágta. Azután kibontotta a zsákot, és felkiáltott:

— Mi a csuda! Egy kassza!

A zsákból egy masszív, zöldre festett vaskazetta bukkant elő A tiszt megpróbálta felemelni. Nagyon nehéz volt. Pillantása hirtelen a két fiúra esett.

— Honnan szereztétek ezt? — kérdezte ellentmondást nem tűrő hangon.

A kérdés roppant egyszerűen hangzott, de hogy lehet erre egyszerűen felelni? A két fiú összenézett. Hallgattak. Egy darabig teljes csend uralkodott. Végül Lusta megszólalt.

— A kocsiban volt.

— És a kocsi?

— A kocsit a kertben találtam.

— Miféle kertben?

— Ott a gyümölcsöskerteknél.

A tiszt hitetlenül nézett Lustára. Úgy meglepődött, hogy egy darabig csak némán tépdeste az ujjai közé akadt zsinegdarabkát. Egyszer csak felderült az arca, pattintott az ujjával.

— Értem már! — mondta elégedetten. Villámgyors mozdulattal nyúlt a telefonkagylóért. Tárcsázott.

— Te vagy az, Dlugowicz bajtárs? — kérdezte vidáman. — Gyere le egy pillanatra. Van számodra egy kedves meglepetésem . . . — Letette a kagylót, és huncut mosollyal nézett a fiúkra. Széttárta a karját.

— Na, ezt nem hittem volna! Nektek fogalmatok sincs róla, mit hoztatok ide a gyerekkocsiban!

Kubust kissé bosszantotta ez a kijelentés.

— Tudjuk — mondta dacosan. — A fekete esernyő titkának megfejtését.

A tiszt tenyerével rácsapott a vaskazettára.

— Nagyszerű! Ezt meg honnan tudod?

Kubus vállat vont.

— Csak úgy . . . — mondta, s ebben a pillanatban két

hatalmas könnycsepp gördült végig maszatos arcán. De nem sírta el magát. Fájdalmasan az ajkába harapott, kezét ökölbe szorította, és remegve ismételgette magában: „Ezt meg honnan tudod, ezt meg honnan tudod?"

Akkor nagy zajjal kinyílt az ajtó, s az ügyeletes szobába berobbant egy alacsony, vékony ember, kopottas, szürke öltönyben, orrán jókora szarukeretes szemüveggel.

„Ez az a titkos, aki a villa előtt őrködött" — jegyezte meg gondolatban Kubus.

A szemüveges ember megállt a szoba közepén. Csodálkozó tekintettel nézett végig a fiúkon, a gyerekkocsin, a rendőrökön, s amikor az asztalon észrevette a zöld pénzesládát, örömmel rohant oda és felkiáltott:

— Honnan került ez elő?

A tiszt egy nyugodt fejmozdulattal a két fiú felé bökött.

— Ebben a gyerekkocsiban hozták be a kertek alól.

A nyomozó megtörölte a szemüvegét. Egy darabig átható pillantással vizsgálgatta a két fiút. Végül zord arcát felderítette egy kis mosoly.

— Mi már ismerjük egymást — intett Lusta felé. — Te voltál ott a „Juharfa" szövetkezet mellett, igaz?

Lusta hangosan szippantott.

— Igen, nekem volt szerencsém.

— Ugye, te detektív vagy, ha nem tévedek? — kérdezte tréfás hangsúllyal.

— Időnként.

— És ő? — mutatott fejével Kubus felé a nyomozó.

— Ő a főnököm.

— És a harmadik a szoknyás detektív? — kacsintott, és várakozóan nézett rájuk.

A két fiú meglepetten nézett össze.

— Ezt honnan tudja a bácsi? — szakadt ki Kubusból akaratlanul a kérdés.

— Na bizony! — tárta szét a karját. — Azért vagyok

— nyomozótiszt, hogy mindent tudjak. — Azután tréfásan megfenyegette őket: — Hát ugyancsak belekontárkodtatok a dolgunkba! Bár be kell ismerni, hogy szakszerűen láttatok munkához. Az a legfontosabb, hogy elhoztátok a kocsit ezzel a . . . — hirtelen félbeszakította a mondatot, majd hangot változtatva, szigorú hangon kérdezte: — Az a vörös hajú nő hagyta a kertben a kocsit?
Lusta álmosan hunyorgott.

— Igen.

Kubus le nem vette a szemét a zöld ládikáról. Úgy érezte, ez egy elvarázsolt doboz: nyomban eltűnik az asztalról, s majd ismét előbukkan, azután egy pillanattal később olyasmi történik, ami az egész helyzetet gyökeresen megváltoztatja. Talán géppisztolyos gengszterek rontanak be, és a rendőröket ártalmatlanná téve, felkapják a zöld vaskazettát, de az is lehet, hogy ezek az egyenruhás emberek itt egyáltalán nem rendőrök, hanem egytől egyig álruhás banditák. Mindenesetre meg volt győződve, hogy a fekete esernyő históriájának nem szakadhat csak olyan egyszerűen vége.

Merengéséből a nyomozótiszt hangja riasztotta fel:

— Még egy kérdésem van: mondjátok csak, nem láttatok egy üres pianínót?

Kubus titokzatosan mosolygott. ,,Megvagy — gondolta elégedetten —, mégiscsak többet tudunk, mint ezek a hivatásos detektívek." Azután büszkeséggel teli hangon felelte: — Természetesen, kérem. Saját szememmel láttam, amikor a ..Juharfa"' szövetkezetbe egy üres pianínót hoztak.

A nyomozótiszt megigazította a szemüvegét.

— Mi volt benne?

— Papírba csomagolt göngyölegek. Ugyanilyenek voltak a rejtekhelyen is — tette hozzá fáradt hangon Lusta.

A nyomozó megragadta a vállát. Olyan erősen szorította, mintha így akarná kipréselni belőle a gyors választ.

— Miféle rejtekhelyen?

— Ott, ahová a ládában elvittek engem. Az ott tele van ilyen göngyölegekkel.

— És mit tartalmaznak a göngyölegek?

Lusta vállat vont.

— Ha én azt tudnám!

— És hol van az a rejtekhely?

— A 108-as autóbusz végállomásán túl.

A nyomozótiszt átfogta Lusta vállát, ez a mozdulat félig-meddig amolyan atyai ölelés volt.

— Te fiú! — szólt — hiszen mi éppen ezt keressük!

Ekkor Kubus közbevágott:

— Kérem szépen, csak villámsebesen — kiáltotta —, siessenek, mert ott tartják fogva Poéta Anatolt meg Fehér Kalapot. Sietniük kell, nehogy eltüntessék őket!

Bumm! Új szenzáció! A nyomozótiszt úgy meglepődött, hogy hosszabb időn keresztül egyetlen szót sem tudott szólni. Csak lekapta a szemüvegét, és ideges mozdulattal törölgetni kezdte az üvegét.

— Nem értem — suttogta maga elé.

MI VAN A PÉNZESLÁDÁBAN?

Ekkor valaki hirtelen benyitott az ügyeleti szobába. Pawlikné bukkant fel a küszöbön. Amikor észrevette a fiát, kétségbeesett mozdulattal emelte égnek a karját:

— Kisfiam, azt hittem, meghalok az ijedségtől!

Kubus óvatosan hátrált. Könyörgő pillantást vetett a nyomozótiszt felé. A szemüveges átkarolta a vállát.

— Ne nyugtalankodjék, asszonyom, minden rendben! — nyugtatta meg Kubus édesanyját. — Magának nagyon derék kisfia van.

Pawlikné hatalmas sóhajjal leroskadt a padra.

— Már azt hittem, valami baleset történt. Biztosan rnegint detektívesdit játszottak.

A nyomozótiszt a fiúra nézett, rákacsintott, mintha azt mondaná: „Ne félj, elintézem a dolgot", azután Pawlikné hoz fordult:

— A házirend megszegéséért szigorú büntetést érdemelne, de mivel segített nekünk két igen súlyos bűnügy felderítésében: javaslom a büntetés elengedését. De azért két füles nem ártana neki.

Pawlikné még jobban elsápadt. Remegő kezében zsebkendőt szorongatott. Nyugtalan tekintete az őt körülvevő arcokon kalandozott.

— Azt hiszem, maguk tréfálnak — rebegte. — Miféle bűnügyökről beszél?

— Elsősorban a fekete esernyő ügyéről . . .

— Ó! — sóhajtott fel Pawlikné — most már értem! — Sápadt arcán megjelent egy kis mosoly. Egy darabig hitetlenül nézett kisfia maszatos arcára, azután boldogan mondta: — Értem már! Ezzel az esernyővel aludt az ágyában!

Ez a mondat nyomban eloszlatta a feszültséget. A rendőrszoba megtelt vidám nevetéssel. Persze, a detektívek nem szeretik, ha nevetnek rajtuk. Kubus tehát durcás arcot vágott, összevonta a szemöldökét, és azt mondta:

— Igen, az esernyővel aludtam, hogy valaki el ne lopja. Mert az nem volt közönséges esernyő. Az egy elvarázsolt esernyő.

— Le tudott magától esni az ablakból! — erősítette meg Lusta.

— Valóban, az egy különleges esernyő — tette hozzá a nyomozó.

A hemzsegő eseményektől kábultan, és meghatódva saját szerepétől, Kubus a szeme sarkából egyre a zöld kazettára, pislogott. Az volt az érzése, valami nagy tettet vitt végre, habár nem is tudta pontosan, mit tett.

Folyvást azt kérdezgette magától: „Az ördögbe is, mi lehet abban a zöld ládikában?" Ránézett a szemüvegesre, és halkan megkérdezte:

— Ne tessék haragudni, de szeretném megtudni, mi van abban a ládikában?

A tiszt rejtélyesen elmosolyodott.

— Elnézést, a nyomozás még csak most kezdődött meg, és sajnos, e pillanatban még semmit sem mondhatunk.

AZ ELUTAZÁS NAPJA

Szerdán, az elutazás napján Kubusék lakószobája siralmas látványt nyújtott. Ahogy mondani szokás: minden a feje tetején állt. A szekrény feltúrva, a székek támláján, az asztalon, a díványon mindenféle holmi hevert. Pawlikné halkan dúdolva csomagolt a bőröndökbe.

Kubus a sportszerek felett tartott szemlét. Félretette a horgászbotot, előkészítette a horgokat, a felfújható zöld békát és az íjat, mellyel már annyi indiánkalandot átélt. Megelégedéssel tapasztalta, hogy minden a lehető legjobb állapotban van. Azután a tükörhöz lépett és gondosan megfésülte a haját.

— Kubus, hová készülsz? — érdeklődött édesanyja.

— Csak úgy . . . Szerettem volna Hipciától meg Lustától elbúcsúzni.

— Rendben van, de ne feledd: siess haza, mert délután négykor utazunk.

Kubus az órájára pillantott: tíz óra volt.

— Még rengeteg időnk van.

— Kubus, utazás előtt az embernek sosincs rengeteg ideje. Vigyázz, kisfiam, nehogy valami fennakadás legyen!

— Ne félj, anyukám — vetette oda vidáman, közben macskamozdulatokkal lopakodott az ajtóhoz.

— Ó, igen — állította meg félúton édesanya —, majdnem elfelejtettem megkérdezni, mi újság a fekete esernyő ügyében?

Kubus vállat vont.

— Magam sem tudom. Valószínűleg még nem fejeztek be a nyomozást. — Gyorsan kinyitotta az ajtót, és kisurrant a lépcsőházba.

A homokozó mellett, a szomorúfűz alatt megpillantotta Lustát. Egy padon feküdt, és boldog mosollyal süttette arcát a reggeli nap sugaraival.

— Szevasz, mit csinálsz? — köszönt rá barátságosan Kubus.

Lusta kinyitotta álmos szemét.

— Hát csak úgy gondolkodom . . .

— Miről gondolkodsz?

— Hát hogy milyen jó lenne elutazni Chicagóba!

— De miért?

— Mert ott igazi gengszterek vannak, és mert én rettenetesen megszerettem a nyomozást . . .

— Gyere velem a „Fehér Rózsa" vendéglőbe. Krigli bácsival van ott találkozóm.

— Szívesen veled mennék, de . . .

— De micsoda?

— Nincs kedvem — ásított Lusta, és nagy élvezetei újra lehunyta a szemét.

A D épületnél Kubus felnézett a második emeletre. Az erkélyen ott volt a poroló. Két ujját a szájába dugva füttyentett. A virágok közül nemsokára kidugta a fejét Hipcia.

— Megyünk? — kiáltotta le.

— Igen. És hozz magaddal egy kis pénzt, sörre!

— Jó, máris megyek!

Amint a ..Fehér Rózsá"'-hoz közeledtek, már messziről hallották a vendéglő rádiójának rekedt hangját. Valaki

nagy hévvel énekelte: „Ej, mambó, mambó italiano . . . "
Az utca néptelen volt, az árnyék kék sávokban terült rá.

A vendéglő is üres volt. Csak a kávéfőzőnő ácsorgott unatkozva a büfépult mögött. Telt, húsos szájára rikító színű rúzst kent.

A detektívek köszöntésére még egy fejbiccentéssel sem válaszolt.

Beléptek a helyiségbe. Ugyanabban a sarokban, ahol először látták, közvetlenül a sövény mellett, egy korsó sör társaságában ült Krigli bácsi. Szomorú volt és levert. A nevezetes detektívek láttán kissé felélénkült, de holdarcáról továbbra sem tűnt el a bánat és csalódás. Nem volt rajta már sem a csodás fehér szalmakalap, sem a tiszta gyapjú tropikál öltöny, sem a lila csíkos zokni. Megszokott, hagyományos öltözékét viselte. Az öreg zakó csak úgy feszült széles vállán, a lyukas nadrágból fehéren kandikált ki a térde. Csak narancsszínű babos csokornyakkendője feszített büszkén a nyakán, mint egy elillanni készülő színes lepke.

A két detektív bátortalanul közeledett. Elsőnek Kubus köszönt:

— Jó napot, bácsi. Hogy aludt?

A bácsi lemondóan legyintett. Hallgatott.

Hipcia a vele született bájjal csicseregte:

— Olyan szép időnk van ma! Remélem, ma nem sajognak a bácsi csontjai?

Krigli bácsi arca fájdalmasan elfintorodott.

— De bizony sajognak. Úgy ám! Úgy sajognak, hogy csak na!

Ez volt az a pillanat, amikor elkezdődött a hagyományos kérdezősködés a család hogylétéről. De Krigli bácsi megint csak legyintett, és azt mondta:

— Bizony, bizony, gyermekeim, az öregség nem öröm! Régebben minden másképp volt!

A gyerekek elnémultak. Kubus csak egy idő múlva szólalt meg hízelegve:

— A bácsi ma még biztos nem ivott sört . . .

— Ittam — válaszolt síri hangon. — De valahogyan az sem ízlik.

Ha Krigli bácsinak nem ízlik a sör, akkor itt a világ vége! Kubus kétségbe volt esve. Megkísérelte még egyszer, hogy rábeszélje Krigli bácsit:

— Talán az a sör valóban nem volt jó . . . Talán inna a bácsi egy kis barna sört?

Krigli bácsi nefelejcskék szeme tüstént élénkebben fénylett. Hunyorgott, rácsapott tenyerével az asztal lapjára.

— Na látod, ez eszembe se jutott! No, hozz nekem egy korsó barna sört, de hideg legyen, azonban ne túl jeges, mert berekedek tőle.

HOGY IS VOLT VALÓJÁBAN?

A sör mellett Krigli bácsi aztán alaposan felélénkült. Nefelejcskék szeme még fényesebb lett, az arca kipirosodott, a bajusza is vidámabban kunkorodott. Lefújta a sörről a habot, azután élvezettel merítette ajkát a hűs italba. Amikor letette a korsót, elégedetten cuppogott, majd keze fejével megtörölte a száját.

— Nem rossz! Hohó, igazán nem rossz.

Krigli bácsi kedélyének hirtelen változása némileg felbátorította Kubust. Letelepedett a nyikorgó szék ülőkéjének legszélére, és látszólag mellékesen 'megkérdezte:

— És mi újság van, Krigli bácsi?

A bácsi kérdő pillantással fordult a fiú felé.

— Hát kérem szépen, mivel kapcsolatban?

— Csak úgy . . . általában.

Krigli bácsi felhajtotta a maradék sört.

— Általában — kezdte vontatottan — kutyául állnak a dolgok. És mindez főleg azok miatt a pernahajderek miatt. Mindig így van ez, ha ilyen kétbalkezes alakok látnak munkához. Poéta Anatol nagyszerűen ért a fajkutyákhoz, de nem az ilyen fogásokhoz. Különben is, vigye az ördög az egészet. Most egyék meg amit megfőztek

Hipcia vihogni kezdett, mintha a csuklás jött volna rá.

— Tud valamit felőlük a bácsi?

Krigli bácsi az asztalra csapott:

— Krigli bácsi mindig mindent tud! — Azután már csendesebben hozzátette: — Engem is behívattak és kihallgattak. Két napig faggattak: hol, kivel, miért? Azután azt mondták: ,.Öreg már a bácsi, hát nem csukjuk le." És az a cvikkeres tiszt hozzátette még: „Nem is rossz, hogy megjátszotta a jóságos nagybácsit, mert ezzel megkönnyítette a dolgunkat." És amikor mesélni kezdtem neki a nebraskai oroszlánvadászatról, hát meghívott egy pohár sörre. Úgy bizony! Krigli bácsi nem olyan ostoba!

— És Poéta Anatol? — kérdezte Kubus.

— Anatol jól ért a fajkutyákhoz, bár azok közül se mindegyikhez egyformán. Még mindig vizsgálati fogságban ül.

— Ó . . . — sóhajtott Hipcia. — És Fehér Kalap?

Krigli bácsi dühösen fújtatott.

— Az a nyámnyila piperkőc? Hogy vinné el az ördög! Ő tolta el az egész ügyet. ,,Kéhem, uham, ugyebáh nagyszehű?" — gúnyolódott tréfásan. Gyenge legény az, nincs elég tapasztalata, már ami a varsói viszonyokat illeti. Ő is ül még.

— Ó! — sóhajtott együttérzően Kubus. — És a bácsi tud valamit a fekete esernyő titkáról?

Krigli bácsi egy szúrós tekintetet vetett a fiúra.

— Nagyszerű! Hogy tudok-e valamit . . . Jegyezd meg

fiacskám, Krigli bácsi mindent tud! Nemhiába kuksoltam két napig a dutyiban!

— Hát ez óriási! — lelkendezett Hipcia. — Tessék nekünk elmesélni!

Krigli bácsi megpödörte kackiás bajuszát. Intett Kubusnak:

— Ejnye, fiam, ugorj, hozz nekem még egy korsóval ebből a barna sörből.

A detektív készséggel teljesítette ezt a kérést. Amikor már a második korsó is ott állt az asztalon, a bácsi hangulata egészen elsőrangú volt.

— Hát kérem szépen — kezdett bele szép nyugodtan —, ez egy nagyon érdekes história. Még a háború előtt kezdődött. Micsoda idők voltak azok! Hajaj! Az a villa, ahol most Pilarskiék laknak, akkoriban egy gazdag, örmény származású nagykereskedőé volt, akit Emil Muhariannak hívtak. Ez a Muharian agglegény volt, s kicsit bogaras ember. Semmit sem csinált az égvilágon, csak öreg esernyőket gyűjtött.

— Esernyőket! — suttogták a gyerekek.

— Úgy bizony — folytatta Krigli bácsi —, öreg esernyőket gyűjtött. Volt a villában egy olyan szobája, ahol semmi más nem volt, csakis esernyők. Amikor kitört a varsói felkelés, Muhariant a németek szépszerével kitették a villájából. A gazdag kereskedő egy szál kabátban, egyetlen koszos ingben hagyta el a villáját — de öreg esernyőjéről nem feledkezett meg, melyet direkt Angliából hozatott magának . . .

— Pontosabban: Glasgow-ból — tette hozzá Kubus. — A Wellman and Son cégtől.

— Ne zavarj, kölyök — utasította rendre Krigli bácsi — Szóval elég az hozzá, hogy Angliából. Tehát ez a Muharian egy szál gatyában elhagyta a házát, azután abba a házba ment lakni, ahol most Bauman néni lakik, az angol nyelv tisztelt tanárnője. A villájában éktelen

nagy vagyont hagyott, meg ötszázkilencvenhárom esernyőt

— Ennyi esernyőt! — sóhajtott Hipcia.

— Ennyi esernyőt! — bólintott Krigli bácsi, és kortyintott a söréből. — Bizony ám, csakhogy mielőtt elhagyta volna a villát, valamit befalazott a fürdőszobában . . .

— Mi? Micsoda? Jaj, mondja már a bácsi! — kiabálták a detektívek.

— Ezt még nekem sem árulta el az a derék, szemüveges nyomozó, aki ezt az ügyet intézi. A nyomozás még nincs befejezve, és ez addig titok. Elég az hozzá, hogy Muharian valamit befalazott a fürdőszobában. Amikor már Bauman néni lakásában lakott, arra gondolt: „Meglehet, én már nem érem meg a háború végét. Ilyen időkben sohasem lehet tudni, mit hoz a holnap. Értesítenem kell a nővéremet."

Tudvalevő ugyanis, hogy a nővére még az első világháború előtt férjihez ment egy Povalsky nevezetű férfihoz, akivel kivándoroltak Amerikába. San Franciscóban telepedtek le. . .

A két kis detektív tágra nyílt szemmel, pirosra gyúlt arccal, égő füllel leste Krigli bácsi elbeszélését.

Krigli bácsi ismét a szájához emelte a söröskancsót.

— A messzi San Franciscóban . . . — folytatta nagy lendülettel. — Tehát ez a Muharian levelet írt a húgának: „Drágám, így és így áll a helyzet, a fürdőszobában befalaztam ezt és ezt . . . " Megadta a ház pontos címét . . . „A rejtekhely pontos leírása a Wellman and Son cégtől származó öreg esernyőmnek fogantyújába van rejtve, és minden eshetőségre számítva Omár Khájjám perzsa költő verseskötetébe . . . "

Hipcia nem tudta türtőztetni magát, hangosan felkiáltott:

— Akkor hát ez az a könyvecske a világ legcsodálatosabb verseivel, amiről Poéta Anatol beszélt nekünk!

— Csendben légy — intette őt Kubus. — Ne zavard Krigli bácsit.

— Jól van, jól van — dörmögte a bácsi. — Hát ez az a könyvecske, várjatok, mindjárt elérkezünk a könyvecskéhez is. Egyelőre Bauman néni villájánál tartunk. Itt írta meg az öreg Muharian a levelet a húgához. Aztán átadta egy katonatisztnek, mert mint tudjátok, akkoriban, a háború alatt Varsóban nem működött a posta. A tiszt zsebre vágta a levelet — s azóta nem tudni, mi történt vele. Senki sem tudja. Elég az hozzá, hogy a levél csak tavaly érkezett meg San Franciscóba . . .

— Ez fantasztikus! — mondták a gyerekek.

A bácsi, kihasználva a szünetet, kortyolt a sörből, megnyalta a szája szélét, azután tenyerével az asztalra csapott.

— Ez szinte hihetetlen, pedig így történt.

— És mi lett az öreg Muhariannal? - kérdezte Kubus.

— Igaz is. Meghalt, még a varsói felkelés idején. Ilyen a sors. Muharian meghalt, nem tudni, hol, itt hagyott egy villát, ötszázkilencvenhárom esernyőt meg azt a valamit, amit a fürdőszobában befalazott. Az a levél tizenhét éven keresztül vándorolt a világban. Amikor a levélhordó bekopogott vele a címzetthez, Muharian testvére, Povalskyné már nem élt. De ott volt reménydús, elragadó fiacskája, ifjabb Povalsky, a pomádés bajuszkájával . . .

— Fehér Kalap! — sóhajtott Hipcia.

— Úgy bizony, az a nyámnyila piperkőc — tette hozzá megvetéssel Krigli bácsi — Az a kontár, az a kétbalkezes léhűtő. Átvette a levelet, és azt gondolta magában: „Az nagyon szép a nagybácsitól, hogy nem feledkezett meg hólunk Éhdemes elutaznom Lengyelohszágba, hogy felcsípjem, amit a nagybácsi otthagyott." Hát ezért volt nekem szerencsém ezzel a himpellérre! talál-

kőzni. Ezért hagytam magam rászedni, ezért kellett azoknak az ártatlan gyerkőcöknek nebraskai oroszlánvadászatról mesélnem. Felbéreltek.

— Hát Krigli bácsi sohasem volt Amerikában? —. kérdezte váratlanul Kubus.

— Én? — fortyant fel az öreg. — Mi a csudáért mentem volna én oda? Drága gyerekem, én még Varsót sohasem hagytam el . . .

Itt egy kicsit eltűnődött. Egy darabig a homlokát dörzsölgette. — Miről is beszéltem? Ja igen, tudom már. Tehát Povalsky úr egy szép napon megjelent Varsóban, és lázasan kutatni kezdett az öreg, fekete esernyő után.

— Most már tudom, honnan tudta Fehér Kalap Bauman néni címét! — vágott közbe Hipcia. — Most már tudom, honnan tudta, hogy én hová járok angolórára! Biztosan megfigyelte a házat . . .

— Úgy van — erősítette meg Krigli bácsi. — Nem csak ő figyelte a házat. Mert megérkezése után összeismerkedett egy sötét alakkal . . .

— Sportolóval — vágott közbe Kubus, és magyarázatképp rögtön hozzátette: — Így neveztük el azt a bőrzakós fiatalembert.

— Ugyan, miféle sportoló! — fortyant fel Krigli bácsi. — Egy sötét múltú fickó. De ne szakítsatok lépten-nyomon félbe, mert sose fejezem be ezt az elbeszélést. Tehát összeszövetkezett ezzel a Fredekkel meg a bandájával. Az esernyő megtalálójának magas jutalmat ígért. Ugyanakkor a mi drága Anatol barátunk, a kutyák és versek rajongója, az antikváriumban vett egy szép könyvecskét.

— Biztosan azt, Omár Khájjám verseivel . . .

— Úgy bizony! — nevette el magát Krigli bácsi. — Hogy az a kis könyv miféle csoda folytán került az antikváriumba, azt nem tudni. Elég az hozzá, hogy ez a kutyapecér abban a könyvben talált egy beleragasztott kis cédulát. Rajta állt a feljegyzés a fekete esernyőről.

meg a villa címe . . . csak az volt a balszerencséje Anatolnak, hogy a másik papírlap, amelyen a lakás alaprajza volt a befalazás megjelölt helyével, az elveszett. Anatol a saját szakállára szintén kutatni kezdett . . .

— És ezért avatott bele minket a dologba — tette hozzá nagy komolyan Kubus.

— Ez valóban iszonyú érdekes! — sóhajtott Hipcia.

Kubus elmerengett. Idegesen vakargatta az arcát.

— Csak egyet nem értek. Miféle ügyfelet emlegetett Anatol, és miért mondta, hogy az ernyő megtalálója hozzá kell hogy forduljon?

— Na igen! — fújt egyet a bácsi. — Te, fiacskám, nem ismered Anatolt. Ő mindig okosabb akar lenni. Még önmagánál is. Az az ügyfél ő maga volt, mert hát nem akart senkit beleavatni az esernyőügybe. Azt hitte, rajta kívül senki sem tud az esernyő létezéséről, senki se tudja a ház címét. Ezért, kérem, tulajdonképp igaza volt, mert az esernyőben nem volt cím, de viszont Povalsky úr ismerte a nagybátyja villájának címét. De ez most mellékes. Nem erről van szó. Most a fekete esernyőről van szó. A banda kezdett az esernyő után szimatolni. Találgattak. Mindnyájan tudatában voltak, hogy az esernyőben okvetlenül valami roppant fontosnak kell rejtőznie. És lám, kiszimatolták! Fredek egyik embere az ócskapiacon fellelt egy ezüstnyelű fekete esernyőt . . .

— Biztos az volt az az esernyő, amit Fehér Kalap visszavitetett velem Bauman nénihez — vágott közbe izgatottan Kubus.

— Az bizony. Fehér Kalap nem esett a feje lágyára. Tudta, mit csinál. Tudta, hogy az nem az az esernyő, amelyik után ő kutat.

— Honnan tudhatta? — kíváncsiskodott Hipcia.

— Egyszerű a dolog nyitja. A fogantyúban nem volt benne az alaprajz! Az abban rejtőzött, ami Bauman néni tulajdonában volt.

— De azt nem értem — szólt Kubus —, Fehér Kalap miért küldte vissza azt a hamis esernyőt Bauman néninek?

Krigli bácsi bölcsen mosolygott.

— Hát azért, drága gyerekem, hogy fedve legyen. Mert attól félt, hogy Bauman néni feljelentést tesz a rendőrségen, aztán a rendőrség elkapja a frakkját. Hogy megkérdezik tőle, tulajdonképpen mit is hajszol. Mert amikor elcsente az esernyőt, s azután olyan ostoba módon el is veszítette, rögtön észbe kapott. — Krigli bácsi felnevetett, a torkát megnedvesítette egy fél korsó sörrel.

— Azután — folytatta — elment hozzá a szállodába Anatol.

— Ezt a tervet én főztem ki — jegyezte meg némi büszkeséggel Kubus.

Krigli bácsi sajnálkozóan bólogatott.

— Bizony, ezt te tervelted ki, azután pedig ez a terv ellenetek fordult. Voltaképp nem is tudom, hogy jutott odáig a dolog, hogy Anatol összeszűrte a levet ezzel a Povalskyval.

A bácsi egyszer csak csúfondárosan elnevette magát.

— Az a kutyafülű azzal a disznófülűvel . . . Hehe . . . he . . . Na de azt már ti is tudjátok, ebből mi sült ki. Most mindketten hűvösön csücsülnek.

— Fáj a szívem Anatolért — kockáztatta meg ezt a kijelentést Hipcia. — Olyan nagyon szerette a verseket.

Krigli bácsi sokatmondóan köhintett.

— Ne aggódj, semmi baja nem lesz. Mert mielőtt lezajlott volna az utolsó felvonás, a főszerepet másvalaki kaparintotta meg.

— Sportoló Fredek! — bökte ki Kubus.

— Igen. Így van. És mindez amiatt a baklövés miatt, amikor a mamád az esernyőt elvitte a talált tárgyak hivatalába.

— Erről én nem tehetek — tiltakozott Kubus. — Az

csak a körülmények szerencsétlen összejátszása folytán történhetett. Az ilyesmi még a legtapasztaltabb detektívek életében is előfordul.

— Bizony, bizony — csúfolódott Krigli bácsi. — Elhibáztál valamit, most meg nem akarózik beismerni . . . Ne zavarogj . . . Tudom, hogy te vagy Varsó legjobb detektívje, de engedd befejeznem a mondókámat Tehát, mint tudjátok, az a vörös hajú nő megtalálta az esernyőt a talált tárgyak hivatalában. Elvitte Fredeknek. Az lecsavarta az esernyő nyelét, kivette a rajzot, és akkor így okoskodott: „Miért fölözze ezt le Povalsky? Ugyanezt én is megtehetem!"

— Rendben van — szólt közbe megint Kubus —, de Fredek miért értesítette, hogy megtalálta az esernyőt? Nyugodtan eltitkolhatta volna.

— Ejha! Látom, nem csak parádénak van a fejed! Mert ez a Fredek egy nagyon körmönfont vagány ám! Hiszen ő nem tudta a címet . . . Ezért így gondolkodott: „Az esernyőbe egy hamis helyszínrajzot teszek. Csak kapirgáljanak a konyhában. Azután, ha már egy hatalmas lyukat fúrtak, én látok munkához. Ravasz róka! Arra számított, hogy ha valami zűr lesz, azt mind Povalsky számlájára írják.

— De nagyot tévedett! — kuncogott Hipcia. — Nem sejtette, hogy mi is ismerjük a helyszínrajzot!

— Bizony, ezt egyáltalán nem tudta. Azt sem tudta, hogy egy igen rokonszenves, szemüveges nyomozótiszt már szemmel tartja őt.

— Hogy jutott nyomukba a rendőrség? — kérdezte Kubus.

— Balszerencséjük volt! — rikkantotta Krigli bácsi. — Először is, Bauman néni feljelentést tett a rendőrségen, hogy valaki ellopta az esernyőjét. Azután meg a talált tárgyak hivatalának tisztviselője gyanút fogott, hogy az esernyő körül nincs minden rendben, és ő is értesítette a rendőrséget. Keresni kezdték a vörös hajú

nőt, aki a talált tárgyak hivatalából elvitte az esernyőt, és így felgombolyították az egész ügyet, míg végül tetten érték őket

— Igen — sóhajtott nagyot Kubus —, tulajdonképpen nekünk köszönhetik, hogy elcsípték őket.

— Valóban, valóban — erősítgette komolyan Krigli bácsi — Mert ti aztán olyan kavarodást csináltatok, úgy megkevertetek mindent, hogy jobban se kell!

Hipcia csendesen kuncogott.

— A legviccesebb az a jelszó volt: a nagynéni náthás. Kíváncsi vagyok, mit jelentett ez?

A bácsi öblös hangján együtt nevetett a kislánnyal.

— Ez annak a nyámnyila piperkőcnek az ötlete volt. Hát kérem, megbeszéltük, ha nagyon ég a lábunk alatt a talaj, azaz a rendőrség már a sarkunkban van, akkor idegenek előtt ezt a titkos jelszót alkalmazzuk.

— Most már értem, Sportoló miért rémült meg annyira! — vágott közbe Hipcia.

— Bizony, kérem szépen . . . — helyeselt Krigli bácsi — Ő csak akkor vette észre, hányadán áll a dolog.

— De Poéta Anatol honnan tudta, hogy Fredeket keresi a rendőrség? — kíváncsiskodott Kubus.

— Anatol ezt a rejtekhelyen tudta meg. Amikor Povalskyval együtt elhurcolták, hogy ne legyen útjában Fredeknek, akkor valaki jelezte neki, hogy a zsaruk a „Juharfá"-ban Fredek után érdeklődtek. Anatol nem rossz fiú, szeretett volna engem figyelmeztetni, hogy szedjem a sátorfámat Na de Hipcia akkor nem talált már a „Fehér Rózsá"-ban, mert elkapott az álmosság hát be kell vallanom, rettenetesen kifárasztott a gazdag amerikai nagybácsi szerepének eljátszása. — Panaszosan felsóhajtott, azután egy pillanattal később hozzátette: — Bizony, gyerekek, egész életemben egyenes úton jártam, és bevallom: inkább vagyok Krigli bácsi foltom nadrágban, mint gazdag nagybácsi tropikál ancúgban.

Kubus elgondolkozott. Szokása szerint tenyerével az arcát dörzsölgette.

— Csak még egyet nem látok tisztán. Ez pedig az üres pianíno, a göngyölegek meg a rejtekhely ügye. Vajon van-e ennek valami köze a fekete esernyőhöz?

Krigli bácsi végighúzta tenyerét kopasz feje búbján, azután olyan mozdulatot tett. mintha egy tolakodó legyet akarna elhessegetni. Húzta-halasztotta a választ. Látszott, nincs ínyére ezt a témát bolygatni, melyről semmit sem tud Ezért bosszúsan ennyit mondott:

— Ne zavarj ilyen ostobaságokkal! . . . A nyomozás még nem ért véget. — Szomorú szemmel nézett a kiürült korsó fenekére, és aztán enyhültebben tette hozzá: — Nem rossz ez a sör . . . és nekem már teljesen kiszáradt a torkom a sok fecsegéstől. Hozz ide, fiam, egy üveg ásványvizet, most én fizetek . . .

Abban a pillanatban, amikor a büfésnő átadta Kubusnak az ásványvizet, az utcáról felhangzott egy autó motorjának finom zúgása. Kubus kipillantott a vendéglő ablakán. A földbe gyökerezett a lába.

A vendéglő előtt ott állt a csodaszép Chrysler. Széles ablakai csak úgy ragyogtak a napfényben. Az autóból először Anatol kászálódott ki, nyomban utána Fehér Kalap. Mindketten rosszkedvűek voltak, elcsigázottak, mintha nehéz, távoli utazásból tértek volna vissza.

Hamarosan megjelentek a vendéglő ajtajában. Alig lehetett rájuk ismerni. Poéta Anatol csak árnyéka volt a régi Anatolnak, még soványabbnak látszott és még hórihorgasabbnak. Amikor csak egyet lépett, a lábai rogyadoztak alatta. Fehér Kalap meg olyan arcot vágott, mintha csak az imént húzták volna ki a mángorlóból. Egyszóval: a kétségbeesés és szerencsétlenség csak úgy ordított róla. Az arca borotválatlan, bajusza nyíratlan, a tekintete zavaros és csüggedt.

— Itt találjuk Krigli bácsit? — kérdezte Anatol, amikor elment a büfé mellett.

— A kertben van — vetette oda kelletlenül a büfésnő.

Kubus köhintett, így akarta észrevétetni magát, de amazok nem méltóztattak tudomást szerezni róla. Úgy elmentek mellette, akár egy szemétkosár vagy egy szék mellett.

A kis detektív keserűen nevetett magában.

„Hát hiába — gondolta —, biztosan alaposan ellátták a bajukat." Kezében az ásványvizes üveggel kiballagott a kertbe.

A viszontlátás nem volt valami örömteli. A jövevények némán leültek. Rá se néztek egymásra, ujjaikkal az asztal lapján doboltak. Elsőnek Povalsky szólalt meg.

— Végül is, nincs min kétségbeesni . . . — mondta bölcs nyugalommal. — Egyszeh hopp, másszoh kopp. Ezéht nem kell kétségbeesni. Az a fontos, hogy szabadon engedtek minket.

Poéta Anatol gúnyosan elmosolyodott.

— Jól átejtette magát a megboldogult nagybátyja!

Povalsky legyintett.

— Ugyan, ez csekélység. Nem éhdemes ezen gyöthődnünk.

— De miről van szó tulajdonképpen? — kíváncsiskodott Krigli bácsi.

Povalsky szomorkásan mosolygott.

— Képzelje csak el, kéhem, hogy a boldogult nagybátyám nem csak öheg esehnyőket, de öheg pénzéhméket is gyűjtött. — Csendesen felnevetett. — Jó, mi? Egy numizmatikus nagybácsi . . .

— Hűha! Akkor jó dolga lehetett!

— Teljesen bogahas volt. Ahelyett, hogy bankba tette volna a pénzét, minden gahasát öheg éhmékhe költötte.

— Ez azt jelenti — szakította félbe Krigli bácsi —, hogy abban a pénzesládában . . .

— Igen! — kiáltotta felháborodottan Povalsky. — Kidehült, hogy abban a pénzesládában göhög, hómai, fóníciai és isten tudja, miféle pénzek voltak! A szakéhtő el volt hagadtatva. Azt mondta, ez egyike a legéhtékesebb gyűjteményeknek, melyet valaha is látott.

Poéta Anatol bólintott.

— Én is el voltam ragadtatva. Hozzájárultunk a Nemzeti Múzeum numizmatikai gyűjteményének gyarapításához.

— Ez fantasztikus! — kiáltott hirtelen Kubus.

— Óriási! — tapsolt Hipcia.

Az asztal körül ülő férfiak feléjük fordították a fejüket, csodálkozva néztek rájuk, mintha csak ebben a pil-

lanatban vennék észre a jelenlétüket. Anatol szívélyesen mosolygott.

— Ó, ti jómadarak! Ti is hozzájárultatok a lengyel kultúra kincseinek gyarapításához! A múzeumnak külön köszönetet kellene mondani, sőt érdemérmet adományoznia nektek. . .

Kubus lebiggyesztette a száját. Olyan komoly képet vágott, mintha épp e pillanatban fogadná a hivatalos gratulációt.

— Mi nem fogadunk el kitüntetést — felelte határozottan. — Mi önkéntes detektívek vagyunk, ez a kötelességünk.

— Brávó! — nevette el magát Krigli bácsi.

— Bhávó, bhávó! — tapsolt Povalsky. — Ti még azt sem tudjátok, hogy leleplezetek egy másik ügyet is.

— A göngyölegek meg az üres pianínó! — kiáltotta izgatottan Kubus.

— Igen — bólintott Anatol. — Kiderült, hogy azok a göngyölegek — bőrkötegek!

— Bőrök . . . — rebegték az ifjú detektívek. Arcukon csalódás tükröződött.

Poéta Anatol hangosan elnevette magát.

— Mi az, nem tetszik nektek, hogy csak egyszerű bőrök vannak a tekercsekben? Jobban örülnétek, ha azok titokzatos kincseket rejtenek? Megértelek benneteket. Valaha én is kincsekről álmodoztam. De tudjátok meg: ez az egyik legnagyobb bőrpanama, amit most a ti segítségetekkel sikerült leleplezni! Milliós ügy! A rendőrség nektek köszönheti, hogy lefülelték az egész bandát.

— Amelynek az élén Fredek és Kövér álltak — vágott közbe Hipcia.

— Nem. Fredek és Kövér csak eszközök voltak. Ők meg társaik végezték a piszkos munkát, ők szállították a göngyölegeket a bőrgyárból a „Juharfa" asztalosszö-

vetkezetbe, onnan pedig a rejtekhelyre. Az ügy élén nagyobb halak álltak.

— Milliós ügy — ismételte kétkedve Kubus. — Te, Hipcia! — fordult a kislányhoz — el tudod hinni, hogy ezt mi lepleztük le?

— Lustáról se feledkezz meg! — szólt figyelmeztetőn a kislány. Azután váratlanul kirobbant belőle a nevetés. — Hát ez borzasztóan mulatságos! Lusta bőrként utazott a ládában!

Most már mindenkiből kitört a hangos, egészséges hahota Krigli bácsi a pocakját fogta, Povalskynak mókásan billegett a bajusza, és Anatol is olyan szívből nevetett, hogy a könnye csorgott az arcán.

Elsőnek Povalsky tért magához. Felállt, kisimította zakójának összegyűrődött hajtókáját, megpödörte fekete bajuszkáját, és roppant udvariassággal meghajolt.

— Bocsánatot kéhek, nagyon jól éhzem magam itt ebben a táhsaságban, de nekem máh búcsút kell vennem, meht még ma elutazom.

Krigli bácsi hitetlenkedve nézett rá.

— Ma? . . . Miért siet annyira?

— Fontos ügyeim vannak . . . San Fhanciscóban.

— San Franciscóban? — köhintett a bácsi. — No igen. Sok szerencsét, mert itt bizony elrontotta a dolgot.

Povalsky savanyú képet vágott, de nyomban mosolyt erőltetett az arcára. Szinte vidáman mondta:

— Ez csekélység — aztán megfordult és eltávozott.

Szótlanul bámultak utána.

— Én is rohanok haza — szólt Anatol. — Kell egy kicsit olvasnom — Azután váratlanul felemelte a karját, s egy félkört írt le vele a levegőben, mintha a fehér fellegeket meg az égen cikázó fecskéket egybe akarná fűzni az orgona- és labdarózsabokrok susogó üstökével. Sovány arca fényessé vált, szeme tűzben égett, ajka mo-

solyra nyílt: — Igen — sóhajtott fel —, minden eltörpül, semmivé válik a világ legszebb versei mellett!

— Mit akarsz majd csinálni, Anatol? — kérdezte tőle Krigli bácsi.

— Én? — riadt fel Anatol. — Hát majd keresek valami rendes munkát. — Kezével búcsút intett. — Minden jót, detektívek. Ha kedvetek lesz, gyertek el hozzám. Majd olvasok nektek valami szépet, olyan szépet, hogy megfeledkeztek a világról. — Ezt mondva, elindult hosszú gólyalábain.

ÚJRA A SZELLŐZŐABLAK

Hipcia és Kubus hazafelé baktattak. Némán, szótlanul lépegetett a színes kalandoktól, kábító sikerektől elfáradt két hős.

Amikor befordultak abba az utcába, ahol Bauman néni háza állott, Hipcia tűnődve megszólalt:

— Kíváncsi vagyok, mi lett az öreg fekete esernyővel?

— Lehet, hogy Fehér Kalap elvitte magával San Franciscóba — válaszolta Kubus.

— Emlékül?

— Meglehet, bár számára ez nem valami kellemes emlék.

— Gondolod, hogy kidobta? — töprengett a kislány.

— Nem — tiltakozott Kubus. — Kidobni egy ilyen rejtélyes, elvarázsolt esernyőt?

Hipcia egyszer csak halkan, de vidáman felsikoltott:

— Nézd, mi lóg ott a kerítésen! — mutatott a kerítésről lelógó hosszú fekete tárgyra.

— Szavamra mondom, ez egy esernyő! — kiáltotta Kubus.

Futva közeledtek az esernyőhöz. Kubus reszkető kézzel emelte le a drótkerítésről a jól ismert tárgyat.

— Ez az, az ezüstfogantyús, monogramos esernyő, az angol cég gyártmánya!

— És itt van a két egérrágta lyuk! — tette hozzá Hipcia.

Kubus ünnepélyes lassúsággal kinyitotta az esernyőt. Zizegett az öreg selyem, csikorogtak a megrozsdásodott drótok, és könnyed por kavargott a napfénytől átitatott levegőben. Az esernyő fekete gombaernyője egy darabig a fejük felett lebegett. Leírhatatlan izgalom fogta el őket. Íme, itt a titokzatos esernyő, amely annyi gondot, örömet, annyi lelkesedést és csalódást szerzett nekik. Most ismét a kezükben van.

— Mit csinálunk vele? — kérdezte suttogva Kubus.

— Rejtsük el az esőcsatornában, aztán majd eljövünk meglátogatni . . .

— Nem. Hiszen mi elutazunk. Esetleg hazaviszem, és megmutatom anyunak — javasolta Kubus.

— Nem, mert megint történik vele valami. — Hipcia tapsolni kezdett: — Tudom már, mi legyen vele! Visszavisszük Bauman néninek! Annyira szereti ezt az esernyőt.

— Nagyszerű! — lelkendezett Kubus. — Hiszen amúgy is megígértem neki, hogy megtalálom az igazi ernyőt, és visszaviszem!

Az öreg házra még árny borult. A kertben rigó énekelt. A kis tornyocska körül fecskék cikáztak. A gyerekek sietve lépkedtek a kavicsos ösvényen, a kavics hangosan csikorgott a talpuk alatt. Amikor kijutottak a sűrű bokrok közül, a verandán megpillantották Bauman nénit. Öntözőkannájával a virágokat locsolta. Szokásos fekete kosztümje volt rajta a fehér blúzzal, és szokása szerint sűrűn igazgatta orrán a szemüvegét. Amikor meglátta a gyerekeket, a csodálkozástól mozdulatlanná dermedt.

— Mi az, Hipcia, te még nem utaztál el? — kérdezte.

A kislány összerezzent.

— Jó napot kívánok! Elhoztuk a néninek az igazi fekete esernyőt.

Bauman néni összecsapta a két kezét.

— Istenkém! Már azt hittem, sose látom viszont! Bizony nagyon szomorú volt nélküle az életem Talán el sem hiszitek, de néha annyira bánkódtam, mintha egy nagyon közeli hozzátartozómat veszítettem volna el.

— Remegő kézzel vette át az esernyőt, s gondosan szemügyre vette.

— Igen. Ez az. Az én öreg barátom. Köszönöm, gyerekek. Nagyon szép tőletek, hogy nem feledkeztetek meg rólam . . . Gyertek be egy pillanatra, megkínállak benneteket egy kis süteménnyel . . .

A szobában félhomály volt. Kávéillat lebegett a levegőben meg cigarettafüst, s mindez keveredett a hervadt virágok szagával. A kerek asztalkán egy angol nyelvtankönyv feküdt, mellette kis tálcán teasütemények.

— Drága gyerekek — szólalt meg Bauman néni —, nem kóstolnátok meg ezt a teasüteményt?

— Ó, köszönjük szépen, örömmel — felelték, noha egyiküknek sem volt kedve hozzá.

Ekkor egy hirtelen támadt erősebb léghuzam nagy dörejjel becsapta a szellőzőablakot. Bauman néni szemrehányóan nézett, mintha haragudna a szélre, amiért ilyen vesződséget okozott neki. De hamarosan felderült az arca. Felemelte az öreg esernyőt, akár egy kardot, lábujjhegyre állt, és az esernyő végével kinyitotta a szellőzőablakot.